T.C. TİCARET BAKANLIĞI

2025 YILI
FAALİYET RAPORU

Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar, ekonomik zaferlerle taçlandırılmazlarsa meydana gelen zaferler devamlı olamaz, az zamanda söner.

Gazi M. Kemal

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

BAKAN SUNUŞU

Küresel ölçekte yeni yaklaşımların ve rekabet koşullarının belirleyici olduğu, artan korumacılık eğilimlerinin yaşandığı 2025 yılını, Bakanlığımızın güçlü kurumsal yapısı ve çözüm odaklı yaklaşımıyla verimli bir şekilde tamamladık. Bu süreçte, ekonomimizin üretim gücünü korumak ve ticari hayatın kesintisiz ve sağlıklı bir biçimde devamını sağlamak amacıyla, iç ve dış ticaretin tüm dengelerini gözeten bütüncül bir strateji izledik. Değişen dünya düzenine en hızlı uyum sağlayan kurumsal mekanizmaları hayata geçirmek suretiyle, ülkemizin ticari menfaatlerini her koşulda en üst seviyede tutmayı sürdürüyoruz.

Küresel ekonomideki zayıf talep koşullarına, ticaret gerilimlerine ve bölgesel risklere rağmen, uygulanan politika ve tedbirler neticesinde Türkiye ekonomisi dış finansman ihtiyacını azaltan, makroekonomik istikrarı güçlendiren bir görünüm ortaya koymuştur. Bu kapsamda; 2025 yılında mal ihracatımız 273,4 milyar ABD Doları, hizmet ihracatımız 122,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş; toplam mal ve hizmet ihracatımız 396 milyar ABD Dolarına ulaşarak Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Bakanlık olarak 2025 yılında sürdürülebilir ihracat artışı hedefi doğrultusunda; katma değerli, inovatif, teknoloji yoğun ürünlerin ihracatını artırarak ürün ve pazar çeşitliliğini sağlamayı teminen ihracatçı firmalarımız; fuar desteklerinden tasarıma, TURQUALITY'den Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi projelerine, Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik Projesi Desteğinden sektörel/genel nitelikli ticaret heyetlerine kadar geniş bir yelpazede tüm sektörlerde ihracatın her adımında desteklenmiştir.

Sürdürülebilirlik odaklı ihracat stratejilerinin yaygınlaştırılmasını sağlamak için yeşil dönüşüm süreçlerini ve çevre dostu üretim yöntemlerini teşvik eden adımlar atılmıştır. Ayrıca, yurt dışı dağıtım kanallarının güçlendirilmesi ve firmalarımızın küresel pazarlara ulaşımını kolaylaştıracak stratejik iş birlikleri oluşturulmuştur.

Avrupa Yeşil Mutabakatına ilişkin gelişmelerin yakından izlenmesine, gerekli adımların atılmasına, Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nın hayata geçirilmesine, AB dijital ekonomi düzenlemelerinin ülkemiz ticaretini etkileyen boyutlarının ve atılması gereken adımların tespit edilmesine yönelik çalışmalarımıza devam edilmiştir. Ayrıca; Ar-Ge, yüksek teknoloji ve katma değerli üretimi destekleyen serbest bölgelerimizin yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik çalışmalarımız sürdürülmüştür.

İkili, bölgesel ve çok taraflı ticari ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi, mal ve hizmet ticareti müzakerelerinin yürütülmesi, serbest ticaret anlaşmaları, tercihli ticaret anlaşmaları

ve gümrük alanında iş birliği mekanizmalarının tesisi kapsamında çok sayıda faaliyet yürütülmüştür. Ticaret diplomasisi alanında yürütülen faaliyetler kapsamında, ülkemizin ticari ve ekonomik menfaatlerinin geliştirilmesi amacıyla 2025 yılında 109 ülke ile toplam 215 toplantı ve görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yerli üretimimizin korunması ve adil rekabet ortamının tesis edilmesi amacıyla, dampingli ve sübvansiyonlu ithalat ile ithalattaki artışların yol açtığı zararlara karşı ticaret politikası savunma araçları etkin ve kararlı bir biçimde uygulanmıştır. Bu süreçte; yerli üreticilerimizi haksız ithalat baskısına karşı korurken, küresel ekonomideki dönüşümler de dikkate alınarak, piyasa dengelerini gözeten ve ülkemizin küresel ticaretteki konumunu sürdürülebilir şekilde güçlendirmeyi hedefleyen bütüncül bir yaklaşım benimsenmiştir.

Bunun yanı sıra, ülke piyasasına arz edilen ürünlerin; insan sağlığı ile can ve mal güvenliği yönünden tehdit oluşturmaması için ithalatta ürün güvenliği denetimleri yürütülmüş ve ayrıca ihraç ürünlerimizin dünya pazarlarındaki imajının korunmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

Gümrük işlemleri, dış ticarette iş süreçlerinin kolaylaştırılması ve ticaret güvenliğinin artırılması amacıyla, dijitalleşme odaklı bir yaklaşımla yenilikçi teknolojilerden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Gümrük kapılarımızda yolcu ve eşya trafiği hızlı, etkin ve güvenli bir şekilde yönetilmiştir. 2025 yılı boyunca kaçakçılıkla mücadelede hız kesmeden devam eden çalışmalar neticesinde, 2024 yılına göre %79 değer artışıyla, 98 milyar 554 milyon TL değerinde uyuşturucu madde ve kaçak ticari eşya yakalamasına imza atılmıştır.

İç ticarette adil, güvenilir ve rekabetçi bir piyasa düzeninin güçlendirilmesi amacıyla 2025 yılında da kararlı adımlar atılmıştır. Vatandaşlarımızın ekonomik refahını bozabilecek, iç piyasadaki istikrarlı seyri olumsuz etkileyebilecek ve tüketicilerimizin arz-talep dengesine zarar vermesi muhtemel her türlü fiile karşı denetimlerimiz hassasiyetle ve hız kesmeden devam etmektedir. Bu kapsamda; 2025 yılında 577.771 firma ile 41.265.285 ürün denetlenmiş, fahiş fiyat, haksız ticaret ve kanunlara aykırı uygulamalar için toplamda 2 milyar 658 milyon TL idari para cezası uygulanmıştır.

Ticaret Bakanlığı olarak; tüketici sağlığı ve güvenliğinin korunması ve adil ticaretin sağlanması öncelikli olmak kaydıyla, şeffaf ve tüketici dostu bir piyasa düzeni tesis edilmiş, aynı zamanda işini kurallara uygun şekilde yürüten ticari işletmelerimizin de haksız rekabetten korunması amacıyla çalışmalar yürütülmüştür.

Esnaf ve sanatkârlarımızın rekabet güçlerinin artırılmasına, Ar-Ge ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesine, desteklenmesine ve güçlendirilmesine yönelik politikalar uygulanmıştır. Ayrıca, ülkemiz genelinde kooperatifçilik bilincinin yaygınlaştırılması, kooperatiflerin toplumsal kalkınma üzerindeki rolünün artırılması amacıyla çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, esnaf ve sanatkârlarımız ile kooperatiflerimizin mevcut talep ve önerileri titizlikle değerlendirilerek mevzuat düzenlemeleri yürürlüğe konulmuştur.

Bakanlık olarak; vatandaşlarımıza ve tüm paydaşlarımıza daha hızlı, etkin ve kaliteli hizmet sunma hedefi doğrultusunda yürütülen faaliyetler önümüzdeki dönemde de aynı kararlılık ve sorumluluk anlayışıyla sürdürülecektir. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında; sürdürülebilir ihracat artışını sağlamak, yerli üretimi korumak, cari açığı azaltmak, ekonomik büyümemize

katkı sağlamak, ticari ve ekonomik ilişkilerimizi güçlendirmek, gümrük işlemlerinin etkinliğini artırmak, iç ticarette adil rekabeti tesis etmek ve tüketiciyi korumak temel önceliklerimiz olmaya devam edecektir.

Bu Raporda yer alan Bakanlığımızın çalışmalarının milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, bu fırsatla 2025 yılı faaliyetlerinin başarıyla gerçekleştirilmesinde emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Ticaret Bakanı

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU 1
İÇİNDEKİLER 5
TABLO LİSTESİ 6
GRAFİK LİSTESİ 6
ŞEKİL LİSTESİ 6
KISALTMALAR 7
YÖNETİCİ ÖZETİ 11
I. GENEL BİLGİLER 13
A- MİSYON VE VİZYON 15
B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR 15
C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER 17
1- Fiziksel Yapı 17
2- Teşkilat Yapısı 18
3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı 21
4- İnsan Kaynakları 23
5- Sunulan Hizmetler 25
6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi 40
II. AMAÇLAR VE HEDEFLER 42
A- Temel Politika ve Öncelikler 44
B- İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler 44
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER 47
A- Mali Bilgiler 49
1- Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar 49
2- Mali Denetim Sonuçları 54
B- Performans Bilgileri 55
1- Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri 55
2- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi 178
i. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler 178
ii. Performans Denetim Sonuçları 207
3- Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları 214
4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi 233
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ 235
A- Üstünlükler 237
B- Zayıflıklar 237
C- Değerlendirme 237
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER 239
2025 Yılı Eylem ve Hedefleri 241
VI. EKLER 243

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri Tablosu 19
Tablo 2: Faal Olan Serbest Bölge Müdürlükleri Tablosu 19
Tablo 3: Personelin Kadro Statülerine Göre Dağılımı 23
Tablo 4: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı 23
Tablo 5: Personelin Eğitim Durumu 24
Tablo 6: Program Sınıflandırmaya Göre 2025 Yılı Ödenek Durum Bilgisi 49
Tablo 7: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2025 Yılı Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı 50
Tablo 8: Harcama Birimlerinin 2025 Yılı Ödenek/Durum Bilgisi 51
Tablo 9: Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu 53
Tablo 10: 2025 Yılında Katılım Sağlanan Yüksek Düzeyli İşbirliği Toplantıları 92
Tablo 11: 2025 Yılında Gerçekleştirilen KEK Toplantıları 93
Tablo 12: 2025 Yılında Gerçekleştirilen JETCO Toplantıları 93
Tablo 13: Serbest Ticaret Anlaşmaları 94
Tablo 14: 2025 yılında STA'lara İlişkin Kaydedilen Gelişmeler 95
Tablo 15: Tercihli Ticaret Anlaşmaları 96
Tablo 16: Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmaları 97
Tablo 17: 2025 Yılında Gümrük Alanında İmzalanan Anlaşma ve Protokoller 103
Tablo 18: Laboratuvarların Akreditasyon Süreci Durumları 125
Tablo 19: THH'ye 2025 Yılında Yapılan Başvuruların Sektörlerine Göre Dağılımı 146

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı 24
Grafik 2: Personelin Yaş Aralığına Göre Dağılımı 24

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Bakanlığımızın Organizasyon Şeması 20
Şekil 2: Bakanlığımızın İletişim ve Danışma Hatları 21
Şekil 3: Bakanlığımızın E-işlemleri 22

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği
ABD: Amerika Birleşik Devletleri
AR-GE: Araştırma ve Geliştirme
AVM: Alışveriş Merkezi
AYM: Avrupa Yeşil Mutabakatı
BAE: Birleşik Arap Emirlikleri
BDT: Bağımsız Devletler Topluluğu
BGB: Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi
BİLGE: Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri
BM: Birleşmiş Milletler
BMAEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
BTB: Bağlayıcı Tarife Bilgisi
BTGM: Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü
CCP: Tüketici Politikası Komitesi
CİMER: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇHC: Çin Halk Cumhuriyeti
ÇŞİDB: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
D-8: Gelişen Sekiz Ülke Teşkilatı
DEİK: Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
DGÖ: Dünya Gümrük Örgütü
DHTİDSGM: Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü
DİR: Dahilde İşleme Rejimi
DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü
DYS: Destek Yönetim Sistemi
EBRD: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
EFTA: Avrupa Serbest Ticaret Birliği
EİDS: Elektronik İlan Doğrulama Sistemi
EİT: Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
EMY: Ek Mali Yükümlülük
ENFSI: Avrupa Adli Bilim Enstitüleri Ağı
ESBİS: Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi
ESKGM: Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü
ESSEP: Esnaf ve Sanatkârlar Strateji Belgesi ve Eylem Planı
ETBİS: Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi
ETDS: Elektronik Ticari Defter Sistemi
ETS: Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi
ETSG: Avrupa Komisyonu Ekonomik Tarife Sorunları Grubu
EXBS: Export Control and Related Border Security Assistance
FAO: Gıda ve Tarım Örgütü
GAC: Güney Afrika Cumhuriyeti
GBOK: Gümrük Birliği Ortak Komitesi
GDTBM: Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü
GENTSİS: Gümrüklü Eşya ve Nesne Takip Sistemi
GET-APP: Gümrük Eşya Takip ve Analitik Performans Programı
GGM: Gümrükler Genel Müdürlüğü
GİK: Gümrük İşbirliği Komitesi
GKS: Güvenlik Kamera Sistemleri
GMGM: Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü
GTİP: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu

HAK: Helal Akreditasyon Kurumu
HİB: Hizmet İhracatçıları Birliği
HİSER: Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği
HKS: Hal Kayıt Sistemi
ICPEN: Uluslararası Tüketicinin Korunması ve Güçlendirme Ağı
IFD: Kalkınma İçin Yatırımların Kolaylaştırılması
IPA: AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İBS: İstihbarat Bilgi Sistemi
İGE A.Ş.: İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi
İGV: İlave Gümrük Vergisi
İHRGM: İhracat Genel Müdürlüğü
İTHGM: İthalat Genel Müdürlüğü
İTGM: İç Ticaret Genel Müdürlüğü
İİT: İslam İşbirliği Teşkilatı
İSEDAK: İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimî Komitesi
JETCO: Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komitesi
KDS: Karar Destek Sistemi
KDZ: Küresel Değer Zinciri
KEİ: Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
KEK: Karma Ekonomik Komisyonu
KEP: Kayıtlı Elektronik Posta
KGF: Kredi Garanti Fonu
KİK: Körfez İş birliği Konseyi
KİYA: Gümrük Alanında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları
KKM: Komuta Kontrol Merkezi
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KOBİ: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOOP-BİS: Kooperatif Bilgi Sistemi
KOOP-DES: Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı
KTZ: Küresel Tedarik Zinciri
LARA: Laboratuvar Analiz ve Raporlama Programı
MAKS: Mekânsal Adres Kayıt Sistemi
MERNİS: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi
MİLTAR: Milli Tarama Sistemi
MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu
NANDO: New Approach Notified and Designated Organisations
NARKOKİM: Narkotik Kısım Amirlikleri
NCTS: Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi
NVİ Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OGK: Ortak Gümrük Konseyi
OTÜ: Ortak Transit Ülkeleri
OVP: Orta Vadeli Program
ÖEK: Önlemlerin Etkisiz Kılınmasına Karşı Önlem
PG: Performans Göstergesi
PGD: Piyasa Gözetimi ve Denetimi
PGDBİS: Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemi
PGDKK: Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu
PGM: Personel Genel Müdürlüğü
RAPEX: Hızlı Bilgi Değişimi Sistemi
RIS: Radyasyon İzleme Sistemi

RTB: Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
SBBUP: Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı
SBGM: Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü
SEB-ATLAS: Serbest Bölgeler Mekânsal Yönetim Otomasyonu
SELEC: Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi
SGB: Strateji Geliştirme Başkanlığı
SKDM: Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması
SSB: Savunma Sanayi Başkanlığı
STA: Serbest Ticaret Anlaşması
STC: Özel Ticari Kaygı
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TARDGM: Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü
TAREKS: Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi
TB: Ticaret Bakanlığı
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TBVAMM: Ticaret Bakanlığı Veri Analitiği Mükemmeliyet Merkezi
TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TCGB: Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Beyannamesi
TDBMM: Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği
TDT: Türk Devletleri Teşkilatı
TESKOMB: Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri
THH: Tüketici Hakem Heyetleri
TİM: Türkiye İhracatçılar Meclisi
TKPGGM: Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü
TMB: Türkiye Müteahhitler Birliği
TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPS: Tek Pencere Sistemi
TPS-OIC: İslam İşbirliği Teşkilatı Tercihli Ticaret Sistemi
TTA: Tercihli Ticaret Anlaşması
TTE: Ticarette Teknik Engeller
TURQUALITY®: Devlet Destekli Markalaşma Programı
TÜBİS: Tüketici Bilgi Sistemi
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu
Türk EXIMBANK: Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.
UAABGM: Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü
UGK: Uluslararası Gözetim Kuruluşu
UHTGM: Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü
UKY: Uluslararası Kooperatifler Yılı
UR-GE: Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi
UTPO: Uluslararası Teknoloji Pazarlama Ofisi
UYAP: Ulusal Yargı Ağı Projesi
UZK: Uluslararası Zeytin Konseyi
ÜGDGM: Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü
YDEO: Yurt Dışı Etkinlik Organizatörleri
YDSK: Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi
YLDA: Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağları
YOİKK: Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu
YY: Yetkilendirilmiş Yükümlü
YYS: Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü

YÖNETİCİ ÖZETİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinde "(…) İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir." hükmü yer almaktadır. Ayrıca 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu ve 41'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"in 25'inci maddesinde ise "İdare faaliyet raporu, birim faaliyet raporları esas alınarak idarenin faaliyetleri ile performans sonuçlarını gösterecek şekilde üst yönetici tarafından hazırlanır. (…)" hükmü bulunmaktadır.

İşbu Rapor, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Ticaret Bakanlığı'na ilişkin genel bilgilerin yanı sıra Bakanlığın 2025 yılında yürüttüğü faaliyetler, gerçekleştirdiği projeler ile kamu kaynaklarının elde edinimi ve kullanımı, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

Raporun birinci bölümünde; Bakanlığın köklü geçmiş ve deneyimine, ulusal ve uluslararası alanda faaliyet gösteren yaygın teşkilat ağına, teknolojik imkânlar açısından yüksek donanımlı kapasitesine, insan kaynakları yönetimi çerçevesinde yürüttüğü politikalara, Bakanlığımızca sunulan hizmetlere ve yönetim ile iç kontrol sistemine yer verilmiştir. Raporun ikinci bölümünde; Ticaret Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nda yer alan amaç ve hedefler ile Bakanlığın temel politika ve öncelikleri oluştururken esas aldığı üst politika belgeleri sunulmuştur.

Diğer yandan Raporun üçüncü bölümünde; Ticaret Bakanlığı'na ilişkin mali bilgilere, program/alt programlara ilişkin faaliyet bilgilerine ve bu faaliyetler kapsamında 2025 yılında yürütülen çalışmalara yer verilmiştir. Ayrıca Performans Programı ve Stratejik Plan değerlendirme tablolarına kamu kaynağının kullanılmasındaki esaslar dikkate alınarak yer verilmiş ve Bakanlığın hedeflerine ulaşma oranındaki başarı düzeyi ortaya konulmuştur. Raporun dördüncü bölümünde, Bakanlığın güçlü ve zayıf yönleri ile bunun haricinde oluşabilecek fırsatlar ve tehditler tespit edilmiş; raporun beşinci bölümünde ise Türkiye'yi ticaretin en kolay, en hızlı ve en güvenilir şekilde yapılabildiği ülke olarak uluslararası arenada konumlandırma hedefini gerçekleştirmek üzere önümüzdeki dönemde yapılması planlanan proje ve çalışmalar sunulmuştur.

Ticaret Bakanlığı'na ilişkin bilgiler Raporda "sorumluluk, doğruluk ve tarafsızlık, açıklık, tam açıklama, tutarlılık" ilkeleri göz önünde bulundurularak objektif bir şekilde yer almış olup, Bakanlık görev alanında bulunan faaliyetlerin etkinliği 2026 yılında da artan bir ivmeyle devam edecektir.

I. GENEL BİLGİLER

A- MİSYON VE VİZYON

Misyonumuz

Güçlü ve refah seviyesi yüksek bir Türkiye için; ortak akla ve paydaşlarla etkin iş birliklerine dayalı sürdürülebilir politika ve uygulamalar ile ulusal ticareti ve uluslararası ticaret ilişkilerini yönetmek, sürdürülebilir ihracat artışı sağlayarak küresel mal ve hizmet ihracatındaki payımızı artırmak, iç ticarette adil, rekabetçi ve istikrarlı bir ortam için gerekli politika ve uygulamaları yürütmek ve koordine etmek, gümrük süreçlerini daha hızlı, kolay, etkin ve izlenir hale getirmek.

Vizyonumuz

İç ve dış ticaret potansiyelini en üst düzeyde kullanarak teknoloji, inovasyon ve sürdürülebilirlik temelinde inşa edilen, yüksek katma değerli üretim ve ihracatı teşvik eden ticaret ekosistemi sayesinde, ülkemizin rekabetçiliğini güçlendirerek kalkınmasına yön vermek ve dünyada güçlü ekonomiler arasında yer almasına katkı sunmak.

B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (10.07.2018 T. ve 30474 S. RG) ile Ticaret Bakanlığı'nın görev ve yetkileri belirlenmiş olup, Bakanlığımızın görevleri şunlardır:

a) İç ve dış ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak ve belirlenen dış ticaret politikasını geliştirmek amacıyla çalışmalar yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak,

b) Ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu tedbirlerin ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşlarca uygulanmasının ve koordinasyonunun sağlanması konusunda çalışmalar yürütmek,

c) Uluslararası hizmet ticaretinin ülke ekonomisi yararına geliştirilmesi ve desteklenmesini sağlamak, bu alana yönelik küresel gelişmeleri takip ederek sektörler ve ülkeler bazında gerekli çalışmaları yapmak ve yurt dışı müteahhitlik dâhil uluslararası hizmet ticaretine ilişkin politikaların uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak ve gerekli her türlü tedbiri almak,

ç) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetki ve görevlerin kullanımında iç ve dış ticarete dair politikaların uygulanmasına ilişkin esasları düzenlemek ve koordine etmek,

d) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek,

e) 27.10.1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat

ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak,

f) Gümrük tarifesini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer malî yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilaflı durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistikî bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak,

g) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, lojistik merkezleri, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek,

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak,

h) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek,

ı) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak,

i) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak,

j) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak veya yaptırmak,

k) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait hizmetleri, ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerine ilişkin çalışmaları yürütmek,

l) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukukî ve idarî tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme ve düzenlemeler yapmak,

m) Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politika, ilke ve hedeflerin ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak belirlenmesi ve stratejiler geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak,

n) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkâr sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek,

o) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek,

ö) Gümrük müşaviri ve yardımcılarıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,

p) Dünya ticaretinden alınan payın artırılmasını ve sürdürülebilir ihracat artışını sağlamak üzere ihracatın pazar ve ürün çeşitliliğini genişletmeye yönelik gerekli tedbirleri almak ve buna yönelik destek yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak,

r) İthalatın ülke ekonomisinin yararına gerçekleştirilmesi ve yerli sanayinin korunması ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve ticaret politikası savunma araçlarını uygulamak,

s) Diğer kurum ve kuruluşların iç ve dış ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek,

ş) Türkiye Cumhuriyeti'nin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla olan ikili, bölgesel ve çok taraflı ticarî ve ekonomik ilişkilerini düzenlemek, yürütmek ve bu konularda ilgili mevzuatı çerçevesinde anlaşmalar yapmak, uluslararası kuruluşların Bakanlığın yetki ve görev alanına giren konulardaki çalışmalarını takip etmek ve bu konularda görüş oluşturmak,

t) Ülke kalkınmasında yabancı sermayeden beklenen katkıları sağlamak ve yönlendirmek amacıyla gerekli tedbirleri almak,

u) Dış ticarete konu ürünlerin güvenli, mevzuata ve standartlara uygun olmasını sağlamak, bu amaçla ithalatta ve ihracatta denetim yapmak ve yaptırmak, ticarette teknik engellerin önlenmesine ilişkin çalışmalar yürütmek,

ü) Ülkemizin ticaret ve gümrük hizmetlerine ilişkin ana politikalarının etkinliğinin artırılması ve ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla teknoloji ve girişimcilik odaklı proje, bilimsel çalışma ve eğitim alanında işbirliği faaliyetlerini yürütmek,

v) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1- Fiziksel Yapı

Merkez Teşkilatı Yerleşkeleri:

- Söğütözü Mahallesi Nizami Gencevi Caddesi 63/1 Çankaya/Ankara adresinde Söğütözü Yerleşkesi,
- Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 151 Eskişehir Yolu 9. Km Çankaya/Ankara

adresinde Eskişehir Yolu Yerleşkesi,
- Balıkhisar Mah. Balıkhisar Köy İçi Küme Evleri No: 685 Esenboğa Yolu Üzeri Akyurt/Ankara adresinde Eğitim Merkezi ile Misafirhane,
- Güzelhisar Mah. 36. Sokak No: 13 Akyurt/Ankara adresinde Bakanlığımız Arşiv Hizmet Merkesi ve Köpek Eğitim Merkezi yer almaktadır.

Taşra Teşkilatı Yerleşkeleri: Bakanlığımız taşra teşkilatı Hazine taşınmazlarından tahsis edilen veya kiralanan, döner sermaye imkânları ile satın alınan, yaptırılan ya da başka kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

2- Teşkilat Yapısı

Merkez Teşkilatı: Bakanlığımız Merkez Teşkilatı hizmet birimleri;
- İhracat Genel Müdürlüğü,
- İthalat Genel Müdürlüğü,
- İç Ticaret Genel Müdürlüğü,
- Gümrükler Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü,
- Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü,
- Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü,
- Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü,
- Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü,
- Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü,
- Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü,
- Personel Genel Müdürlüğü,
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü,
- Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü,
- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,
- İç Denetim Birimi Başkanlığı**,**
- Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- Özel Kalem Müdürlüğü'nden oluşmaktadır.

Taşra Teşkilatı: Bakanlığımız taşra teşkilatı; 19 Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (GDTBM), her ilde Ticaret İl Müdürlüğü ile doğrudan merkeze bağlı 19'u faal olmak üzere toplam 24 Serbest Bölge Müdürlüğü'nden oluşmaktadır.

GDTB'ne bağlı 174 Gümrük Müdürlüğü, 36 Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü, 18 Dış Ticaret İşlemleri Müdürlüğü, 21 Tasfiye İşletme Müdürlüğü, 42 Ürün Güvenliği Denetimleri Müdürlüğü, 19 Hukuk Hizmetleri Müdürlüğü, 19 Personel Müdürlüğü, 1 Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü, 9 Laboratuvar Müdürlüğü ve 19 Personel Müdürlüğü bulunmaktadır.

Tablo 1: Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri Tablosu

Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ankara)
Batı Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Antalya)
Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Bursa)
Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Edirne)
GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Gaziantep)
Doğu Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Van)
İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Şırnak)
Doğu Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Hatay)
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (İstanbul)
Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (İzmir)
Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Kocaeli)
Fırat Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Malatya)
Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Mersin)
Orta Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Samsun)
Doğu Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Trabzon)
Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Tekirdağ)
Pamukkale Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Denizli)
Gürbulak Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ağrı)
Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü (Artvin)

Tablo 2: Faal Olan Serbest Bölge Müdürlükleri Tablosu

Adana Yumurtalık Serbest Bölge Müdürlüğü
Antalya Serbest Bölge Müdürlüğü
Avrupa Serbest Bölge Müdürlüğü
Batı Anadolu Serbest Bölge Müdürlüğü
Bursa Serbest Bölge Müdürlüğü
Denizli Serbest Bölge Müdürlüğü
Ege Serbest Bölge Müdürlüğü
Gaziantep Serbest Bölge Müdürlüğü
İstanbul İhtisas Serbest Bölge Müdürlüğü
İstanbul Endüstri ve Ticaret Serbest Bölge Müdürlüğü
İstanbul Trakya Serbest Bölge Müdürlüğü
İzmir Serbest Bölge Müdürlüğü
Kayseri Serbest Bölge Müdürlüğü
Kocaeli Serbest Bölge Müdürlüğü
Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü
Rize Serbest Bölge Müdürlüğü
Samsun Serbest Bölge Müdürlüğü
Trabzon Serbest Bölge Müdürlüğü
TÜBİTAK-MAM Teknoloji Serbest Bölge Müdürlüğü

Yurt Dışı Teşkilatı: 2025 yıl sonu itibarıyla 180 yurt dışı temsilciliğimizde 116 adet Ticaret Müşavirliğimiz, 60 adet Ticaret Ataşeliğimiz, 1 adet Ticaret Ofisimiz bulunmaktadır. Ayrıca, uluslararası kuruluşlar nezdindeki 3 Daimî Temsilciliğimizde de (OECD/Paris, DTÖ/Cenevre ve AB/Brüksel) Daimî Temsilci Yardımcısı ve Ticaret Müşavirlerimiz görev yapmaktadır.

İlgili Kuruluşlar: Bakanlığımız ilgili kuruluşu olarak Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) ve Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) yer almaktadır.

İlişkili Kuruluş: Bakanlığımız ilişkili kuruluşu olarak Rekabet Kurumu yer almaktadır.

Şekil 1: Bakanlığımızın Organizasyon Şeması

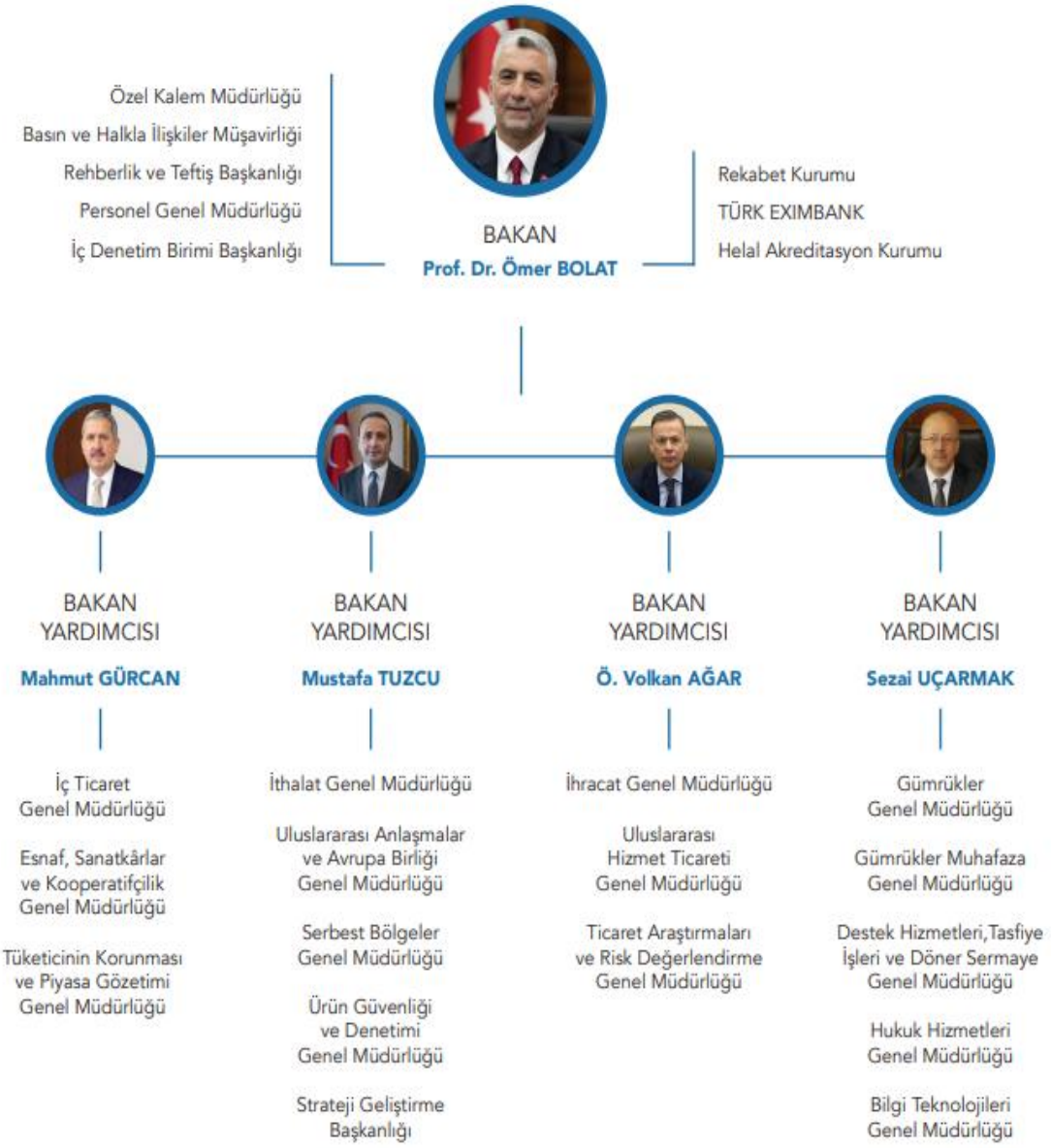

3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlık veri merkezi donanım altyapısında fiziksel sunucular, sanal sunucular, mail sunucuları, merkez ve taşrada DC-DP sunucular bulunmaktadır. Network altyapısında merkezde omurga switch (yedekli) ve router (yedekli) ile network cihazları (kenar anahtarlar, access point cihazları, yük dengeleme cihazları vb.), güvenlik duvarları (yedekli), güvenlik cihazları (IPS, Antivirüs, DDOS, Proxy vb.) bulunmaktadır.

2025 yılında; 3.190 adet masaüstü bilgisayar, 128 adet dizüstü bilgisayar, 257 adet yazıcı, 2 adet omurga anahtarı, 130 adet kenar anahtar, 1 adet yedekleme ünitesi, 15 adet telsiz, 40 adet kablosuz ağ erişim cihazı ve 80 adet telefon makinesi (sayısal, analog ve IP) alınmıştır.

Bakanlığımızın dijital ortamda sunulan "Dış Ticaret", "İç Ticaret", "Gümrük" ve "Kurumsal" hizmetlerine ilişkin olarak; Sistem Yönetimi Çalışmaları, Bilişim Ağları Yönetim Çalışmaları, Veri Yönetimi Çalışmaları, Yazılım Geliştirme, Bakım, Destek, İyileştirme ve Ek Geliştirme Çalışmaları, Proje Yönetimi Çalışmaları, Siber Güvenlik Çalışmaları ile Bilgi Güvenliği Çalışmaları gerçekleştirilmiş, Çağrı Merkezi ve Teknik Destek hizmetleri verilmiştir.

Şekil 2: Bakanlığımızın İletişim ve Danışma Hatları

Bakanlığımız Çağrı Merkezi 444 8 482	ALO 175 Tüketici Hattı	Hal Kayıt Sistemi Çağrı Merkezi 444 0 425	ALO 136 Kaçakçılık İhbar Hattı

Şekil 3: Bakanlığımızın E-işlemleri

4- İnsan Kaynakları

Bakanlığımız, üstlendiği misyon ve vizyona uygun bir kamu hizmeti sunumuna imkân sağlayacak etkin insan kaynağı yönetimi ve planlamasını; değişim ve gelişime açık, nitelikli ve donanımlı, uzmanlık esasına dayalı, etik değerleri özümsemiş, bilgi teknolojisinden yararlanan personel istihdamı anlayışı ile uygulamaktadır.

Genel kadro bilgileri bazında 2023, 2024 ve 2025 yılları esas alınarak hazırlanan tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3: Personelin Kadro Statülerine Göre Dağılımı

TEŞKİLAT	STATÜ	2023	2024	2025
MERKEZ	657 Kadrolu Personel	3.428	3.485	3.454
	Kadro Karşılığı Sözleşmeli	174	155	130
	Sözleşmeli Personel	163	224	225
	Sözleşmeli Bilişim Personeli	28	29	25
	933 sayılı Kanun Gereği Sözleşmeli Personel	2	2	1
	506 sayılı Kanun Gereği Sözleşmeli Personel	14	12	5
	İşçi Sigortalı (İGEME)		3	1
	Sürekli İşçi (696/4D)			21
	Sürekli İşçi (Taşeron-696 sayılı KHK Gereğince)	424	429	400
	MERKEZ TOPLAM	**4.280**	**4.358**	**4.262**
TAŞRA	657 Kadrolu Personel	15.447	16.130	15.889
	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel	34	32	31
	Sözleşmeli Personel	1.702	1.953	2.710
	506 sayılı Kanun Gereği Sözleşmeli Personel	1	1	1
	İşçi Sigortalı (İGEME)		2	2
	Sürekli İşçi	18	18	18
	Sürekli İşçi (taşeron-696 sayılı KHK gereğince)	115	118	118
	TAŞRA TOPLAM	**17.359**	**18.296**	**18.769**
YURT DIŞI	657 Kadrolu Personel	219	227	236
	Sekreter-Uzman	119	117	121
	Sürekli İşçi	1	1	1
	YURT DIŞI TOPLAM	**339**	**345**	**358**
DÖNER SERMAYE	657 Kadrolu Personel	609	605	624
	İşçi (İşletme İşçisi)		41	36
	Sürekli İşçiler	165	111	111
	Sürekli İşçi (taşeron-696 sayılı KHK gereğince)	79	77	77
	Sözleşmeli Personel		108	132
	DÖNER SERMAYE TOPLAM	**853**	**942**	**980**
GENEL TOPLAM		**22.831**	**23.941**	**24.369**

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

Tablo 4: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

	MERKEZ	TAŞRA	DÖNER SERMAYE	YURT DIŞI	TOPLAM
Erkek	2.393	12.526	720	203	**15.842**
Kadın	1.869	6.243	260	155	**8.527**
TOPLAM	**4.262**	**18.769**	**980**	**358**	**24.369**

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

Tablo 5: Personelin Eğitim Durumu

EĞİTİM DURUMU	SAYI
Doçent	3
Doktora	121
Master	2.859
Lisans	17.922
Ön Lisans	1.671
Lise	1.378
Ortaokul	185
İlkokul	230
Toplam	**24.369**

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

Grafik 1: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

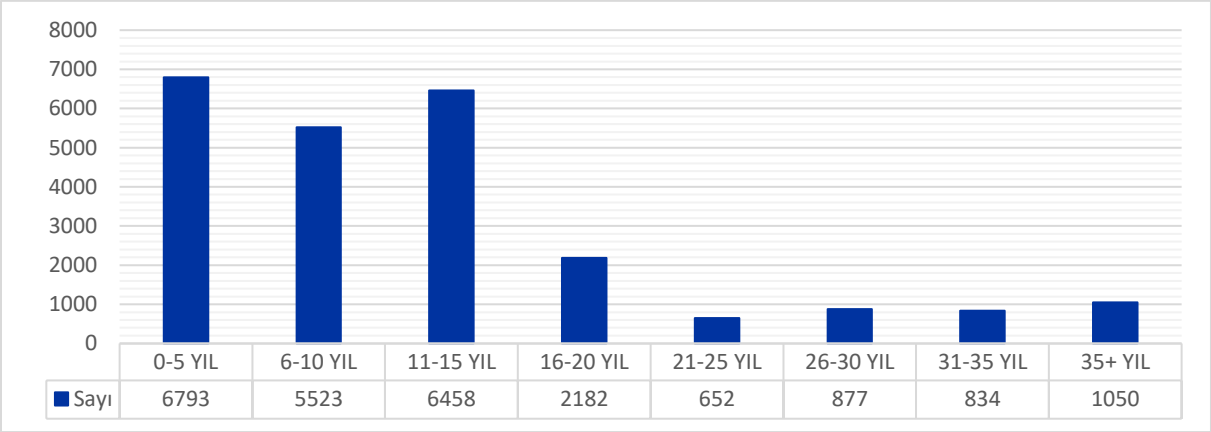

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

Grafik 2: Personelin Yaş Aralığına Göre Dağılımı

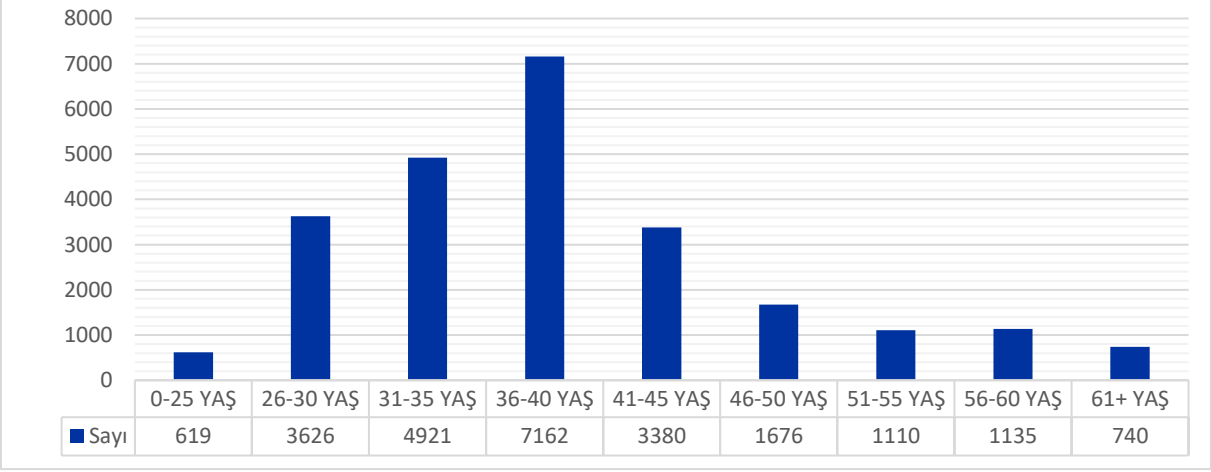

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

5- Sunulan Hizmetler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 444'üncü maddesi uyarınca,

(1) İhracat Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak,
b) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetkilerin kullanımında ihracata ilişkin politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek, uygulamalarla ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu temin etmek ve anılan kurumların ihracata ilişkin yeni düzenlemeleri ile ilgili görüş bildirmek,
c) İhracatın geliştirilmesi ve yönlendirilmesine ilişkin madde ve ülke bazında gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeleri yapmak, ihracatın madde ve ülke bazında geliştirilmesi imkânlarını ve bu imkânlardan azami döviz gelirleri sağlama yollarını araştırmak ve önerilerde bulunmak, ihracatçıları bu konularda eğitmek, (…)
ç) Ülke ihracatında veya dünya ithalatında öne çıkan pazarları düzenli olarak izlemek; bu pazarları ihracatçılara duyurmak, ihraç potansiyeli arz eden ürün ve ürün gruplarını tespit etmek ve ihracatı bu alanlara yönlendirmek amacı ile gerekli düzenlemeleri yapmak ve oluşumları sağlamak,
d) İhracat Rejimi Kararı da dâhil olmak üzere, ihracata dair mevzuatı hazırlamak ve uygulamak, ihracatın desteklenmesi ve yönlendirilmesi konularında gerekli tedbirleri hazırlamak, uygulamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirmek,
e) İhracata konu tarım ürünlerinin destekleme alım fiyatlarının belirlenmesine yönelik hazırlıkları yapmak ve destekleme stoklarının ihracat yoluyla değerlendirilmesine ilişkin esasları tespit etmek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
f) İhracata yönelik krediler ve diğer Devlet destekleri ile ilgili olarak madde ve ülke politikalarına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak ve ilgili birim ve kuruluşlara iletmek,
g) Bağlı muamele ve off-set gibi karşılıklı ticaret uygulamalarının usul ve esaslarını belirlemek,
ğ) Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerinin çalışmalarına yardımcı olmak, çalışmalarını izlemek ve denetlemek, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri ile Dahilde İşleme Rejimi konularında Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatçı Birlikleri ve ilgili diğer kurum ve kuruluşları görevlendirmek,
h) Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri ile Dahilde İşleme Rejimi konularında uygulama stratejileri belirlemek,
ı) Ülke ihracatının geliştirilmesini teminen yurtiçinde ve yurtdışında ticaret ve alım heyetlerini ve yurtdışı fuar ve sergi düzenlenmesine ilişkin esasları belirlemek, yurtdışı fuar ve sergiler düzenlemek veya düzenlettirmek,
i) Mal ihracatının geliştirilmesi, Türk malı algısının yurtdışı pazarlarda güçlendirilmesi ve ihraç pazarlarımızın çeşitlendirilmesi amacıyla tanıtım faaliyetlerini yürütmek, bu kapsamda uluslararası EXPO, fuar, kongre, konferans, seminer, sergi, reklam kampanyaları ve benzeri faaliyetleri organize etmek, tanıtıma yönelik diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili çalışmaları takip ve koordine etmek,
j) Uluslararası EXPO, fuar, kongre, sergi, konferans, ticaret ve alım heyeti, tanıtım organizasyonu ve benzeri programlara yönelik sponsorluk, reklam, tanıtım, danışmanlık,

organizasyon ve benzeri faaliyetlere ilişkin destek programlarını hazırlamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,
k) Sınır ve kıyı ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak, kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünden ihracatın; ihracat ve ithalat politikalarının hedefleri de gözetilerek teşvik ve yönlendirilmesi konularında öngörülen ihracatı teşvik tedbirlerini hazırlamak, uygulamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirerek gerekli tedbirleri almak, ihracatı teşvik kararları ve bu kararlara istinaden ilgili mevzuatı düzenlemek, ihracat projelerini değerlendirerek uygun görülenleri İhracatı Teşvik Belgesine bağlamak, uygulamada çıkan ihtilaflarda ilgili kuruluşlara görüş vermek, ihracatı teşvik belgesi şart ve niteliklerine aykırı davrananlara gerekli müeyyideleri uygulamak,
l) İhracatın desteklenmesine ve ihraç ürünlerinin ülke ve pazarlarının çeşitlendirilmesini sağlamaya yönelik markalaşma ve kümeleşme faaliyetleri, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme, elektronik ticaret, yurtdışı pazarlara giriş, yurtiçi ve yurtdışı uluslararası fuarlara katılım, organizasyon ve benzeri her türlü destek programlarını hazırlamak, uygulamak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,
m) İhracatın desteklenmesi amacıyla, uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak dahilde işleme ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin dış ticaret politikalarının belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
n) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 445'inci maddesi uyarınca,

(1) İthalat Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) İthalatın uluslararası anlaşmalar ile kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen ilke, hedef ve politikalar çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,
b) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetkilerin kullanımında ithalat ile ilgili politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek ve bu kurumların ithalata ilişkin düzenlemeleri ile ilgili görüş bildirmek,
c) İthalat Rejimi Kararı da dâhil olmak üzere ithalata dair mevzuatı hazırlamak, madde politikalarını teklif etmek, uygulamak, ithalatla ilgili izinleri ve belgeleri vermek, gelişmeleri takip etmek ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak,
ç) İthalatı iç piyasa ve sanayinin ihtiyaçlarını iç ve dış ekonomik gelişmeleri dikkate alarak izlemek ve ithal mallarına uygulanacak mali yüklere ilişkin hazırlıkları yürütmek ve uygulanmasını sağlamak,
d) İthal malların dünya piyasalarına uygun olarak ithalini sağlayıcı tedbirleri almak, uygulamak ve izlemek,
e) Dampinge karşı vergi, sübvansiyona karşı telafi edici vergi ve korunma önlemi gibi ticaret politikası savunma araçları ile ilgili mevzuatı hazırlamak, uygulamak, mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, ticaret politikası savunma araçlarının etkisini incelemek ve ticaret politikası savunma araçlarının etkisiz kılınmasına ilişkin girişimleri araştırmak, tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak,
f) Ülkemiz ihraç ürünlerine karşı uygulanan dampinge karşı vergi, sübvansiyona karşı telafi edici vergi ve korunma önlemi gibi kısıtlayıcı tedbirlerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu kapsamda firma, sektör kuruluşları ve kurumlar nezdinde gerekli koordinasyon çalışmalarını yapmak,

g) İthalat ile ilgili politikaları izlemek, ithalatın her aşamasında gerekli görülecek incelemeleri ve denetimleri yapmak, yaptırmak, önlemleri almak ve bu hususlarla ilgili düzenlemeler yapmak,
ğ) Ticaret politikası savunma araçları ile ilgili ikili ve çok taraflı istişareleri yürütmek ve Dünya Ticaret Örgütü ve diğer ülke uygulamalarını takip etmek, bu uygulamalar nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlıklarda Türkiye'nin menfaatlerini ilgili uluslararası platformlarda savunmak üzere gerekli önlemleri almak,
h) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 446'ncı maddesi uyarınca,

(1) İç Ticaret Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Ticarete ilişkin politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak, ticari faaliyetleri teşvik etmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak,
b) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek,
c) Kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek,
ç) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile odalar ve borsalarla ilgili mevzuat ve uygulamalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapmak,
d) Sebze ve meyveler ile yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer malların ticaretini düzenlemek, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir yapıya kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak ve bu konularda mevzuatla verilen görevleri yapmak,
e) Depolamaya uygun temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin düzenlemeler yapmak, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda bulunmak ve lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsacılığı ve umumi mağazacılığa ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak,
f) Elektronik ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, bu konuda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, elektronik ticaretin gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak,
g) İlgili Kanun kapsamında, esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetlerini ilgilendiren hususlarda ilgili Genel Müdürlükle işbirliği içinde hareket etmek suretiyle perakende ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, perakende ticarete ilişkin mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, perakende sektörünün sağlıklı bir şekilde büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak,
ğ) Sergi, panayır ve tanıtım günleri gibi organizasyonların düzenlenmesine izin vermek ve bu organizasyonların düzenlenmesi ile faaliyetlerine yönelik düzenlemeler yapmak,
h) Yurt içi fuarlara ilişkin düzenlemeler yapmak,
ı) Merkezi Sicil Kayıt Sistemini, Hal Kayıt Sistemini ve Perakende Bilgi Sistemini kurmak, işletmek, bu sistemlerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve gerektiğinde bu sistemleri söz konusu kurum ve kuruluşların erişimine açmak ve bu sistemlerce üretilen istatistiki bilgileri derlemek ve yayımlamak,
i) Lüzumu halinde, ticari faaliyetlere ya da bu ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik düzenlemeler yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak,
j) Salgın hastalık ve doğal afet dönemlerinde yaşanan ekonomik durgunlukların ticari işletmeler üzerindeki etkilerinin azaltılması amacıyla teşvik ve destekler vermek,

k) Görev ve yetki alanına giren konularda gerekli inceleme ve araştırmaları yapmak veya yaptırmak,
l) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 447'nci maddesi uyarınca,

(1) Gümrükler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Gümrük mevzuatı ve anlaşmalarına uygun olarak uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
b) Ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine göre TIR, Transit ve Konteyner işlemlerini yürütmek,
c) Türk Gümrük Tarife Cetvelini, eşyanın menşeini, gümrük kıymetini, gümrük rejim ve formalitelerini taraf olunan anlaşmalara ve uluslararası uygulamalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,
ç) Gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yükleri tahakkuk ettirmek ve tahsil etmek, eksik veya fazla tahsilat ve tecil ile ilgili işlemleri yapmak, (…) vergi ve cezalarla ilgili geri verme ve kaldırma işlemlerini yürütmek,
d) Dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve antrepo gümrük rejimleriyle ilgili taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve gümrük mevzuatı çerçevesinde düzenleme yapmak, izin vermek ve uygulamanın yürütülmesini sağlamak,
e) Serbest dolaşıma giriş, ihracat, yeniden ihracat, imha, gümrüğe terk işlemlerinin uygulanmasını sağlamak ve serbest bölgeler, lojistik dış ticaret bölgeleri, dış ticaret merkezlerindeki gümrük işlemlerini yürütmek,
f) Gümrük rejimleri ve işlemlerinin kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve bunlarla ilgili işlemleri yürütmek,
g) Diğer birimlerden iletilen risk değerlendirmesi sonuçlarına ve ilgili rejim gereklerine göre eşyanın muayene işlemlerini yürütmek,
ğ) Gümrük rejimleri ve gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımların elektronik ortamda yürütülmesine ilişkin politika geliştirmek, düzenleme yapmak, bunları uygulamak,
h) Gümrüksüz satış mağazaları ile ilgili işlemleri yürütmek,
ı) Geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak, çift kullanımlı eşya ve ihracat kontrollerine ilişkin görevleri yapmak,
i) Dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak,
j) Sınır ve kıyı ticareti ve münasebetleri ile sınır ticaret merkezlerinden yapılacak ticarete ilişkin gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak,
k) Yolcu beraberi, posta ve hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve giden eşya ile bunlarla ilgili elektronik ticarete konu eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,
l) Bakanlıkça açılıp işletilecekler hariç olmak üzere; geçici depolama yerleri ve antrepoların açılıp işletilmesine ilişkin tüm işlemleri yapmak,
m) Gümrük muafiyetine ilişkin işlemleri yapmak,
n) Basitleştirilmiş usul uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve işlemleri yürütmek,
o) Teşvik mevzuatının gümrük işlemleriyle ilgili hükümlerinin yürütülmesini sağlamak, ö) Gümrük laboratuvarları kurmak, bunların işleyişleri hakkında politikalar geliştirmek, bunları uygulamak; tahlil metotlarını hazırlamak ve çalışmalarını düzenlemek,
p) (Mülga: RG-7/7/2021-31534-C.K-79/5 md.)

r) Gümrüklerce alınan vergi, ceza ve benzeri mali yüklere ilişkin uzlaşma usul ve esaslarını belirlemek ve uygulamayı yürütmek,
s) Taşra gümrük idarelerinin kuruluş ve işleyişi hakkında politikalar geliştirmek, bunları uygulamak ve bu alanda eşgüdümü sağlamak,
ş) Gümrük müşaviri ve yardımcıları ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
t) Gümrük işlemlerine ait yazılı veya elektronik ortamdaki belgelerin, kanuni süreler içinde muhafaza edilmesini ve bu sürelerden sonra usulüne göre imha edilmesini sağlamak,
u) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 448'inci maddesi uyarınca,

(1) Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Bakanlığın görev alanına giren konularda; serbest ticaret anlaşmaları, tercihli ticaret anlaşmaları, ticari, sınai, teknik ve gümrük işbirliği anlaşmaları ve ortaklık anlaşmaları başta olmak üzere, mal ve hizmet ticareti, yatırımlar, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ile kamu alımlarına ilişkin ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı ekonomik ve ticari her türlü anlaşmayı, gerektiğinde yurtdışında da koordinasyon sağlayarak ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlamak, müzakerelerini yürütmek, imzalamak, uygulanması ile ilgili mevzuatı hazırlamak, yürürlüğe koymak ve uygulanmalarını izlemek ve sağlamak,
b) Uluslararası ikili ticari ve ekonomik işbirliği faaliyetlerini Karma Ekonomik Komisyonu, Ortak Komite, Ortaklık Konseyi ve benzeri platformlar vasıtasıyla, ilgili kurumlarla koordinasyon halinde yürütmek, izlemek ve gerekli tedbirleri almak, ülkemizin zikredilen nitelikte anlaşması bulunmayan ülkelerle ticari, ekonomik ve gümrük işbirliğini geliştirmek üzere gerekli tedbirleri almak ve anlaşmaları imzalamak,
c) Türkiye'nin ticari ve ekonomik konularda bölgesel ve çok taraflı örgütlerle ilişkilerinde koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak, ticari, ekonomik ve gümrük anlaşmaları ile ortak program ve projeleri hazırlamak, müzakere etmek ve uygulanmasını sağlamak,
ç) Dünya Ticaret Örgütü ve Dünya Gümrük Örgütüne üyeliklerimiz çerçevesinde hak ve yükümlülüklerimizin takibini yapmak, ülke pozisyonunu belirlemek ve bu örgütler bünyesindeki müzakerelerde ülkemizi temsil etmek,
d) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği ile ilişkilerin, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda yürütülmesini sağlamak,
e) Avrupa Birliğine yönelik olarak Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalar çerçevesinde, ekonomik ve ticari ilişkilerde kısa, orta ve uzun vadede uygulanacak politikaların saptanması için gerekli çalışmaları yapmak ve bu konularda uygulama ile ilgili tedbirlerin alınmasını sağlamak ve öneriler hazırlamak,
f) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, Gümrük Birliği başta olmak üzere, Avrupa Birliği ile müzakerelere ilişkin gerekli hazırlıkları yapmak, Avrupa Birliği organları ile gerekli temas ve toplantıları yapmak, alınan kararlarla alakalı olarak gerekli uygulama çalışmalarını yerine getirmek, ortaklık organların çalışmalarının koordinasyonunu sağlamak,
g) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği ile Türkiye arasında akdedilen anlaşmalar ile anlaşmaların ek ve protokollerinde yer alan hususların takibi ve uygulanmasını sağlamak, bu alanlarda Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını koordine etmek, Bakanlığın Avrupa Birliği kaynaklı program ve projelerini hazırlamak, yürütmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak,

ğ) Türkiye'nin gümrüklerle ilgili uluslararası anlaşma, protokol ve sözleşmelere katılımına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak, koordinasyonunu yapmak, müzakere etmek ve uygulanmasını sağlamak,
h) Avrupa Birliği ile hizmet ticareti alanında yapılan müzakerelere ilişkin politikaların genel dış ticaret politikası ile uyumlu şekilde saptanması için gerekli çalışmaları yürütmek, müzakereleri yapmak ve gerektiğinde anlaşmalar hazırlamak,
ı) Başta Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliği olmak üzere ikili, çoklu ve çok taraflı ticari ve ekonomik anlaşmalara ilişkin pazara giriş çalışmaları yapmak, bu anlaşmaların etkilerini değerlendirmek üzere gerektiğinde diğer kuruluşlarla ortak araştırmalar yapmak ve bu konulardaki önerileri değerlendirmek,
i) Bakanlığın görev alanına giren konular ile ilgili olarak uluslararası kuruluşlar nezdinde çalışmalara katılmak ve gerektiğinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak,
j) Bakanlığın faaliyet alanına giren konulara ilişkin uluslararası örgütler ve ikili, çoklu ve çok taraflı anlaşmalar nezdinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklarda, Türkiye aleyhine açılabilecek veya Türkiye'nin açabileceği davalarda, ülkemiz menfaatlerini ilgili uluslararası platformlarda savunmak üzere gerekli önlemleri almak, ülkemizi temsil etmek, ihraç ürünlerimize veya ülkemizin hizmet ihracatına yönelik kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak ve bu alanlarda gerektiğinde hizmet alımı yapmak ve koordinasyonu sağlamak,
k) Uluslararası mal ve hizmet ticareti ile uluslararası yatırımlar konusunda Türk şirketlerinin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar karşısındaki hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik tedbirler almak ve gerektiğinde bunların hukuki yöntemlerle korunmasına destek sağlamak,
l) Bakanlığın görev alanına giren dış temaslarla ilgili protokol faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
m) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 449'uncu maddesi uyarınca,

(1) Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Uluslararası hizmet ticaretinin ülke ekonomisi yararına geliştirilmesini ve desteklenmesini sağlamak, bu alana yönelik küresel gelişmeleri takip ederek sektörler ve ülkeler bazında gerekli çalışmaları yapmak ve yurtdışı müteahhitlik dâhil uluslararası hizmet ticaretine ilişkin politikaların uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak ve gerekli her türlü tedbiri almak,
b) Uluslararası hizmet ticaretine yönelik Devlet destekleri de dâhil ilgili mevzuatı hazırlamak, uygulamak, teşvik belgelerini düzenlemek, ilgili sektör ve ülke politikalarına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirerek gerekli tedbirleri almak, uygulamada çıkan ihtilaflarda ilgili kurum ve kuruluşlara görüş vermek, teşvik belgesi şart ve niteliklerine aykırı davrananlara gerekli müeyyideleri uygulamak,
c) Uluslararası hizmet ticaretine ilişkin hizmet sektörleri kapsamında öne çıkan pazarları izlemek, bu pazarlarla ilgili ihracatçıları bilgilendirmek, ihracatçıları potansiyel hizmet alanlarına ve pazarlara yönlendirmek üzere gerekli düzenlemeleri yapmak, hizmet ihracatçılarına yönelik olarak pazar ve sektör fırsatları konusunda eğitimler düzenlemek,
ç) Uluslararası hizmet ticaretinin geliştirilmesini teminen yurtiçinde ve yurtdışında ticaret ve alım heyetleri ile yurtdışı fuar ve sergi düzenlenmesine ilişkin esasları belirlemek,

d) Yurtdışı pazarlarda Türkiye'nin hizmet ihracatına yönelik bilgi düzeyinin ve algının güçlendirilmesi ve pazarlarımızın çeşitlendirilmesi amacıyla düzenlenen uluslararası EXPO, fuar, sergi, ticaret ve alım heyeti, kongre, konferans, tanıtım organizasyonu, festival, seminer ve benzeri organizasyonlarda hizmet sektörlerinin tanıtılmasına yönelik yapılacak faaliyetleri planlamak ve organize etmek, tanıtıma yönelik diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili çalışmaları takip ve koordine etmek,
e) Uluslararası hizmet ticaretinin geliştirilmesi amacıyla uluslararası EXPO, fuar, sergi, ticaret ve alım heyeti, kongre, konferans, tanıtım organizasyonu, festival, seminer ve benzeri programları düzenlemek veya düzenlettirmek; bu programlara yönelik sponsorluk, reklam, tanıtım, danışmanlık, organizasyon ve benzeri faaliyetlere ilişkin destek programlarını hazırlamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,
f) Yurtdışı müteahhitlik ile teknik müşavirlik hizmetlerinin geliştirilmesini sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşları koordine etmek, bu kapsamda gerekli mevzuatı ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde uygulamak,
g) Yurtdışında lojistik merkezlerinin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ile ilgili ilke ve politikaların tespiti konusunda çalışmalar yapmak, araştırma, planlama ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek, destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
ğ) Dış pazarlarda uluslararası hizmet ticareti ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlar ile diğer ülkelerce hizmet ihracatımıza karşı uygulanan kısıtlayıcı tedbirler ve diğer ticaret engellerinin tespitine yönelik çalışmalar yapmak, bu engellere ilişkin olarak özel sektör ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını bilgilendirmek, söz konusu engellerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak ve bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,
h) Uluslararası hizmet ticaretinin desteklenmesine ve hizmetlerin ülke ve pazarlarının çeşitlendirilmesini sağlamaya yönelik markalaşma ve kümelenme faaliyetleri, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme, yurtdışı pazarlara giriş, uluslararası fuarlara katılım ve benzeri her türlü destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
ı) Uluslararası hizmet ticaretine ilişkin olarak firma ve sektör kuruluşlarının yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar karşısındaki hak ve menfaatlerini korumak,
i) Yurtdışında yapılacak yatırımların planlanması, izlenmesi ve yönlendirilmesine yönelik olarak gerekli tedbirleri almak, sektör ve ülkeler bazında çalışmalar yapmak ve bu alanda gerekli mevzuat ile destek programlarını hazırlamak, uygulamak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,
j) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 450'nci maddesi uyarınca,

(1) Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Kalkınma planları ve yıllık programlar çerçevesinde yurtiçi ve yurtdışında serbest bölgeler, lojistik serbest bölgeleri, ihtisas serbest bölgeleri ve özel bölgelerin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ve desteklenmesi ile ilgili ilke ve politikaların tespiti konusunda çalışmalar yapmak, araştırma, planlama ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek,
b) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve buna ilişkin mevzuat çerçevesinde düzenlemeler yapmak, bunları uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
c) Serbest bölgelerin sevk ve idaresi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve yürütülmesini sağlamak,

ç) Serbest bölgelerde yapılabilecek üretim, alım-satım, depolama, kiralama, montaj demontaj, bakım-onarım, kıyı bankacılığı, bankacılık, sigortacılık, finansal kiralama ve diğer faaliyet konularını belirlemek,
d) Serbest bölgelerde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere faaliyet ruhsatı vermek, bunların süresini uzatmak veya bunları iptal etmek,
e) Serbest bölgelerin elektrik, su, doğalgaz ve benzeri altyapı yatırımlarının yapılması ve işletilmesi ile serbest bölge hizmetlerinin görülmesine ilişkin işletme sözleşmelerini akdetmek, feshetmek, bu sözleşmelerin süresini belirlemek ve uzatmak,
f) Serbest bölge arazi, bina ve tesislerinin kiralanması veya sair suretle kullanıma verilmesi ile yıkım ve yeniden inşasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamak, g) Serbest bölge işleticileri ile serbest bölgelerde faaliyette bulunacak firmalara diğer kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan Devlet desteklerinin dışında, serbest bölge destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,
ğ) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 451'inci maddesi uyarınca,

(1) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek,
b) Deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek,
c) Yatlara ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak,
ç) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak,
d) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak,
e) Kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak,
f) Kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak,
g) Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilecek nitelikte olanları Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğüne iletmek,
ğ) Adli kolluğa ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,
h) Gümrükler muhafaza kriminal laboratuvar müdürlüklerini kurmak, çalışma usul ve esaslarını belirlemek,
ı) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 452'nci maddesi uyarınca,

(1) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Tüketicinin korunmasına ilişkin politikalar oluşturulması amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, yurtiçi ve yurtdışındaki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak,
b) Tüketicilerin, sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirleri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak,
c) Tüketicilerin tüketim maddeleri yönünden çevresel tehlikelerden korunabilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin belirlenmesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
ç) Piyasaya sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacına yönelik kalite denetimi yapmak, yaptırmak, kalite kontrol sistemleri kurmak, ilgili kurum ve kuruluşlara standart tespitine ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak,
d) Tüketicileri aydınlatıcı ve eğitici tedbirleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve tüketicinin korunması konusundaki politikaların oluşturulmasında bunların gönüllü örgütlenmeleri yoluyla temsil edilmelerini sağlamak,
e) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu ürünlerde ihtiyaç halinde gerekli düzenlemeleri yapmak veya Bakan onayı ile standartları zorunlu uygulamaya koymak, ülke ekonomisinin gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmak,
f) Tüketici sorunlarının çözümüne ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,
g) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 453'üncü maddesi uyarınca,

(1) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak,
b) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi, istatistikler ve analizler üretilmesi ve paylaşılması, değerlendirmeler yapılması ve raporlar hazırlanması amacıyla bu işletmelere ait yatırım, üretim, pazarlama, teşvik, mali durum, Ar-Ge, istihdam, enerji ve benzeri ekonomik faaliyet bilgi ve verileri ile esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait bilgileri, belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında almak suretiyle bilgi sistemi oluşturmak ve bu sistemce üretilen istatistikî bilgileri derlemek ve yayımlamak,
c) Esnaf ve sanatkârların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak, rekabet güçlerinin artırılması, araştırma, geliştirme ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi, pazarlama, hammadde ve tezgâh temini amaçlarıyla teşvik ve destekler vermek ve bu konulara yönelik düzenlemeler yapmak,
ç) Perakende ticarete ilişkin mevzuat çerçevesinde esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetine yönelik çalışmalar ve düzenlemeler yapmak ve gerekli tedbirleri almak,
d) İç ve dış pazar imkânlarını araştırmak, kredi ve finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar ve bu konularda düzenlemeler yapmak,
e) Esnaf ve sanatkârlar ile istihdam ettikleri personele yönelik eğitim faaliyetlerini desteklemek,
f) Esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının kuruluş, işleyiş ve siciline ilişkin işleri yürütmek,

g) Kooperatifçiliğe ilişkin politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak,
ğ) Kooperatifçilikle ilgili Ar-Ge çalışmaları yapmak, kooperatif bilgi ve denetim sistemini kurmak ve işletmek,
h) Kooperatifçiliğin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak yayın, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak,
ı) Kooperatiflerin amaçlarını gerçekleştirmek için hazırlayacakları projeleri desteklemek ve teşvik etmek, teşvik ve desteklere yönelik düzenlemeler yapmak,
i) Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst birlikleri, yapı kooperatifleri ve üst birlikleri hariç olmak üzere, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ile genel hükümlere tabi kooperatif ve birliklerin kuruluşuna, işleyişine ve denetlenmesine yönelik düzenlemeler yapmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, kooperatifleri ve üst kuruluşlarını denetlemek veya denetlettirmek,
j) Kooperatifler için örnek ana sözleşmeler hazırlamak ve yürürlükte olan ana sözleşmeleri ihtiyaçlar doğrultusunda güncellemek,
k) Kooperatiflere ve üst kuruluşlarına yol göstermek ve çalışmalarında yardımcı olmak, yeni alanlarda kooperatif girişimlerinin geliştirilmesine yönelik özendirici ve destekleyici çalışmalar yürütmek, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasını sağlamak,
l) Tarım satış kooperatifleri ve birlikleri tarafından kullanılan ürün alım kredilerine ve kadın girişimi üretim ve işletme kooperatiflerince kullanılan kredilere faiz desteği sağlamak ve bu kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetlemek,
m) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 454'üncü maddesi uyarınca,

(1) Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Türkiye ve dünya ticareti ve ekonomisiyle ilgili güncel gelişmeleri izlemek, değerlendirmek, derlenmiş bilgi ve istatistikleri kullanarak ticaret politikalarının belirlenmesine katkı sağlamak üzere araştırma ve analizler yapmak, bu amaçla ikili ve çok taraflı ilişkilerdeki gelişmeleri analiz etmek, gerekli hallerde bunları yayımlamak, Türkiye'nin ticari ve ekonomik gelişimi ile ilgili tahmin ve analizler yaparak projeksiyonlar oluşturmak,
b) Bakanlığın politika araçlarına yönelik olarak etki analizleri gerçekleştirmek, bu kapsamda Bakanlığın iç ve dış ticaret politikaları, gümrük iş ve işlemleri, mal ve hizmet ihracatına yönelik sağladığı destekler, ithalata yönelik dinamik uygulama ve politikaları, tüketicinin korunması, piyasa gözetimi ve ürün güvenliğine ilişkin uygulamaları ve ülkemizin akdettiği, müzakere ettiği yahut müzakeresini değerlendirdiği ikili, bölgesel, çoklu ya da çok taraflı anlaşmalarla ilgili olarak her aşamada ilgili birimlerle koordinasyon içerisinde veriler toplamak, istatistiki bilgiler üretmek ve değerlendirmek, bu veri ve bilgiler temelinde periyodik raporlar hazırlamak,
c) Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriler toplamak, araştırmalar yapmak, istatistiki bilgiler üretmek, değerlendirmek ve bakanlık faaliyetlerine ilişkin istatistikleri açıklamak, bu konularda gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
ç) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, kalkınma planları, yıllık programlar, izleme kararları ve icra planlarının oluşturulmasına katkı sağlamak, uygulanmasını izlemek ve bu alanda koordinasyonu sağlamak,

d) Türkiye'nin ticari ve ekonomik yapısını sektörel bazda analiz ederek; iç ve dış ticaretin gelişimini sağlayacak politika önerileri oluşturmak, sektör ve ürün bilgilerini içeren raporlar hazırlamak,
e) Yurtdışı teşkilatında sürekli görevli Bakanlık temsilcilerinin faaliyet ve programlarını takip etmek, etkin ve verimli çalışmalarını sağlamaya yönelik gerekli tedbirleri belirlemek, yurtdışı teşkilatı ile Bakanlık arasında hızlı bilgi paylaşımını ve koordinasyonu sağlamak ve raporlamak,
f) Risk analizi ölçütlerini belirlemek, risk yönetimi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, risk analizi konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak,
g) Gümrük işlemleriyle ilgili verileri risk analizine tabi tutmak, analiz sonuçlarını değerlendirmek ve bunları ilgili birimlere aktarmak,
ğ) Risk değerlendirme amaçlı olarak, Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, araştırma model teknikleri ile istatistiki araçlar ve diğer analiz yöntemleriyle etki-değerlendirme analizleri yapmak,
h) Risk analizine ilişkin verileri de kullanarak sonradan kontrol işlemleriyle ilgili verileri toplamak, değerlendirmek, sonradan kontrol plan ve programını yapmak, arşivlemek, ilgili birimlere aktarmak ve bu birimler arasında koordinasyonu sağlamak, ilgili birimlerden iletilen sonradan kontrol sonuçlarına göre gerekli işlemleri yapmak,
ı) Gümrük gelirlerinin tahsil seyrini araştırmak ve bütçe tahminlerine esas olacak bilgileri toplamak,
i) Gümrüklerce ve diğer Bakanlık birimlerince tahsil edilen vergi, fon ve mali yükler yönünden gerçek ve tüzel kişilere ilişkin her türlü bilgi ve belgenin kontrol ve denetimini yapmak,
j) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 455'inci maddesi uyarınca,

(1) Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlanmasını sağlamaya ve ticarette teknik engellerin önlenmesine ilişkin çalışmalar yapmak,
b) Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararını hazırlamak ve uygulamak, yapılacak işlemleri, uygulama usul ve esaslarını belirlemek, mevzuatın diğer bakanlık ve kuruluşlara verdiği yetkiler çerçevesinde yayımlanan teknik mevzuatı ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak dış ticaret alanında uygulamak,
c) İhraç ürünlerinin kalitesini, rekabet gücünü ve dış pazarlarda itibarını arttırmaya ve karşılaştığı teknik engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmak ve ihracatçıları bilgilendirmek,
ç) Dış ticarete konu ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlamak, teknik düzenlemelere uygunluk denetimi yapmak veya yaptırmak, teknik mevzuatı bulunmayan dış ticarete konu ürünlerde ihtiyaç halinde teknik düzenlemeler hazırlamak,
d) Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyumu koordine etmek ve buna ilişkin müzakereleri yürütmek, ürün güvenliği, teknik düzenlemeler, teknik engeller ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin üst mevzuatı uyumlaştırmak ve uygulamaları izlemek,

e) Piyasa gözetimi ve denetimini ulusal düzeyde koordine etmek, etkinliğini artırmak için ilgili kurumlarla işbirliği halinde temel stratejiler ve eylem planları geliştirmek, uygulamaları izlemek ve piyasa gözetimi ile ithalat denetimleri arasında uyumu sağlamak,
f) Teknik düzenlemeler, standardizasyon ve kalite konusundaki ikili, bölgesel ve çok taraflı uluslararası çalışmaları koordine etmek, gerektiğinde istişarelerde bulunmak, ulusal teknik düzenlemelerin ve denetimlerin uluslararası yükümlülüklere uygunluğunu gözetmek,
g) Ticaret Denetmenleri ile Bakanlık Laboratuvar Müdürlüklerinin görevlerini koordine etmek ve etkin çalışmalarını sağlamak,
ğ) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 457'nci maddesi uyarınca,

(1) Personel Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Bakanlığın personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak,
b) Atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek,
c) Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek; eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek,
ç) Ülkemizin ticaret ve gümrük hizmetlerine ilişkin ana politikalarının etkinliğinin artırılması ve ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla teknoloji ve girişimcilik odaklı proje, bilimsel çalışma ve eğitim alanında işbirliği faaliyetlerini yürütmek,
d) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 458'inci maddesi uyarınca,

(1) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak,
b) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 458/A maddesi uyarınca,

(1) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek,
b) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek,
c) Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak,
ç) Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle iş birliği içinde veri tabanları oluşturmak,

d) Bakanlık birimlerince ülke çapında işletilen bilgi işlem sistemlerinin sürekli çalışır halde tutulmasını sağlamak,
e) Bakanlığın bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak,
f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 458/B maddesi uyarınca,

(1) Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Bakanlığın kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,
b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,
c) Bakanlığın ihtiyaç duyduğu taşınmazların temin edilmesi, projelendirilmesi ve inşa edilmesine yönelik iş ve işlemleri yürütmek, protokoller hazırlamak ve bunların yürürlük sürecinin takibini sağlamak,
ç) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sınır kapıları ve gümrük tesislerine ilişkin yatırım ve hizmetlerin yap-işlet-devret modeliyle yaptırılmasına yönelik iş ve işlemleri yürütmek, yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının kullanımına yönelik işlemleri yapmak veya yaptırmak,
d) Sosyal tesislere ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
e) Bakanlığın genel evrak, arşiv, iş sağlığı ve iş güvenliği faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
f) Döner sermaye işletmelerini idari ve mali yönden yönetmek,
g) 4458 sayılı Kanuna göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesini yapmak, tasfiyelik eşyanın satışa sunulmasından önce özelliklerine göre bakımı, tamiri ve ambalajlamasını yapmak veya yaptırmak,
ğ) Tasfiyelik eşya için depolar, mağazalar ve satış reyonları açılmasına ve işletilmesine ilişkin ilke ve standartları belirlemek, bu yerleri açmak, işletmek ve denetlemek,
h) Gümrük idaresinin ihtiyaç duyduğu her türlü mührün ve Bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımını, satışını veya bedelsiz dağıtımını yapmak veya yaptırmak,
ı) Laboratuvarlarda yapılan tahlillerin ücretlerini tahsil etmek ve bu laboratuvarların faaliyetleri için ihtiyaç duyulan tüm giderleri karşılamak,
i) Kaçak zannı ile yakalanan eşya ve aracın muhafazası için konulduğu kamu veya özel depolama yeri ve antrepolar için ücret tarifesi belirlemek,
j) Bakanlıkça açılıp işletilecek geçici depolama yerleri ve antrepolara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
k) Gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,
l) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 459'uncu maddesi uyarınca,

(1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:
a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak inceleme, denetim ve soruşturma yapmak,
b) Bakanlık teşkilatının denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde inceleme, denetim ve soruşturma yapmak,
c) Özel anlaşmalara dayalı olarak Bakanlığa verilmiş görevlere ilişkin konularda ilgili merciler, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde inceleme, denetim ve soruşturma yapmak,
ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun faaliyet göstermesini sağlamak üzere çalışma yapmak ve gerekli teklifleri hazırlamak,
d) Mevzuatın Bakanlığa tanıdığı inceleme, denetim ve soruşturma yetkilerini kullanmak,
e) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 460'ıncı maddesi uyarınca,

(1) Strateji Geliştirme Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:
a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak,
b) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 462'nci maddesi uyarınca,

(1) Acil Durumlar ve Savunma Planlaması Dairesi Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:
a) Afet ve acil durumlara, sivil savunmaya, seferberlik ve savaş hâline ilişkin mevzuat kapsamındaki iş ve işlemleri diğer hizmet birimleri ile koordineli olarak yerine getirmek,
b) Bakanlığın bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarının afet ve acil durumlara, sivil savunmaya, seferberlik ve savaş hâli hazırlıklarına ilişkin iş ve işlemlerinin yürütülmesini takip ve koordine etmek,
c) Afet ve acil durumlara ilişkin olarak Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinde temsil etmek,
ç) Afet ve acil durumlarda, ilgili mevzuat çerçevesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca talep edilen imkân ve kabiliyetlerin yönlendirilmesi ile Bakanlığın sorumluluğundaki iş ve işlemlerin yerine getirilmesini sağlamak,
d) Cumhurbaşkanlığı ile afet ve acil durum yönetim merkezlerine gerekli bilgi akışını sağlamak,
e) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 463'üncü maddesi uyarınca,

(1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenen usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,
b) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak,
c) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 464'üncü maddesi uyarınca,

(1) Özel Kalem Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Bakanın çalışma programını düzenlemek,
b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,
c) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi kapsamında, Ticaret Bakanlığı 2025-2026 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, birim görüşleri ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun değerlendirmeleri alınarak üst yöneticiye sunulmuş ve 20.03.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2025 yılında Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında;

- Bakanlığımız Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nın gerçekleşmeleri altı aylık iki dönem halinde izlenerek dönemsel izleme raporları hazırlanmıştır. Söz konusu izleme raporları, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'na sunularak değerlendirmeleri alınmış ve üst yöneticiye sunulmuştur.
- İç kontrol standartlarının uygulanması ve geliştirilmesine ilişkin öz değerlendirme anketi ile merkez ve taşra teşkilatındaki birim yöneticilerinin iç kontrol sistemine ilişkin değerlendirmeleri alınmıştır.
- Stratejik risklerin izlenmesi amacıyla Bakanlık Risk Yönetimi Eylem Planları ve eylem planlarının izleme sonuçları, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun değerlendirmesine ve üst yöneticinin onayına sunulmuştur.
- Merkez teşkilatına yönelik kurumsal risk yönetimi konusunda iç kontrol bilgilendirme eğitimi gerçekleştirilmiştir.
- Merkez ve taşra birimlerindeki mevcut Görev Dağılım Yönergeleri güncellenmiştir.
- Merkez teşkilatının iş akış süreçleri ve süreç riskleri güncellenmiştir.
- Merkez ve taşra birimleri organizasyon şemaları güncellenmiştir.
- Merkez ve taşra birimleri hassas görev/faaliyet envanteri güncellenmiştir.
- Bakanlık personeline etik kurallarına ilişkin bilgilendirme e-postası gönderilmiştir.
- Bakanlık personeline Yemekhane Hizmeti ve Servis Hizmeti Memnuniyet Anketi düzenlenmiştir.
- GDTBM'lerin süreç risklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik pilot çalışmalar yapılmış, eğitimler ve atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlık personeline bilgi güvenliği eğitimi verilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu hazırlanarak, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun değerlendirmesine ve üst yöneticinin onayına sunulmuştur.

5 Mart 2025 tarihli ve 32832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Yönetmeliği çerçevesinde; Bakanlığın tüm birimlerinde etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine yönelik usul ve esasları belirlemek amacıyla Ticaret Bakanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Yönergesi hazırlanmış ve Bakanlık Makamının 22.12.2025 tarihli onayı ile yürürlüğe konulmuştur.

II. AMAÇLAR VE HEDEFLER

A- Temel Politika ve Öncelikler

Bakanlığımız temel politika ve öncelikleri oluşturulurken;

- 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)
- 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı
- Orta Vadeli Program (2023-2025)
- Orta Vadeli Program (2024-2026)
- Orta Vadeli Program (2025-2027)
- Ticaret Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028)
- 2025 Yılı Ticaret Bakanlığı Performans Programı
- 1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca AB ile gerçekleştirilen Gümrük Birliğinden doğan yükümlülükler
- Avrupa Birliği'ne Katılım için Ulusal Eylem Planı (2024-2028)
- Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu 2025 Eylem Planı
- Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planı (2023-2025)
- Uzak Ülkeler Stratejisi
- Yeşil Mutabakat Eylem Planı
- İslam Ülkeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi
- Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı (2025-2029)
- 2022-2027 Organize Suçlarla Mücadele Ulusal Strateji Belgesi
- 2025-2027 Organize Suçlarla Mücadele Ulusal Eylem Planı
- Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)
- Türkiye Kamu Diplomasisi Stratejisi dikkate alınmıştır.

B- İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler

AMAÇ 1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak

HEDEF 1.1. Katma değeri, rekabet gücü yüksek ürünlerin ihracat içindeki payı artırılarak ihracatçılara rekabet avantajı kazandırılacak, ürün ve pazar çeşitlendirmesi yoluyla ülkemizin küresel tedarik zincirindeki konumu güçlendirilecektir.

HEDEF 1.2. Hizmet ihracatçısı firmalarımızın uluslararası pazarlarda rekabet gücü artırılacak, katma değeri yüksek hizmet sektörlerimizde ihracatımızın geliştirilmesi ve sürdürülebilir hale getirilmesi teşvik edilecek ve lojistik açıdan önemli pazarlarda yeni yurt dışı lojistik dağıtım ağları kurulacaktır.

HEDEF 1.3. Serbest bölgelerde sunulan hizmetler ve bilişim altyapısı geliştirilecek, bu bölgelerin doğrudan dış yatırımlara, yatırım ortamına, sanayinin rekabetçiliğine ve verimliliğine daha etkin katkı vermesi sağlanacaktır.

HEDEF 1.4. İthalat-ihracat dengesi gözetilerek, yerli üretimi koruyacak ve ürün güvenliğini sağlayacak şekilde etkin ithalat politikaları uygulanacaktır.

HEDEF 1.5. Ulusal hak ve menfaatlerimiz ışığında ticari ve ekonomik ilişkilerimize yön verilecek, uluslararası ekonomik iş birliğimiz (bölgesel çoklu- çok taraflı) kuvvetlendirilecektir.

AMAÇ 2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak

HEDEF 2.1. İç ticaret faaliyetlerinin izlenerek ve denetlenerek adil ve rekabetçi bir ortamda yürütülmesi sağlanacaktır.

HEDEF 2.2. Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarının korunmasına yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin etkinliği, değişen tüketim alışkanlıkları ve güncel gelişmeler dikkate alınarak arttırılacaktır.

HEDEF 2.3. Esnaf ve sanatkârların finansal kaynakları arttırılarak e-ticaret ve ihracat alanlarında gelişmeleri teşvik edilecektir.

HEDEF 2.4. Kooperatifçiliğin bir iş modeli olarak tanıtılması sağlanarak verimli ve etkin kooperatifçilik uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

HEDEF 2.5. Güvenli ürün arzının sağlanmasına yönelik teknik mevzuat, uluslararası yükümlülüklerimiz göz önünde bulundurularak geliştirilecektir.

AMAÇ 3. Etkin, Hızlı ve Güvenli Bir Gümrük Anlayışı Çerçevesinde Gümrük Hizmetlerini Geliştirmek

HEDEF 3.1. Gümrük işlemleri ticari aktörler için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.

HEDEF 3.2. Gümrüklü yer ve sahalarda eşya, taşıt ve yolcu kontrollerine yönelik teknik kapasitenin geliştirilmesi ile kaçakçılıkla mücadelede etkinlik artırılacaktır.

HEDEF 3.3. Yapay zekâ ve analitik tekniklerin risk analizi çalışmalarında kullanımının yaygınlaştırılması ile daha etkin bir risk yönetimi yapılacaktır.

AMAÇ 4. Ticarette Yeşil ve Dijital Dönüşümün Desteklenmesiyle Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeye Katkı Sağlamak

HEDEF 4.1. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek ülkemiz e-ticaret potansiyelinin geliştirilmesi ve daha güvenli hale getirilmesi sağlanacaktır.

HEDEF 4.2. Yeşil ve dijital dönüşüm konusunda, AB ve ilgili uluslararası mevzuat ve düzenlemeler ile uyum süreçleri etkin bir şekilde sürdürülecek, bu süreçte ihracatçı firmaların ihtiyaç duyabilecekleri konulara yönelik destek programına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

HEDEF 4.3. Kooperatiflerin sürdürülebilirlik kapasiteleri artırılarak yenilenebilir enerji alanında kooperatiflerin kurulması sağlanacaktır.

HEDEF 4.4. E-ihracatın artırılmasını teminen şirketler, pazaryerleri ve perakende e-ticaret siteleri desteklenecek, Türkiye E-İhracat Platformu kurulacaktır.

AMAÇ 5. Kurumsal Yetkinliği Geliştirmek ve Bakanlık Hizmet Kalitesini Yükseltmek

HEDEF 5.1. Karar alma süreçlerinin kalitesini, hızını ve güvenirliğini artıracak bilgilendirme ve raporlama yöntemleri etkinleştirilecektir.

HEDEF 5.2. Etkili ve yenilikçi insan kaynakları politikalarıyla personelin nitelikleri artırılacaktır.

HEDEF 5.3. Güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak teknolojik altyapı geliştirilecektir.

HEDEF 5.4. Güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak fiziksel altyapı geliştirilecektir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 7'nci maddesinde "Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir." düzenlemesine yer verilmiştir. Söz konusu düzenleme doğrultusunda Ticaret Bakanlığı olarak mali yönetimde amacımız, mali disiplin, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık hedeflenerek kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamaktır.

1- Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Bakanlığımızca yürütülen 5 Program için 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 56.233.383.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödeneklerle birlikte toplam ödenek miktarı 58.160.294.158 TL olmuştur.

Söz konusu ödeneğin 2025 yılı sonu itibarıyla 57.561.865.493 TL'si harcamaya dönüştürülmüş ve harcamaların toplam ödeneğe oranı %99 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bakanlık tarafından yürütülen programlara ve kullanılan ödeneklere ilişkin bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 6: Program Sınıflandırmaya Göre 2025 Yılı Ödenek Durum Bilgisi

Program Sınıflandırması	Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/ Toplam Ödenek (%)
Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele	6.407.209.562	7.103.953.875	6.957.346.733	98
Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması	43.002.229.838	43.216.051.853	42.998.431.463	99
Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu	908.899.600	866.427.463	827.474.037	96
Yönetim ve Destek Programı	5.854.979.000	6.907.645.967	6.712.398.260	97
Programlar Toplamı	**56.173.318.000**	**58.094.079.158**	**57.495.650.493**	**99**
Program Dışı Giderler	**60.065.000**	**66.215.000**	**66.215.000**	**100**
GENEL TOPLAM	**56.233.383.000**	**58.160.294.158**	**57.561.865.493**	**99**

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı e-Bütçe Sistemi

Tablo 7: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2025 Yılı Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı

Ekonomik Kod	Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme / Toplam Ödenek (%)
Personel Giderleri	17.272.974.000	17.885.460.600	17.669.025.294	99
SGK Devlet Primi Giderleri	2.003.300.000	1.982.313.400	1.942.113.384	98
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.809.023.000	3.051.515.286	2.886.562.960	95
Faiz Giderleri	0	0	0	0
Cari Transferler	33.376.686.000	33.590.733.140	33.539.211.203	100
Sermaye Giderleri	1.769.800.000	1.618.671.732	1.503.658.984	93
Sermaye Transferleri	1.600.000	31.600.000	21.293.668	67
Bütçe İçi Toplam Kaynak	56.233.383.000	58.160.294.158	57.561.865.493	99
Bütçe Dışı Toplam Kaynak*	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	**56.233.383.000**	**58.160.294.158**	**57.561.865.493**	**99**

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı e-Bütçe Sistemi
*Bütçe dışı kaynaklar tabloda yer almamaktadır.

Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri: 2025 yılında personel giderleri 17 milyar 669 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 1 milyar 942 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 2025 yılında toplam 19 milyar 276 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yıl sonu gider gerçekleşmesi 19 milyar 611 milyon TL olmuştur. Yeni istihdam edilen personelin yanı sıra mevcut personelin kademe ve derece ilerlemesi ile görevde yükselmesine bağlı olarak başlangıç ödeneğinden fazla gerçekleşme olmuştur. 2025 yılında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için tahsis edilen ödeneğin toplam bütçe içindeki payı %34'tür.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri: Mal ve hizmet alım giderleri için 2025 yılında 1 milyar 809 milyon TL ödenek tahsis edilmiş yıl içerisinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yıl sonunda 3 milyar 51 milyon TL olmuştur. Söz konusu ödeneğin yaklaşık 2 milyar 886 milyon TL'si yıl sonu itibarıyla harcamaya dönüştürülmüştür. Mal ve hizmet alım giderlerinin tahsis edilen ödeneğin üzerinde gerçekleşmesinin nedeni bütçe hazırlık aşamasında ödenek ihtiyacı öngörülemeyen diğer yasal giderler ile enflasyon oranında yaşanan artışlardır.

Cari Transferler: Cari transferler için 2025 yılında 33 milyar 376 milyon TL ödenek öngörülmüş, ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte yıl sonu bütçe ödeneği 33 milyar 590 milyon TL olmuştur. Yıl sonu itibarıyla söz konusu ödenekten yapılan bütçe gideri toplamı 33 milyar 539 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari Transferler kapsamında;

- Bakanlık bütçesinin yaklaşık %59'unu oluşturan pazarlama ve ihracat kapasitesini artırmaya yönelik devlet yardımları ödemelerinin gerçekleştirildiği Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile Bakanlığımızın ilgili kurumu olarak kurulan Helal Akreditasyon Kurumuna aktarılmak üzere tahsis edilen Hazine Yardımları,

- Memurların öğle yemeğine yardım, Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna yardım ve Mesleki Yeterlilik Kurumuna üyelik aidatı ödemelerini içerin Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler,
- Kadın girişimi üretim ve işletme kooperatiflerinin desteklenmesi ile esnaf ve sanatkârlar ile gerçek kişi tacirlere yapılan yardım ve desteklerden oluşan Hane Halkına Yapılan Transferler,
- Uluslararası Zeytin Konseyi, Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi, Şeker Örgütü, Küresel Çelik Forumu ve Avrupa Birliği (Customs Programı) gibi uluslararası kuruluşlara üyelik aidatı ile katkı ödemelerinin gerçekleştirildiği Yurtdışına Yapılan Transfer harcamaları gerçekleştirilmiştir.

Sermaye Giderleri: Yatırım harcamaları için 2025 yılında 1 milyar 769 milyon TL kaynak ayrılmış ve yıl sonu itibarıyla 1 milyar 503 milyon TL kullanılarak %93 gerçekleşme sağlanmıştır. Bakanlığımız yatırım harcamaları; DKH İktisadi- Genel İdare sektörü, DKH İktisadi-Bilişim Altyapısı, konut sektörü ve İmalat-Kobi ve Girişimcilik sektörlerinde yürütülmektedir. Söz konusu harcamalar ile yurt içi ve yurt dışı ticari hayatta ortaya çıkan gelişmelere ve dünyadaki güvenlik ve risk algılarındaki değişimlere paralel olarak, bilişim teknolojileri ile uyum içinde daha çağdaş bir gümrük ve ticaret yönetimi anlayışıyla hizmete devam edilmesi, Bakanlığın alt ve üst yapısına yapılan yatırımlarla sunulan hizmetlerin kalitesinin ve hızının artırılması amaçlanmaktadır.

Sermaye Transferleri: Piyasa rekabetini bozmadan faaliyetlerinde etkinlik sağlamak amacıyla yürütülen Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı'na 30 milyon TL, Helal Akreditasyon Kurumu'na aktarılmak üzere 1 milyon 600 bin TL ödenek ayrılmış, Program kapsamında kooperatiflere 19 milyon 693 bin TL destek verilirken adı geçen kuruma ilgili ödeneğin tamamı gönderilmiştir.

Bakanlığımız harcama birimlerinin 2025 yılı bütçe ödenekleri, bütçe giderleri ve toplam ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarına ilişkin verilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 8: Harcama Birimlerinin 2025 Yılı Ödenek/Durum Bilgisi

Kurumsal Sınıflandırma	Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/ Toplam Ödenek (%)
İhracat Genel Müdürlüğü	25.871.449.000	25.900.327.486	25.855.982.070	100
İthalat Genel Müdürlüğü	190.259.000	177.195.200	174.204.682	98
İç Ticaret Genel Müdürlüğü	183.120.000	192.680.000	190.872.949	99
Gümrükler Genel Müdürlüğü	319.714.000	334.449.000	323.914.057	97
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü	476.762.000	671.850.740	620.368.799	92
Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü	7.454.567.000	7.512.831.000	7.506.565.715	100
Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü	333.837.838	255.212.000	243.111.292	95
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü	1.069.329.562	1.152.374.100	1.092.181.627	95

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü	621.587.000	620.916.600	589.170.641	95
Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü	167.045.000	187.545.000	167.644.745	89
Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü	258.266.000	251.435.400	247.291.602	98
Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü	143.225.600	131.657.000	125.743.773	96
Personel Genel Müdürlüğü	198.792.000	196.593.000	193.064.865	98
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	84.841.000	1.044.686.400	1.037.806.473	99
Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü	621.562.000	612.807.752	604.881.597	99
Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü	1.502.465.000	1.488.023.035	1.436.511.761	97
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	519.419.000	539.277.000	536.454.678	99
Strateji Geliştirme Başkanlığı	2.064.540.000	2.280.320.000	2.251.429.908	99
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	11.306.000	14.208.800	13.639.704	96
Özel Kalem Müdürlüğü	164.809.000	164.759.000	161.369.057	98
Yurtdışı Teşkilatı	1.404.976.000	1.445.245.600	1.389.605.626	96
Ticaret Bölge Müdürlükleri	10.641.087.000	10.951.645.180	10.792.046.344	99
Serbest Bölge Müdürlükleri	175.394.000	167.823.400	165.148.875	98
Ticaret İl Müdürlükleri	1.755.030.000	1.866.431.465	1.842.854.653	99
GENEL TOPLAM	**56.233.383.000**	**58.160.294.158**	**57.561.865.493**	**99**

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı e-Bütçe Sistemi

Tablo 9: Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu

Tabloların ve verilerin nihai haline, Saymanlık Müdürlüğünce gerçekleştirilen muhasebe işlemleri devam ettiğinden, Hazine ve Maliye Bakanlığı-Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nden (KBS) ulaşılamamaktadır.

2- Mali Denetim Sonuçları

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde, Bakanlığımızın hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile Bakanlığımızın gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup, olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca; yürütülen denetimler sonucunda Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan 2024 Taslak Denetim Raporu'na ilişkin Bakanlığımız görüş ve cevapları Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Sayıştay Başkanlığınca, Bakanlığımızın görüş ve cevapları değerlendirilerek hazırlanan 2024 Yılı Sayıştay Denetim Raporu, 2025 yılı Eylül ayında Bakanlığımıza gönderilmiştir. Bu Rapor, Sayıştay Başkanlığınca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmakta ve aynı zamanda web sayfasında yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulmaktadır.

Ticaret Bakanlığı 2024 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda aşağıdaki bulgulara yer verilmiştir.

- Bilişim Sistemleri Arasındaki Entegrasyon Hatası Sebebiyle Muhasebe Kayıtlarının Gerçeği Yansıtmaması.
- İlama Bağlı Ödemelerin Muhasebe Kayıtlarının Zamanında Yapılmaması.
- Deniz ve Hava Limanlarını İşleten Kuruluşlar ile Posta İdarelerinin Gümrük İdarelerine Karşı Çeşitli Yükümlülükleri Yerine Getirmemesi ve Buna İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmemiş Olması.
- Bakanlığa Ait Bazı Faaliyet ve Gelirlerin Protokolle Devredilmesi.

B- Performans Bilgileri

1- Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması
Alt Program Adı	İhracatın Desteklenmesi
Alt Program Hedefi	İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Diğer İhracat Destekleri **Açıklama:** İhracatın desteklenmesine ve ihraç ürünlerinin ülke ve pazarlarının çeşitlendirilmesini sağlamaya yönelik olarak diğer destek programlarını, hedef pazarlara yönelik genel nitelikli ticaret heyeti programları ile genel/özel nitelikli alım heyeti programları, yurt dışı birim, marka ve tanıtım faaliyetleri, tasarım ve ürün geliştirme ve benzeri her türlü destek programlarını hazırlamak, uygulamak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak.	
Faaliyet: Fuar Destekleri **Açıklama:** • İhraç ürünlerimizin yurt dışında düzenlenen uluslararası fuarlarda tanıtılması amacıyla, yurt dışı fuar organizasyonları ile milli ve bireysel katılımların desteklenmesine ilişkin mevzuatı hazırlamak ve uygulamak. • Yurt içinde düzenlenen fuarların dış tanıtımının sağlanması ve yurt içi fuarlara uluslararası düzeyde katılımın artırılması amacıyla yurt içi fuar organizatörleri ile katılımcılarının desteklenmesine yönelik mevzuatı hazırlamak ve uygulamak. • Bakanlık tarafından uygun görülen uluslararası niteliği haiz sanal fuarlara katılımcıların iştirak etmelerini sağlamak üzere işbirliği kuruluşlarınca düzenlenen sanal fuarlara katılım organizasyonlarına ve sanal fuar organizasyonlarına dair mevzuatı hazırlamak ve uygulamak.	
Faaliyet: Hizmet Sektörü İhracatının Desteklenmesi **Açıklama:** 2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar ve 2641 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörlerinin Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Karar mülga olmuş, 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar, 5449 Sayılı Yurt Dışı Lojistik Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar ve 5447 Sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-TURQUALITY (Bilişimin Yıldızları) Programı Hakkında Kararlar yürürlüğe girmiştir. Buna ek olarak 2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar da revize edilmiştir. Bu doğrultuda hizmet sektörlerine yönelik olumlu sonuçlandırılan destek başvurusu sayısı, Turquality kapsamında desteklenen firma sayısı ve hizmet ihracatının artırılmasına yönelik ticaret ve alım heyeti sayılarının artırılması hedeflenmektedir. Yurt dışı müteahhitlik ve teknik	

müşavirlik sektörü toplam proje tutarının, iş hacmi ve dünya pazarından aldığı payın belirlenen hedefler doğrultusunda artması hedeflenmektedir.
Faaliyet: İhracatta KOBİ ve Kümelenme Destekleri **Açıklama:** Firmalarımızın ve işbirliği kuruluşlarının ihracat yetkinliklerinin artırılması, uluslararası pazarlara giriş faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla uygulanacak destek mekanizmalarını belirlemek, bunlara ilişkin mevzuatı hazırlamak ve uygulamak.
Faaliyet: İhracatta Markalaşmanın Desteklenmesi **Açıklama:** Katma değeri yüksek, tasarıma dayalı ürünlerin ihracatının artırılması, ülkemiz markalarının dünya markalarına dönüştürülmesini teminen uygulanacak destek mekanizmalarını belirlemek, bunlara ilişkin mevzuatı hazırlamak ve uygulamak.

Diğer İhracat Destekleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- ''Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti Desteklerine İlişkin Genelge'' çerçevesinde; Bakanlığımız koordinasyonunda iş birliği kuruluşlarınca gerçekleştirilen sektörel ticaret heyeti ve alım heyeti faaliyetleri, ihracatımızın artırılması, yeni pazarlar bulunması ve ülkemizin ekonomik ve ticari açıdan tanıtımı amacıyla destek kapsamında değerlendirilmektedir.

- 2025 yılında Bakanlığımız koordinasyonunda 31 farklı ülkeye 32 genel ticaret heyeti, 76 ülkeye 261 sektörel ticaret heyeti olmak üzere toplamda 76 ülkeye 293 ticaret heyeti düzenlenmiştir. Söz konusu 293 heyet programında 4.124 ihracatçı firmamız, 17.709 yabancı firma ile 58.846 ikili iş görüşmesi gerçekleştirmiştir.

- 2025 yılında 11'i özel nitelikli alım heyeti programı, 62'si sektörel alım heyeti olmak üzere toplamda 73 alım heyeti programı gerçekleştirilmiştir.

- 24-27 Mart 2025 tarihleri arasında Bakanlığımız koordinasyonu ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) organizasyonunda Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın teşrifleriyle Bulgaristan Genel Ticaret Heyeti programı düzenlenmiştir.

- 16-17 Haziran 2025 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen ''Venezuela İhraç Ürünleri Fuarı''nın açılış törenine Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT teşrif etmişlerdir. Fuar, Venezuela İhracat Tanıtım Ajansı tarafından koordine edilmiş olup, 142 firma katılım sağlamıştır.

- 2-5 Temmuz 2025 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen ''Türkmenistan İhraç Ürünleri Fuarı''nın açılış törenine Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT teşrif etmişlerdir. Fuara, 51 firma katılım sağlamıştır.

- 27 Ağustos-5 Eylül 2025 tarihlerinde, Şam/Suriye'de düzenlenen 62. Şam Uluslararası Fuarı'na yönelik stantlı katılım organizasyonu ve fuar ile eş zamanlı olarak 27-28 Ağustos 2025 tarihlerinde Şam'a yönelik Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın başkanlığında Bakanlığımız koordinasyonu ve TİM organizasyonunda bir genel ticaret heyeti programı gerçekleştirilmiştir.

- 16-17 Ekim 2025 tarihlerinde İstanbul'da, Afrika Birliği ve Bakanlığımız iş birliği ile beşinci kez düzenlenen ''Türkiye-Afrika İş ve Ekonomi Forumu (TABEF)''nda Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR açılış konuşması gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda, söz konusu etkinliğe yönelik olarak düzenlenen "B2B Etkinliği" de Bakanlığımızca desteklenmiştir.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT başkanlığında, 30 Ekim-1 Kasım 2025 tarihlerinde Bağdat'ta Bakanlığımız koordinasyonu ve Akdeniz İhracatçı Birlikleri organizasyonunda ''Irak-Türk İhraç Ürünleri Fuarı'' ve eşzamanlı olarak genel ticaret ve müteahhitlik heyeti programı düzenlenmiştir.

- 7-31 Aralık 2025 tarihlerinde Dakar/Senegal'de düzenlenen ''33. Uluslararası Dakar Fuarı'' ile fuar ile eş zamanlı olarak Bakanlığımız koordinasyonu ve TİM organizasyonunda düzenlenen genel ticaret heyetinin açılış törenlerine Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR katılım sağlamıştır.

- E-ihracata yönelik çalışmalar, 2025 yılında da hız kesmeden devam etmiş ve dijital platformların kullanımını teşvik etmek, e-ihracatçılarımızın dijital pazarlama becerilerini artırmak ve global ticaretin gerekliliklerine uyum sağlamalarını desteklemek adına çeşitli eğitimler, seminerler ve işbirlikleri düzenlenmiştir.

- 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla 5986 sayılı E-İhracat Desteklerine İlişkin Karar ve buna ilişkin Genelge kapsamında e-ihracat destek politikamız yürürlüğe girmiş olup, firmaların destek ön onay ve ödeme başvuruları alınmıştır. Söz konusu destek paketi kapsamında, 2025 yılı Aralık ayı itibarıyla 11'i E-İhracat Konsorsiyumu olmak üzere 348 yararlanıcı kapsama alınmış, 793 destek ön onay başvurusu ve 1.420 destek ödeme başvurusu onaylanmıştır.

- E-ihracat potansiyeli olan firmalarımızın bir katalog içerisinde yabancı muhataplara iletilmesi amacıyla B2C e-ticarete konu olabilecek markaları olan firmalar tespit edilerek ortak Marka Kataloğu güncellenmiştir.

- Bakanlığımız ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ortaklığında, ülkemiz e-ihracatında sürdürülebilir artış sağlamak ve Türk markalarının küresel bilinirliliğini artırmak amacıyla 6-8 Kasım 2025 tarihlerinde "Ankara E-İhracat Zirvesi 2025" düzenlenmiştir.

- E-ihracatımızı da destekleyecek "E-Kolay İhracat Platformu (E-KİP)"nun ilk fazı, 2025 Şubat ayı itibarıyla tüm modülleri ile birlikte vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

- 2025 yılında Brezilya, Meksika ve Japonya ülkelerinde e-ihracata yönelik 3 sektörel ticaret heyeti gerçekleştirilmiş olup, 3 sektörel alım heyeti düzenlenmiştir.

- İhracatımızdaki ivmeyi sürdürülebilir kılmak ve ihracatı geniş kitlelere yaymak amacıyla "Dış Ticaret Bilgilendirme Seminerleri" düzenlenmekte olup, Bakanlığımızın görev alanına giren konularda iş çevrelerinin bilgilendirilmesine yönelik eğitim organizasyonları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2025 yılında Bakanlığımızca

toplam 13 fiziki (1.220 katılımcı) ve 53 çevrim içi (29.013 katılımcı) eğitim programı gerçekleştirilmiş ve bahsi geçen 66 eğitim programına toplam 30.233 kişi katılım sağlamıştır.

- Türkiye'nin 61 farklı şehrinde yer alan 81 İhracat Destek Ofisimiz, yerel girişimcilerin ihracat süreçlerine kolayca dahil olmalarını sağlamaktadır. İhracat Destek Ofisleri, ihracatçılarımıza ticaretin her aşamasında danışmanlık hizmeti vermekte ve onları doğru pazarlarla buluşturmak için çalışmaktadır.

- Bakanlığımızca ihracatçılara yönelik yürütülen eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini akademik ve kurumsal bir çatı altında güçlendirmeyi amaçlayan "İhracat Akademisi"nde Yükseköğretim Kurulu ile imzalanan protokol öncülüğünde 11 üniversite ile işbirliği protokolü imzalanmıştır. Bu işbirlikleri kapsamında ilk eğitim programı 1 Mart 2025 tarihi itibarıyla fiilen başlatılmıştır.

- İhracat Akademisi bünyesinde Ankara, İstanbul, Konya, Kayseri, Kocaeli ve Gaziantep illerinde düzenlenen toplam 9 adet İhracat Uzmanlığı Eğitimi Programı ve 2 adet TURQUALITY® Uzmanı Eğitim Programı başarıyla tamamlanmış, bu eğitimler ile toplam 760 kursiyere ulaşılmıştır.

- 2026 yılı ilk çeyreğinde başlayacak olan TOBB ETÜ, Çukurova, Bursa Uludağ ve İstanbul Ticaret Üniversiteleri ile işbirliğinde gerçekleştirilecek eğitimlerin hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır.

- Kadın girişimcilerin ihracata katılımların arttırılması amacıyla TİM WINGS ile işbirliğinde çalışmalar sürdürülmekte olup, bu kapsamda düzenli olarak gerçekleştirilen "TİM WINGS Kadın İhracatçılar için Yol Haritası" ve ilgili "Innovation Week" etkinliklerine panelist olarak katılım sağlanmıştır.

- 5973 sayılı Karar'da yer alan; "Eximbank'ın uyguladığı faiz oranı ile Referans Ticari Faiz Oranları (CIRR) arasındaki farkın desteklenmesi ve ihracat kredi sigortası tazmin desteği" ve "İhracat konsorsiyumu desteği" başlıkları altında düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikleri içeren 5973 Sayılı Karar'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin 7 Kasım 2025 tarihli ve 10540 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı, 8 Kasım 2025 tarihli ve 33071 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede; orta ve uzun vadeli alıcı kredilerinin yanı sıra kısa vadeli işlemler ile akreditifli işlemler ve müteahhitlik projeleri kapsamındaki yatırım mallarına da destek imkânı sağlanmıştır. Ayrıca, destek programı kapsamına alıcı kredilerine yönelik tazmin desteği uygulaması hayata geçirilmiştir. "İhracat konsorsiyumu desteği"ne ilişkin olarak desteğin üst limiti 2025 yılı için 48.000.000 TL'ye yükseltilmiş, konsorsiyumlara tanınan 5 yıllık destek süresinin, hedef pazar bazlı olarak uygulanabilmesine imkân sağlanmış, destek kapsamına depolama giderleri, yurt dışı birim kira giderleri ile temel kurulum ve konsept mimari çalışma giderleri dahil edilmiştir.

- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSŞ) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) Statülerine İlişkin Yapısal Düzenlemeler neticesinde, mevcut 2004/12 ve 2004/4 sayılı Tebliğler yürürlükten kaldırılarak Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ

(İhracat:2025/7) ile Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat:2025/8)'in ihdas edilmesine karar verilmiş olup, söz konusu Tebliğler 19.12.2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Düzenlemeler ile DTSŞ ve SDŞ Statülerine sahip şirketlere ilişkin sermaye yapıları güçlendirilmiş; ihracat performans kriterleri yükseltilmiş, ortaklık yapısı ve pay sahipliği kuralları netleştirilmiş; bağımsız denetim yükümlülüğü getirilmiş; başvuru, değerlendirme, statünün devamı ve geri alınmasına ilişkin süreçler ayrıntılı şekilde düzenlenmiş; dijital başvuru ve izleme altyapısı (DYS) üzerinden yürütülecek şeffaf ve öngörülebilir bir sistem tesis edilmiştir.

- İhracatçıların ihtiyaç duydukları finansmanı zamanında ve uygun koşullarda temin edebilmeleri, rekabetçiliklerini korumaları ve yeni pazarlarda başarılı olabilmelerine olanak sağlamak amacıyla 2025 yılında da çalışmalara devam edilmiştir. Türk Eximbank, 2025 yılında ihracatçılarımıza sağladığı 54,3 milyar dolarlık destekle önemli bir güç kaynağı olmuştur. Diğer taraftan, İhracat Geliştirme A.Ş. (İGE) aracılığıyla 227,2 milyar TL krediye 198,9 milyar TL kefalet imkânı sunarak ihracatçılarımıza önemli bir finansman kaynağı sağlanmıştır.

Fuar Destekleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 2025 yılında 301 adet yurt dışı fuar organizasyonu ve 1.857 adet bireysel katılımı desteklenen sektörel nitelikteki yurt dışı fuar destek kapsamına alınmıştır.

- Bakanlığımızca belirlenen sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuarlara yönelik olarak tanıtım ve katılım desteği sağlanmakta olup, bu kapsamda 2025 yılında 64 adet yurt içi fuar destek kapsamına alınmıştır.

- 17 Nisan 2025 tarihli 9723 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında;
  - Yurt içi fuarlara katılım sağlayan firmaların yer kirası ve stant konstrüksiyon giderlerinin desteğe esas tutar uygulaması çerçevesinde desteklenmesi,
  - Prestijli fuar uygulamasının yurt içi fuarlarda da uygulanması sağlanmıştır.

- 9-11 Eylül 2025 tarihlerinde Bakanlığımız koordinasyonu ve Orta Anadolu İhracatçıları Birliği organizasyonunda Lahor'da Pakistan Türk İhraç Ürünleri Fuarı düzenlenmiştir. Fuara 22 firma ve 14 İhracatçı Birliği katılım sağlamıştır.

Hizmet Sektörü İhracatının Desteklenmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Hizmet sektörlerine yönelik destek programları kapsamında, destek başvurularına ilişkin iş ve işlemlerin Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden yürütülmesine dair çalışmalar sürdürülmektedir. Bu çerçevede, öncelikle 2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar'a ilişkin uygulama usul ve esaslarına yönelik genelge DYS ile uyumlu hale getirilmiştir.

- Hizmet sektörlerinde kümelenme yaklaşımını ve iş birliği kültürünü güçlendirmek amacıyla ilki düzenlenen Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER) Kümelenme Konferansı, 24 Haziran 2025 tarihinde İstanbul Dış Ticaret

Kompleksinde Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Konferansta iyi uygulama örnekleri ödüllendirilerek ödül sahibi işbirliği kuruluşlarınca katılımcılarla tecrübe paylaşımında bulunulmuştur.

- Hizmet ihracatının desteklenmesine yönelik tüm destek programları kapsamında 2025 yılında Bakanlığımızca 2.130 firmaya ait 24.710 destek başvurusu sonuçlandırılarak hizmet ihracatçılarımıza toplam 7,4 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir.

- Uygulama döneminde TURQUALITY® Programı kapsamında yer alan hizmet sektörü marka sayısı 2025 yıl sonu itibarıyla 50'si E-Turquality, 32'si Marka Programı ve 39'u TURQUALITY® Programı kapsamında olmak üzere toplam 121'e ulaşmıştır.

- Destek programlarından ilgili şirketlerin, kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin azami düzeyde yararlanmasını sağlamak ve sektörel talep ve ihtiyaçları belirlemek adına 12.850 kişinin katılım sağladığı 111 bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- Hizmet ihracatının artırılmasına yönelik 23 farklı ülkede 22 adet sektörel ticaret heyeti, 4 adet sektörel alım heyeti gerçekleştirilmiştir. 54 adet milli fuar katılımı desteklenmiştir. Desteklenen yurt içi fuar sayısı 22 olarak gerçekleşmiştir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla 2 adet HİSER projesi tamamlanmış olup, 11 adet aktif HİSER projesi bulunmaktadır.

- 2017/9962 sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar kapsamında işlemler yürütülmüştür.

- 2635 sayılı İhtisas Serbest Bölgelerinde Sağlanacak Destekler Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı gereğince, İhtisas Serbest Bölgelerinde faaliyet gösteren firmaların desteklenmesine yönelik 2025 yılında gerekli başvuru kriterlerini sağlayan 175 adet destek müracaatı için 130.414.535 TL ödeme yapılmıştır.

İhracatta KOBİ ve Kümelenme Destekleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımızca uygulanan "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (UR-GE)" sistematiği ile firmalarımızın sürekli ve düzenli ihracat yapabilmelerini teminen muhtelif sektörlerdeki işbirliği kuruluşlarının organizasyonunda yürütülen UR-GE projelerine destek sağlanmaktadır. 2025 yıl sonu itibarıyla 182 adet proje aktif olarak destek kapsamında iken, söz konusu desteklerden toplamda 18.300'ü aşkın firma faydalanmıştır.

- UR-GE Projesi kapsamında 2025 yılında 1.303 Türk ve 5.480 yabancı firma katılımıyla 105 adet yurt dışı pazarlama faaliyeti, 223 Türk ve 559 yabancı firma katılımıyla 19 adet alım heyeti faaliyeti gerçekleşmiştir.

- Responsible® Programı adı altında uygulanan Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği ile şirketlerimize üç temel aşamadan oluşan bir danışmanlık desteği sunulmaktadır. 2025 yıl sonu itibarıyla, bu kapsamda 132 firma aktif olarak yer almaktadır.

- Küresel Tedarik Zinciri (KTZ) Desteklerine İlişkin Genelge ile havacılık, elektrik, elektronik, makine, otomotiv ile maden ve metaller sektörlerinde ara malı üreten firmalarımızın, küresel nitelikli orijinal ürün üreticilerinin tedarikçisi konumuna gelebilmeleri için makine, ekipman, donanım, yazılım, eğitim ve danışmanlık, sertifikasyon, test, analiz, ürün doğrulama alanlarındaki yetkinliklerini artıracak giderleri proje bazlı olarak desteklenmektedir. 2025 yılında toplam 47 adet proje KTZ desteği kapsamına alınmıştır.

- Pazara Giriş Rapor Desteğine İlişkin Genelge çerçevesinde işbirliği kuruluşları tarafından üye şirketlerle paylaşılmak amacıyla satın alınan sektör, ülke, yurt dışında yerleşik şirket veya marka odaklı rapor giderleri destek kapsamında değerlendirilmektedir.

- Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteğine İlişkin Genelge çerçevesinde şirketlerin sürdürülebilir ihracat artışını sağlamak amacıyla hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi ile bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren pazara giriş projesi hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık ve rapor giderleri destek kapsamındadır. 2025 yılında, Pazara Giriş Proje Hazırlama Desteğinden 203 şirket ön onay almış olup, 113 şirketin projesi ise onaylanmıştır.

- 3.094 şirkete 13.918 adet Pazara Giriş Belgesi Desteği, 183 şirkete 248 adet Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği, 588 şirkete 962 adet Yurt Dışı Marka Tescil Desteği verilmiştir.

İhracatta Markalaşmanın Desteklenmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 2025 yılında; Şirket ve Marka Alım Desteği kapsamında 1 şirkete, Birim Kira Desteği kapsamında 461 farklı şirkete, Tanıtım Desteği kapsamında 274 farklı şirkete, Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi Desteği kapsamında 179 farklı şirkete, Tasarımcı Şirket ve Tasarım Ofisi Desteği kapsamında 7 farklı şirkete, Gemi ve Yat Sektöründe Faaliyet Gösteren Şirketlere Tasarım Desteği kapsamında 8 farklı şirkete, Marka ve TURQUALITY® Desteği kapsamında 380 farklı şirkete, Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği kapsamında 4 farklı şirkete, Tasarım Organizasyonu Desteği kapsamında 23 farklı işbirliği kuruluşuna, TURQUALITY® Tanıtım Projesi Desteği kapsamında 19 farklı işbirliği kuruluşuna destek sağlanmıştır.

- Tasarımcı Şirket ve Tasarım Ofisi Desteği ile Tasarım Organizasyonu Desteği kapsamında 2025 yılında iki Tasarım Komitesi Toplantısı gerçekleştirilmiştir. 10 Mart 2025 tarihli 28. Komite'de tasarım yarışmaları ile yurt dışı eğitim ve yaşam giderleri destekleri değerlendirilmiş, yapılan incelemeler sonucunda 19 tasarım yarışmasının desteklenmesi uygun görülmüştür. Bu kapsamda 2025'te dereceye giren 8 tasarımcı yurt dışı eğitim ve yaşam giderleri desteğine alınmış; 2011–2025 döneminde desteklenen toplam tasarımcı sayısı 306'ya ulaşmıştır. 18 Kasım 2025 tarihli 29. Komite'de ise Tasarımcı Şirket/Tasarım Ofisi başvurusu değerlendirilmiş; 2025 Kasım ayı itibarıyla 4 tasarımcı şirket ve 1 tasarım ofisi destek kapsamındadır.

- Marka ve TURQUALITY® Desteği kapsamında 2025 yıl sonu itibarıyla 380 şirketin 413 markası desteklenmektedir. 249 firmanın 271 markası TURQUALITY® Destek Programı, 135 firmanın 142 markası Marka Destek Programı kapsamında Bakanlığımızca desteklenmektedir.

- TURQUALITY® Programı çerçevesinde; şirketlerin ihtiyaçları gözetilerek "Yönetici Yüksek Lisansı (Executive MBA)" formatında oluşturulan ve 23. Dönemi 2025 yılı Ekim ayı itibarıyla başlatılan Yönetici Geliştirme Programı 110 yöneticinin katılımıyla sürdürülmektedir.

- TURQUALITY® Programı kapsamında yürütülen ön inceleme süreçlerinin güncellenmesi ve daha işlevsel bir yapıya kavuşturulması amacıyla, 2025 yılı Haziran ayında "TURQUALITY® Ön İnceleme Soru Seti Revizyon Çalıştayı" düzenlenmiştir.

- Marka ve TURQUALITY® destek sürecinin iyileştirilmesi ve hızlandırılması amacıyla, 30 Haziran – 4 Temmuz 2025 tarihlerinde Ankara'da, 4-8 Kasım 2025 tarihlerinde İstanbul'da TURQUALITY® Destek Uzmanı Eğitimi düzenlenmiş olup, programdan bugüne kadar 700'ün üzerinde katılımcı başarıyla mezun olmuştur.

- TURQUALITY® Tanıtım Projesi Desteği kapsamında 2025 yıl sonu itibarıyla 42 adet tanıtım projesi destek kapsamında bulunmaktadır.

- TURQUALITY® Programının 20 yıllık uygulama sürecinde elde edilen birikim ve değişen küresel dinamikler doğrultusunda, "TURQUALITY® Vizyon Buluşması ve Markalaşma Konferansı" 5 Aralık 2025 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın ve ilgili paydaşların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Konferansta programın başarı hikâyeleri ve sektörel değerlendirmeler ele alınmış, markalaşmanın stratejik önemi ve Türk markalarının küresel rekabetçiliğinin artırılması konuları müzakere edilmiş; başarılı performans sergileyen 30 firmaya başarı ödülleri takdim edilmiştir.

- 8191 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında; Bakanlığımızca belirlenen ülkelerde Marka ve TURQUALITY® desteğine ilişkin 5 yıllık, Birim Kira desteğine ilişkin 4 yıllık sürenin bir defaya mahsus olmak üzere yeniden başlatılabileceği hükme bağlanmıştır. 20.06.2025 tarihinde gerçekleştirilen güncelleme doğrultusunda destek süresi yeniden başlatılan Mısır, Suudi Arabistan, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne ilave olarak, İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerden Bahreyn, Kuveyt ve Umman ülkelerine yönelik destek sürelerinin yeniden başlatılması mümkün kılınmıştır.

- Şirketlerin yurt dışındaki birimlerine yönelik destekten daha etkin ve verimli şekilde faydalanabilmeleri için 08.04.2025 tarihinde Birim Kira Desteğine İlişkin Genelge kapsamında gerçekleştirilen değişiklikle 19.04.2022 tarihli ve 5449 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar çerçevesinde desteklenen yurt dışı lojistik dağıtım ağlarından alt kiralama yöntemiyle kiralanan birimlerin de desteklenmesinin önü açılmıştır.

Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması
Alt Program Adı	Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi

Alt Program Hedefi	Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak.

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar

Faaliyet: İhracatın Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi

Açıklama:

- İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
- Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetkilerin kullanımında ihracata ilişkin politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek, uygulamalarla ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu temin etmek ve anılan kurumların ihracata ilişkin yeni düzenlemeleri ile ilgili görüş bildirmek.
- İhracatın geliştirilmesi ve yönlendirilmesine ilişkin madde ve ülke bazında gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeleri yapmak, ihracatın madde ve ülke bazında geliştirilmesi imkânlarını ve bu imkânlardan azami döviz gelirleri sağlama yollarını araştırmak ve önerilerde bulunmak, ihracatçıları bu konularda eğitmek, ihraç maddelerimize karşı uygulanan kısıtlayıcı tedbirlerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Ülke ihracatında veya dünya ithalatında öne çıkan pazarları düzenli olarak izlemek; bu pazarları ihracatçılara duyurmak, ihraç potansiyeli arz eden ürün ve ürün gruplarını tespit etmek ve ihracatı bu alanlara yönlendirmek amacı ile gerekli düzenlemeleri yapmak ve oluşumları sağlamak.
- İhracat Rejimi Kararı da dâhil olmak üzere, ihracata dair mevzuatı hazırlamak ve uygulamak, ihracatın desteklenmesi ve yönlendirilmesi konularında gerekli tedbirleri hazırlamak, uygulamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirmek.
- İhracata yönelik krediler ve diğer devlet destekleri ile ilgili olarak madde ve ülke politikalarına ilişkin esasları belirlemek ve ilgili birim ve kuruluşlara iletmek.
- İhracatın desteklenmesi amacıyla, uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak dâhilde işleme ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin dış ticaret politikalarını belirlemek ve düzenlemeleri yapmak.
- Ülkemiz imajına olumlu katkıda bulunmak amacıyla uluslararası fuarlara katılım sağlanması, tanıtıma yönelik diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili çalışmaların takip ve koordine edilmesi.

Faaliyet: İthalatın Düzenlenmesi

Açıklama:

- İthalat ile ilgili politikaların uygulanmasına dair esasları belirlemek, izlemek, inceleme ve denetimleri yapmak, yaptırmak. İthalat Rejimi Kararı, ithalata dair mevzuat hazırlamak, madde politikalarını teklif etmek, uygulamak, ithalat izinleri belgelerini vermek.
- İthal mallara uygulanacak mali yüklere ilişkin hazırlıkları yürütmek.
- Damping önlemleri, sübvansiyona karşı telafi edici önlemler ve korunma önlemleri almak.

- Ticaret politikası savunma araçlarının etkisini incelemek ve ticaret politikası savunma araçlarının etkisiz kılınmasına ilişkin girişimleri araştırmak. Önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı önlemler almak.
- Ticaret politikası savunma araçları ile ilgili ikili ve çok taraflı istişareleri yürütmek.
- DTÖ ve diğer ülke uygulamalarını takip etmek, bu uygulamalar nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlıklarda Türkiye'nin menfaatlerini ilgili uluslararası platformlarda savunmak üzere gerekli önlemleri almak.
- Ülkemiz ihraç ürünlerine karşı uygulanan dampinge karşı vergi, sübvansiyona karşı telafi edici vergi ve korunma önlemi gibi kısıtlayıcı tedbirlerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu kapsamda firma, sektör kuruluşları ve kurumlar nezdinde gerekli koordinasyon çalışmalarını yapmak.

Faaliyet: Serbest Bölgeler

Açıklama:

- 12. Kalkınma Planı (2024-2028) kapsamında, önümüzdeki dönemde serbest bölgelere yüksek teknoloji içeren yatırımların çekilmesi, yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması, yeşil ve döngüsel ekonomiye katkının artırılması, yüksek teknoloji alanlarında doğrudan yabancı yatırımların bölgeye çekilmesini sağlayacak düzenlemelerin hayata geçirilmesine yönelik yeni politikalar belirlenmiştir.
- Serbest bölgelerde sunulan hizmetler ve bilişim altyapısı geliştirilerek bu bölgelerin yüksek teknolojiye dayalı doğrudan yabancı yatırımların çekilmesine, sanayinin rekabetçiliğine ve verimliliğine daha etkin katkı vermesi sağlanacaktır.

Faaliyet: Ticaret Araştırmaları

Açıklama:

- Dış ticaretin gelişimi ile ilgili politika önerileri oluşturmak, sektörlerdeki küresel gelişmeleri takip ederek, sektörlerin dış ticaretine ilişkin makro/mikro analizler ve raporlamalar yapmak.
- DTÖ, OECD, AB ve UNCTAD başta olmak üzere küresel ticaret gündemini şekillendiren uluslararası kuruluşlar nezdinde ilgili sektörlerdeki gelişmeleri takip ederek araştırma, raporlama ve analiz çalışmaları yapmak, toplantılara katılım sağlamak.
- Küresel değer zincirleri (KDZ'ler) ve ticarette katma değer konularına ilişkin analizler yapmak ve politika önerileri geliştirmek.
- Sanayide dijital dönüşüm konusunda küresel düzeyde yaşanan gelişmeleri ve ulusal düzeyde yapılan çalışmaları takip etmek, raporlama ve analiz çalışmaları yapmak.
- İklim Değişikliği, Yeşil Dönüşüm ile ilgili konular takip edip, ilgili yurt içi/yurt dışı toplantılara katılım sağlamak. (İklim Zirveleri, AB Yeşil Mutabakatı, Sınırda Karbon Düzenlemesi, Çiftlikten Çatala Stratejisi, Biyoçeşitlilik Stratejisi, Fit For 55).
- Türkiye ile çeşitli ülkeler arasında yapılan STA, KEK, Teknik İzleme vb. toplantılara dönük bilgi notları, değerlendirmeler ve istatistikler hazırlamak.
- Türkiye ekonomisine ilişkin makroekonomik gelişmelerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması.
- OVP çerçevesinde ihracat ve ithalat başta olmak üzere Türkiye ekonomisine ilişkin makro tahminler oluşturmak.
- Çeyreklik olarak dış ticaret beklenti anketinin hazırlanması ve yayımlanması.
- Ticaret politikalarında kaydedilen gelişmelerin ülkemizin dış ticaretine muhtemel etkilerini sayısal olarak analiz etmek.

- İş dünyamızın ticaret müşavirlerimizle sanal ortamda bir araya geldiği "Ticaret Müşavirlerimizle Elektronik Sohbetler" etkinliklerini düzenlemek.

Faaliyet: Uluslararası Hizmet Ticareti

Açıklama:

- Uluslararası hizmet ticaretinin ülke ekonomisi yararına geliştirilmesi ve desteklenmesini sağlamak, bu alana yönelik küresel gelişmeleri takip ederek sektörler ve ülkeler bazında gerekli çalışmaları yapmak ve yurt dışı müteahhitlik dâhil uluslararası hizmet ticaretine ilişkin politikaların uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak ve gerekli her türlü tedbiri almak.
- Uluslararası hizmet ticaretine yönelik devlet destekleri de dâhil ilgili mevzuatı hazırlamak, uygulamak, teşvik belgelerini düzenlemek, ilgili sektör ve ülke politikalarına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirerek gerekli tedbirleri almak.
- Uluslararası hizmet ticaretine ilişkin hizmet sektörleri kapsamında öne çıkan pazarları izlemek, bu pazarlarla ilgili ihracatçıları bilgilendirmek, ihracatçıları potansiyel hizmet alanlarına ve pazarlarına yönlendirmek üzere gerekli düzenlemeleri yapmak, hizmet ihracatçılarına yönelik olarak pazar ve sektör fırsatları konusunda eğitimler düzenlemek.
- Uluslararası hizmet ticaretinin geliştirilmesini teminen yurt içinde ve yurt dışında ticaret ve alım heyetleri ile yurt dışı fuar ve sergi düzenlenmesine ilişkin esasları belirlemek
- Yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetlerinin geliştirilmesini sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşları koordine etmek, bu kapsamda gerekli mevzuatı ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamak.

Faaliyet: Uluslararası Ticari Anlaşmalar ve İşbirliği

Açıklama: Firmalarımızın uluslararası pazarlara erişim imkânlarının iyileştirilmesi ve adil rekabet ortamında faaliyet gösterebilmelerini teminen ikili düzeyde temasların yanı sıra çoklu ve çok taraflı platformlarda etkin ticaret diplomasisi faaliyetleri yürütülmektedir. İlişkilerin kurumsal bir çerçevede sürekliliğinin sağlanması hedefi doğrultusunda, KEK ve JETCO toplantıları gerçekleştirilmekte, henüz bu platformların tesis edilmemiş olduğu ülkelerle bunların tesisine yönelik girişimler sürdürülmektedir. Ayrıca, pazara erişim imkânlarının geliştirilebilmesi amacıyla; Serbest Ticaret Anlaşmaları, Tercihli Ticaret Anlaşmaları ve Hizmet Ticareti Anlaşmaları akdedilebilmesini teminen müzakereler yürütülmekte ve mevcut STA'ların kapsamının ortaya çıkan günümüz ticari ihtiyaçları çerçevesinde geliştirilmesi ve güncellenmesi sağlanmaktadır. Gümrük alanında yapılan Basitleştirilmiş Gümrük Hattı, Transit Veri Değişimi, İhracat Verileri Değişimi ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları vasıtasıyla güvenli ve hızlı ticaretin sağlanması ve geliştirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

İhracatın Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 06.05.2025 tarihli ve 32892 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İhracat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile;
  - Konsinye ihracat işlemlerine ilişkin uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi ve mevzuatın güncel ihtiyaçları karşılayacak şekilde revize edilmesi amaçlarıyla yapılan değişiklikler ile "Elektronik İhracat (E-ihracat)" ibaresi, "Basitleştirilmiş Gümrük

Beyannamesi" ve konsinye ihracat işlemlerine ilişkin uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi adına "Kesin Satış" tanımları eklenmiştir.

- Konsinye ihracat kapsamında yurt dışındaki alıcılar, komisyoncular ve ihracatçının yurt dışındaki şube veya temsilciliklerinin yanı sıra e-ihracat kapsamında yurt dışı pazaryerlerine, e-ticaret sitelerine veya diğer e-ticaret platformlarına da mal gönderilebileceği hükme bağlanmıştır. Böylelikle, e-ihracatın konsinye olarak gerçekleştirilebilmesine imkân tanınmıştır. Ayrıca mezkûr mevzuat değişikliği kapsamında, konsinye ihracata ilişkin işlemleri kolaylaştırılması amacıyla gerekli diğer düzenlemeler tesis edilmiştir.

- İhracat: 99/13812 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar ile İhracat: 2017/4 sayılı "İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılmış (İhracat: 2025/1 sayılı Tebliğ) olup, bahse konu değişiklikler 09.07.2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet gerçekleştiren firmalarımızın, taahhüt hesaplarını kapatma işlemlerinde gerçekleştirdikleri ihracatlarını tevsik edebilmeleri için ilave beyan süresi imkânı tanınmıştır.

- İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin 14'üncü maddesinde hangi durumlarda dahilde işleme izni kapsamında ithalata izin verilebileceği düzenlenmiş olup, söz konusu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde sayılan istisnalar haricinde bedelsiz ithalatın dahilde işleme izni kapsamında değerlendirilmesi hususu hükme bağlanmıştır. Öte yandan, 2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelge'nin 53'üncü maddesinde bedelsiz ithalat ve bedelsiz ihracat ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Bu çerçevede, uygulamada yeknesaklık sağlanması ve konunun açıklığa kavuşturulmasını teminen, 2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelge'nin 53'üncü maddesinin birinci fıkrasında 24.07.2025 tarihinde değişiklik yapılmıştır.

- 12.08.2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2025/3) ile Tebliğ'in 6'ncı maddesinin (g) bendi kapsamında vergi resim harç istisnası belgesi düzenlenirken aranacak bilgi ve belgelere açıklık getirilmesini teminen mevzuat değişikliği yapılmıştır.

- 17.01.2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı'nda değişiklik yapan "Dahilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar" 16.08.2025 tarihli ve 32988 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Değişiklik ile rejimin daha efektif kullanımının temin edilebilmesi amacıyla atılması öngörülen adımlara dair mevzuat altyapısı oluşturulmuştur.

- 11.09.2025 tarihli ve 33014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2025/4) ile bu tarihten önce ve 01.01.2022 tarihinden sonra düzenlenmiş ihracat taahhüt

hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine (7108, 7112.91, 7113.19 tarife pozisyonlarındaki eşya için düzenlenmiş dahilde işleme izinleri hariç) bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde Bakanlığa müracaatta bulunulması kaydıyla, bu müracaatın uygun görüldüğü tarihten itibaren 3 ayı geçmemek üzere belge/izin orijinal süresinin yarısı kadar ilave süre verileceği düzenlenmiştir.

- 19.12.2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar" ve "İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2025/9)" ile; ihraç pazarlarımızda ve küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmalar nedeniyle vergi, resim ve harç istisnası kapsamında ihracat taahhütlerini yerine getirmekte güçlük yaşayan firmalarımıza ihracat taahhütlerini gerçekleştirmek üzere ek süre imkânı getirilmiş ve Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi (VRHİB) kapsamında ihracat taahhütlerini yerine getirmiş olmalarına rağmen kapatma işlemlerini süresinde gerçekleştirememeleri nedeniyle müeyyideye maruz kalma durumları olabilecek firmaların söz konusu müeyyideye itiraz edebilmeleri için tanınan 30 günlük beyan süresi 60 güne çıkarılmıştır.

- İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ kapsamında 2025 yılı içerisinde 2.000 adet VRHİB düzenlenmiş olup, 2.730 adet VRHİB belge revizesi yapılmıştır.

- 15.07.1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14'üncü Maddesinin (A) fıkrası ve 2017/9962 sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar kapsamında işlemler yürütülmüştür.

- Orta yüksek ve yüksek teknolojili ürün grubunun çoğunlukta olduğu makine, otomotiv, diğer ulaşım araçları, elektrik ve elektronik ile savunma ve havacılık sektöründe faaliyet gösteren yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmaların veya %1 ve %5 indirimli teminat oranı hakkı bulunan onaylanmış kişi statüsü sahibi imalatçı firmaların Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapatma işlemlerinin Kurumsal Kaynak Planlama Sistem Kayıtları (ERP) dikkate alınarak düzenlenen detaylı yeminli mali müşavir raporunun ibrazı ile tekemmül ettirilebilmesi imkânı getirilerek firmaların işlemlerinin kolaylaştırılması ve dijitalleşme süreçlerine katkıda bulunulması sağlanmıştır.

- 5 yılda bir düzenlenen Dünya EXPO'larından biri olan "EXPO 2025 Osaka", "Hayatlarımız için Geleceğin Toplumunu Tasarlamak" teması ile 13 Nisan-13 Ekim 2025 tarihleri arasında Japonya'nın Osaka şehrinde düzenlenmiştir. EXPO 2025 Osaka'ya ülkemizin katılımına ilişkin çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmüştür. Bu doğrultuda, Japonya ile diplomatik ilişkilerimizin 100. yılında EXPO katılımımız Japonya ile ilişkilerimize katkı sağlamıştır.

- EXPO 2025 Osaka kapsamında ülkemiz Milli Günü 23 Nisan 2025 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın katılımları ve pavilyonumuzda düzenlenmiş olan çeşitli kültürel etkinlikler ve sanat gösterileri ile gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte, EXPO süresince defile, müzik dinletileri, ''Kapadokya Tanıtım Haftası'' gibi etkinlikler de düzenlenmiş olup, Türkiye Pavilyonu EXPO süresince yaklaşık 1,2 milyon kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

- 15 Mayıs-15 Ağustos 2027 tarihleri arasında Belgrad/Sırbistan'da, "Play for Humanity: Sport and Music for All" teması ile "EXPO 2027 Belgrad" düzenlenecek olup, ihtisas esaslı bu EXPO'ya yönelik olarak ülkemiz pavilyonunun yer tahsisi, inşası ve EXPO süresince ülkemizi temsil etmek, ülkemiz katılımına ilişkin görüşmeleri ve ülkemiz pavilyonunda gerçekleştirilecek etkinliklerin koordinasyonu Bakanlığımızca yürütülmektedir.

- 1 Ekim 2030-31 Mart 2031 tarihleri arasında Riyad/Suudi Arabistan'da "Geleceği Keşfetmek" teması ile "EXPO 2030 Riyadh" düzenlenecek olup, ülkemizin anılan organizasyona katılımına ilişkin çalışmalar Bakanlığımızca sürdürülmektedir.

- Küresel ticaretteki hızlı değişimlere uyum sağlamak üzere yıllık olarak "Hedef Ülkeler" belirlenmektedir. 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar'ın 29. maddesi çerçevesinde, bu ülkelere yönelik giderlere ilave destek sağlanmaktadır. Her yıl olduğu gibi 2026 yılı için yapılan analizlerde de makroekonomik göstergeler, büyüme-pay matrisi ve pazar çeşitlendirmesi verileri dikkate alınmış; ayrıca "Uzak Ülkeler Stratejisi" ve "İslam İşbirliği Teşkilatı Üyeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi" kapsamında değerlendirilen ülkelerden 60 tanesi hedef ülke olarak belirlenmiştir.

İthalatın Düzenlenmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Ticaret Politikası Savunma Araçları

- İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Mevzuat kapsamında bir adedi geçici önlem olmak üzere (pet resin); polyester elyaf, diş fırçaları, naylon iplik ve diğer poliamidlerden iplikler, Pet Cips, Öğütücü Bilyalar, kâğıt, filmaşin ve etil asetat olmak üzere, toplam 9 ürün grubunda tüm ülkelere yönelik; ambalaj filmi, polyester elyaf ve düz cam olmak üzere 3 ürün grubunda İran'a yönelik olmak üzere, toplam 12 ürün/ürün grubu ithalatında korunma önlemi uygulanmıştır.

- 2025 yılında, öğütücü bilyalar, naylon iplik etil asetat, PET resin, PTA, muhtelif karton ürünlerinde olmak üzere tüm ülkelerden ithalatta 5 adet; sadece İran menşeli düz cam ithalatında 1 adet olmak üzere toplam 6 adet korunma önlemi soruşturması açılmıştır.

- 2025 yılında etil asetat ürününde 1 adet yeni korunma önlemi soruşturması; düz cam, öğütücü bilyalar, naylon iplik ürünlerinde ise korunma önlemi uzatma soruşturmaları tamamlanarak toplam 5 adet üründe korunma önlemi alınmıştır.

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Mevzuat kapsamında, 2025 yılı itibarıyla, 184 farklı Tebliğ kapsamında ülke ayrımı olmaksızın ithalata yönelik olarak gözetim uygulaması mevcuttur. Gözetim uygulamaları kapsamında gerçekleşen ithalatın toplam

değeri 2025 yılı verilerine göre (tarım ve kayda alma uygulamaları hariç olmak üzere) 28,8 milyar ABD Doları seviyesindedir. 2025 yılında 15 adeti tüketim ürünü olmak üzere toplamda 47 ürün grubuna ilişkin düzenleme yapılmış ve halihazırda gözetim uygulaması bulunan 24 ürün grubunda gözetim birim fiyatları güncellenmiştir. 23 yeni ürün grubunda ise gözetim kıymeti belirlenmiştir. Böylelikle, Bakanlığımızca uygulanan Gözetim Tebliği sayısı 184 adede yükselmiştir.

<u>İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Tedbirler</u>

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde, ithalatta haksız rekabet yaratan dampingli ve sübvansiyonlu ithalata karşı yerli üretim dalını korumak amacıyla, dampinge ve sübvansiyona karşı tedbirler alınmaktadır.

- Ülkemiz DTÖ verilerine göre dampinge karşı önlem mekanizmasını en etkin işleten ülkeler arasında yer almaktadır. DTÖ istatistiklerine göre ülkemiz, 30.06.2025 tarihi itibarıyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerde, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan ve Brezilya'nın ardından dünyada 4'üncü sırada yer almaktadır.

- 2025 sonu itibarıyla, 149 adet dampinge ve sübvansiyona karşı kesin önlem uygulanmakta olup, 21'i damping, 14'ü nihai gözden geçirme olmak üzere 35 adet soruşturma devam etmektedir.

- Dampinge tabi önlem kapsamında yer alan başlıca ürünler arasında, sıcak haddelenmiş yassı çelik, polyester elyaf, iplikler, perdeler, suni deri, pet film, klimalar, güneş panelleri, fan coiller, ağır vasıta, iş makinesi, zirai araç ve motosiklet lastikleri, bebek arabaları, çakmaklar, kalemler, cam elyaf, PVC, kablolar, zincirler, kontrplaklar, şofben, termosifon, granit, kapı kilitleri, parkeler, boru bağlantı parçaları, camlar yer almaktadır. Önlem kapsamı ürün gruplarında gerçekleşen toplam ithalatın değeri 2025 yılı verilerine göre 5,5 milyar ABD Doları seviyesindedir.

- 2025 yılında İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 47 adet Tebliğ yayımlanmıştır. 9 adet nihai gözden geçirme soruşturması, devam edenlerle birlikte yürütülmekte olup, 28 adet soruşturma açılmış, 20 adet damping soruşturması sonucunda dampinge karşı önlem alınmış ve toplam 32 adet soruşturma yeni önlem alınarak, önlem değiştirilerek veya mevcut önlemin devamı sağlanarak tamamlanmıştır.

<u>Ülkemize Yönelik Açılan Soruşturmalar</u>

- 2025 yılında ülkemiz menşeli ürünlere karşı, 22 ülke tarafından uygulanan 60 adet anti-damping önlemi ve 6 ülke tarafından yürütülen 9 adet anti-damping soruşturması, 4 ülke tarafından uygulanan 19 adet telafi edici vergi önlemi, 9 ülke tarafından uygulanan 17 adet korunma önlemi ve 2 ülke tarafından yürütülen 4 adet korunma önlemi soruşturması kapsamında menfaatlerimiz savunulmuştur. Bu itibarla, 33 adet soru formu yanıtı, 16 adet ülke görüşü, 3 adet ikili görüşme-istişare görüşmesi yapılmış, 3 adet yerinde inceleme toplantısı katılım sağlanmış, 7 adet kamu dinleme toplantısında taraf olarak katılım sağlanmış, ihracatçılarımıza yönelik olarak 1 adet bilgilendirme toplantısı

düzenlenmiştir. Bununla birlikte 1 adet mektup ve 1 adet misilleme çalışması sunulmuştur.

Önlemlerin Etkisiz Kılınmasına Karşı Önlem (ÖEK)

- İthalattan kaynaklanan haksız rekabete karşı yerli üretim dalını korumak için alınan dampinge karşı önlemlerin etkinliğinin tesisi ve zaafa uğratılmasının engellenmesi için gerekli izleme ve inceleme faaliyetleri titizlikle yürütülmektedir. Bu kapsamda, 2025 yılı itibarıyla toplam 18 ürün grubunda 45 ülke menşeli ithalatta 118 adet ÖEK yürürlüktedir. Bu kapsamda, 2025 yılında 4 adet ÖEK yürürlüğe konmuştur.

- 04.02.2025 tarihli ve 32803 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/2 sayılı Tebliğ ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli "kontrplaklar" ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem Malezya menşeli/çıkışlı anılan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

- 25.08.2025 tarihli ve 32997 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/20 sayılı Tebliğ ile ÇHC menşeli "muhtelif mafsal halkalı zincirler ve aksamı" ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı anılan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

- 28.08.2025 tarihli ve 33000 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/21 sayılı Tebliğ ile ÇHC menşeli ""sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)" ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem Mısır menşeli/çıkışlı anılan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

- 04.09.2025 tarihli ve 33007 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/22 sayılı Tebliğ ile ÇHC menşeli "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem Malezya menşeli/çıkışlı anılan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

- 07.11.2025 tarihli ve 33070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/36 sayılı Tebliğ ile AB (Bulgaristan ve Yunanistan hariç) menşeli/çıkışlı "sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)" ve AB (Bulgaristan, Polonya ve Yunanistan hariç) menşeli/çıkışlı "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatında yürürlüğe konulan dampinge karşı önlemlerin gözden geçirilmesine yönelik başlatılan ara gözden geçirme soruşturması tamamlanmıştır.

- 25.08.2025 tarihli ve 32997 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/23 sayılı Tebliğ ile Birleşik Arap Emirlikleri, İtalya ve Mısır menşeli/çıkışlı "poliüretan suni deri" ithalatında başlatılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma devam etmektedir.

- 26.08.2025 tarihli ve 32998 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/24 sayılı Tebliğ ile Birleşik Arap Emirlikleri, İtalya ve Mısır

menşeli/çıkışlı "koagüle suni deri" ithalatında başlatılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma devam etmektedir.

- 27.08.2025 tarihli ve 32999 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/25 sayılı Tebliğ ile Malezya menşeli/çıkışlı "kontrplak" ithalatına teşmil edilmiş olan dampinge karşı önlem ile ilgili olarak başlatılan yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması devam etmektedir.

- 29.08.2025 tarihli ve 33001 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/26 sayılı Tebliğ ile Malezya menşeli/çıkışlı "sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)" ithalatına teşmil edilmiş olan dampinge karşı önlem ile ilgili olarak başlatılan yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması devam etmektedir.

- 21.10.2025 tarihli ve 33054 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2025/34 sayılı Tebliğ ile Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Kore ve Mısır menşeli/çıkışlı "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatında başlatılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma devam etmektedir.

- Tekstil, konfeksiyon ve deri ürünleri ithalatı 2010 yılından bu yana kayda alınmaktadır. 25.12.2020 tarihli ve 31345 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2020/9 sayılı Tebliğ kapsamında kayda alma uygulaması çerçevesinde, 31 Aralık 2025 tarihi itibarıyla, 82.791 yabancı ihracatçı ile 47.233 ithalatçı firmaya ait bilgiler kayıt altına alınmıştır.

Tarım Sektörü

- Yeşil mercimek ithalatında %19,3 olarak uygulanan gümrük vergisi, 30 Nisan 2026 tarihine kadar %10 olarak uygulanmak üzere revize edilmiştir (10660 sayılı CB Kararı; 29/11/2025 T. ve 33092 S. RG).

- Yulaf ithalatında %130 olarak uygulanan gümrük vergisi, bisküvi gibi bazı fırıncılık ürünlerinin üretiminde kullanılmak üzere 30 Nisan 2026 tarihine kadar nihai kullanım kapsamında %30 olarak uygulanacak şekilde düzenlenmiştir (10660 sayılı CB Kararı; 29/11/2025 T. ve 33092 S. RG).

- Nohut ithalatında daha önce 2013/13 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında yürürlükte olan gözetim uygulaması kaldırılarak söz konusu ürünün ithalatı 2022/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında kayda alınmaya başlanmıştır (RG: 25/11/2025 T. 33088 S.).

- Yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında 16 Kasım 2025 tarihi itibarıyla %12 olarak uygulanması öngörülen gümrük vergisi 1 Ekim 2025 tarihi itibarıyla geçerli olacak şekilde, aynı tarih itibarıyla ham ayçiçeği yağı ithalatındaki gümrük vergisi ise %30 olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir (10260 sayılı Karar, RG:27/8/2025 T.).

- 1 Temmuz-30 Kasım 2025 tarihleri arasında yerli ayçiçeği tohumu alımı yapanlar öncelikli olacak şekilde ham ve/veya rafine ayçiçeği yağı üreten sanayici firmalara tahsis edilmek üzere 12 Ocak-31 Mayıs 2026 tarihleri arasında geçerli 1 milyon ton yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında %0 veya bunun karşılığı 400 bin ton ham ayçiçeği yağı ithalatında %20 gümrük vergili tarife kontenjanı açılmıştır (10100 S. CB Kararı; 18/7/2025 T. ve 32959 S. Karar).

- Mısır ithalatında 10 Ekim 2024-31 Temmuz 2025 tarihleri arasında kullanılmak üzere %0 gümrük vergili 1,5 milyon ton, %5 gümrük vergili 2 milyon ton olmak üzere toplamda 3,5 milyon tonluk tarife kontenjanı açılmıştır.

- Filistin Devleti ile ülkemiz arasında yürürlükte olan serbest ticaret anlaşması kapsamında Filistin Devleti Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar ile mevcuttaki 5.000 tonluk hurma kontenjanı 7.000 ton seviyesine yükseltilmiş, bunun yanı sıra bazı temel ve işlenmiş tarım ürünlerinde de tarife kontenjanı açılmıştır (10779 S. CB Kararı, 29/12/2025 T. ve 33122 S. RG).

- Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde belirli tarım ürünlerinin indirimli gümrük vergisi ile ithalatına yönelik olarak sınırlı miktar için yürürlükte olan tarife kontenjanları ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde dağıtılmıştır.

<u>Kimya, Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü</u>

- Kimya, tekstil, konfeksiyon ve orman ürünlerinde madde politikaları düzenlemeleri yapılmakta ve ithalat politikalarına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede 6.652 adet gümrük tarife pozisyonuna tekabül eden eşyanın ithalatı takip edilmektedir.

- Ülkemizde üretimi bulunmayan veya üretimi yeterli olmayan girdi mahiyetindeki eşyanın vergilerinin düşürülmesi amacıyla Avrupa Komisyonu Ekonomik Tarife Sorunları Grubu (ETSG) kapsamında çevrimiçi ve fiziksel olarak yapılan toplantılarda 17 adet başvurumuz müzakere edilmiştir. 2025 yılı içerisinde bu kapsamda vergi indirimi yapılan toplam 13 sanayi girdisinde tarife kontenjanı dağıtımı yapılmıştır.

- Öte yandan, sanayicimizin rekabet gücünü desteklemek amacıyla, ülkemizde yerli üretimi olmayan girdi mahiyetinde hammadde ve ara mamullerin gümrük vergileri AB ile eşzamanlı olarak düşürülmekte; yerli üretimin tüketimi karşılamadığı girdilerde ise ulusal tarife kontenjanı açılmaktadır. Bu kapsamda, 31.12.2025 tarihli ve 33124 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10790 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 2052 özel tanımlı hammadde ve ara mamulün gümrük vergisi AB ile düşürülmüştür.

- 2025 yılı içerisinde Kimyasal Silahlar Sözleşmesine (KSS) ilişkin toplam 171 adet ithalat lisansı verilmiştir.

- 31.12.2025 tarihli ve 33124 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10792 ve 10793 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 22 adeti kimyasal hammadde ve ara mamul olmak üzere 35 adet eşya için muhtelif miktarlarda ulusal tarife kontenjanı açılmış olup, mezkûr Resmî

Gazete'de tarife kontenjanının dağıtımı, yönetimi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlendiği 2026/1 ve 2026/2 sayılı Tebliğler yayımlanmıştır.

- 31.12.2025 tarihli ve 33124 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10794 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 5903.10.90.90.00, 5903.20.90.90.00 ve 5903.90.99.90.00 GTİP'li imperteks kumaşlar için 8.000.000 m2 miktarında %0 oranında ilave gümrük vergisi uygulanacak şekilde ulusal tarife kontenjanı açılmış olup, mezkûr Resmî Gazete'de tarife kontenjanının dağıtımı, yönetimi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlendiği 2026/3 sayılı Tebliğ yayımlanmıştır.

- 2025 yılı İthalat Rejimi Kararı çalışmaları çerçevesinde, düşük fiyatlı ithalat baskısını azaltmayı ve ülkemizde yerli üretimi teşvik etmeyi teminen; Avrupa Birliği üyesi ve Serbest Ticaret Anlaşması imzaladığımız ülkeler haricindeki ülkelerden gerçekleştirilen ithalatta yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak; etil asetata, yüksek yoğunluklu tatlandırıcılar, cerrahi iplikler, yenidoğan tanı kitleri, klorlu parafin, cam elyaf içeren poliamid kompaund, plastikten giyim eşyası, diğer nitril eldivenler, lamine parke, forklift lastiği, sigara kağıdı, yüzeyaktifler, fiberglas altlık, gıda sanayi dışında kullanılan fosforik asit, mikrofiber suni deriler, baston tipi yağmur şemsiyeleri, yün mensucat, kâğıt iplikler, iş güvenliği ayakkabısı, cırt bant, kaşmir keçisinin yününden hazır giyim eşyası, kromlu derilerin ithalatı, koruyucu başlıklardan motosiklet ve bisiklet için olanlara ilave gümrük vergisi (İGV) oranları artırılmış/İGV ihdas edilmiştir.

- Halihazırda 4.544 üründe ilave gümrük vergisi bulunmakta iken, bunlardan 516 tanesi kimya ürünlerinde, 1.735 tanesi ise tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde uygulanmaktadır.

- 3211.00.00.00 GTİP'i altında sınıflandırılan sikatifler için DTÖ üyesi olmayan ülkelere (Azerbaycan Cumhuriyeti hariç) yönelik 200 $/ton ek mali uygulanmasına ilişkin "İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar" 31.12.2025 tarihli ve 33124 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

- 31.12.2025 tarihli ve 33124 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2026/1) kapsamında 3701.30.00.00.21 GTİP'li magnezyum plaka, 4804.11 GTİP'li kraftliner, 4804.21.10.00.00 ve 4804.21.90.00.00 GTİP'li kraft kağıtlar tanımlı eşyaya yönelik gözetim uygulaması başlatılmıştır.

<u>Maden, Metal ve Nakil Vasıtaları Sektörü</u>

- Maden metal ve nakil vasıtaları sektörlerine ilişkin düzenlemeler yapılmakta ve ithalat politikalarına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, 2.831 gümrük tarife istatistik pozisyonuna tekabül eden eşyanın ithalatı takip edilmektedir.

- 2025 yılı İthalat Rejimi Kararı çalışmaları çerçevesinde, yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak; alaşımlı boyalı sac ve alaşımlı çelikten çubuk ürün gruplarında bulunan gümrük vergileri yükseltilmiştir. Alaşımlı çelikten çubukların DTÖ üyesi olmayan ülkelerden (Azerbaycan Cumhuriyeti hariç) ithalatında 200 ABD Doları/Ton ek mali yükümlülük (EMY) uygulanmasına dair dipnot getirilmiştir. Silisyumlu manyetik çeliklerden yassı ürünlerde bulunan gümrük vergisi %6'dan %0'a indirilmiştir.

- 22 Eylül 2025 tarihi itibarıyla Çin menşeli konvansiyonel, hibrit ve elektrikli binek otomobil ithalatında uygulanan İGV/EMY'ler ve elektrikli otomobildeki AB-STA dışı diğer ülkelerinin tamamına uygulanan %10 İGV kaldırılmıştır. DTÖ kuralları ve uluslararası yükümlülüklerimize uygun olarak Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşmamız bulunan ülkeler dışındaki ülkelerden yapılacak binek otomobil ithalatında,

  - Konvansiyonel ve hibrit (plug-in hariç) otomobiller için %25 veya minimum 6.000 ABD Doları/adedin yüksek olanının,
  - Plug-in (haricen şarj edilebilir) otomobiller için %30 veya minimum 7.000 ABD Doları/adedin yüksek olanının,
  - Elektrikli otomobiller için %30 veya minimum 8.500 ABD Doları/adedin yüksek olanının EMY olarak uygulanmaya başlanmıştır.

- 2026 yılı İthalat Rejimi Kararı çalışmaları çerçevesinde, yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak; pik demirdeki mevcut %2 oranındaki gümrük vergisi sıfırlanmış, profillerde bulunan vergi oranı %17'den %25'e, alaşımlı çelik çubuklarda bulunan vergi oranı %20'den %30'a yükseltilmiştir.

- 2026/9 sayılı Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya Tebliği kapsamında 25-26., 68-83. ve 86-89. fasıllardaki başvurular sonuçlandırılmaktadır.

- 2026/15 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından Yapılacak İthalatta Alınacak İzin Hakkında Tebliğ kapsamında başvurular sonuçlandırılmaktadır.

- 2025 yılı İthalat Rejimi Kararı çalışmaları çerçevesinde, yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak; Bitümlü membran, far ve stop camları, alaşımlı boyalı sac, silikomanganez çeliğinden tel, çelik kule, iskele ve aksamı, demir veya çelikten üretilmiş gazlar için kap, metal depluvayye, yaprak yay, kalıp yay, öğütücü çelik bilyalar, demir veya çelik tellerden eşya, demir çelikten diğer dökme eşya, alüminyum diğer dökme eşya, terzi makasları, askı kancası, elektrikli otobüs, elektrikli yük taşımaya mahsus taşıt, motosiklet, emniyet kemerleri, hidrolik direksiyon kutuları ürünlerindeki ilave gümrük vergisi (İGV) oranları artırılmış/İGV ihdas edilmiştir.

- İGV kararına dipnot uygulaması ile nihai kullanım kapsamında indirimli/sıfırlanmış oranlar üzerinden ithalat yapılmasına imkân tanıyan ürünler ise; kopolimer kaplı çelik bant, silisyumlu manyetik çeliklerden yassı ürünler, takım çeliğinden çubuklar olmuştur.

- 1 Mayıs 2025 tarihli 32887 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" kapsamında temperlenmiş/emniyet camlarının ve camdan diğer eşyaların DTÖ üyesi olmayan ülkelerden ithalatına 250 $/ton EMY, camdan diğer eşyalara ise %5 İGV getirilmiştir. Motor supabı imalinde kullanılmak üzere, alaşımlı çelik çubukların ithalatında uygulanan %25 oranındaki İGV nihai kullanım kapsamında sıfırlanmıştır.

- 2026 yılı İthalat Rejimi Kararı ve İlave Gümrük Vergisi Kararı çalışmaları çerçevesinde, yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak;

- Fren balatası, vitrifiye, düzcam, diğer alaşımlı çelikten teller, kuleler ve pilonlar, yaprak yaylar, paslanmaz çelikten eviyeler ve lavabolar, alüminyum profiller, kapı tertibatları, demir-çelik borular, flanşlar, demir veya çelikten kaplar, serum ampulleri, demir veya çelikten diğer kaplar, basma yaylar, ocak ve sobaların diğer aksam parçaları, diğer dökme eşya, açık ve kapalı kalıpta dövülmüş demir-çelikten eşya, demir çelikten diğer eşya, mobilyalar için koltuk amörtisörleri ve çeşitli otomotiv aksam/parçalar ürünlerindeki İGV oranları artırılmış/İGV ihdas edilmiştir.
- Motorlu testere zincirleri, aglomere edilmiş elmastan olan el aletleri, çapı 2000 mm, yüksekliği 60 mmden büyük olan bağlantı elemanları, çapı 15 mm. veya daha az olan alaşımlı çelikten çubuklarda bulunan İGV oranları sıfırlanmıştır.
- Camdan tıpa kapakların DTÖ üyesi olmayan ülkelerden (Azerbaycan Cumhuriyeti hariç) ithalatına 500 $/ton EMY getirilmiştir.

- İGV kararına dipnot uygulaması ile nihai kullanım kapsamında indirimli/sıfırlanmış oranlar üzerinden ithalat yapılmasına imkân tanıyan ürünler ise; plakaj yapılmış saclar ve y profiller olmuştur.

- Bazı Elektrikli Araçların İthaline İlişkin Tebliğin adı Bazı Elektrikli ve Haricen Şarj Edilebilir Hibrit Araçların İthaline İlişkin Tebliğ olarak değiştirilmiş ve haricen şarj edilebilir hibrit otomobiller ve elektrikli/haricen şarj edilebilir eşya taşımaya mahsus araçlar söz konusu Tebliğe eklenerek bahse konu araçların AB-STA dışı ülke menşeli olanlarının ithalatında İzin Belgesi aranmaya başlanmıştır (20 Eylül 2024 T. ve 32668 S. Resmî Gazete).

- Bazı Elektrikli ve Haricen Şarj Edilebilir Hibrit Araçların İthaline İlişkin Tebliğe karayoluna çıkan diğer elektrikli ve haricen şarj edilebilir araçlar (çekici, traktör, otobüs, özel amaçlı araç, motosiklet, römorklar ve yarı römorklar) eklenmiştir.

- 07.08.2023 tarihli ve 7480 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar" kapsamında Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkeler menşeli olmayan ülkelerden ithalatta %20 oranında tahsil edilen ek mali yükümlülük, uygulamada yeknesaklığın sağlanabilmesini teminen, aynı oranda 31.12.2020 tarihli ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar" kapsamına alınmış, eş zamanlı olarak 07.08.2023 tarihli ve 7480 sayılı "Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar" yürürlükten kaldırılmıştır.

<u>Makina, Elektrik ve Elektronik Sektörü</u>

- Madde Politikaları kapsamında 84, 85 ile 90-97'nci fasıllar arası elektrik-elektronik, makine ve ilgili fasıllardaki diğer sektörlere ilişkin düzenlemeler yapılmakta ve ithalat politikalarına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, 2.940 adet gümrük tarife pozisyonuna tekabül eden eşyanın ithalatı takip edilmektedir.

- 2026/12 Sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin 2. Fıkrasına "Serbest dolaşımda bulunan İthal Şehadetnamesi ile Nihai Kullanım Sertifikası konusu malların üçüncü bir ülkeye sevkine yönelik işlemler, 02.12.2003 tarihli ve 25304 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak

yürürlüğe giren 2003/12 sayılı Çift Kullanımlı ve Hassas Maddelerin İhracatının Kontrolüne İlişkin Tebliğ hükümleri çerçevesinde yürütülür." ibaresi eklenmiştir.

- ETSG'de 1 adet askıya alma, 1 adet de itiraz başvurumuz kabul edilmiştir.

- Askıya Alma Sistemine İlişkin Tebliğ (İthalat: 2025/18) kapsamında, Avrupa Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren ETSG, Ocak dönemi toplantılarına katılım sağlanarak Askıya Alma Rejiminde yapılması öngörülen değişiklikler ile Otonom Tarife Kontenjanları müzakere edilmiştir.

- Kullanılmış makinelerin ithalatına ilişkin usul ve esaslar, sanayi odaları ve ilgili sektörel derneklerin de görüşleri alınarak hazırlanan Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2026/9) ile belirlenmiştir. Tebliğ eki liste (Ek:1) dışındaki kullanılmış makine ithalatına ilişkin olarak yapılan değerlendirmeler eşyanın yerli üretim durumu, ekonomik ömrü, verimliliği gibi kriterler dikkate alınarak sonuçlandırılmıştır.

- Kullanılmış eşya ithalatında sektörel stratejik planlarda belirtilen hususlara uygun olarak yatırımların engellenmemesi sağlanmaktadır. Diğer taraftan, yerli üretimi bulunan makinelerin kullanılmış olarak ithalatına izin verilmemesi yönünde uygulanan politikalara devam edilmektedir.

- Bakanlığımızca uygulanan Tek Pencere Sistemi (TPS)'nin kullanılmış eşya ithalat izin belgelerinde kullanılması ile gelen talepler daha hızlı ve etkin olarak değerlendirilmektedir.

- 2025 yılında 84,85 ve 90-97'inci fasıllarda sınıflandırılan 1.255 adet sanayi ürününde İGV uygulaması yürürlükte bulunmaktadır.

- Sene içinde 62 GTİP'in İGV'si üzerinde değişiklik yapılmış olup, 17 adet GTİP'e yeni İGV konulmuştur.

- 2026 Yılı İthalat Rejimi Çalışmaları çerçevesinde, yerli üreticilerden gelen talepler dikkate alınarak; gaz jeneratörleri, vinçler, doğaltaş makineleri, ink-jet tipi yazıcılar, kaplinler, elektrik motorları, kanal eğeleri, yük hücreleri, antenler, X-Ray tır tarama sistemlerine değişik oranlarda İGV getirilmiş, subaplar, beton pompaları, hidrolik yağ pompaları, eksenel ve santrifüjlü olmayan diğer fanlar, kompresörler, pistonlu kompresörler, kurutucular, filtreler, kültivatörler (yaylı ayak), boyama, yıkama, kurutma, terbiye ve tekstil sanayine mahsus makineler, lazer ile maddelerin aşındırılarak işlenmesine mahsus makineler, düğmeler, valflerin İGV'leri değişik oranlarda yükseltilmiş, tükenmez kalem uçları, adaptörleri ve klipslerinde nihai kullanım kapsamında İGV muafiyeti sağlanmış ve armatürlerde nihai kullanım kapsamında İGV oranı sıfırlanmıştır.

<u>Diğer Faaliyetler</u>

- DTÖ üyeliğinden kaynaklanan bildirim yükümlülüklerimiz kapsamında, ithalata ilişkin Bakanlığımızca yapılan düzenlemeler düzenli olarak DTÖ'ye bildirilmiş, bu kapsamda

ithalat lisansları, ithalat istatistikleri, ithalatta uygulanan gümrük vergileri ve ithalatı kısıtlayıcı ve kolaylaştırıcı düzenlemelere ilişkin bildirimler yapılmıştır.

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen Emisyon Ticaret Sistemi hazırlık çalışmaları yakından takip edilmektedir.

- Ülkemiz ile Katar Devleti Hükümeti Arasında imzalanan Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması kapsamında öngörülen tavizlerin İthalat Rejimi Kararına ve İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karara yansıtılmasını teminen hazırlanan kararlar 30.07.2025 tarihli ve 32971 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

- 25.06.2018 tarihli ve 30459 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan 11.06.2018 tarihli ve 2018/11973 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Amerika Birleşik Devletleri Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar" ile Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) ülkemiz dahil muhtelif ülkeler menşeli belirli çelik ve alüminyum ürünleri ithalatında yürürlüğe koyduğu ve DTÖ Anlaşmaları hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilen ilave vergilere karşılık teşkil etmek üzere, eş değerli ve DTÖ ticari mütekabiliyet kurallarına uygun karşı önlemler yürürlüğe konulmuştu. Gelinen aşamada; anılan ülke ile ülkemiz arasında yürütülen ticari müzakere ve istişareler, tarafların karşılıklı önlemlerini DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mekanizmasına taşımaları neticesinde yayımlanan Panel Raporlarında yer alan bulgu ve tespitler ile Karar kapsamı ürünlerin ithalatına yönelik ihtiyaç çerçevesinde söz konusu Kararın yürürlükten kaldırılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir. Bahse konu Karar 22 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Serbest Bölgeler Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Türkiye'nin dış ticaretinde önemli bir yere sahip olan serbest bölgelerimizin yıllık toplam ticaret hacmi, 2025 yıl sonu itibarıyla 28,6 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır.

- Serbest bölgelerin 2025 Ocak-Aralık döneminde üretim ve ihracat odaklı dönüşümü devam ettirilmiş, serbest bölgelerden yapılan ihracat 2025 yılında toplam satışların %75,5'ini oluşturmuştur.

- 2025 yıl sonu itibarıyla serbest bölgelerdeki faaliyet ruhsatı sayısı (939'u alım-satım, 1.251'i üretim ve 642'si diğer konularda olmak üzere) toplam 2.832'dir. Bu faaliyet ruhsatlarının 2.114'ü yerli ve 718'i yabancı firmalar adına düzenlenmiştir.

<u>Serbest Bölgeler Mekânsal Yönetim Otomasyonu (SEB-ATLAS) ve Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı (SBBUP)</u>

- SEB-ATLAS projesi kapsamında fotogrametrik yöntemlerle serbest bölgelerin dijital ikizlerinin oluşturulması sağlanmıştır. Tüm serbest bölgelerde yer alan yapılara ait mimari projeler taranmış ve 2026 yılında 3 boyutlu hale getirilmek üzere SEB-ATLAS sistemine Bölge Müdürlüklerimiz ve Bölge Kurucu İşleticiler vasıtasıyla yüklenmiştir.

- SEB-ATLAS ve mevcut SBBUP otomasyonlarının entegrasyonlarının sağlanabilmelerini teminen serbest bölgelerimizde İHA uçuşları esnasında tespit edilen yapı ve üstyapıların Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ) uhdesinde yürütülmekte olan Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS) otomasyonunda girilebilmelerine yönelik olarak yüzden fazla eğitim ve toplantı sonucunda sisteme alınacak ve adreslendirilecek yapı ve diğer yapılar tespit edilmiş olup, 2026 yılında MAKS sistemine girilmesi sağlanacaktır.

- NVİ MAKS otomasyonunun Bakanlığımız ve SEB-ATLAS sistemine entegrasyonu kapsamında MAKS veritabanı kurulumu gerçekleştirilmiştir. Bu sayede, MAKS sisteminde ulusal adres kaydı gerçekleşen ve/veya yapı ruhsatı düzenlenen binalar SEB-ATLAS sisteminde görüntülenebilecek ve aynı zamanda Serbest Bölgeler Platformu sisteminde ticarete konu olabilecektir.

- Serbest bölgelerde yer alan parsellerin köşe koordinatları tespit edilerek koordinatlı krokiye esas çalışmalar hazırlanmıştır.

- SBBUP yeniden yazılımına yönelik olarak Serbest Bölgeler Platformu ve Serbest Bölgeler Portalı geliştirilmiştir.

Yeni Serbest Bölge Kurma Çalışmaları

- Menemen Serbest Bölgesi; İzmir ilindeki diğer serbest bölgelere, sanayi alanlarına ve limanlara yakınlığı, otoyol ve demir yolu bağlantıları ile lojistik açıdan avantajlı bir konumda bulunmaktadır. 29.05.2024 tarihli ve 32560 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 8567 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Menemen Serbest Bölgesi'nin işletme yetkisi verilmiş olup, şirket ile işletme sözleşmesi akdedilmesi sonrasında bölgede altyapı çalışmalarına başlanacaktır.

- Karaman Serbest Bölgesi, Samsun'da bulunan Orta Karadeniz Serbest Bölgesi ile Ordu Serbest Bölgesi'nin kuruluş çalışmaları sürdürülmektedir.

- Çanakkale/Biga, Konya, Isparta ve Ankara'da yeni serbest bölgeler kurulmasına ilişkin projeler Bakanlığımıza intikal etmiş olup, bunların değerlendirme süreci devam etmektedir. Benzer şekilde, Filyos Serbest Bölgesi'ni işletmeye aday yatırımcı arayışları sürdürülmektedir.

Serbest Bölgeler Alanında İşbirliği ve Tanıtım Faaliyetleri

- 2025 yılı içerisinde İstanbul İhtisas, Mersin, Batı Anadolu ve Ege Serbest Bölgelerine uluslararası organizasyonlar ve yabancı ülke heyetleri tarafından ziyaretler gerçekleştirilmiş olup, Bakanlığımızca gerekli sunum ve bilgilendirmeler yapılmıştır.

- 24 Ocak 2025 tarihinde KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Müsteşarı Sayın Tuğşad TÜLBENTÇİ ve beraberindeki heyete ülkemiz serbest bölge uygulamaları ile serbest bölgelerimizde sağlanan desteklere ilişkin bir sunum gerçekleştirilmiştir.

- 10 Mart 2025 tarihinde İran İslam Cumhuriyeti Ticaret, Sanayi ve Özel Ekonomik Serbest Bölgeler Yüksek Konseyi Sekreteri Sayın Reza MASROUR başkanlığındaki İran heyeti, Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Mustafa TUZCU tarafından ağırlanarak bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, Türkiye-İran 8. Dönem Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi (YDİK) Toplantısında Bakanlığımız ile İran İslam Cumhuriyeti Serbest Ticaret, Sanayi ve Özel Ekonomi Bölgeleri Yüksek Konseyi arasında imzalanan "Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı"nın uygulanması ve bu çerçevede serbest bölgeler ve özel ekonomi bölgeleri çerçevesinde kurulabilecek işbirliği mekanizmaları ele alınarak istişarelerde bulunulmuştur.

- 18 Nisan 2025 tarihinde, Türkiye-Özbekistan Ortak Gümrük Konseyi (OGK) 4. Toplantısında gündeme gelen Özbek tarafının ülkemiz serbest bölge mevzuat ve uygulamalarına dair bilgi verilebilmesi ve Özbek tarafının olası sorularının yanıtlanabilmesi amacıyla toplantı düzenlenmiştir.

- 17 Haziran 2025 tarihinde Dünya Gümrük Örgütünün üye ülkelerinin katkılarıyla hazırladığı ve 2020 yılında yayınladığı Serbest Bölgeler Rehberinin "Menşe Kuralları" bölümünün güncellenmesine ilişkin kurulan uzmanlar grubu çevrimiçi toplantısına katılım sağlanmıştır.

- "Yasadışı Ticaretle Mücadelede Serbest Bölgelerde Şeffaflığın Arttırılması Tavsiye Kararı" çerçevesinde belirlenen Sertifikasyon Şemasına ilişkin 24 Haziran 2025 ve 11 Aralık 2025 tarihlerinde Bakanlığımız temsilcileri, OECD Daimî Temsilciğimiz Ticaret Müşaviri ile OECD Yasadışı Ticaretle Mücadele Çalışma Grubu (WP-CIT) yetkilileri arasında çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- 29 Temmuz 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Türkiye-Kazakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) 5. Toplantısı kapsamında Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ve Kazakistan Sanayi ve İnşaat Bakanı tarafından iki ülke arasında serbest bölgeler alanındaki işbirliğinin geliştirilmesine yönelik "Serbest/Özel Ekonomik Bölgeler Alanında İşbirliği Niyet Beyanı" imzalanmıştır.

- 30 Temmuz 2025 tarihinde İran Serbest Ticaret-Sanayi ve Özel Ekonomi Bölgeleri Yüksek Konseyi temsilcileri ile Bakanlığımız temsilcileri arasında ülkemiz ve İran arasında serbest bölgeler alanındaki iş birliğinin geliştirilmesine yönelik çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- 4 Ağustos 2025 tarihinde Güney Afrika Cumhuriyeti (GAC) Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı (DTIC) yetkilileri ve çeşitli Özel Ekonomik Bölge temsilcilerinden oluşan heyetin ülkemizi ziyareti kapsamında bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- Uganda Ticaret, Sanayi ve Kooperatifler Bakanlığı Müsteşarı Sayın Lynette BAGONZA ve beraberindeki heyetin organize sanayi bölgelerinin kuruluşu ve düzenlenmesi konusunda ülkemiz deneyimlerinden faydalanmak üzere ülkemize gerçekleştirdikleri ziyaret kapsamında 14 Ağustos 2025 tarihinde bir toplantı organize edilmiştir.

- 27 Ağustos 2025 tarihinde Bakan Yardımcıları eş başkanlığında gerçekleştirilen Türk-Kırgız Çalışma Grubu 2. Toplantısına Bakanlığımız temsilcileri tarafından katılım sağlanmıştır.

- 8-9 Eylül 2025 tarihlerinde Pakistan'da gerçekleştirilen Türkiye-Pakistan Karma Ekonomik Komisyonu 16'ncı Dönem Toplantısında, sanayi bölgeleri ve ihraç işleme bölgelerinin kurulması ile geliştirilmesine ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımına ilişkin alınan karar kapsamında Pakistan Yatırım Kurulu Heyeti 24-25 Eylül 2025 tarihlerinde Ankara ve İstanbul'da çeşitli temaslarda bulunmak üzere ülkemizi ziyaret etmiştir. 24 Eylül tarihinde Bakanlığımızda teknik toplantı gerçekleştirilmiştir.

- Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi yetkililerinin ülkemiz serbest bölgelerinde gümrük iş ve işlemlerinin nasıl yürütüldüğü ile serbest bölgeye giriş-çıkış kayıt işlemlerinin nasıl yapıldığına ilişkin olarak toplantı yapılmasına yönelik talebi doğrultusunda ülkemiz serbest bölgelerinin işleyişi, mevzuatı ve kurallarına yönelik tecrübe paylaşımında bulunabilmek amacıyla bir video konferans gerçekleştirilmiştir.

- 15 Ekim 2025 tarihinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ ve GAC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Paul MASHATILE'nin eşbaşkanlıklarında gerçekleştirilen Türkiye-Güney Afrika Cumhuriyeti İkili Ulusal Komisyon Toplantısında Bakanlığımız ile Güney Afrika Cumhuriyeti Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı arasında serbest bölgeler alanında uzun vadeli ikili bir işbirliği tesis etmek amacıyla "Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı" akdedilmiştir.

- 27-28 Ekim 2025 tarihlerinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ile Ürdün Sanayi, Ticaret ve Tedarik Bakanı Sayın Yarob QUDAH eşbaşkanlıklarında gerçekleştirilen Türkiye-Ürdün 1. Dönem Karma Ekonomik Komisyon Toplantısına Bakanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır.

- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkeleri arasında ticaretin daha hızlı ve az maliyetli olarak gerçekleştirilmesi hedefiyle şeffaflığın sağlanması, gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve işbirliğinin arttırılmasına yönelik eylemlerin hayata geçirilmesini teminen ülkemiz girişimleri sonucunda TDT bünyesinde kurulan Ticaretin Kolaylaştırılması Komitesinin 14 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen çevrim içi toplantısına katılım sağlanmıştır.

Ticaret Araştırmaları Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli firmaların dış ticaretimize etkisine yönelik çalışmalar yapılmakta olup, bu kapsamda raporlar hazırlanmıştır.

- On İkinci Kalkınma Planı'nda Bakanlığımız sorumluluğunda 114 adet politika ve tedbir bulunmakta olup, 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda Bakanlığımız sorumluluğunda bulunan 73 adet politika tedbiri kapsamında, 112 faaliyet ve 14 performans göstergesinin çeyreklik dönemlerde takibi yapılmıştır.

- Orta Vadeli Program hazırlık çalışmaları kapsamında çerçevesinde ihracat ve ithalat tahmin çalışmaları aylık, çeyreklik ve yıllık bazda gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız Orta Vadeli Program (2026-2028) önerileri ilgili Kurumlara iletilmiştir.

- 2025 yılında Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) 2025 Eylem Planı, Türkiye Kamu Diplomasisi Stratejisi, Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planı gibi çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından gelen gerek yeni başlatılan gerekse yürütülmekte olan ulusal plan, program ve stratejilere katkı yapılmıştır.

- Küresel Ekonomi ve Türkiye Dış Ticaretindeki Gelişmeler hakkında aylık olarak değerlendirme notları hazırlanmış ve sunumları gerçekleştirilmiştir.

- Dış ticaretimizin gelişimini, sorunlarını ve ileriye yönelik beklentilerini değerlendirmek amacıyla Resmî İstatistik Programı kapsamında 2025 yılı için üçer aylık dönemler itibarıyla "Dış Ticaret Beklenti Anketi" düzenlenmiştir.

- Bakanlığımız tarafından yürütülen "İhracatımızda Rekabetçilik, Büyüme-Pazar Payı ve Teknoloji Analizi" başlıklı çalışma kapsamında, ülkemizin ihracat sepetinin mevcut yapısının ve gelişme imkânlarının ortaya konulması amacıyla 2017 ve 2023 yılı UNComTrade verileri kullanılarak, Armonize Sistemde (HS) 5611 altı basamaklı, 1229 dört basamaklı, 97 iki basamaklı ürün/sektör ve 21 ürün grubu için detaylı analizler gerçekleştirilmiştir. Çalışma bulguları doğrultusunda geliştirilen iki tedbir Orta Vadeli Program (2025-2027) ve (2026-2028)'de yer almıştır.

- Ticaret Müşavirlerimize gönderilen ve Bakanlığımız internet adresinde yayınlanan Ekonomik Görünüm sunumu aylık olarak düzenlenmiştir.

- 2025 yılı başından itibaren ABD tarafından uygulanan ticaret politikalarının ülkemiz ekonomisi ve dış ticaretine olası etkilerine ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

- 2017 yılında hazırlanan ''Yerel Paralar ile Ticaret Eylem Planı'' kapsamında ilgili dış ticaret verileri periyodik olarak izlenmiş ve raporlanmıştır. Aylık periyotlarla yerel para ile gerçekleştirdiğimiz ticaretimize ilişkin veriler derlenmekte olup, en fazla ticaret yapılan ülkeler ve ürünler takip edilmektedir.

- 2023 yılında Türk Akademisi ve Türk Devletleri Teşkilatı Sekretaryasının öncülüğünde "Türk Resmî Ekonomi Politikası Araştırma Merkezleri Ağı (ERCNET)" kurulmuştur. Bu ağ, Vizyon-2040 hedefleri doğrultusunda Türk ülkelerinin kalkınma önceliklerini belirlemek ve ekonomik ilişkilerini güçlendirmek amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Her yıl seçilen bir tema üzerinden, üye ülkelerin katkısıyla yıllık raporlar hazırlanmaktadır. 2025 yılı raporu için "Yeşil Ekonomiye Geçiş" teması belirlenmiştir. Söz konusu Rapor için paydaşların katkıları alınmış ve derlenerek Türk Akademisi'ne iletilmiştir. Raporun hazırlanış süreci devam etmektedir. Diğer yandan, Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR'ın da katılımı ile 18 Kasım 2025 tarihinde Ankara'da 2024 Türk Ekonomileri Raporu'nun bir çalıştayla lansmanı yapılmıştır.

- Avrupa Birliği ve Birleşik Krallık'ın Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmaları (SKDM) ile ilişkili sektörlerde ülkemizin son 12 yıllık dış ticaret verileri analiz edilmiş, sektör bazlı değişimler ve Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamındaki gelişmeler karşılaştırmalı şekilde değerlendirilmiştir.

- 7552 Sayılı İklim Kanunu çerçevesinde, Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ve SKDM gibi Bakanlığımız görev alanına giren başlıca düzenlemeler, Karbon Piyasası Kurulu'ndaki temsiliyetimiz, ikincil mevzuat sürecindeki sorumluluklarımız ve yeşil dönüşüm fonlarının yönlendirilmesi gibi hususlara ilişkin güncel bilgi notları hazırlanmıştır.

- Her yıl düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Bonn Oturumları'na katılım sağlanarak, "Karşı Önlemler" başta olmak üzere ülkemizin ticaret politikalarının küresel iklim rejimiyle uyumu yönünde müzakere süreçlerine katkı verilmiştir. COP30 oturumları ise çevrimiçi olarak takip edilmiştir.

- OECD Ticaret ve Biyoçeşitlilik Çevrimiçi Çalıştayında demir-çelik ve çimento sektörlerinde yeşil dönüşüm, kritik hammaddelerin ticareti, biyoçeşitlilik, sınır ötesi iklim ve azaltım politikaları ve forumu oturumlarına katılım sağlanmıştır.

- Ülkemizin rüzgâr enerjisi alanındaki ilerlemesi, yatırım potansiyeli ve enerji dönüşüm sürecinin farklı boyutlarıyla ele alındığı 14. Türkiye Rüzgâr Enerjisi Kongresi'ne katılım sağlanmıştır.

- İl bazlı ihracat istatistikleri, firmaların üretim faaliyetlerini gerçekleştirdikleri iller esas alınarak aylık periyotlar hâlinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

- "Kadın Çalışanların İhracata Katkısı" adlı çalışmaya ilişkin bülten ve istatistikler, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle Bakanlığımız web sayfasında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

- Bakanlığımız ile kamu kurum ve kuruluşları arasında veri alışverişini kolaylaştırmak; Bakanlıklar ile bunlara bağlı kurum ve kuruluşların iş ve işlemlerini daha etkin, hızlı ve verimli bir şekilde yürütebilmelerini sağlamak amacıyla protokoller düzenlenmektedir. Bu kapsamda, 2025 yılı içerisinde 12 adet protokol imzalanmış olup, Bakanlığımızın kamu kurum ve kuruluşlarıyla yürürlükte bulunan toplam protokol sayısı 146'ya ulaşmıştır.

- Ticaret politikası savunma araçlarının etkinliğinin takip edilmesi ve muhtemel trafik sapmalarının tespit edilebilmesi amacıyla Ürün Grupları ve Ülkeler arasındaki ilişki dolar, miktar, birim fiyat değişkenleri üzerinden incelenerek raporlanabilir hale getirilmiştir.

- Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi'nde (ESBİS) kayıtlı olan esnafların, kooperatif, birlikler ve birliklerin iştiraklerinin dış ticaret faaliyetlerinin izlenmesi ve analiz edilmesi amacıyla, sektörel bazda, ülke ve il kırılımında detaylı bir veri seti oluşturulmuştur.

- Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriye dayalı karar alma politikası üretimine katkıda bulunmak üzere iç ve dış ticaret ile gümrük işlemlerine ait verilerle çok çeşitli analiz çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmaların etkinliğini, verimliliğini ve çeşitliliğini artırmak amacıyla; Orta Vadeli Program (2026-2028)'da yer verilmiş olan

Ticaret Veri Analitiği Merkezi (TiVAM) Projesi çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu Proje ile hedeflenen amaca istinaden ihtiyaç duyulan yerli ve milli veri tabanı yönetim platformu olan ODAK veri tabanı yönetim sistemi temin edilmiştir.

- Ülkemizde il, ilçe ve sektör kırılımında yurt içi satış, ihracat ve ithalat işlemlerinin hangi rotalarda yoğunluk kazandığının tespiti amacıyla bir veri entegrasyonu ve analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışmayı geliştirme faaliyetlerine devam edilmektedir.

- Küresel değer zincirleri ve ticarette katma değer konularına ilişkin OECD'nin TiVA veri tabanı başta olmak üzere uluslararası veri tabanlarından yararlanılarak analizler yapılmakta ve politika önerilerinin geliştirilmektedir.

- Sektörlere ilişkin küresel/ulusal gelişmeler takip edilerek sektörel bazda analiz çalışmaları yapılmaktadır.

- Uluslararası medya kaynakları takip edilerek çevirisi yapılan ve web sitesinde yayınlanan haberler ile ihracatçı firmalara yönelik bilgilendirme faaliyeti yürütülmüştür.

- Türkiye'de iklim değişikliği ve kuraklık etkileriyle oluşan su stresi koşulları altında, tarımsal üretim ve dış ticaret yapısını; sanal su ticareti, su güvenliği ve gıda arz güvenliği kapsamında inceleyerek, sürdürülebilir politika önerileri geliştirmek amacıyla "Sanal Su Ticareti" çalışması yapılmıştır.

- Tekstil, hazır giyim, halı ve deri ürünleri sektörlerinin Türkiye ekonomisindeki yeri ve söz konusu sektörlerdeki dış ticaretimiz dikkate alınarak sektörel analiz çalışması yapılmıştır.

- "Dış Temsilcilikler Yönetim Bilgi Sistemi"den alınan verilere göre, yurt dışı teşkilatı 2025 yılında; iş dünyasında gelen 247.467 talebe yanıt vererek firmalara destek olmuş, görev yapılan ülkelerdeki yabancı firmalardan alınan 32.975 talebi yanıtlayarak ikili ticaretin gelişimine katkı sağlamış, yerli ve yabancı muhataplarıyla 12.946 toplantı gerçekleştirerek ticaret diplomasisi ve ticari bilgilendirme faaliyetlerinde bulunmuştur.

- İhracatçıları ve ticaret müşavirlerini sanal ortamda bir araya getiren "Ticaret Müşavirlerimizle Elektronik Sohbetler" etkinlikleri, tüm iş dünyasına açık olarak ve geniş katılımla gerçekleştirilmektedir. 2025 yılında, önemli ekonomik ortaklar ve potansiyel pazarların gündeme alındığı 35 adet e-sohbet toplantısı yapılmıştır. Söz konusu toplantı kayıtları Bakanlığımızın Youtube sayfasında yayınlanarak bilgi paylaşımının çok daha geniş bir kitleye yayılması sağlanmıştır.

- Yurt dışı temsilcilikleri tarafından, görev yapılan ülkelerle ilgili yerel kaynaklardan temin edilmiş güncel temel ticaret verileri, gerçekleştirilen faaliyetler ile önemli ekonomik ve ticari gelişmelere ilişkin bilgilerin yer aldığı Dış Temsilcilikler Raporu her ay düzenli olarak hazırlanmıştır.

- Ticaret Müşavirleri ve Ataşeleri kendilerine ulaşan ithalat taleplerini, görevli oldukları ülkelerde açılan ihaleleri ve işbirliği tekliflerini Dış Talepler Bülteni vasıtasıyla iş

dünyamızla çevrim içi paylaşmakta olup, bahse konu uygulama üzerinden paylaşılan bilgilerin daha geniş kitlelere yayılabilmesini teminen 51 adet Dış Talepler Bülteni hazırlanarak ilgili STK'lara gönderilmiştir.

- Yurt dışı görev sürelerini tamamlayarak Bakanlığımız merkez teşkilatında göreve başlayan Ticaret Müşavirleri/Ataşeleri edindikleri bilgi ve tecrübeleri firmalar ile paylaşmaları amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda "Birebir Görüşme Etkinlikleri" organize edilmiştir. Bu kapsamda, Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği, Denizli İhracatçılar Birliği, İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri, Akdeniz İhracatçı Birlikleri, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri, Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri, Konya Ticaret Odası, Kayseri Sanayi Odası ve Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği organizasyonunda ve WCI 12. ve 13. Uluslararası İş Forumları kapsamında olmak üzere 12 adet birebir görüşme etkinliği gerçekleştirilmiştir.

- İhracat açısından önem arz eden sektörlere yönelik olarak 245 adet Pazar Araştırması Raporu Ticaret Müşavirleri/Ataşelerce hazırlanarak Bakanlığımızın web sayfası aracılığıyla iş dünyasının istifadesine sunulmuştur.

Uluslararası Hizmet Ticareti Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Hizmet sektörünün ihracattaki temsilcileri olarak, Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın teşrifleri ile İstanbul'da 27 Kasım 2025 tarihinde 7.'si düzenlenen "Hizmet İhracatçıları Ödül Töreni"nde 20 kategoride 60 firma ödül almıştır.

- 102 Sayılı Devlet Yardımlarının Uygulanması, Koordinasyonu, İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (09.06.2022 T. ve 31861 S. RG) kapsamında hizmet ihracatına yönelik uygulanan devlet yardımlarının etki analizi çalışmalarına yönelik olarak 2025 yılı boyunca Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) ile çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

- 2024 yılı devlet yardımları etki değerlendirme çalışmaları tamamlanarak SBB'ye iletilmiş olup, 2025 yılına yönelik hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

<u>Lojistik ve Taşımacılık Sektörü</u>

- "Orta Koridor" taşımacılığı kapsamında, Orta Koridor'un potansiyelinin geliştirilmesi ve kapasitesinin artırılmasını teminen güzergâhtaki geçiş maliyetlerin düşürülmesine yönelik sektörün talepleri çerçevesinde Hazar Denizi'ne kıyısı bulunan Azerbaycan, Kazakistan ve Türkmenistan ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Orta Koridor'un etkinliğinin artırılması için oldukça önemli olan "Zengezur Koridoru"nun açılmasına yönelik girişimlere katkıda bulunulmuştur. Zengezur Koridoru ile Azerbaycan-Nahçıvan bağlantısının sınır boyunca demiryolu ve karayolu hatlarıyla hayata geçirilmesi ve bu yollar üzerinden yapılan taşımacılıkta yaşanan yoğunluğu büyük ölçüde azaltarak ticaretin daha rahat yapılabilmesine imkân vermesi hedeflenmektedir. Zengezur Koridoru'ndan Orta Asya yönünde açılacak bir koridorun karayolu ve demiryolu taşımacılığımız açısından son derece önemli bir alternatif olacağı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği tarafından düzenlenen Zengezur

Koridoru ile ilgili gelişmeleri, bu koridorun Orta Koridor ve Türkiye için önemini, son gelişmelerin Türkiye'ye etkilerini ele alan çevrimiçi toplantıya iştirak edilerek Zengezur Koridoru'na dair bir sunum gerçekleştirilmiştir.

- Irak'ın Basra şehrinden Türkiye sınırına uzanan kara ve demiryolu ulaştırma koridoru inşasına yönelik "Kalkınma Yolu" projesinin hayata geçirilmesi için Bakanlığımızca iki ülke arasında yürütülen görüşmelere iştirak edilmiştir. Projenin inşa çalışmalarının 2025-2029 yılları arasında yapılması ve 2030 yılında demiryolu ve karayolunun işletmeye alınması planlanmaktadır. Bu kapsamda, 23-24 Mart 2025 tarihlerinde Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Mustafa TUZCU'nun başkanlığında Irak ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 3 Kasım 2025 tarihinde "Süveyş Kanalı Ekonomik Bölgesinde Sınırsız Fırsatlar" başlıklı çevrim içi seminere katılım sağlanmıştır.

- İhracatçılarımız için alternatif taşıma modları ve güzergâhların oluşturulmasının sağlanması ve böylece lojistik maliyetlerin azaltılması ve teslim sürelerinin optimize edilmesini teminen modlar arası taşımacılığın geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. Alternatif güzergâh çalışmaları çerçevesinde; karayolu taşımacılığında karşılaşılan geçiş belgesi sorununun ve geçiş ücretlerine ilişkin sorunların aşılması, gümrük kapılarında yaşanan yoğunluğun azaltılması amacıyla yeni Ro-Ro hatlarının devreye alınmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmüştür.

- İhraç yükü taşıyan araçlarımızın, güzergâh ülkelerinde karşılaştıkları geçiş belgesi kota sorunlarının çözüme kavuşturulması ile transit serbestisinin sağlanmasını teminen, ikili ve çok taraflı platformlarda yapılan girişimler sürdürülmüştür. Bu çerçevede, başta Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı koordinasyonunda düzenlenen Kara Ulaştırması Karma Komisyon (KUKK) Toplantıları olmak üzere lojistik ve ulaştırma sektöründe düzenlenen toplantılara aktif katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda, 25-27 Şubat tarihli Çin Halk Cumhuriyeti, 9-11 Nisan 2025 tarihli İtalya, 14-16 Mayıs 2025 tarihli Slovenya, 21 Ekim 2025 tarihli Polonya ve 16-17 Aralık 2025 tarihli Irak KUKK toplantılarına katılım sağlanmıştır.

- Lojistik sektöründe Türkiye'de ve Dünya'da gerçekleştirilen büyük etkinlikler yakından takip edilmiştir. 19 Kasım 2025 tarihinde Türkiye'nin uluslararası lojistik merkezi olarak stratejik önemini gösteren ve lojistik sektöründeki zorluklar ve trendler hakkında derinlemesine tartışmalara alan sağlayan konferanslara ev sahipliği yapan 18. Logitrans İstanbul Fuarı'na iştirak edilmiştir.

- 15 Nisan 2025 tarihinde Dördüncü Lojistik Koordinasyon Kurulu Toplantısına ve Lojistik Koordinasyon İcra Kurulu Beşinci Toplantısına katılım sağlanmıştır. Ayrıca, 11 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilen Beşinci Lojistik Koordinasyon Kurulu Toplantısına ve Lojistik Koordinasyon İcra Kurulu Altıncı Toplantısına iştirak edilmiştir.

- 5449 sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında 2 adedi Amerika merkezli ve 3 adedi Avrupa merkezli olmak üzere 5 adet projeye onay verilmiştir. Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağları (YLDA) desteği kapsamında başvurular alınmıştır.

- 20 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar ile lojistik firmalarına ve işbirliği kuruluşlarına yönelik tescil ve koruma, pazara giriş belgeleri, birim, reklam, tanıtım ve pazarlama, bireysel katılım, milli katılım, ürün yerleştirme, sanal fuar organizasyon, sektörel alım ve ticaret heyetleri ve yarışma ve etkinlik destekleri verilmektedir.

- Lojistik ve taşımacılık hizmetleri sektöründe düzenlenen ve sektörel sorun ve önerilerin görüşüldüğü toplantı, seminer, zirve ve benzeri toplantılara katılım sağlanmıştır.

- 6 Ağustos 2025, 24 Eylül 2025, 7 Ekim 2025, 3 Kasım 2025 ve 3 Aralık 2025 tarihlerinde Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) tarafından düzenlenen "Yük Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri Komite Toplantıları"na katılım sağlanmıştır.

Bilişim Sektörü

- İnovasyonun teşvik edilmesi ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilecek bölgesel ve küresel "unicorn"ların oluşturulmasına yönelik olarak bilişim sektörüne özel yeni destek unsurlarını içeren E- TURQUALITY (Bilişimin Yıldızları) Programı oluşturulmuştur. 2025 yıl sonunda E-TURQUALITY (Bilişimin Yıldızları) Programı kapsamında toplam 50 firma yer almaktadır.

- 2025 yılında bilişim ihracatımızın artırılması vizyonu çerçevesinde;
  - Bakanlığımızca HİB koordinasyonunda EXIMBANK, Türk Ticaret Bankası ve İGE A.Ş. yetkililerinin katılımıyla Bilişim Sektörü Finansmana Erişim Çalıştayı gerçekleştirilmiş,
  - Bakanlığımız ev sahipliğinde E-TURQUALITY firmalarının katılımıyla bir sinerji toplantısı gerçekleştirilerek bahse konu firmalarımızın görüş ve talepleri değerlendirilmiş,
  - TOBB Yazılım Sektörü Meclis Toplantılarına düzenli olarak katılım sağlanmış,
  - 5447 sayılı Karar kapsamındaki desteklerin sektörel işbirliği kuruluşları ve bilişim şirketlerine tanıtılması amacıyla "Ticaret/Sanayi Odası-Teknoloji Geliştirme Bölgesi-Üniversite" ekosisteminde Ankara Üniversitesi Teknopark, Balıkesir Üniversitesi, Siber Güvenlik Kümelenmesi, Teknopark İzmir, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği (TGBD), ODTÜ Teknokent, TOBB ve Ankara Sanayi Odası üyelerine yönelik olarak bilgilendirme ve tanıtım sunumları gerçekleştirilmiş;
  - YASAD 3. Yazılım Sektörü ve Globalleşme Zirvesi, Agora-Avrasya Teknoloji Haftası Eurasia- Mobilefest Fuarı, 12. HIMSS Eurasia Fuarı, Tech Export Türkiye Summit 2025 gibi etkinliklere katılım sağlanarak sektörle yakın temaslar kurulmuştur.

- 2025 yılında destek kapsamına alınan 2 adet Tekno Hızlandırıcı İhracat Projesi kapsamında, 2 ayrı mentörlük, eğitim ve danışmanlık faaliyeti gerçekleştirilmiş ve bahse konu etkinlikler akabinde, birisi Almanya'ya ve diğeri Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) olmak üzere 2 adet yurt dışı pazarlama faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımızca 5447 sayılı Karar kapsamında sağlanan Uluslararası Teknoloji Pazarlama Ofisi (UTPO) Desteği ile, Bakanlığımız tarafından uygun görülecek işbirliği kuruluşları ve/veya bunların kuracağı şirketlerin orta ve yüksek teknolojili ürün ve hizmetlerinin satış

ve pazarlamasını teminen yurt dışında kuracakları UTPO'ların giderleri desteklenmektedir. Bu çerçevede, Dubai'de kurulan UTPO Bakanlığımız tarafından 2025 yılında da desteklenmiş, Londra'da kurulan UTPO Aralık ayında destek kapsamına alınmıştır.

Sağlık ve Spor Hizmetleri Sektörü

- Bakanlığımız destekleriyle hayata geçirilen "Heal in Türkiye Sağlık Hizmeti İhracatı Portalı" (healinturkiye.gov.tr), ülkemizin sağlık hizmeti ihracatının artırılması, sektöre bağlı diğer turizm imkânlarının geliştirilmesi ve sağlık hizmeti ihracatçılarının uluslararası düzeyde tanıtılması açısından stratejik bir işlev üstlenmektedir. Ülkemizin sağlık hizmeti sunum kalitesinin görünür vitrini niteliğindeki "Heal in Türkiye" markası ve buna bağlı tanıtım stratejisinin dijital yüzü olan söz konusu portalda, 2025 yıl sonu itibarıyla sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren 410 kuruluş yer almakta olup, portala dâhil olmak üzere yapılan başvurular istikrarlı biçimde artış göstermektedir.

- 15 Ekim 2021 tarihinde imzalanan "Sağlık Vizelerine İlişkin Hizmet İhracatçıları Birliğinin Görevlendirmesi Protokolü" kapsamında 2025 yılında 266 adet sağlık vizesi verilmiştir.

- Sağlık turizmi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarının istihdam ettikleri personelin Bakanlığımızın Yetkilendirilmiş Yükseköğretim Kurumları ve Eğitim Programları (EK-9D) listesinde yer alan üniversitelerden sağlık turizmi ve yabancı dil kapsamında aldığı eğitimlere yönelik giderlerinin desteklenmesi kapsamında 2025 yılında Bakanlığımız ile 18 adet üniversite arasında protokol imzalanmıştır.

Eğitim Hizmetleri Sektörü

- 5448 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında yükseköğretim kurumları ile özel sektör temsilcilerinin katılımıyla toplam 47 adet sunum ve bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiş olup, anılan Karar çerçevesinde uygulanan destek unsurları hakkında paydaşlara bilgi verilmiştir.

- Türkiye yükseköğretiminin küresel ölçekte güçlendirilmesi ve ülkemizin bölgesel ve kültürel konumuna katkı yapması açısından dünya üniversitelerini buluşturan uluslararası bir yükseköğrenim platformu olarak kurgulanan 8-10 Nisan 2025 tarihli Avrasya Yükseköğretim Zirvesi (EURIE) etkinliği, Times Higher Education (THE) tarafından 16-19 Haziran 2025 tarihlerinde düzenlenen Global Sustainable Development Congress'e katılımlar ile Türk üniversitelerinin uluslararası öğrenci acenteleri ile bir araya gelmelerini sağlayan 20-22 Ekim 2025 tarihli 11. YEDAB EuroAsia Agent Workshop etkinliği, 2025 yılında Bakanlığımızca desteklenen organizasyonlar arasında yer almıştır.

- Bakanlığımız koordinasyonunda ve HİB organizasyonunda, Türkiye'nin uluslararası öğrenci temini kapasitesinin geliştirilmesi ve politika süreçlerinin güçlendirilmesi doğrultusunda bütüncül bir yol haritasının oluşturulması amacıyla, 29 Aralık 2025 tarihinde İstanbul'da "Türkiye'de Uluslararası Öğrenci Temininde 2053 Vizyonu Çalıştayı" düzenlenmiştir.

- Uluslararası öğrencilerin çalışma izinlerine ilişkin olarak Bakanlığımız koordinasyonunda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü ve HİB üyesi üniversitelerin katılımıyla 13 Mayıs 2025 tarihinde İstanbul'da "Eğitim Hizmetleri Sektörü Komite Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

Kültürel Hizmetler ve Kreatif Endüstriler Sektörü

- Dizi/film sektöründe Güney Kore, Hindistan, Brezilya gibi ülkelerde gelişmeler ve ihracat pazarlarımızdaki dinamikler 2025 yılında da yakından takip edilmiştir.

- Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile Latin Amerika'daki pazar payımız korunmuş, bu pazarlara yönelik yurtdışı etkinliklerimiz desteklenmeye devam edilmiştir.

- 2025 yılı özellikle içerik ihracatımızda Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) coğrafyasında oldukça derinleştiğimiz bir yıl olmuştur.

- 2025 yılı Güney Doğu Asya ülkelerinde özellikle tarihi yapımlar ve animasyon türündeki yapımlarımızla yoğun talep gördüğümüz bir yıl olmuştur.

- Avrupa'da İspanya, Asya'da Pakistan, Güney Kore, Japonya gibi ülkelerde yalnızca içerik ihracatı boyutuyla değil aynı zamanda ortak yapım, uyarlama yapım ve senaryo ihracatı gibi farklı alt kategorilerde de hizmet ihracatı çeşitlenmesine gidilmeye başlanmıştır.

- 2025 yılı animasyon sektörümüzün devlet desteklerinde daha yoğun istifade etmeyi sürdürdüğü bir yıl olmuş, sektör bu yönde bilgilendirilmiş ve ihracatı teşvik edilmiştir.

- Uzak Ülkeler Stratejimiz kapsamındaki ABD, Güney Doğu Asya ülkeleri ile Rusya başta olmak üzere BDT coğrafyasında ve Avrupa'da ise İspanya ile İtalya ve Balkanlar coğrafyası dışında kalan Avrupa bölgesinde pazara girişi destekleyici bilgilendirme, devlet desteklerinin bu bölgelerdeki etkinliklere yönlendirilmesi konusunda sektör ile; pazara giriş konularına yönelik ise müşavirlerimizle temaslar sürdürülmüştür.

- Dizi/film sektörü ihracatımızın Fas ve Cezayir'de yapımlarımızın korsan yayıncılık ile yayımlanmasına yönelik anılan ülkelerde yerleşik ticaret müşavirliklerimiz kanalıyla girişimlerde bulunulmuş ve neticede Tunus ve Cezayir'deki yayınların kaldırılması sağlanmıştır.

- Kreatif Endüstriler alanında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ana faydalanıcısı olduğu Bakanlığımızın yanı sıra Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ve özel sektör çatı kuruluşlarının da yan faydalanıcısı olduğu AB finansmanlı "Türkiye'de Yaratıcı Endüstri Ekonomisinin Dönüşümünde Kapasite Geliştirme Projesi" kapsamındaki faaliyetlere Bakanlığımızca aktif katılım ve katkı sağlanarak iştirak edilmiştir.

- British Council Geniş Avrupa Direktörlüğü tarafından düzenlenmiş olan "Yaratıcı Endüstrilerde Medya Forumu" 29-30 Mayıs 2025 tarihleri arasında Kotor/Karadağ'da gerçekleştirilmiş ve Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

- HİB ile gerçekleştirilen Kültür ve Eğlence Komitesi, TOBB Kreatif Endüstri Meclisi, İstanbul Ticaret Odası, Ankara Ticaret Odası, İzmir Ticaret Odası başta olmak üzere sektör temsilcileriyle düzenli aralıklarla bir araya gelinerek kreatif endüstrilerin hizmet ihracatının artırılmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları yürütülmüş, anılan paydaşlar tarafından düzenlenen çalıştay, panel vb. etkinliklere iştirak edilmiştir.

Fuarcılık Sektörü

- Hizmet sektörüne yönelik yurt dışı etkinlik organizasyonlarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini teminen Yurt Dışı Etkinlik Organizatörlerinin Yetkilendirilmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Genelge (YDEO Genelgesi) yürürlüğe girmiş, söz konusu genelge üzerinde 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren düzenlemeler getirilmiştir. Böylece, hizmet sektöründe yurt dışında düzenlenen ticari etkinlikler belirli kural ve şartlara bağlanarak, etkinliklerin denetimi standartlaştırılmıştır. Anılan Genelge kapsamında hizmet sektörlerinde gerçekleştirilecek yurt dışı etkinliklerde organizatörler, Bakanlığımız tarafından "Geçici Belge", "B Sınıfı Belge" ya da "A Sınıfı Belge" düzenlenmek suretiyle akredite edilmektedir. Genelge kapsamında toplam 18 organizatör (5 kuruluş, 13 şirket) yetkilendirilmiştir.

- YDEO Genelgesi gereğince yılda en az bir defa olmak üzere "Yurt Dışı Etkinlik Komitesi" toplanmakta, söz konusu toplantıların sekretaryası Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bu kapsamda, 8 Temmuz 2025 ve 22 Aralık 2025 tarihlerinde organizatörlerin katılımlarıyla komite toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımız tarafından ülkemiz fuarcılık sektörünün rekabet gücünü artırmak amacıyla Fuarcılık Sektör Raporu hazırlanmakta ve her sene rapordaki veriler güncellenmektedir.

- Fuarcılık hizmetleri sektörüne yönelik olarak uluslararası kuruluşlar ve STK'lar ile işbirliği halinde ortak çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, 7 Nisan 2025 tarihinde UFI CEO'su başkanlığında UFI Avrupa Direktörünün de hazır bulunduğu bir toplantıda UFI ve ülkemiz arasındaki potansiyel işbirlikleri hakkında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 21 Ağustos 2025 tarihinde YDEO Genelgesi kapsamında yetkilendirilen organizatörlere yönelik bilgilendirme toplantısı yapılmış ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. 3 Eylül 2025 tarihinde Uzak Ülkeler Stratejisi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yurt dışı etkinlik organizasyonu düzenleyen organizatörlere yönelik toplantı tertip edilmiştir. 19 Aralık 2025 tarihinde HİB ev sahipliğinde düzenlenen Diğer İş Hizmetleri Fuarcılık Alt Komite Toplantısına katılım sağlanmıştır.

Yurt Dışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Sektörü

- 2025 yılında yurt dışında müteahhitlik sektöründe 19,7 milyar ABD Doları değerinde; teknik müşavirlik sektöründe ise 148,6 milyon ABD Doları değerinde proje üstlenilmiştir. 2025 yılında ortalama müteahhitlik proje bedeli 73,1 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

- Ülkemiz ile İngiltere arasında 3. ülkelerde işbirliği faaliyetlerinin hayata geçirilmesine yönelik olarak imzalanan Mutabakat Zaptı kapsamında kurulan çalışma grubu

toplantıları neticesinde 29 Ocak 2025 tarihinde Londra/İngiltere'de "Türkiye-Birleşik Krallık Üçüncü Ülke İşbirliği Forumu ve Müteahhitlik Heyeti" düzenlenmiştir. Forumda Özbekistan hedef ülke olarak belirlenmiş olup, bu kapsamda 24 Şubat 2025 tarihinde Taşkent'te "Altyapı Yatırımları ve İşbirliği Çalışmaları" konferansı gerçekleştirilmiştir.

- Teknik müşavirlik destekleri kapsamında Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TDMMB) organizasyonunda 19-21 Şubat 2025 tarihlerinde Özbekistan'a yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti düzenlenmiştir.

- Türkiye-Ukrayna Yeniden İnşa Görev Gücü Toplantısı vesilesiyle Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT başkanlığında 13 Mart 2025 tarihinde Ukrayna'ya bir müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti düzenlenmiştir.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT başkanlığında, 30 Nisan 2025 tarihinde, Libya'ya bir yurt dışı müteahhitlik heyet ziyareti düzenlenmiştir. Bahse konu ziyaret kapsamında 29 Nisan 2025 tarihinde, Trablus'ta, Türkiye ile Libya arasında 2020 yılında imzalanan Mutabakat Zaptı kapsamında kurulan Türkiye-Libya Ortak Çalışma Grubu'nun ilk toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Uluslararası Teknik Müşavirlik İş Konseyi ile Bakanlığımız desteği ve koordinasyonunda, DEİK üyesi firmalarımızın katılımıyla, 6-7 Mayıs 2025 tarihlerinde Romanya'ya yönelik teknik müşavirlik heyeti düzenlenmiştir.

- Türkiye-Birleşik Krallık 3. Ülkelerde Müteahhitlik Alanında İşbirliği kapsamında hedef ülkelerin çeşitlendirilmesi ve işbirliği çalışmalarının artırılmasını teminen, 17 Eylül 2025 tarihinde İstanbul'da "Türkiye-Birleşik Krallık Altyapı ve Bölgesel İşbirliği" konulu iş forumu gerçekleştirilmiştir.

- TDMMB organizasyonunda, Bakanlığımız destekleriyle, TDMMB üyesi bulunan teknik müşavirlik ve müteahhitlik firmalarının katılımlarıyla, 6-8 Ekim 2025 tarihlerinde Kuzey Makedonya ve Kosova Cumhuriyetlerine yönelik teknik müşavirlik ve müteahhitlik heyeti gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımız desteği ve Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) organizasyonunda, ilgili yurtdışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri sektör çatı kuruluşları ve üye firmalarının katılımlarıyla 14-16 Ekim 2025 tarihlerinde Portekiz'e (Lizbon-Porto) yönelik bir yurtdışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti düzenlenmiştir.

- Türkiye ile Libya arasında iki ülke arasında devam eden projelerden doğan sorunların çözümü, Türk müteahhitlik sektörünün Libya'daki konumunun güçlendirilmesi ve potansiyel yeni fırsatların değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen Ortak Çalışma Grubunun ikinci toplantısı, 18 Eylül 2025 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ve Libya Ulaştırma Bakanı Sayın Muhammed ŞAHUBİ eş başkanlıklarında Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

- Libya tarafı ile 16-17 Ekim 2025 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu sırasında Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın 30 Ekim-1 Kasım 2025 tarihlerindeki Irak ziyareti kapsamında, Türk müteahhitlik firmaları ile Irak İşveren İdareleri arasında yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- 30 Ekim 2025 tarihinde Bakanlığımız koordinasyonu, TİM organizasyonu ve TMB işbirliği ile Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın başkanlığında Irak Genel Ticaret ve Müteahhitlik Heyeti düzenlenmiştir.

- Bakanlığımız destekleri ile HİB organizasyonunda, 28-31 Ekim 2025 tarihlerinde Suriye'de iş yapma potansiyeli olan firmaların katılımıyla Suriye'ye (Şam) yönelik bir yurtdışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti düzenlenmiştir.

- Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR'ın başkanlığında 8-9 Aralık 2025 tarihlerinde Senegal'in başkenti Dakar'da Bakanlığımız koordinasyonunda ve TİM organizasyonunda düzenlenen Genel Ticaret Heyeti'nde iki ülke arasında müteahhitlik sektörü alanında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik konuların ele alındığı görüşmeler gerçekleştirmiştir.

- 9 Aralık 2025 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ile Libya Ulaştırma Bakanının eş başkanlıklarında Libyalı işveren idarelerin temsilcileri, Bakanlığımız ilgili birimleri, Trablus Ticaret Müşavirimiz, TMB yönetimi ile 16 Türk firmasının yetkililerinin katılımı ile çevrim içi bir toplantı düzenlenmiştir.

<u>Yurt Dışı Yatırımların Tespiti ve Koordinasyonu</u>

- Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışı yatırımlarının tespitine yönelik anket, 2024 yılı sonu itibarıyla yatırım verilerinin derlenmesini teminen 21 Nisan – 16 Mayıs 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

- "Fırsatları birleştirmek ve geleceği inşa etmek" temasıyla 7-8 Ekim 2025 tarihlerinde Senegal'in başkenti Dakar'da gerçekleştirilen Senegal Yatırım Forumu'na Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır. Foruma katılımın yanı sıra, Senegal'de faaliyet gösteren Türk iş insanlarıyla bir araya gelinmiş ve ayrıca Senegal Şehircilik, Yerel Yönetimler ve Bölgesel Kalkınma Bakanı ve Senegal Ulusal Yatırım ve Büyük Projeleri Teşvik Ajansı (APIX) Genel Müdürü ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

- 17 Ekim 2025 tarihinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ'ın teşrifleriyle Arnavutluk'un başkenti Tiran'da Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Arnavutluk Şubesi ve Arnavutluk Yatırım Geliştirme Ajansı işbirliğiyle Arnavutluk Yatırım Forumu düzenlenmiştir. Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR'ın da katılım sağladığı söz konusu Forum programı kapsamında inşaat, tarım, turizm gibi sektörlere yönelik paneller gerçekleştirilmiş, iş görüşmelerinde yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik konularına yer verilmiştir.

- 22-23 Eylül 2025 tarihlerinde Bakü'de düzenlenen Azerbaycan Uluslararası Yatırım Forumu'nun açılış törenine Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Ö. Volkan AĞAR katılım sağlamıştır.

Uluslararası Ticari Anlaşmalar ve İşbirliği Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Üst Düzey Uluslararası Resmi Temaslar

- 2025 yılında, Bakanlığımızca ülkemizin diğer ülkelerle ilişkilerinin geliştirilmesi, ihracatımızın artırılması ve uluslararası platformlarda hak ve menfaatlerimizin korunması amacıyla mümkün olan her türlü iletişim kanalı kullanılarak yürütülen çalışmalar kapsamında, muhatap ülke Bakanları ve diğer hükümet temsilcileri dâhil çok sayıda üst düzey resmi görüşme gerçekleştirilmiş, diyalog ve işbirliği mekanizmaları etkin bir biçimde kullanılarak, muhatap ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesine yoğun çaba sarf edilmiştir. 2025 yılında, 162'si Bakan seviyesinde olmak üzere toplam 395 üst düzey uluslararası resmi temas gerçekleştirilmiştir.

Yüksek Düzeyli İşbirliği Toplantıları

- Ülkemizin ilişkilerini stratejik düzeyde geliştirmeyi hedeflediği ülkelerle tesis edilen ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN başkanlığında gerçekleştirilen yüksek düzeyli işbirliği mekanizmaları kapsamında, 2025 yılında 8 ülke ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılara Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından katılım sağlanmıştır.

Tablo 10: 2025 Yılında Katılım Sağlanan Yüksek Düzeyli İşbirliği Toplantıları

	Ülke/Toplantı	Tarih	Yer
1	Türkiye-Endonezya Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi 1. Toplantısı	12.02.2025	Cakarta
2	Türkiye-Pakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi 7. Toplantısı	13.02.2025	İslamabad
3	Türkiye-İtalya 4. Hükümetlerarası Zirvesi	29.04.2025	Roma
4	Türkiye-Irak Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi 4. Dönem Toplantısı	08.05.2025	Ankara
5	Türkiye-BAE Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey 1. Toplantısı	16.07.2025	Ankara
6	Türkiye-Kazakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi 5. Toplantısı	29.07.2025	Ankara
7	Türkiye-Katar Yüksek Düzeyli Stratejik Komite 12. Dönem Toplantısı	22.10.2025	Doha
8	Türkiye-Macaristan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi 7. Toplantısı	08.12.2025	İstanbul

Karma Ekonomik Komisyon Toplantıları (KEK)

- Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmalarıyla tesis edilen Karma Ekonomik Komisyon (KEK) mekanizmaları kapsamında, taraf ülkeler arasındaki ticari ve ekonomik ikili gündem konuları tüm boyutlarıyla ele alınmaktadır. 2025 yıl sonu itibarıyla ülkemizin söz konusu mekanizmayı tesis ettiği ülke sayısı 128'dir. 2025 yılında 19 ülke ile KEK toplantıları gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen KEK toplantılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 11: 2025 Yılında Gerçekleştirilen KEK Toplantıları

	Ülke/Toplantı	Tarih	Yer
1	Türkiye-Slovenya KEK 9. Dönem Toplantısı	14.01.2025	Ankara
2	Türkiye- Çad KEK 2. Dönem Toplantısı	22-23.01.2025	Encemine
3	Türkiye-Türkmenistan KEK 8. Dönem Toplantısı	25.02.2025	Ankara
4	Türkiye-Şili KEK 2. Dönem Toplantısı	09.04.2025	Ankara
5	Türkiye- Kamerun KEK 3. Dönem Toplantısı	05-07.05.2025	Yaounde
6	Türkiye-Özbekistan KEK 8. Dönem Toplantısı	15.05.2025	Taşkent
7	Türkiye- Moritanya KEK 1. Dönem Toplantısı	21-22.05.2025	Nuakşot
8	Türkiye-Macaristan KEK 9. Dönem Toplantısı	25-26.06.2025	Ankara
9	Türkiye-Rusya KEK 19. Dönem Toplantısı	25-27.06.2025	Moskova
10	Türkiye-Angola KEK 3.Dönem Toplantısı	01-02.07.2025	Ankara
11	Türkiye-Sri Lanka KEK 3. Dönem Toplantısı	24-25.07.2025	Kolombo
12	Türkiye-Gürcistan KEK 6. Dönem Toplantısı	30-31.07.2025	Tiflis
13	Türkiye-Pakistan KEK 16. Dönem Toplantısı	08-09.09.2025	İslamabad
14	Türk-Kırgız KEK 12. Dönem Toplantısı	18.09.2025	Bişkek
15	Türkiye-Ürdün 1. Dönem KEK Toplantısı	28.10.2025	Amman
16	Türkiye-Kamboçya KEK 4. Dönem Toplantısı	03-04.11.2025	Ankara
17	Türkiye-Etiyopya KEK 9.Dönem Toplantısı	19-20.11.2025	Addis Ababa
18	Türkiye-Umman 13. Dönem KEK Toplantısı	19.12.2025	Ankara
19	Türkiye-Azerbaycan KEK 12. Dönem Toplantısı	22.12.2025	Bakü

Ekonomi ve Ticaret Ortak Komite Toplantıları (JETCO)

- 2025 yılında Güney Afrika Cumhuriyeti, Kolombiya, Libya, Suriye ve Tanzanya ile tesis edilen JETCO mekanizmaları neticesinde, ülkemizin tesis ettiği JETCO mekanizması sayısı 35'e ulaşmıştır. Bunlardan 19'u Avrupa Birliği ülkeleri ile 16'sı ise diğer ülkeler ile tesis edilmiştir. 2025 yılında 5 ülke ile gerçekleştirilen JETCO toplantılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 12: 2025 Yılında Gerçekleştirilen JETCO Toplantıları

	Ülke/Toplantı	Tarih	Yer
1	Türkiye-Hollanda JETCO 5. Dönem Toplantısı	15.01.2025	İstanbul
2	Türkiye-Finlandiya JETCO 2. Dönem Toplantısı	26.02.2025	Helsinki
3	Türkiye-BAE JETCO 2. Dönem Toplantısı	08.04 2025	Abu Dabi
4	Türkiye-İspanya JETCO 3. Dönem Toplantısı	29.05.2025	İstanbul
5	Türkiye-Irak JETCO 2. Dönem Toplantısı	30.10.2025	Bağdat

- Türkiye-Mısır Yüksek Düzeyli Ticari İstişare Mekanizması 2. Dönem Toplantısı 1-3 Aralık 2025 tarihlerinde Kahire'de Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ve Mısır Yatırım ve Dış Ticaret Bakanı başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA)

- İhracatımızı artırmak, sanayimizin rekabetçiliğini güçlendirmek ve ülkemize yabancı sermaye çekmek amaçlarıyla STA'lar akdedilmektedir. 2025 yıl sonu itibarıyla, son olarak 1 Ağustos 2025'te yürürlüğe giren Katar STA ile birlikte 24 STA yürürlükte bulunmaktadır.

- 2025 yıl sonu itibarıyla, ülkemizin yürürlüğe koyduğu, onay sürecindeki ve müzakereleri devam eden STA'lara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 13: Serbest Ticaret Anlaşmaları

Yürürlüktekiler		Aktif Müzakereler
EFTA (1992)	Karadağ (2010)	Japonya
K. Makedonya (2000)	Şili (2011)	Körfez İşbirliği Konseyi
Bosna-Hersek (2003)	Morityus (2013)	Birleşik Krallık (Güncelleme)
Tunus (2005)	G. Kore (2013)	**Onay Süreci Devam Edenler**
Filistin (2005)	Malezya (2015)	Ukrayna
Fas (2006)	Moldova /2016)	Sudan
Mısır (2007)	Faroe A. (2017)	Lübnan
Arnavutluk (2008)	Singapur (2017)	
Gürcistan (2008)	Kosova (2019)	
Birleşik Krallık (2021)	Venezuela (2020)	
Sırbistan (2010)	B.A.E. (2023)	
Katar (2025)		

- 2025 yılında STA akdedilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, Katar ile 2018 yılında imzalanan STA 1 Ağustos 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ile 2025 yılı içerisinde 2 müzakere turu ve 1 çevrimiçi ara tur gerçekleştirilmiştir. Japonya ile STA akdedilmesine yönelik temaslar devam ederken, müzakere sürecinde olan diğer ülkeler ile de söz konusu süreçlerin hızlandırılmasına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

- 2020 yılında imzalanarak, 1 Ocak 2021 tarihinde uygulamaya konan Birleşik Krallık STA'nın güncelleme çalışmaları kapsamında 2025 yılında 2'si çevrim içi biri yüz yüze olmak üzere 3 adet teknik toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 7 Mayıs 2025 tarihinde Londra'da STA'nın Ticarette Teknik Engeller Faslı güncellenerek, buna ilişkin yeni bir TTE faslı ve Kimyasallar ile Motorlu Araçlara yönelik ekleri imzalanmıştır. Devamında, yıl içerisinde anlaşmanın güncellenmesine yönelik 3 adet resmi müzakere turu daha düzenlenmiştir.

- Azerbaycan ile yürürlükte olan mevcut TTA'nın genişletilerek bir STA'ya dönüştürülebilmesi amacıyla istikşafi görüşmeler devam etmiştir.

- Mevcut STA'ların güncellenmesi ve kapsamlarının genişletilmesi çalışmaları çerçevesinde, Filistin ile STA'nın tarım tavizleri ile menşe protokolü tadil edilmiş (başta hurma olmak üzere, Filistin menşeli tarım ürünlerinin ülkemize ithalatında ilave açılımlar sağlanmıştır), Malezya STA kapsamında menşe uygulamalarında değişiklik hayata geçirilmiş ve Morityus STA'nın tarım tavizlerinin tadil edilmesine ilişkin düzenlemenin onay işlemlerine devam edilmiştir.

- Ülkemiz ile Gürcistan, Sırbistan, Bosna Hersek, Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Kosova, Moldova ve Fas arasında mevcut STA'ların menşe protokolünü revize Bölgesel Konvansiyon'a atıfla tadil eden Ortak Komite Kararları 2024 yılından itibaren peyderpey 2025 yıl sonuna kadar imza edilmiştir.

- STA'ların menşe kurallarının Gümrük Birliği yükümlülüklerimiz doğrultusunda AB ile uyumlu olarak güncellenmesine yönelik çalışmalar kapsamında, 2025 yılında ihracatçılarımızın küresel rekabette ilave avantaj sağlaması beklenen "Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon"un revizyonuna ilişkin yasal süreçler tamamlanmıştır. 7556 sayılı Uygun Bulma Kanunu 31 Temmuz 2025'te, Cumhurbaşkanlığı Kararı 19 Aralık 2025'te, uygulama hükümlerini içeren Yönetmelik ise 20 Aralık 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

- 2025 yılında akdedilen, yürürlüğe giren veya güncellenen STA'lar ile gerçekleştirilen ortak komite toplantılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 14: 2025 yılında STA'lara İlişkin Kaydedilen Gelişmeler

	Ülke	İmza Tarihi	Yürürlük Tarihi
1	Türkiye- Filistin Serbest Ticaret Anlaşması 2/2024 sayılı Ortak Komite Kararı	22.12.2024	01.01.2025
2	Türkiye- Filistin Serbest Ticaret Anlaşması 1/2024 sayılı Ortak Komite Kararı	25.12.2024	29.12.2025
3	Türkiye- Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması Ticarette Teknik Engeller Faslı'nın Güncellenmesi	07.05.2025	İç onay süreci devam etmektedir
4	Türkiye-Gürcistan STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	16.07.2025	İç onay süreci devam etmektedir
5	Türkiye-Bosna Hersek STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	13.11.2025	İç onay süreci devam etmektedir
6	Türkiye-Moldova STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	10.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
7	Türkiye-Karadağ STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	12.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
8	Türkiye-Kosova STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	12.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
9	Türkiye-K. Makedonya STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	22.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
10	Türkiye-Arnavutluk STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	24.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
11	Türkiye-Fas STA 1/2025 sayılı Ortak Komite Kararı	25.12.2025	İç onay süreci devam etmektedir
12	Türkiye-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması Güncelleme Müzakereleri	Müzakerelere devam edilmiştir	
13	Türkiye-KİK Serbest Ticaret Anlaşmaları Müzakereleri	Müzakerelere devam edilmiştir	

Tercihli Ticaret Anlaşmaları (TTA)

- Ülkemiz, serbest ticaret anlaşmalarının yanı sıra, ihracatımızı artırmak amacına yönelik olarak, serbest ticaret anlaşmalarına kıyasla sınırlı sayıda üründe serbestleşme sağlayan ve yine menşe kurallarının geçerli olduğu TTA'lar akdetmektedir. Bu kapsamda, 2025 yıl sonu itibarıyla ikili bazda dört ülke ile (İran, Azerbaycan, Özbekistan ve Pakistan) akdedilen TTA'lar ile bölgesel kuruluşlar çatısı altında akdedilmiş olan iki TTA (D-8 Tercihli

Ticaret Anlaşması ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Tercihli Ticaret Sistemi) yürürlükte bulunmaktadır.

- 2025 yıl sonu itibarıyla, ülkemizin yürürlüğe koyduğu ve onay sürecindeki TTA'larına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 15: Tercihli Ticaret Anlaşmaları

	Ülke/Anlaşma		İmza Tarihi	Yürürlük Tarihi
1	İİT Tercihli Ticaret Sistemi	İİT Tercihli Ticaret Sistemi Çerçeve Anlaşması	23.09.1991	01.07.2022
		Tercihli Tarife Protokolü	24.11.2005	
		Menşe Kuralları Düzenlemesi	12.09.2007	
2	D-8 Tercihli Ticaret Anlaşması		13.05.2006	01.07.2016
3	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret Anlaşması		17.07.2003	Onay süreci devam etmektedir.
4	Türkiye-İran Tercihli Ticaret Anlaşması		29.01.2014	01.01.2015
5	Türkiye-Azerbaycan Tercihli Ticaret Anlaşması		25.02.2020	01.03.2021
	Ek Protokol		29.04.2023	01.07.2024
6	Türkiye-Özbekistan Tercihli Ticaret Anlaşması		29.03.2022	01.07.2023
7	Türkiye-Pakistan Mal Ticareti Anlaşması		12.08.2022	01.05.2023
8	Türkiye- Maldivler Tercihli Ticaret Anlaşması		04.11.2024	Onay süreci devam etmektedir.

- Türkiye-Özbekistan Tercihli Ticaret Anlaşması'nın taviz listelerinin genişletilmesi kapsamında 27 Ocak, 15 Nisan, 26 Eylül ve 30 Eylül 2025 tarihlerinde teknik toplantılar gerçekleştirilmiştir.

- Pakistan ile TTA'nın ürün kapsamının genişletilmesine ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, İran ile TTA'nın işleyişi hakkında muhataplarımızla temaslar yürütülmektedir.

- Endonezya ile TTA müzakerelerine ilişkin kapsam belirleme çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca, Cezayir ile sınırlı sayıda ürün için TTA imzalanması yönündeki girişimler sürmektedir.

- 2025 yılında İİT, D-8 ve Ekonomi İşbirliği Teşkilatı (EİT) bünyesinde gerçekleştirilen toplantılarda söz konusu kuruluşlar çatısı altında imzalanmış olan tercihli ticaret anlaşmalarının güncellenmesi süreçleri başlatılmıştır.

Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmaları

- Taraflar arasında tercihli bir ticaret düzeni tesis etmeksizin ekonomik ve ticari alanlarda işbirliğinin geliştirilmesini hedefleyen ticaret ve ekonomik işbirliği anlaşmaları müzakere edilmesi ve akdedilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

- 2025 yılı içerisinde imzalanan ve yürürlüğe konulan ticaret, ekonomik ve teknik işbirliği anlaşmalarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmekledir.

Tablo 16: Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmaları

	Ülke/Anlaşma	İmza Tarihi	Yürürlük Tarihi
1	Türkiye ile Kolombiya arasında Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi Kurulmasına İlişkin Ortak Bildiri	14.012025	14 Ocak 2025
2	Türkiye-Endonezya Ticaret Alanında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı	12.02.2025	İç onay süreci devam etmektedir
3	Türkiye-Pakistan Mal Ticareti Anlaşması (MTA)'nın genişletilmesi, Türk ve Pakistan Eximbankları arası işbirliği, helal alanında işbirliği ve menşe belgelerinin doğrulanması sürecinin dijitalleştirilmesine yönelik mutabakat zabıtları	13.02.2025	İç onay süreci devam etmektedir
4	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanlığı arasında Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi Kurulmasına İlişkin Ortak Bildiri	23.07.2025	23.07.2025
5	Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasında Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi Kurulmasına İlişkin Ortak Bildiri	05.08.2025	05.08.2025
6	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Güney Afrika Cumhuriyeti Ticaret Sanayi ve Rekabet Bakanlığı arasında Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi Kurulmasına İlişkin Ortak Bildiri	15.10.2025	15.10.2025
7	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu Kurulmasına İlişkin Ortak Bildiri	16.10.2025	16.10. 2025
8	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ortak Ticareti Teşvik Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Zaptı	26.10.2025	İç onay süreci devam etmektedir

<u>AB ile Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi ve Gümrük Birliği'nin Güncellenmesi</u>

- Gümrük Birliği'nin işleyişinin iyileştirilmesi, tarım ürünlerinde tesis edilen tercihli rejimin karşılıklı olarak geliştirilmesi, AB ile mevcut tercihli ticari ve ekonomik ilişkilerin hizmetler ve e-ticaret gibi alanları kapsayacak şekilde genişletilmesine yönelik olarak başlatılan Gümrük Birliği'nin güncellenmesine zemin hazırlamak üzere ilgili kurumlar, Avrupa Komisyonu ve AB üyesi ülkeler ile teknik ve üst düzey görüşmelere devam edilmiştir.

- Bu görüşmeler arasında, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında kurulan Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu mekanizmasının ikinci toplantısı ile bu toplantının hazırlık süreci çerçevesinde düzenlenen Yüksek Düzeyli Ticaret Çalışma Grubu Toplantısı da bulunmaktadır. Anılan Diyalog mekanizmasının ikinci toplantısı, Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ile AB Ticaret ve Ekonomik Güvenlik Komiseri eş başkanlığında 1 Temmuz 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Çalışma Grubu Toplantısı 11 Mart 2025 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

- Türkiye-Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında tesis edilen Ortak Komite'nin toplantısı 8 Ekim 2025 tarihinde Avrupa Komisyonu ile çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Kapsamında Uyum Çalışmaları

- Malların serbest dolaşımını teminen taraflar arasında ticarette teknik engellerin ülkemizin AB teknik mevzuatına uyum sağlaması yoluyla bertaraf edilmesine ilişkin olarak tesis edilen "2/97 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı"nın yanı sıra "1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı"nın ilgili hükümleri doğrultusunda Gümrük Birliği'nin işleyişini doğrudan ilgilendiren güncel AB teknik düzenlemeleri yakından takip edilmeye devam edilmiştir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımızın koordinasyonunu yürüttüğü Yeşil Mutabakat Eylem Planı (YMEP) altında yer alan eylemlerinin gerçekleştirilmesi ve takibi amacıyla tesis edilen Yeşil Mutabakat Çalışma Grubunun (YMÇG) Bakan Yardımcıları düzeyinde son toplantısı 27 Ekim 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. YMEP'in gerek ülkemizde gerekse AB'de gelişen koşullar dikkate alınarak adil geçiş, eğitimde sürdürülebilirlik ve malların serbest dolaşımına etki edecek olan dijitalleşme gelişmeleri gibi alanları içerecek şekilde güncellenmesine yönelik çalışmalar devam etmiştir.

- Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında, AB ile ticaretimizi doğrudan etkileyecek olan SKDM ve döngüsel ekonomi mevzuatlarına ilişkin gelişmeler yakından takip edilmektedir.
  - SKDM kapsamında, Avrupa Komisyonu ile teknik ve üst düzey temaslarımız sürdürülmüş olup, 18 Haziran 2025 tarihinde SKDM'ye yönelik ülkemiz çekinceleri Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından Ticaret ve Ekonomik Güvenlik, Kurumlararası İlişkiler ve Şeffaflık'tan Sorumlu Komiseri ile İklim, Net Sıfır ve Temiz Büyüme'den Sorumlu Komiserine muhatap mektubu ile iletilmiştir. SKDM uygulama mevzuatlarına ilişkin ülkemiz pozisyonu da Avrupa Birliği Nezdinde Daimî Temsilciliğimiz kanalıyla Avrupa Komisyonuna iletilmiştir. Ayrıca, Türkiye-AB Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu (YDİD) Üçüncü Toplantısı kapsamında, Komisyon ile SKDM'ye ilişkin bir çalışma grubu tesis edilmiştir. SKDM çalışma grubunun ilk toplantısı ilgili Bakanlıklar ve Komisyon temsilcilerinin katılımıyla 28 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

    Öte yandan, 7552 sayılı İklim Kanunu 9 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanuna göre Bakanlığımız, ETS ve karbon uluslararası karbon piyasalarına dair temel politikalarına yön verecek Karbon Piyasası Kurulu'nda yer almakta ve Türkiye'de tesis edilecek SKDM'ye ilişkin raporlama, kapsam, içerik, usul ve esasları belirlemek üzere görevlendirilmektedir.
  - Döngüsel ekonomi prensiplerinin hayata geçirilmesi çerçevesinde, Gümrük Birliği kapsamında malların serbest dolaşımına halel gelmemesi ve ülkemizin AB pazarındaki avantajlı konumunun korunmasını teminen ilgili mevzuata vakit kaybetmeksizin uyuma yönelik çalışmalar ilgili Kurumlarımız ile eşgüdüm halinde yürütülmüştür. Eko tasarım, otomotiv/batarya, tekstil, elektrik elektronik, plastik, ambalaj, yapı malzemeleri, atık, ormansızlaşma gibi rekabetçiliğimizi etkileyecek öncelikli alanlar başta olmak üzere, ülkemizin Gümrük Birliği'nden kaynaklı kazanımlarının devamını sağlamak ve AB dışı pazarlar da dahil olmak üzere yeşil tedarik zincirlerinde aldığı payı güçlendirmek üzere, mevzuat uyum çalışmaları koordine edilmiştir.

- AB tarafından üzerinde çalışılmakta olunan mevzuat çalışmalarına ilişkin detaylı bilgiye sahip olmak üzere teknik toplantılar gerçekleştirilmekte ve söz konusu mevzuatların ülkemizin Gümrük Birliği'nden kaynaklanan haklarına halel getirmemesi için AB nezdinde üst düzey temaslarda bulunulmaktadır. Bu çerçevede 2025 yılı içerisinde Avrupa Komisyonu ile 2 Haziran 2025 tarihinde Atık Sevkiyatı Tüzüğü'ne (WSR) ilişkin, 16 Haziran 2025 tarihinde ise Avrupa Enerji Etiketlemesi Ürün Veri Tabanı'na (EPREL) ilişkin ve 8 Temmuz 2025 tarihinde Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü (EUDR) hakkında teknik istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- Atık Sevkiyatı Tüzüğü kapsamında, AB'den yüksek miktarda plastik atık ithal eden OECD ülkelerinde uygulamaların mevzuata uygunluğu Avrupa Komisyonu tarafından değerlendirilmekte ve plastik atık ihracatının izlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, 3 Ekim 2025'te ilgili Bakanlıkların katılımıyla Komisyonun ülkemizde yürüttüğü değerlendirme süreci kapsamında görevlendirilen firma ile çevrimiçi bir toplantı yapılmıştır. Ayrıca, söz konusu mevzuata ilişkin olarak Avrupa Komisyonu Çevre Genel Müdürlüğü (DG ENV) ve TAIEX işbirliğiyle 12 Aralık 2025 tarihinde Ankara'da bir çalıştay düzenlenmiştir.
- AB'nin rekabetçilik politikaları kapsamında, otomotiv sektörünü kapsayan yeni sanayi, kamu alımları ve teşvik politikalarında "AB önceliği", "Made in Europe" gibi kriterler ile yerel ürünlere ayrıcalık tanınması, hurda demir-çelik ve alüminyum ihracatına kısıtlama getirilmesi gibi politikalar ülkemizce yakından takip edilmektedir. Bu kapsamda, ülkemiz görüş ve beklentilerini dile getiren Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın imzasıyla Avrupa Komisyonu Başkanı, Avrupa Konseyi Başkanı ile Fransa, Almanya, İspanya ve İtalya devlet başkanlarına mektuplar iletilmiştir. Ayrıca, Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından Avrupa Komisyonu Ticaret ve Ekonomik Güvenlik, Kurumlararası İlişkiler ve Şeffaflık'tan sorumlu Komiseri muhatap bir mektup da iletilmiştir.
- Özel sektör yeşil dönüşümünün geliştirilmesi için kullanılabilecek destek imkânlarına ilişkin bilgilerin tek çatı altında tüm paydaşların erişimine sunulması ve söz konusu destek olanaklarından azami fayda sağlanması amacıyla üçer aylık dönemlerde güncellenen "Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedeflere Erişimde Kullanılabilecek Ulusal Finansman İmkanları Belgesi" son olarak 17 Ekim 2025 tarihinde, "Uluslararası Fon Kuruluşlarının Yeşil Dönüşüme Yönelik Finansman İmkanları" belgesi ise 28 Temmuz 2025'te Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmıştır.
- Bilgilendirme faaliyetleri kapsamında, kamu kurumları ve özel sektörün ihtiyaç duyacağı teknik yardımın sağlanabilmesini teminen Bakanlığımız tarafından TİM ve TOBB işbirliği ile çeşitli odalar, birlikler, organize sanayi bölgeleri ve kalkınma ajansları nezdinde eğitimler verilmiş, Bakanlığımız web sayfası ve sosyal medya hesaplarında bilgilendirici sektörel videolar ve notlar yayınlanmış özel sektörü bilgilendirici faaliyetler gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında 63 bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- AB, BM, OECD, DTÖ gibi uluslararası kuruluşlar nezdinde ve ikili bazda yürütülen temaslarımız kapsamında, Yeşil Mutabakat kapsamında getirilen çevre, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği düzenlemelerinin, Gümrük Birliği'nin işleyişine halel getirmemesi, uluslararası ticaret engeline dönüşmemesi ve düzenlemelerin uluslararası kurallara zarar vermeyecek şekilde yürürlüğe konulmasının sağlanması ve iklim değişikliği kapsamında ülkelerce alınacak önlemlerin ülkemiz rekabetçiliğine muhtemel olumsuz etkilerinin önlenmesi hedeflenmektedir.

AB'nin Dijital Mevzuatının Uyumlaştırılması Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- YOİKK 2024 Eylem Planı kapsamında, AB dijital ekonomi düzenlemelerinin ülkemiz ticaretini etkileyen boyutlarının ve atılması gereken adımların tespit edilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Bu çerçevede, özel sektör ve kamu olmak üzere oluşturulan 2 çalışma grubu nezdinde gerçekleştirilen istişareler sonucunda önem arz eden AB düzenlemeleri tespit edilmiştir. Söz konusu düzenlemelere yönelik etki analizi ve yol haritası oluşturma çalışmaları kapsamında akademik destek alımına yönelik ihale süreci Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile işbirliği halinde yürütülmüştür. Bu çerçevede, AB Dijital Düzenlemelerinin (Siber Güvenlik ve Veri Hukuku) Ticaretimize Etkisi Rapor Çalışması ilgili tüm kamu kurumlarının ve özel sektörün görüşüne sunulmuş olup, görüş toplama süreci devam etmektedir. Yapay Zekâ Yasası ile ilgili bölüm Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ayrı bir çalışma altında incelenmektedir. Ayrıca, AB Komisyonu (DG TRADE ve DG CONNECT) ile Siber Dayanıklılık Yasasına (CRA) yönelik tematik bir toplantı ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla 4 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Dünya Bankası ile iki alanda çalışma yürütülmektedir. EBRD ile kâğıtsız ticaret ve elektronik ciro edilebilir kayıtlar kapsamında yürütülen çalışmanın birinci fazı tamamlanmış olup, ikinci faz süreci devam etmektedir. Dünya Bankası ile e-imzaların karşılıklı tanınması hususunda yürütülen çalışmanın ihalesi sonuçlanmıştır. AB ile ülkemiz arasında e-imzaların karşılıklı tanınmasının ticarete muhtemel etkilerine ilişkin rapor çalışması devam etmektedir.

- AB'nin Ticari Sırların Korunmasına ilişkin Direktifi'nin uyumlaştırılması kapsamında koordinasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

AB ile E-Ticarette İşbirliği Alanında Yürütülen Çalışmalar

- AB'de ve Üye Ülkelerde e-ticaret alanında yürütülen çalışmalar yakından takip edilmekte olup, ülkemizin kısıtlayıcı uygulamalardan muaf tutulmasını teminen gerekli girişimlerde bulunulmakta ve AB'nin gümrüklerde işlem ücreti uygulamasının Gümrük Birliği yükümlülükleriyle bağdaşmayacağı ifade edilmektedir.

- Gümrük Birliği kapsamında ülkemiz ile AB arasında e-ticaret alanında ikili bir tercihli düzenleme yapılması hususu AB ile 15 Mayıs 2025 tarihinde düzenlenen Gümrük İşbirliği Komitesi toplantısında gündeme getirilmiştir. Takip eden süreçte, konuya ilişkin yaklaşımımıza içeren kapsamlı bir belge bahse konu işbirliği önerimize zemin oluşturması amacıyla Avrupa Komisyonuna iletilmiştir.

- Ülkemizin e-ticarette işbirliği hususundaki görüşleri, 1 Temmuz 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu toplantısında Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından Ticaret ve Ekonomik Güvenlik Komiserine aktarılmıştır.

- Bakanlığımız, TOBB ve özel sektör temsilcileri ile 26 Kasım 2025 tarihinde, AB'nin ve ülkemizin e-ticaret düzenlemelerine ilişkin bir toplantı gerçekleştirilmiştir. 15 Aralık 2025 tarihinde ise Komisyon'un ilgili birimleri (DG Trade ve DG Taxud) ile Bakanlığımız arasında teknik ve detaylı bir çevrim içi toplantı yapılmıştır.

AB'nin Ticaret Politikası Tedbirleri

- Gümrük Birliği kapsamında AB'nin ticaret politikası tedbirleri ile AB ve Türkiye'nin birbirlerine ve/veya 3. ülkelere karşı uygulamakta olduğu damping, sübvansiyon, vb. ticaret politikası önlemleri hakkında Bakanlığımız ile Avrupa Komisyonu arasında bilgi akışı ve koordinasyon sağlanmaya devam edilmiştir.

AB'nin Yeni Sanayi Politikaları Kapsamında Yürütülen Üst Düzey Girişimler

- AB'nin yerli üretimi ve tedarik zincirlerini güçlendirmek amacıyla gündeme getirdiği "Made in Europe" girişimi ile yerel içerik kriteri zorunluluğu gibi düzenleme hazırlıkları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, çelik ithalatına yönelik yeni kotalar uygulanması ile tedarik güvenliği gerekçesiyle özellikle çelik ve alüminyum hurda ihracatına yönelik sınırlamalar getirilmesi öngörülmektedir. Bahse konu politikaların, Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olan AB ile ticari ilişkilerimize ve Gümrük Birliği'nin işleyişini olumsuz yönde etkilememesi amacıyla AB nezdinde gerekli girişimler çok boyutlu olarak sürdürülmektedir.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından; AB Ticaret ve Ekonomik Güvenlik Komiserine, İç Pazardan Sorumlu Komisere ve Genişlemeden Sorumlu Komisere birer mektup iletilerek ülkemizin hassasiyetleri en üst düzeyde kayda geçirilmiştir.

Türkiye-AB Katılım Müzakereleri

- Türkiye-AB katılım müzakereleri bağlamında, yürütülen çalışmalara katkı ve katılım sağlanmıştır. Ayrıca, Avrupa Konseyi Zirve Kararları, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan Türkiye Raporu ve benzer raporlar ile katılım sürecine ilişkin dokümanlar sonuçları itibarıyla değerlendirilerek bilgilendirme ve eşgüdüm çalışmaları yürütülmüştür.

AB Mali İşbirliği ve Birlik Programları

- AB Katılım Öncesi Mali İşbirliği (IPA) sürecine ilişkin faaliyetlerimiz sürdürülmüş, IPA I ve IPA II dönemlerinde müstakil bir sektöre sahip olunmamasına rağmen gümrük, iç ve dış ticaret alanlarında toplam 50 tekil proje ile 151.500.000 Avro bütçeli proje üretilmiş ve uygulanmıştır. 2003-2013 yılları arasındaki gümrük alanındaki projelerimiz "Türk Gümrük İdaresinin Modernizasyonu" başlığı altında gruplandırılmıştır. Toplamda 8 aşama olan "Türk Gümrük İdaresinin Modernizasyonu" kapsamında her programlama yılında proje üretilmiş olup, toplam destek tutarı yaklaşık 65.000.000 Avro'dur. IPA II Dönemi 2020 Programlama döneminde desteklenen, 1.000.000 Avro bütçeli "Gümrükler Muhafazanın Kontrol Kapasitesinin Arttırılması" Projesi 2024 yılında uygulama aşamasına geçmiştir.

- IPA III dönemi 2021 yılı programlaması kapsamında kabul edilen "E-Ticarette Ürün Güvenliği" projemiz Avrupa Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme aşamalarını geçerek nihai onay almasının yanı sıra, Tematik Öncelik Alanında (Müktesebata Uyum) başarılı bulunan tek proje olmuştur. Bütçesi 2.250.000 Avro olan ve AB finansman destek oranı %100 olarak kabul edilen proje, hâlihazırda uygulama aşamasına geçmiştir. Proje

kapsamında Belçika ve Hollanda'ya çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında en son 3. Yönlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- IPA III dönemi 2022 yılı programlaması kapsamında sunulan Bakanlığımız ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ortaklığında yürütülecek olan ve Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığının proje sahibi olduğu ve 6.040.000 Avro bütçeli "Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi" projesi kapsamında ihale süreçleri tamamlanmış olup, uygulama aşamasına geçmiştir.

- IPA III 2024 yılı programlaması kapsamında kabul edilen "Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nın Uygulanmasının Teşvik Edilmesi: Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması ve Sürdürülebilir Ürün Girişimi" projesi kapsamında ihale sürecine yönelik teknik çalışmalar hâlihazırda devam etmektedir.

- IPA III Döneminde, önceki yıllardaki uygulamadan farklı olarak 2025-2027 yıllarını kapsayacak şekilde çok-yıllı programlama dönemine geçilmiştir. Söz konusu çok-yıllı programlama döneminde yer almak üzere Bakanlığımızca hazırlanan ve toplam bütçesi 10.500.000 Avro bütçeli 6 farklı proje önerisi Lider Kurumlara değerlendirmeleri için gönderilmiştir. Söz konusu 6 öneriden 3'ü Komisyon tarafından ilgili bulunmuş olup, olgunluk sürecindedir.

- AB Birlik Programları çalışmaları çerçevesinde, 2021-2027 döneminde gümrükler alanında işbirliğine yönelik olarak yürütülecek olan Gümrükler (Customs) Programına ülkemizin katılımına yönelik anlaşma 15 Kasım 2022 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Program'a ayrılmış olan bütçe 950.000.000 Avrodur. 2021-2025 döneminde 67 farklı çevrim içi ve fiziksel olarak düzenlenen ortak eğitim faaliyetine 160 Bakanlık personeli tarafından katılım sağlanmıştır.

<u>Gümrük Alanında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları (KİYA)</u>

- KİYA, Gümrük idareleri arasında idari yardımlaşmanın yanı sıra işbirliğinin ve teknik yardımın yasal altyapısını tesis etmektedir. Bu sayede Gümrük İdareleri arasında doğrudan yazışma yapılabilmekte ve işbirliği projeleri gerçekleştirilmektedir.

- Gümrük vergilerinin ödenmemesi nedeniyle devlet gelirlerinde meydana gelen kayıpların yanı sıra, toplumun huzurunu ve gelişimini tehdit eden gümrük suçlarının önlenmesi ve diğer ülke gümrük idareleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve olabilecek gümrük sorunlarının aşılabilmesi amaçlanmaktadır. Hâlihazırda 72 ülke ile KİYA imzalanmış olup, bunların 62'si yürürlüğe girmiştir.

- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı çatısı altında Kırgızistan, İran, Pakistan ve Türkiye arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması 26 Kasım 2025 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

Ortak Gümrük Komiteleri ve Gümrük İdaresi Başkanları Toplantıları

- Ortak Gümrük Komitesi kurulmasına yönelik protokol ve anlaşmalar, Türkiye ile muhatap ülke arasında gümrük konularında işbirliğini koordine ve teşvik edip geliştirirken, temel işbirliği alanlarını ve istikametlerini tanımlayarak esas itibarıyla Gümrük İdaresi Başkanları düzeyinde yapılmakta olan toplantıları hukuki ve düzenli bir zemine taşımaktadır.

- Arnavutluk, Azerbaycan, Gürcistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Özbekistan, Rusya Federasyonu ve Ukrayna ile bu yönde anlaşmalar imzalanmıştır. Ayrıca, Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan arasında "Gümrük İşbirliği Konusunda Ortak İstişare Komisyonu Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı" ile üçlü bir mekanizma tesis edilmiştir. Türkiye ile Suriye arasında Ortak Gümrük Komitesi kurulmasına ilişkin Mutabakat Zaptı 4 Aralık 2025 tarihinde imzalanmıştır.

- 2025 yılı içerisinde, Türk Devletleri Teşkilatı ile 10., 11. ve gayriresmî olmak üzere 3 Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısı, Bulgaristan, İran, Kosova, Kuzey Makedonya, Suriye ile Gümrük İdaresi Başkanları Toplantıları; Gürcistan, Azerbaycan, Özbekistan, Kırgızistan Ortak Gümrük Komitesi Toplantıları ve Türkiye – Gürcistan – Azerbaycan Üçlü Komite Toplantısı olarak toplamda 13 adet OGK/GİB gerçekleştirilmiştir.

- 2025 yılında; Azerbaycan (2), Kazakistan (3), Kırgızistan (2), Macaristan, Irak (2), Özbekistan Gümrük İdaresi Başkanları ile 11 adet ikili görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yetkilendirilmiş Yükümlü Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları

- Yetkilendirilmiş Yükümlü (YY) gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, düzenli kayıt tutan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip, kendi oto kontrolünü yapabilen firmalara gümrük işlemlerinde bir takım kolaylık ve imtiyazlar tanıyan uluslararası bir statüdür.

- 2025 yılında AB ve İngiltere ile YY Karşılıklı Tanıma düzenlemeleri kapsamında metin müzakereleri tamamlanmıştır. Ayrıca, Özbekistan, Güney Afrika, Suudi Arabistan, Kazakistan, KİK ile YY Programlarının Karşılıklı Tanınmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

- 2025 yılında gümrükler alanında imzalanan anlaşma ve protokoller aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 17: 2025 Yılında Gümrük Alanında İmzalanan Anlaşma ve Protokoller

	Anlaşma/Protokol	Tarih	Yer
1	TDT Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Anlaşmasının uygulanmasına ilişkin Teknik Hükümler Belgesi	16.01.2025	Bakü
2	Türkiye Cumhuriyeti Gümrük İdareleri ile Kazakistan Cumhuriyeti Gümrük İdareleri Arasında Basitleştirilmiş Gümrük Koridoru Prosedürüne Göre Eşya Taşımacılığına Yönelik Bilgi İşbirliğinin Teknik Şartnamesi	15.04.2025	Budapeşte

3	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Kuzey Makedonya Gümrük İdaresi Arasında Gelişmiş İşbirliği ve Ortaklığa Dair Ortak Deklarasyon	17.07.2025	Ankara
4	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Kara ve Deniz Limanları Genel Kurumu Arasında Geliştirilmiş İş Birliği ve Ortaklık Bildirisi	27.08.2025	Şam
5	TDT Gümrük İdareleri Arasında Risk Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı	08.09.2025	Türkistan
6	TDT Gümrük Laboratuvarı Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı	08.09.2025	Türkistan
7	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında İkili Ticarette İstatistiki Veri Değişimi Alanında İş Birliğine İlişkin Protokol	08.09.2025	Türkistan
8	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması	26.11.2025	İstanbul
9	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Transit Taşımacılık Konusunda Ön Bilgi Değişimi Sisteminin Kurulmasına İlişkin Protokol'ün Teknik Belgesi	02.12.2025	Ankara
10	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Kurulmasına ilişkin Protokol'ün Teknik Belgesi	02.12.2025	Ankara
11	Türkiye ile Suriye arasında Ortak Gümrük Komitesi kurulmasına ilişkin Mutabakat Zaptı	04.12.2025	Ankara

Türkiye-AB Gümrük Konularında İşbirliği

- Türkiye – AB Ortaklık Konseyi'nin 2/69 Kararı ile kurulmuş olan Gümrük İşbirliği Komitesi (GİK)'in 55. dönem toplantısı, 15 Mayıs 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda; mevzuat uyumu, elektronik gümrük sistemlerinin entegrasyonu, e-ticaret, gümrük idareleri arasında idari işbirliği, ürün güvenliği, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın gümrük işlemlerine etkileri başta olmak üzere, ülkemiz ile AB arasında gümrüklere dair konular tüm boyutları ile ele alınmıştır. Toplantı kapsamında, AB ile Gümrük Birliğinin işleyişine ilişkin GİK Kararı'nın (Köprü Mevzuat) güncellenmesi başta olmak üzere AB ile gümrükler alanındaki birçok konuda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Ticaretin Kolaylaştırılması Alanındaki Çalışmalar

- 2025 yılı içerisinde, Birleşik Krallık ve Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ile yürütülen Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri kapsamında Ticaretin Kolaylaştırılması faslı da görüşülmüştür. Bu çerçevede, gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve hızlandırılması, şeffaflığın artırılması, dijitalleşme uygulamalarının yaygınlaştırılması, kurumlar arasında işbirliğinin güçlendirilmesi ve özel sektörün sürece etkin katılımının sağlanmasına yönelik hükümler ele alınmıştır.

- Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın çerçevesini çizdiği uygulama ve düzenlemelerin, ülkemizin üyesi olduğu İslam İşbirliği Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Gelişen 8 Ülke ve Türk Devletleri Teşkilatı gibi bölgesel teşkilatlar nezdinde çalışılmasına yönelik girişimlerimiz sürdürülmüştür.

- Müzakereleri daha önce tamamlanan TDT Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında 2026 yılı Çalışma Planı TDT Sekretaryasının koordinasyonunda ve üye ülkelerin katkılarıyla hazırlanmaktadır.

- EİT bünyesinde ülkemizin girişimleri ile hazırlanan Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi üye ülkelerce kabul edilmiştir. Akabinde, taslağı oluşturulan Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın onaylanmasını teminen müzakerelere başlanmıştır.

- DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması yükümlülüklerinin ülkemizce yerine getirilmesi, ticaretin kolaylaştırılması alanında kamu-özel sektör işbirliğinin tesis edilmesi ve sınır işlemlerine dair ortak çözüm önerilerinin oluşturulması hedefiyle, 2019/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan "Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi" faaliyetlerine 2025 yılında da devam edilmiştir.

- Ticaretin Kolaylaştırılması Eylem Planı (2024-2028) kapsamında, Şeffaflık Çalışma Grubu, Gümrük ve Dış Ticaret Çalışma Grubu, Altyapı ve Lojistik Çalışma Grubu'nun 9. Toplantıları icra edilmiş ve çalışma grupları özelinde ilave teknik faaliyetler gerektiren belirli eylem alanlarına ilişkin Alt Çalışma Grubu toplantıları düzenlenmiştir. 13 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen 9. Teknik Komite Toplantısı vesilesiyle de paydaşlarla bir araya gelinmiş ve eylem planında kaydedilen son gelişmeler değerlendirilmiştir. Genel Kurul Toplantısı ise 8 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilerek, Komite üyesi kurum ve kuruluşların gündemindeki konular, en üst karar alma organı nezdinde tartışılmış ve Eylem Planı'nın geriye kalan döneminde hayata geçirilmesi düşünülen hususlar ele alınmıştır.

Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması
Alt Program Adı	İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi
Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak.
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Esnaf ve Sanatkârların Rekabet Güçlerinin Artırılması **Açıklama:** Esnaf ve sanatkârların rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlamak amacıyla, talep esaslı olarak; ihracat, e-ihracat ve tedarik ve dağıtım kooperatifçiliği modeli konulu eğitimler verilmektedir. Esnaf ve sanatkârlara yönelik yeni stratejiler belirlenerek, uygulamaya konulacaktır.	
Faaliyet: İç Ticaretin Düzenlenmesi **Açıklama:** • Hal kayıt sistemi mobil uygulamasının kullanımının artırılmasına ilişkin çalışmalara devam edilecektir. • Üretici örgütlerinin pazar payının artırılması ve üreticiler ile üretici örgütlerine sağlanan avantajların artırılmasına ilişkin çalışmalar sürdürülecektir.	

• Ülke genelinde lisanslı depo sayısı ile kapasitesinin artırılmasına ve sistemin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. • E-ticaretin genel ticaret içindeki payı Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi (ETBİS) verilerine dayanılarak açıklanmaya devam edecektir.
Faaliyet: Kooperatifçiliğin Özendirilmesi ve Güçlendirilmesi **Açıklama:** Kooperatifçilikle ilgili uluslararası yayınlar takip edilerek ve kooperatifçilik alanında faaliyet gösteren uluslararası örgütlerle de işbirliği yapılarak, kooperatif girişimciliğinin farklı alanlarda uygulanması ve geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır. Kadın girişimcilere yönelik temel kooperatifçilik konularında, ülkemiz genelinde farklı amaçlarla faaliyet gösteren kooperatiflere yönelik ise pazarlama, e-ticaret, finansmana erişim ve ürün güvenliği konularında çevrimiçi toplantılar ve eğitimler düzenlenecektir. Halihazırda kadın kooperatiflerine, pazarlama ve rekabet güçlerini artırmaya yönelik yerinden ve uzaktan olmak üzere e-ticaret ve e-ihracat eğitimleri verilmektedir. Adı geçen eğitimlere 2025 yılında devam edilmesi planlanmaktadır. Birleşmiş Milletlerce 2025 yılı için kabul edilen "Uluslararası Kooperatifler Yılı"na ilişkin hazırlık çalışmaları yürütülecektir. Ülke kooperatifçiliğine ilişkin yeni stratejiler belirlenerek, uygulamaya konulacaktır. Kooperatif Bilgi Sistemi yenileme çalışmaları kapsamında veri girişleri devam etmekte olduğundan, kooperatif sayıları hususunda gerçekleşme ve gelecek yıllara yönelik tahmini sayılarına ilişkin önümüzdeki dönemde daha sağlıklı tahmin ve değerlendirmede bulunulabileceği; 5,8 ve 13 numaralı performans göstergelerine ilişkin hesaplamaların da bu bağlamda daha isabetli yapılacağı değerlendirilmektedir.
Faaliyet: Ticaret Araştırmaları **Açıklama:** • İç ticaretin gelişimini sağlayacak politika önerileri oluşturmak, sektör ve ürün bazında araştırmalar ve raporlamalar yapmak. • Sektörlerdeki ulusal gündemi düzenli takip ederek raporlamak ile kamu kurumları, meslek kuruluşları vb. tarafından düzenlenecek yurt içi toplantılara katılım sağlamak. • 14/10/2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile teşekkül ettirilen Sanayileşme İcra Komitesi toplantılarının takibini yapmak.

Esnaf ve Sanatkârların Rekabet Güçlerinin Artırılması Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Esnaf ve Sanatkârlar Strateji Belgesi ve Eylem Planı

- 2025 yılında esnaf ve sanatkârlarımızdan doğrudan Bakanlığımıza ulaştırılan sorun ve talepler düzenli olarak değerlendirmeye alınmış ve periyodik olarak raporlanmıştır. Meslek kuruluşlarımız ile ülkemiz geneline yaygın şekilde istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir. Tüm bu çalışmalar neticesinde, Esnaf ve Sanatkârlar Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESSEP) 2026-2030 taslağı "Esnaf ve Sanatkârların Yaşam Döngüleri Boyunca Desteklenmesi" vizyonuyla hazırlanmıştır. ESSEP 2026-2030; 4 stratejik amaca ulaşmak üzere belirlenen 11 hedef, bu hedefler doğrultusunda esnaf ve sanatkârlara yönelik olarak tüm paydaşlarla işbirliği içerisinde yürütülecek toplam 28 eylem ve bunlara ilişkin performans göstergelerini içermektedir.

Hazine Sübvansiyonlu Krediler

- Esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla ya da doğrudan Türkiye Halk Bankası'ndan sağlanan Hazine sübvansiyonlu krediler kapsamında 2002–2025 döneminde ülkemiz genelinde yaklaşık 739,7 milyar TL tutarında faiz indirimli kredi kullandırılmıştır.

- 31 Aralık 2025 tarihi itibarıyla kredi bakiyesi mevcut olan esnaf ve sanatkâr sayısı 774.389, toplam kredi bakiyesi ise yaklaşık 297,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılı içerisinde 257.709 adet kullandırım kapsamında esnaf ve sanatkârlara 175,8 milyar TL tutarında ve yıllık bazda rekor düzeyde kredi kullandırılmıştır.

- 2025 yılında yapılan düzenlemelerle faiz indirimli kredilere ilişkin önemli kolaylıklar hayata geçirilmiştir. Buna göre;
  - Esnafın kredi alabilmesi için ticari faaliyetine başlangıç süresinden itibaren geçmesi gereken 6 aylık süre 3 aya düşürülmüştür.
  - Kredi ve kefalet kooperatifleri vasıtasıyla verilen kredilerin daha önce 3 ay olan azami taksit ödeme vadesi isteğe bağlı olarak 6 aya kadar uzatılmıştır.
  - Kredilerin geri ödeme vadesinde de bir düzenleme yapılarak 36 ay olan toplam kredi geri ödeme süresi genişletilmiş ve 48 aya yükseltilmiştir.
  - Taksit ödeme sürecine 6 aylık ödeme periyodu ilave edilmiştir.

- 2025 yılı Mart ayında, Bakanlığımız koordinasyonunda İstanbul'da Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleri ve 5 bin esnafımızın iştiraki ile düzenlenen programda finansmana erişim kapsamındaki yeni imkân ve kolaylıklar kamuoyuna açıklanmıştır. Bu bağlamda;
  - İşletme kredilerinin 750 bin TL olan üst limiti 1 milyon TL'ye yükseltilmiştir.
  - Yatırım kredisinin 1,5 milyon TL olan üst limiti 2,5 milyon TL'ye yükseltilmiştir.
  - 0 ile 5 yaş arasındaki ticari araçlar da yatırım kredileri kapsamına alınmıştır.
  - Kredilerin faiz oranı %29'dan %25'e indirilmiştir.

- Bakanlığımız çalışmaları neticesinde;
  - Kredilerin faiz oranı, 5 Ocak 2026 tarihi itibarıyla %20'ye düşürülmüştür.
  - Daha önce iş yeri ve taşıt edinme amacıyla sağlanan Yatırım Kredileri kapsamına; 2,5 milyon TL limitli Makine ve Teçhizat Alım Kredisi eklenmiştir.
  - 2026 yılı başından itibaren yürürlüğe girmesi öngörülen kredilere ait %33'lük faturalandırma zorunluluğu bir yıl süreyle ertelenmiştir.
  - Ticaret erbabımızın faiz indirimli finansmana olan yoğun talebi ve kooperatiflerimizin plasman imkânları nedeniyle beklemede bulunan kredi dosyalarının 2025 yıl sonuna kadar sonuçlandırılması yönünde çalışmalar yürütülmüştür.
  - Limit üstü kredi başvuruları da belirli kıstaslar dahilinde ve cari faiz oranına yakın seviyelerden HALKBANK tarafından karşılanabilmesi sağlanmıştır.

Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemi (ESBİS)

- HALKBANK ile yapılan çalışmalar neticesinde Kasım 2025 itibarıyla sisteme "link ile ödeme" alternatifi getirilmiş ve esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalarına

yapacakları aidat ödemelerini ve belge ücretlerini kredi kartı ile ödemelerine imkân sağlanmıştır.

- "ESBİS Harita Tabanlı Karar Destek ve Analiz Sistemi" hayata geçirilmiş bu sayede girişimci adayları ile esnaf ve sanatkârların daha sağlıklı tercihler yapmasının yanı sıra üretilecek detaylı raporlar ile kamu otoritesinde karar vericilerin de daha etkin politikalar geliştirmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Ahilik Kültürünün Tanıtılması

- 38. Ahilik Haftası Kutlamaları, 22-28 Eylül 2025 tarihleri arasında Kırşehir merkez olmak üzere ülke genelinde düzenlenmiştir. Yılın Çıraklarına, Yılın Kalfalarına, Yılın Ahilerine ödülleri ile Ahilik Hizmet Ödülü ve Ahilik Onur Ödülü ve Esnaf Beratı takdimleri gerçekleştirilmiştir.

- Kutlamalar kapsamında Bakanlığımız himayelerinde, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin ev sahipliğinde VIII. Uluslararası Ahilik Sempozyumu "Fütüvvet ve Fütüvvetnâmeler" temasıyla 26-27 Eylül 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

- Kutlamalar kapsamında Kırşehir ilinde; kooperatif ürünlerinin tanıtıldığı ve ticaretinin yapıldığı Kooperatifler Fuarı düzenlenmiştir. 25 Eylül 2025 tarihinde açılışı gerçekleştirilen ve üç gün boyunca ziyaretçilerini ağırlayan söz konusu Fuar'a yurdumuzun farklı illerinden katılım sağlayan 51 kadın kooperatifi iştirak etmiştir.

- Bakanlığımız tarafından ticari ahlak ve etik değerlere bağlı, tüketici memnuniyetini ön planda tutan esnaf ve sanatkârları onurlandırmak amacıyla yıl içinde "Ahi Esnaf Beratı" takdimleri gerçekleştirilmiştir.

- ahilik.ticaret.gov.tr sitesi aktif hale getirilmiş olup, Ahilik konulu tüm etkinliklerimiz, haber ve duyurular ilgili adresten ulaşılabilir hale getirilmiştir.

Eğitimler

- Girişimcilik eğitimi, girişimci adayları ile kendi işini kurmayı veya işini geliştirmeyi hedefleyen bireylere yönelik olarak verilmekte olup, temel amacı girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, iş kurma ve işletme süreçlerine ilişkin bilgi ve farkındalığın artırılmasıdır. 2025 yılında toplam 97.998 girişimci adayına eğitim verilmiştir.

- Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatif ortaklarına; mevzuat eğitimlerinin yanı sıra e-ticaret, e-ihracat, pazarlama, Bilgi Sistemleri (KOOP-BİS, ESBİS) ve Kampüs Kooperatifçiliği konularında eğitimler verilmektedir. Bu çerçevede 2025 yılında 11 ilde toplam 2.053 kişiye yüz yüze eğitim verilmiştir.

- Meslek kuruluşları tarafından düzenlenen hizmet içi eğitimler için eğitici personel talepleri değerlendirilerek koordinasyon sağlanmış, Bakanlığımızca uygun eğitici personel görevlendirilmiştir.

- Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) tarafından 2025 yılında düzenlenen İstişare, Değerlendirme, Eğitim ve Mesleki Dayanışma Toplantıları ile Hizmet İçi Eğitim Programlarının tamamına katılım sağlanmıştır. TESK Bilgilendirme ve Eğitim Toplantıları kapsamında gerçekleştirilen toplam 12 toplantıda esnaf ve sanatkârların bilgilendirilmesine yönelik sunumlar yapılmış, soru-cevap etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.

İç Ticaretin Düzenlenmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Şirketler ve Ticaret Sicili

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumu hesaplamalarında, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının tamamı ile 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısının dikkate alınmayacağına ilişkin düzenlemenin süresi 01.01.2027 tarihine uzatılmıştır (10.12.2025 T. ve 33103 S. RG).

- 5941 sayılı Çek Kanunu'nun geçici 3'üncü maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklik ile esnaf ve tacirin ödemelerini planlayabilmesine imkân tanınması ve işletmelerin devamlılığı sağlanarak ekonomik büyümeye katkıda bulunabilmeleri için üzerindeki yazılı düzenleme tarihinden önce çeklerin ödenmek için muhatap bankaya ibrazının geçersiz olmasına ilişkin düzenlemede yer verilen süre 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmıştır (19.12.2025 T. ve 33112 S. RG).

- Pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterini elektronik ortamda tutmakla yükümlü olan ticaret şirketlerinin belirlenmesi, bu defterlerin elektronik ortamda oluşturulması, tutulması, saklanması ve ibrazı ile bu işlemlerin gerçekleştirileceği sistemin temel işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlendiği İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ 14.02.2025 tarihli ve 32813 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Tebliğ ile genel yapısı ortaya konulan bu üç defterin elektronik ortamda tutulmasına imkân veren Elektronik Ticari Defter Sistemi'nin (ETDS) Bakanlığımız nezdinde tasarlanması ve geliştirilmesi ile diğer sistemlerle entegrasyonuna yönelik çalışmalar yürütülmüş ve sistemin kurulmasına ilişkin süreç tamamlanarak uygulama 01.07.2025 tarihinde devreye alınmıştır. Ayrıca ETDS'nin kullanımına ilişkin uygulama rehberleri de hazırlanarak kullanıcıların istifadesine sunulmuştur. 2025 yıl sonu itibarıyla ticari defterlerini ETDS'de tutan şirket sayısı 21.086'dır.

- YOİKK 2023–2025 Eylem Planı'nda, ticari sırların korunmasını düzenleyen AB Ticari Sır Direktifi ile uyumlu özel bir kanun oluşturulması açıklamasıyla "Ticari sırların korunmasına ilişkin mevzuatımızın AB Ticari Sır Direktifi ile uyumlu hale getirilmesi" eylemi kapsamında düzenleme taslağı hazırlanmıştır.

- 6102 sayılı Kanun'da öngörülen yükümlülük gereğince payları kayden izlenmeyen anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetleri ile bu senetlere sahip olanların Merkezi Kayıt Kuruluşuna (MKK) bildirilmesi ve kayıt altına alınması süreci devam etmiştir. MKK

tarafından geliştirilen Hamiline Pay Kayıt Sistemi'nde 2025 yıl sonu itibarıyla 3.356 anonim şirkette 12.787 pay sahibi adına 686.522 senet kayıt altına alınmıştır.

- 6102 sayılı Kanun'un 1527'nci maddesi ve Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik uyarınca, anonim şirketler genel kurullarını, Bakanlığımızca yetkilendirilen MKK tarafından oluşturulan Elektronik Genel Kurul Sistemi üzerinden yapabilmektedir. Payları borsaya kote olan şirketlerin genel kurullarını elektronik ortamda yapması zorunludur. 2025 yılında elektronik ortamda yapılan genel kurul sayısı 667'ye ulaşmıştır. Genel kurul toplantılarına 22.528 kişi elektronik ortamda, 7.453 kişi ise fiziki ortamda katılım sağlamıştır.

- 6102 sayılı Kanun kapsamında uygulanan idari para ceza miktarları 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olan %25,49 artış esas alınarak 01.01.2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere artırılmıştır (17.12.2025 T. ve 33110 S. RG).

- 2025 yılında toplam 116.135 şirket (anonim şirket, limited şirket, kollektif şirket, komandit şirket, kooperatif) kurulmuşken 34.398 şirket terkin edilmiştir. Buna göre, bu yıl terkin edilen her bir şirkete karşılık yaklaşık 3,4 yeni şirket kurulmuştur. Bu kapsamda, 2025 yılında ticaret şirketi, ticari işletme ve şube sayısı toplamı 2.594.461'e ulaşmıştır.

- Kuruluş ve esas sözleşme değişikliği Bakanlığımız iznine tabi şirket başvuruları kapsamında, 2025 yılında 205 şirket kuruluş izni, 961 şirkete esas sözleşme değişikliği izni ve 15 şirkete kayıtlı sermaye sistemine geçiş izni verilmiştir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) kullanıcı sayısı 3.522.340'a ulaşmıştır.

- 2025 yılı başından itibaren MERSİS kapsamında 5 yeni kurumla entegrasyon sağlanmış olup, elektronik ortamda veri paylaşımı yapılan kurum sayısı 71'e çıkmıştır.

- 2025 yılında 408 e-Devlet hizmeti daha MERSİS'i doğrulama kaynağı olarak kullanmaya başlamıştır. Böylece, 2025 yılı başında 455 olan MERSİS'i doğrulama kaynağı olarak kullanan e-Devlet hizmeti sayısı 863'e ulaşmıştır.

- 2025 yılında entegrasyon yapılan kurumlar tarafından MERSİS üzerinden yapılan sorgu sayısı 1 milyar 182 milyonu geçmiştir.

- Kuruluş başvuruları ve sorgulama işlemleri çerçevesinde devreye aldığımız MERSİS Mobil'in değişiklik başvuruları kapsamında geliştirilmesine yönelik çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte, değişiklik ve yapı değişikliği gibi diğer ticaret sicili işlemleri MERSİS Mobil'de kullanıma sunulmuştur.

- Bakanlığımız tarafından devreye alınan ETDS ile ilgili olarak MERSİS'te iş süreçlerinde yapılması gereken değişiklikler gerçekleştirilmiş ve uygulamaya alınmıştır.

Perakende Ticaret

- 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve Perakende Ticarette Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik kapsamında, haksız ticari uygulamalar ve ödeme sürelerine yönelik denetimler sonucunda, mevzuata aykırı faaliyetleri sebebiyle 10 işletmeye 290.172.370,58 TL idari para cezası uygulanmıştır.

- Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile belirli nitelikleri taşımayan perakende işletmelerin artık alışveriş merkezi ibaresini kullanması engellenmiştir. Bunun yanı sıra, ortak kullanım alanı kavramı açıklığa kavuşturularak bu alanlara sahip olmayan alışveriş merkezi projelerine yapı ruhsatı düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmış, ortak gelirlerin kapsamı belirlenmiş ve bağımsız denetim raporuna ilişkin yeni düzenlemeler getirilmiştir (08.05.2025 T. ve 32894 S. RG).

- 6585 sayılı Kanun kapsamında uygulanan idari para ceza miktarları 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olan %25,49 artış esas alınarak 01.01.2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere artırılmıştır (20.12.2025 T. ve 33113 S. RG).

Haksız Fiyat Değerlendirme

- Fahiş fiyat artışları ile ilgili ticaret il müdürlükleri tarafından toplam 79.453 firma ve 590.084 ürün denetlenmiş, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu tarafından mevzuata aykırı faaliyetleri tespit edilen işletmelere toplam 295.882.345 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

Emlak Sektörü

- Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile internet ortamında verilen taşınmaz ilanlarında genel ekonomik verilerle uyumlu olmayan ve haklı bir sebebe dayanmayan fiyat artışı yapılamayacağı ve emlak işletmelerinin bu ilanlara aracılık edemeyeceğine yönelik düzenleme yapılmıştır (30.05.2025 T. ve 32915 S. RG).

- İlan platformlarında yer alan sahte ilanların, ilan kirliliğinin, tüketici mağduriyetlerinin, yetki belgesiz ve kayıt dışı emlakçılık faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla Elektronik İlan Doğrulama Sistemi'nde (EİDS) kiralık ilanlara yönelik yetki doğrulaması 01.01.2025 tarihinde, satılık iş yeri ilanlarına ilişkin yetki doğrulaması ise 07.04.2025 tarihinde ilan platformlarının sisteme entegrasyonu sağlanarak devreye alınmıştır.

- 2025 yılında 11.466 işletmeye daha taşınmaz ticareti yetki belgesi verilerek yetki belgesi sayısı 88.623 olmuştur.

- Emlak sektöründe yürütülen denetimler sonucunda, 2025 yılında toplam 91.534.922 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Kuyum Sektörü

- Kuyum ticaretinin kayıt altına alınmasına yönelik denetim faaliyetleri sonucunda, yetki belgesiz kuyum ticaretinde bulunduğu tespit edilenlere 2025 yılında toplam 19.300.000 TL idari para cezası uygulanmıştır.

- 2025 yılında 2.081 işletmeye daha kuyum ticareti yetki belgesi verilerek yetki belgesi sayısı 14.023 olmuştur.

Otomotiv Sektörü

- Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vergi ya da meslek odası kaydı bulunan işletmeler için 01.04.2026 tarihine kadar yapılan yetki belgesi başvurularında lise mezuniyet şartına ilişkin muafiyet getirilmiş olup, Bakanlığa bu süreyi 6 aya kadar uzatma yetkisi alınmıştır (27.12.2025 T. ve 33120 S. RG).

- Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişiklikle 6 ay – 6 bin kilometre pazarlama ve satış kısıtlaması ile ilan kısıtlaması düzenlemelerinin uygulama süresi, otomotiv sektöründe sağladığı fayda göz önünde bulundurularak 01.07.2026 tarihine kadar uzatılmıştır (27.12.2025 T. ve 33120 S. RG).

- İlan platformlarında yer alan sahte ilanların, ilan kirliliğinin, tüketici mağduriyetlerinin, yetki belgesiz ve kayıt dışı galericilik faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla EİDS'de otomotiv sektörüne yönelik yetki doğrulaması Haziran 2025 itibarıyla zorunlu hale getirilmiştir.

- 2025 yılında otomotiv sektöründe yürütülen denetimler kapsamında 6 ay-6 bin kilometre, ilan kısıtlaması, yetki belgesi almaksızın faaliyette bulunma ve Yönetmelik'te yer alan diğer hususlara ilişkin 199.248.240 TL idari para cezası uygulanmıştır.

- 2025 yılında 24.511 işletmeye daha ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yetki belgesi verilerek yetki belgesi sayısı 83.473 olmuştur.

- Yetki belgesiz ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin ihbar edilmesine imkân sağlayan ihbar modülü 03.02.2025 tarihinde devreye alınmıştır.

Elektronik Ticaret

- Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik'te, tacir veya esnaf ve sanatkâr olmayan elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara sunacağı bilgiler ile bu bilgilerin doğrulanma usulleri, haksız ticari uygulama sayılacak yeni durumlar, çevrim içi arama motorlarında yürütülen pazarlama ve tanıtım faaliyetlerine ilişkin şikâyet süreçleri, reklam ve indirim bütçeleri, lisans ücretinin hesaplanmasına ilişkin usuller ve yurt dışına satış kavramına yönelik düzenlemeler yapılmıştır (08.03.2025 T. ve 32835 S. RG).

- 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında uygulanan idari para ceza miktarları 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olan %25,49 artış esas

alınarak 01.01.2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere artırılmıştır (25.12.2025 T. ve 33118 S. RG).

- 22.01.2025 tarihinde düzenlenen Ticari Elektronik İleti Çalıştayı'nda, Ticari Elektronik İleti Yönetim Sistemi Entegratörleri Hakkında Tebliğ'e yönelik çalışmalar, Ticari Elektronik İleti Şikâyet Sistemi verileri ile güncel konular ele alınmıştır.

- 6563 sayılı Kanun kapsamında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerinin belirlenmesinde esas alınan parasal eşik değerler, 2025 yılı için güncellenerek 26.02.2025 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır.

- Türkiye'de E-Ticaretin Görünümü Raporu, 06.05.2025 tarihinde düzenlenen tanıtım toplantısında kamuoyuyla paylaşılmıştır.

- 18-20 Haziran 2025 tarihlerinde Sapanca'da düzenlenen E-Ticaret Vizyon Çalıştayı'nda, Türkiye'de e-ticaretin güncel durumu, yeni iş modelleri, sürdürülebilirlik ve yeşil lojistik uygulamaları, sosyal mühendislik ve dolandırıcılıkla mücadele ile e-ticaretin makroekonomik etkileri ele alınmıştır.

- 21-22 Kasım 2025 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen E-Ticaret Haftası'nda, KOBİ'lerin ve girişimlerin dijital dönüşümünün desteklenmesi, elektronik ticaretin güvenli ve sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi, e-ihracat kapasitesinin artırılması ve ülkemizin dijital ticarette rekabet gücünün güçlendirilmesine yönelik konular ele alınmıştır.

- 2025 yılında ETBİS'e kayıtlı işletme sayısı 54.217 olmuştur.

Lisanslı Depoculuk

- Türkiye Ürün İhtisas Borsasında Aracılık Faaliyetleri ile Aracıların Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik'te değişiklik kapsamında, ürün piyasası aracı kurumlarının, kimlik tespitleri halihazırda Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketi tarafından yapılmış olan gerçek kişilerle elektronik ortamda çerçeve sözleşme kurabilmesi ve bu kişilerin beyanlarını elektronik ortamda yapabilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır (17.04.2025 T. ve 32873 S. RG).

- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik kapsamında, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcılara yönelik inceleme ve denetim faaliyetlerinin Bakanlıkça yetkilendirilecek Denetim Kuruluşu tarafından yapılabilmesine, lisanslı depoculuk faaliyetlerine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak amacıyla Lisanslı Depo Bilgi Sistemi'nin kurulmasına ve bu işletmelerin Bilgi Sistemi'ni kullanma zorunluluğuna ilişkin hükümler getirilmiştir (27.08.2025 T. ve 32999 S. RG).

- Pamuk Lisanslı Depo Tebliği'nde yapılan değişiklik kapsamında, lisanslı depo kapasitesinin daha verimli kullanılması amacıyla pamuk ürününde asgari depolama kapasitesi 10.000 tondan 5.000 tona indirilmiştir (18.04.2025 T. ve 32874 S. RG).

- Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar Lisanslı Depo Tebliği'nde değişiklik kapsamında, 2026 yılı hasat dönemi itibarıyla lisanslı depolarda depolanacak Toprak Mahsulleri Ofisine ait ürünlerin depolama süresi 36 aydan 24 aya düşürülmüş, diğer mudilere ait ürünlerin depolama süresi ise 18 aydan 24 aya çıkarılmıştır (17.12.2025 T. ve 33110 S. RG).

- Antepfıstığı Lisanslı Depo Tebliği'nde yapılan değişiklikle, diğer özel ürünlere benzer şekilde, Antep fıstığı ürününün de parti olarak işlem görebilmesi amacıyla blok ürün senedi düzenlemesi getirilmiştir (17.12.2025 T. ve 33110 S. RG).

- 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında uygulanan idari para ceza miktarları 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olan %25,49 artış esas alınarak 01.01.2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere artırılmıştır (17.12.2025 T. ve 33110 S. RG).

- Elektronik ürün senedi piyasasında gerçekleştirilen işlemlerin sermaye piyasası mevzuatına benzer yaklaşımla düzenlenmesini teminen Bakanlığımızca yetkilendirilen 7 adet ürün piyasası aracı kurumunun, 13.01.2025 tarihi itibarıyla faaliyetlerine başlamasıyla aracılı sistem devreye alınmıştır.

- Lisanslı depoculuğa konu ürünlerin çeşitlendirilmesi çalışmaları kapsamında kuru üzüm ürünü lisanslı depoculuk sistemine dahil edilmiştir. Bu kapsamda, kuru üzüm ürününe yönelik kalite kriterleri belirlenmiş, kuru üzüm lisanslı depo ve yetkili sınıflandırıcı ücret tarifeleri yayımlanmıştır. Kuru üzüm ürününde ilk lisanslı depo işletmesi olarak Tariş Üzüm Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Anonim Şirketi 30.10.2025 tarihinde lisans alarak faaliyetlerine başlamıştır.

- Lisanslı depoculuk sisteminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile sisteme yönelik paydaşlar tarafından yaşanılan sorunlar ve çözüm önerilerinin istişare edilmesi amacıyla Bakanlığımız ile Lisanslı Depoculuk Federasyonu işbirliğinde 25-28 Aralık 2025 tarihleri arasında Lisanslı Depoculuk Çalıştayı düzenlenmiştir.

- Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar Ürünlerinde Ürün Miktar Tespiti İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar güncellenmiştir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla toplam 458 adet şirkete Bakanlığımızca lisanslı depo işletmesi kuruluş izni verilmiştir. Bu şirketlerden 265 adedi Bakanlığımızdan lisans alarak faaliyetine başlamıştır. Faaliyete geçen 265 lisanslı depo işletmesine ait toplam 364 tesiste lisanslı depoculuk faaliyetleri yürütülmektedir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla lisanslı depo kapasitesi hububat alanında 14.212.612 tona, pamuk alanında 46.500 tona, zeytin alanında 13.500 tona, fındık alanında 10.000 tona, kuru kayısı alanında 1.000 tona, süt ürünleri alanında 4.000, Antep fıstığı alanında 4.000 tona, kuru üzüm alanında 6.000 tona ve toplamda ise 14.297.612 tona ulaşmıştır. Kuruluş izni almış olan 458 şirketin tamamının lisans alması durumunda ulaşılması öngörülen toplam kapasite ise 25.989.752 tondur. Ayrıca, ürünlerin depoya konulmasından önce analizini yapmakla görevli olan yetkili sınıflandırıcıların sayısı 35'e ulaşmıştır.

- 2025 yılında bir önceki yıla göre faaliyetteki lisanslı depo işletmesi sayısında %18, lisanslı depo kapasitesinde ise %17,2 artış sağlanmıştır.

- Bakanlığımızca Elektronik Kayıt Kuruluşu olarak yetkilendirilen MKK'nın kurmuş olduğu sistem üzerinden lisanslı depo işletmeleri tarafından elektronik ürün senetleri oluşturulmakta ve elektronik ürün senetlerine ilişkin tüm işlemler anılan kuruluş nezdinde elektronik ortamda yapılmaktadır. 2025 yılında elektronik ürün senedi işlem hacmi 372.230.294.700 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sebze ve Meyve Ticareti

- Sektördeki kayıt dışılığın engellenmesi ve Hal Kayıt Sistemi'nin (HKS) işleyişinin iyileştirilmesi çalışmaları kapsamında 01.01.2025 tarihi itibarıyla;
  - Sistem üzerinde üreticiden satın alım ve üreticiden sevk alım işlemlerinde "Toplama Mal" seçeneği kaldırılmış, üreticiden temin edilen malların bildirimlerinde üreticilerine ait T.C. kimlik ya da vergi kimlik numaralarının HKS'ye beyanı zorunlu tutulmuştur.
  - "Güvenilir Bildirimci Listesi" ve "Engellenen Bildirimci Listesi" uygulaması ile bildirimcilerin isteğe bağlı olarak, HKS üzerinde kendilerine mal gönderebilecek ve gönderemeyecek diğer bildirimcilere sınırlama getirebilmeleri sağlanmıştır.
  - Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik kapsamında, tahakkuk tarihi üzerinden 30 gün geçen ödenmemiş hal rüsumu borcu bulunan bildirimcilerin, bildirim yapmalarının HKS tarafından otomatik olarak engellenmesi ve rüsum borçlarının ödenmesi halinde ise otomatik olarak HKS tarafından engelin kaldırılması sağlanmıştır. Bu sayede, tahakkuk eden rüsumların tahsilat hızında ve miktarında artış kaydedilmiştir.
  - 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ ile 2026 yılında hal hakem heyetlerinde uygulanacak parasal sınır, 1.113.108,48 TL olarak tespit edilmiştir (17.12.2025 T. ve 33110 S. RG).

- 2025 yılında HKS'ye 243 milyonun üzerinde bildirimde bulunulmuştur. HKS Mobil Uygulaması'nın indirilme sayısı 368.139 olmuştur.

- 2025 yılında üretici örgütü sayısı 851'e ulaşmıştır.

Taşınır Rehni

- 2025 yılında 12.129 taşınır rehni sözleşmesi Taşınır Rehin Sistemi'ne tescil edilmiş ve tescil edilen sözleşmeler karşılığında 886,3 milyar TL, 53,1 milyar ABD Doları ve 48,9 milyar Avro güvence sağlanmıştır.

Kooperatifçiliğin Özendirilmesi ve Güçlendirilmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımızca 2025 yılı genelinde toplamda 146 kooperatifin kuruluşu gerçekleştirilmiştir.

- Kooperatifçilik işlemlerine ilişkin 2025 yılı genelinde 208 madde tadili, intibak ve iade işlemi gerçekleştirilmiştir.

- Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelere ve kooperatiflere 2025 Uluslararası Kooperatifler Yılı (UKY) faaliyetleri hakkında çeşitli iletişim kanalları yoluyla bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

- Çocuklar için kooperatifçilik animasyon filmi hazırlanmıştır.

- 28 Ocak 2025 tarihinde 2025 UKY ve bu yıl yürütülecek çalışmaların kamuoyu ile paylaşılması ve ülke genelinde gerçekleştirilecek etkinliklerin başlatılması amacıyla, Ankara'da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir GÖKTAŞ ile Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI'nın teşrifleri ile açılış toplantısı düzenlenmiştir.

- 20 Şubat 2025 tarihinde Uluslararası Kooperatifler Birliği ve Birliğin sektör örgütü olan Uluslararası Tarım Kooperatifleri Örgütü üyeleri arasında yer alan Japon Tarım Kooperatifleri Merkez Birliği (JA Zenchu) heyetinin katılımı ile İstanbul'da Türk Kooperatifçiliğini tanıtmak ve işbirliği imkânlarını görüşmek üzere Türk Japon Kooperatif Buluşması toplantısı düzenlenmiştir.

- 18 Nisan 2025 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanan Kooperatiflerin Kuruluş ve Anasözleşme Değişiklik İşlemleri ile Kurucu Ortak Sayıları ve Çalışma Bölgelerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Esnaf Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerine çalışma bölgelerini anasözleşme değişikliği yaparak genişletebilme imkânı sağlanmıştır.

- 24-25 Nisan 2025 tarihlerinde Hatay ilinde, kadın girişimi üretim ve işletme kooperatiflerinin karşılaştığı sorunlara çözüm önerileri geliştirmek, yerel yönetimlerle işbirliği imkânlarını artırmak, kooperatifçilik alanındaki güncel gelişmeleri takip etmek ve kooperatif ürünlerini tanıtmak amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda "Kadın Kooperatifleri Çalıştayı ve Ürün Tanıtım Günleri" düzenlenmiştir.

- Sosyal kooperatifçilik çalışmalarımız kapsamında özel politika gerektiren vatandaşlarımıza yönelik Adalet Bakanlığı ve Yeşilay işbirliğinde bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.

- Yapılan bilgilendirme çalışmaları ile ülkemiz genelinde yaklaşık 2 milyon kişiye ulaşılmış olup, ilk ve orta dereceli eğitim kurumlarında Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde 1 milyon 30 bin öğretmenimize kasım ayı seminer eğitimleri kapsamında kooperatifçilik bilgilendirmesi yapılmıştır.

- Erzurum ilimizde 28-31 Ağustos 2025 tarihleri arasında VI. Türkiye Kooperatifler Fuarı düzenlenmiştir. Kooperatifler Fuarında, ülkemizden ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden katılacak yaklaşık 200 kooperatif, üst kuruluşlar, kamu kurum ve kuruluşları, bankalar, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum örgütleri bir araya gelmiştir.

- Bakanlığımızca, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleri ile 19 Eylül 2025 tarihinde İstanbul'da, "2025-2029 Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı" tanıtım töreni düzenlenmiştir.

- Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin, Uluslararası Kooperatifler Birliğine yeniden üye/ortak olması sağlanmıştır.

- Örnek olacak şekilde farklı modellerde yaşlı bakım hizmeti sunan kooperatif ile kampüs işletme ve tüketim kooperatifi kurulmuştur.

- Kooperatiflerimizin finansmana erişimini güçlendirmek ve üretim kapasitelerini artırmak amacıyla, Bakanlığımız gözetiminde Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) ile Kredi Garanti Fonu A.Ş. (KGF) arasında protokol imzalanmıştır. Destek sistemi ilk aşamada; Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri, Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri Birlikleri, Üretim ve Pazarlama Kooperatifleri ile Küçük Sanat Kooperatiflerine finansman imkânı sunmaktadır. Program kapsamında avantajlı faiz oranları sağlanacak, yüzde 80'e kadar kefalet desteği ile teminat yükü azaltılacak, 12 aya kadar ödemesiz dönem seçeneği ile 24 aya varan vade imkânı tanınacaktır. Böylece kooperatiflerimizin üretim ve nakit akışı süreçleri desteklenerek sürdürülebilir ekonomik katkı oluşturulacaktır. Kredi üst limitleri; Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri için 800 milyon TL, Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri Birlikleri için 25 milyon TL, Üretim ve Pazarlama Kooperatifleri ile Küçük Sanat Kooperatifleri için ise 1 milyon TL olarak belirlenmiştir.

- Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelikte değişiklik yapılarak satış hasılatı artırılmıştır. "30 milyon Türk Lirası"nın "100 milyon Türk Lirası" olarak değiştirilmesi, belirlenen miktarın 31.12.2025 tarihi itibarıyla, özel hesap dönemi kullanan kooperatif ve üst kuruluşları için 31.12.2025 tarihinden sonra hesap dönemi biten ilk tarih itibarıyla uygulanmasına karar verilmiştir.

<u>Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES)</u>

- Bakanlığımızca, KOOP-DES kapsamında 2020-2024 döneminde 772 kooperatifin 826 projesine toplam 110,5 milyon TL tutarında hibe desteği sağlanmasına karar verilmiştir.

- 2025 yılı için KOOP-DES programı başvuruları 15 Nisan - 30 Mayıs 2025 tarihleri arasında kabul edilmiştir. 2025 yılı dönemi için destek limitlerinde önemli artışlar sağlanmıştır. Buna göre;
  - Kooperatiflerimizin; makine ve/veya ekipman alımları ile ortaklarının en az %90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına yönelik destek üst limiti 400.000 TL'den 1.000.000 TL'ye,

- Kooperatiflerimizin ürettikleri ürünlerin tanıtımı ve pazarlanmasına ilişkin sergi ve fuar katılımlarına yönelik destek üst limiti 60.000 TL'den 150.000 TL'ye,
- Kooperatiflerimizin hibe desteği verilecek makine ve/veya ekipman ve demirbaş alımı projeleriyle ilgili nitelikli personel istihdamı desteği ise 1 personel için yıllık 204.000 TL'den 266.400 TL'ye, 2 personel içinse yıllık 408.000 TL'den 532.800 TL'ye yükseltilmiştir.

- 2025 yılında 49 ilimizden 76 kooperatifimizin 81 projesi için 40,9 milyon TL tutarında hibe desteği kararı alınmıştır.

Kooperatiflere Sağlanan Yeni Kredi İmkânı

- Bakanlığımız gözetiminde, TESKOMB ve KGF işbirliğinde, kooperatiflerimize yönelik olarak toplam 4,5 milyar TL hacimli yeni bir kredi imkânı uygulamaya konulmuş, söz konusu çalışma ile kooperatiflerimizin teminat yetersizliği nedeniyle finansmana erişimde yaşadıkları zorluğun önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Dış İlişkiler Faaliyetleri

- Uluslararası Zeytin Konseyi (UZK) Anlaşması ve ilgili ikincil mevzuat değişikliklerine yönelik ülke görüşleri hazırlanarak Konsey Sekretaryası ile paylaşılmış ve ilgili çalışmaya yönelik gerçekleştirilen elektronik çalışma gruplarına katılım sağlanmıştır.

- UZK 16. İstatistik Çalışma Grubu Toplantısına 29-30 Ekim 2025 tarihlerinde İspanya'nın Madrid kendinde düzenlenen toplantıya katılım sağlanarak ülkemizin sektöre yönelik istatistiki verileri sunulmuştur.

- Duyusal ve fiziki-kimyasal analiz laboratuvarlarının UZK tanınırlık başvuruları alınarak Sekretaryaya iletilmiş ve teknik yazışmalar gerçekleştirilmiştir. 2025/2026 döneminde 9 duyusal ve 4 fiziki-kimyasal laboratuvarımız akredite olmuştur.

- UZK'nın Amerika Mutfak Enstitüsü ile ortaklaşa düzenlediği etkinliğe çevrimiçi ortamda katılım sağlanmıştır.

- 11 Haziran 2025 tarihinde UZK tarafından organize edilen "Tüketici Davranışları Çalıştayı: Bulguların Değerlendirilmesi ve Gelecek Yönelimlerin Belirlenmesi" konulu seminere katılım sağlanmış, elde edilen sonuçların sektör politikaları açısından değerlendirilmesine yönelik katkılar sunulmuştur.

- UZK'nın 121. ve 122. oturumları çerçevesinde İdari ve Mali İşler, Ekonomi ve Promosyon, Teknoloji ve Çevre ile Kimya ve Standardizasyon Komitesi ile Genel Kurul toplantılarına katılım sağlanarak Konsey gündemleri ve karar süreçleri düzenli olarak takip edilmiştir.

- Dünya Zeytin Günü kapsamında gerçekleştirilen Konsey faaliyetlerine iştirak edilmiş, zeytin sektörünü destekleyen Cordoba Bildirgesi imzalanmıştır.

- Fiziki-kimyasal laboratuvarların tanınırlığı sürecinde, 1 Aralık 2025 itibarıyla zorunlu hale gelen ISO 17025 akreditasyon şartının laboratuvarlarımız üzerinde teknik ve mali yük oluşturması nedeniyle, UZK'nın 122. Oturumunda ülkemiz tarafından söz konusu şart için 2025 yılına özgü istisna tanınması ve 2026 yılında yeniden değerlendirilmesi teklif edilmiştir. Diğer ülke delegasyonlarının da desteğini alan bu teklif, ülkemizin talebine uygun şekilde karara bağlanmıştır.

- UZK tarafından verilen hibe ve eğitim programlarına ilişkin duyurular sektörle paylaşılmış ve başvuru süreçleri koordine edilerek uygun görülen başvurular UZK'ya iletilmiştir. Bu kapsamda "Sızma Zeytinyağının Duyusal Analizi Üzerine Panel Liderlerine Yönelik Eğitim" programına 1 kişi, "Uluslararası Zeytinyağı Tadım Uzmanlığı Bursu"na 3 kişi ve "2025 yılı Zeytin ve Zeytinyağına Yönelik Ülke İçi Tanıtım Faaliyetleri ve Etkinlikleri Hibe Programı" kapsamındaki 4 bin 200 Avroluk hibe ödemesine ise Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü hak kazanmıştır.

- Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ile Bakanlığımızın Mayıs 2025 tarihi itibarıyla yürütmeye başladığı proje kapsamında çalışma grupları ve ulusal-uluslararası uzmanların istihdam süreçleri ve ikincil kaynakların taranması tamamlanarak saha çalışmaları aşaması çalışmalarına geçilmiştir. Proje kapsamında farklı kurumların temsilcilerinden oluşan Ulusal Çalışma Grubu oluşturulmuştur.

- FAO işbirliğiyle yürütülen zeytinyağı tedarik zincirinin yeşil dönüşümü projesi kapsamında İspanya Cordoba Üniversitesine yapılan teknik ziyarette sürdürülebilir ve yenilikçi zeytincilik uygulamaları incelenmiş ve gen kaynaklarının korunmasına yönelik çalışmalar hakkında bilgi edinilmiştir.

Eğitim

- Kooperatifçilik eğitimi kapsamında; 2025 yılı içerisinde 3.760 kişi, toplamda 57.923 kişi eğitim almıştır. Ayrıca 2025 yılında 41 kurum/kuruluş yetkilendirilmiş olup, toplam yetkilendirilen kurum/kuruluş sayısı 51'e ulaşmıştır.

- Dış Denetim Eğitimi kapsamında 10 adet kurum/kuruluş yetkilendirilmiş, bu eğitimler sonucunda toplam 1.324 kişi sertifika almaya hak kazanmıştır.

- Webinar Eğitimleri kapsamında; 2025 yılında İzmir, Manisa, Karabük, Zonguldak, Bartın, İstanbul, Tekirdağ, Gaziantep, Kahramanmaraş, Diyarbakır ve Bitlis illerine yönelik olarak 5 adet e-ticaret ve e-ihracat webinarı düzenlenmiş, bu eğitimlere toplam 205 kişi katılmıştır.

- Kadın kooperatifleri ve kadın girişimcilerin dijital ticaret süreçlerine daha etkin şekilde dâhil olmaları amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2025 yılı içerisinde toplam 435 kadın kooperatifine ve kadın girişimciye ulaşılmıştır.

- Sosyal Kooperatifçilik Eğitimi kapsamında 2025 yılı içerisinde toplam 1.280 hükümlüye eğitim verilmiştir.

Ticaret Araştırmaları Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi'ne ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.

- Yurt içi ve yurt dışı piyasalarda tarımsal ürün fiyatları takip edilerek, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Tarımsal Gıda Fiyat Gelişmeleri, Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksine ve Tarımsal Girdi Fiyat Endeksine ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.

- Bakanlığımız tarafından gıda ve sebze-meyve fiyat artışlarında yaşanan anomalilerin tespit edilmesi, anomali seyirlerinin takip edilmesi, erken ve hızlı müdahaleye olanak sağlanması amacıyla 2021 yılı Nisan ayından itibaren haftalık olarak Gıda Ürünleri Fiyat Anomalisi Raporu hazırlanmaktadır.

Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması
Alt Program Adı	Gümrük Hizmetleri
Alt Program Hedefi	Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Gümrük Hizmetlerinde Risk Analizi **Açıklama:** Gümrük süreçlerinde risk analizi çalışmalarının güncel teknolojilerinden faydalanılarak daha etkin hale getirilmesine yönelik faaliyetlere devam edilecektir. Gümrük hizmetlerinin daha hızlı ve güvenli sağlanması neticesinde, işlemleri kolaylaştırılan ticaret erbabının gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra yapılan etkin ve seçici analizler ile sonradan kontrol kapsamında değerlendirilmesi hedeflenmektedir.	
Faaliyet: Gümrük İşlemleri **Açıklama:** Gümrük hizmetlerinin kolay ve güvenli bir şekilde sunulmasını sağlamak amacı kapsamında gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi ve gümrük işlemlerini konu alan düzenlemelere ilişkin bilgiye kolay erişim sağlanması hedeflenmektedir. Gümrük hizmetlerinin daha hızlı ve güvenli sağlanması neticesinde, işlemleri kolaylaştırılan ticaret erbabının gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra yapılan etkin ve seçici analizler ile sonradan kontrol ve ikinci kontrol kapsamında değerlendirilmesi ise diğer bir hedefimizdir.	

Gümrük Hizmetlerinde Risk Analizi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

<u>Risk Analizi</u>

- Bakanlığımızca merkezi ve yerel olarak iki temel alanda risk analizi çalışmaları yürütülmektedir. Mali Amaçlı Risk Analizi ile; uluslararası ticarete konu olan eşyanın ithalat ve ihracatında aranan ve uygulanan vergiler; ticaret politikası ile tarife ve tarife dışı önlemler ile gereklilikler; gümrük mevzuatı ve diğer ilgili mevzuatlarda yer alan hükümler çerçevesinde analiz edilmektedir. Emniyet ve Güvenlik Amaçlı Risk Analizi ile; uyuşturucu maddeler ve bunların hammaddeleri, çift kullanımlı eşyalar, nükleer

silahlarda kullanılabilecek eşya ve maddeler; silah, patlayıcı maddeler, CITES (Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme) kapsamı eşya hedefli çalışmalar yapılmaktadır.

- Risk analizi çalışmalarında etkinliğin artırılması ve Bakanlığımızın sahip olduğu yüksek ölçekli verinin, en verimli ve modern yöntemlerle analiz edilmesi ile gerçek zamanlı olarak daha riskli alanlara yoğunlaşılması amacı doğrultusunda "Bütünleşik Veri Analitiği Projesi" yürütülmektedir. Proje ile veri madenciliği çalışmaları gerçekleştirilerek makine öğrenmesi ve yapay zekâ gibi ileri tekniklerin risk analizleri çalışmalarında ve risk kriterlerinin oluşturulmasında kullanılması sağlanmıştır. İthalat ve ihracat işlemleri ile transit taşımaların yanı sıra e-ticaret faaliyetleri de yakından takip edilerek, e-ticaretteki artan hacimlerin oluşturduğu ihtiyaçları karşılayacak biçimde teknolojik altyapı sürekli geliştirilmektedir. Proje tüm modüllerde gerçek ortamda çalışmaktadır.

- Risk analizlerinde kullanılan yapay zekâ ve veri madenciliği teknikleri ile usulsüzlük ve kaçakçılık tespitlerinde klasik risk analizi yöntemlerine göre önemli bir oranda artış sağlanmıştır.

- Dış Ticaret Anomali Tespit Sistemi kapsamında, ithalat ve ihracat istatistiklerinde çeşitli kırılımlar (eşya, ülke, firma) bazında, matematiksel ve istatistiksel yöntemlere göre anomaliler tespit edilmektedir.

- Merkezi ve yerel risk analizi birimlerinin koordinasyonunun kolaylaştırması, arşivleme işlemlerinin daha sağlıklı ve tek bir ortamdan yapılması, merkezi risk analizi birimlerince taşra risk analizi birimlerine verilecek acil talimatların hızlı ve tek bir ortamdan verilmesi, yerel risk unsurlarının bölge müdürlüğü bazında değişkenliklerinin bildirilmesi ve ayrıca gerçekleştirilen yakalama bilgilerinin paylaşılması, merkezi ve yerel risk analizi birimlerinde çalışmış olan personelin bilgilerinin arşivlenmesi/güncellenmesinin daha sağlıklı ve tek bir ortamdan gerçekleştirilmesi, yerel risk analizi birimlerince tereddüt söz konusu olan durumlarda merkezi risk analizi birimlerinden ivedi şekilde cevap alınması gereken durumlarda bu durumun sağlanmasını teminen Risk Analizi Portalı (RİPORT) isimli portalın teknik ve hukuki yönden hazırlık aşamaları tamamlanarak aktif şekilde risk birimlerince kullanılmaya başlanmıştır.

- 2025 yılında yürütülen mali amaçlı risk analizi çalışmaları kapsamında, ithalatta gerçekleştirilen kontrollerde, 9 milyar 800 milyon TL'lik vergi ve teminatın eksik beyan edilmesine engel olunmuştur.

- Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına yönelik olarak, makine öğrenmesi ve veri madenciliği gibi modern risk analizi tekniklerinin daha etkin şekilde kullanılarak; beyannamelerin gerçek zamanlı olarak skorlanması, ihlallerin erken aşamada tespiti yoluyla, Bakanlığımızın risk odaklı hedefleme kabiliyetlerinin arttırılması çalışmalarına başlanmıştır.

İkincil Kontrol İncelemeleri ve Sonradan Kontrol Denetimleri

- Bakanlığımızca yürütülen Sonradan Kontrol Denetimleri kapsamında firmaların geçmişe dönük dış ticaret işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yapılıp yapılmadığı kontrol edilirken, İkincil Kontrol İncelemeleri ile de işlemleri tamamlanmış geçmiş gümrük beyannameleri sürekli taranmakta ve şüpheli görülen beyannameler detaylı olarak ikinci kez tekrar incelenmektedir. Söz konusu çalışmalar sonucunda; 2025 yılında 240 firma Sonradan Kontrol Denetimine tabi tutulmuş olup, diğer taraftan 224.738 gümrük beyannamesi de İkincil Kontrol İncelemeleri kapsamında 18 Bölge Müdürlüğü-Kontrol Şubelerimiz tarafından ikinci kez incelemeye alınmış ve mevzuata aykırı şekilde işlem yaptığı tespit edilen 7.410 firma tarafından tescil edilen 49.975 gümrük beyannamesine yaptırım uygulanmıştır.

- 2025 yılında, Sonradan Kontrol Firma Denetimleri sonucunda %22 artışla yaklaşık 1,8 Milyar TL, İkincil Kontrol Beyanname İncelemeleri kapsamında ise %120 artışla yaklaşık 11,8 Milyar TL olmak üzere geçen yılın aynı dönemine göre %100 artışla Toplam 13,6 Milyar TL değerinde ek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenmiştir.

- Bakanlığımızca yürütülen Sonradan Kontrol ve İkincil Kontrol çalışmalarında yeni nesil teknolojilerden de azami derece faydalanılmakta olup, söz konusu ileri analitik teknikler yardımı ile yapılan analizler sonucunda birçok riskli ve şüpheli unsurun tespiti en hızlı ve etkin şekilde sağlanabilmektedir. Bu kapsamda 2025 yılında 2 ayrı yeni analitik Sistem/Program Sonradan Kontrol ve İkincil Kontrol analiz çalışmalarında kullanılmak üzere hayata geçirilmiştir.

Gümrük İşlemleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) Gümrük Platformu

- BİLGE Gümrük Platformu projesi kapsamında 2025 yılında Transit Araç Takip Programı, E-Portal, Single Sign-On, NCTS Sorgulamalar ve NCTS Faz 5 modülleri canlı ortamda devreye alınmıştır. Diğer modüllerin de doküman onay ve test süreçlerinin tamamlanmasına ve devreye alınmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

Havayolu İşlemlerinin Dijitalleştirilmesi

- "Havayolu İşlemlerinin Dijitalleştirilmesi Projesi" kapsamında Havayolu Beyan Formlarının elektronik ortama alınmasına ilişkin olarak Havayolu Gümrük Beyan Sistemi (HGBS) hazırlanmış olup, sisteme ilişkin olarak Esenboğa, Sabiha Gökçen, Antalya, Adnan Menderes ve İstanbul Havalimanlarında gerçekleştirilen pilot uygulamalar sonucunda uygulamaya ilişkin 2025/13 sayılı Genelge yayınlanmıştır. Diğer taraftan proje kapsamında havayolu ile taşınan hızlı kargo eşyasının geçici depolama yeri çıkışlarının otomatik yapılmasına ilişkin test çalışmaları tamamlanmıştır.

Liman Kapı Otomasyon Sistemi

- "Liman Kapı Otomasyon Sistemi" projesi pilot bölge olarak 24.02.2025 tarihinde Mersin Gümrük Müdürlüğü denetiminde faaliyet gösteren Mersin Uluslararası Limanında uygulamaya alınmıştır.

Tarife Tespitinde Yapay Zekâ Teknolojisinin Kullanımı

- Yapay zekâ teknolojisinin gümrük işlemlerinde kullanımına yönelik olarak, ticaret erbabı için gümrük işlemlerinin başladığı nokta olan tarife pozisyonu tespitinin hızlandırılması, tarife pozisyonu tespitinin doğruluk oranının arttırılarak beyanlarda yanlışlık oranının azaltılması böylece gümrük işlem süreçlerinin ticaret erbabı için kolaylaştırılması ve hızlandırılması hedefi doğrultusunda "Tarife Tespitinde Yapay Zekâ Teknolojisinin Kullanımı" projesi başlatılmıştır. Bu kapsamda, DGÖ Kapasite Geliştirme Programı kapsamında Gümrük İşlemlerinde Yapay Zekâ Teknolojilerinin Kullanımı ve Yapay Zekâyla Tarife Tespiti konusunda DGÖ akredite uzmanları ile birlikte 20-24 Ekim 2025 tarihlerinde kapsamlı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Tek Pencere Sistemi (TPS)

- Yapılan çalışmalar sonucu 24 adet kurum tarafından düzenlenen ve gümrük beyannamelerinin ekinde aranan 188 belge Tek Pencere Sistemine geçmiştir. Henüz sisteme alınmamış belgelerle ilgili, test sürecinde olanlar için çalışmalar yürütülmüş olup, diğer belgeler için ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler devam etmiştir.

BİLGE Sisteminde Düzeltme İşlemleri

- İhracata ilişkin gümrük beyannamesinde düzeltme işleminin muayene memuru tarafından başlatılıp düzeltmeye konu ilgili alanların yükümlüsünce güncellenerek web servis yolu ile BİLGE Sistemine iletmesinin ardından son onayın yine muayene memuru tarafından verilmesine ilişkin teknik çalışmalar tamamlanmıştır.

- Beyanname düzeltme işlemleri için 1000 rejim kodlu ihracat beyannamelerinde yükümlüler tarafından düzeltme yapılabilmesini teminen pilot uygulama 09.12.2025 tarihinde Ankara ve Esenboğa Gümrük Müdürlüklerinde gerçekleştirilmiş olup, söz konusu uygulamanın diğer gümrük idarelerinde de devreye alınabilmesini teminen çalışmalar yürütülmüştür.

Yetkilendirilmiş Yükümlü (YY) ve İzinli Gönderici Uygulaması

- YY firma sayımızda bir önceki yıla göre %7 artış sağlanarak 2025 yıl sonu itibarıyla 805 firma YY Statüsü olmaya hak kazanmıştır. Bu firmalardan 17 firma İthalatta Yerinde Gümrükleme, 73 firma İhracatta Yerinde Gümrükleme ve 19 firma İzinli Alıcı yetkisine sahiptir.

- Yurt dışına ihraç edilecek transit eşyasının hareket gümrük idaresine sunulmaksızın gümrük işlemlerinin taşıyıcının tesislerinden yapılmasına imkân tanıyan "izinli gönderici"

uygulaması kapsamında, eşya izin sahibi firmanın tesislerinde mühürlenerek doğrudan sınır gümrük idaresine götürülebilmektedir. Bu kapsamda Muratbey ve Erenköy Gümrük İdarelerimizden AB'ye yapılan toplam ihracat taşımalarının yaklaşık %31'i gümrüğe uğramadan izinli gönderici tesislerinden doğrudan sınır kapısına sevk edilmiştir.

- İzinli gönderici yetkisine sahip firma ve bu kapsamda yetkilendirilen tesis sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık %10 oranında artış göstermiştir. 2025 yıl sonu itibarıyla 76 firmamız 120 tesis ile izinli gönderici uygulaması kapsamında faaliyet göstermektedir.

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Uygulamaları Kapsamında Uluslararası Çalışmalar

- Tedarik zincirinin uluslararası düzeyde güvenliğinin sağlanması amacıyla ortak kurallar ve standartlar çerçevesinde mevzuat ve uygulamaların uyumlu olduğunun doğrulanması yoluyla diğer ülkelerle yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firmaların karşılıklı tanınmasına yönelik çalışmalar devam etmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığımız ile AB ve Birleşik Krallık arasında yürütülmekte olan müzakereler kapsamında mevzuat karşılaştırma ve ortak doğrulama ziyaretleri tamamlanmıştır.

- Avrupa Birliği Konseyi, 4 Aralık 2025 tarihinde Council Decision (EU) 2025/2516 sayılı kararıyla, Gümrük İşbirliği Komitesine Avrupa Birliği ve Türkiye'nin Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü programlarının karşılıklı tanınmasına yönelik süreci resmi onaylayan karar 11.12.2025 tarihinde Avrupa Birliği'nin Resmî Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Onaylanan karşılıklı tanıma anlaşmasının düzenlenecek ilk Gümrük İşbirliği Komitesinde imzalanmasını müteakip yürürlüğe girmesi beklenilmektedir.

Onaylanmış Kişi Statüsü

- 15.01.2025 tarihli, 32783 sayılı Resmî Gazete'de, Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmış olup, söz konusu Yönetmelik değişikliği ile, onaylanmış kişi statüsü için belirlenen dış ticaret performans koşulları günümüz şartlarına uygun olarak revize edilmiştir. Ayrıca, onaylanmış kişi statüsüne sahip olmak isteyen ithalatçı firmalar için asgari 1 milyon dolar fiili ihracatının bulunması zorunlu hale getirilmiştir. Bu düzenleme ile gümrük işlemlerinde güvenilir ticaret erbabı olarak kabul edilen ve basitleştirmelerden yararlanan onaylanmış kişi statüsüne sahip firmaların üretim ve istihdama dolayısıyla ülkemiz ihracatına katkı vermesi hedeflenmiştir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla; 5.215 adet Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firma bulunmaktadır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi (BTB)

- 2025 yılında Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerince toplam 505 adet BTB düzenlenmiştir.

Gümrük Laboratuvarlarının Modernizasyonu

- Laboratuvar Müdürlüklerinde Laboratuvar Analiz ve Raporlama Programı'nın (LARA) uygulamaya geçtiği 15.03.2016 tarihinden 31.12.2025 tarihine kadar geçen süreçte 544.226 beyanname ve bu beyannamelere ait 1.030.727 numune LARA programı üzerinden işlem görmüştür.

- Gümrük Laboratuvarları 2025 yılı itibarıyla 253 metotta Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından TS EN ISO/IEC 17025 Standardına göre TÜRKAK tarafından "Akreditasyon Sertifikası" almaya uygun bulunmuş olup, tüm laboratuvar müdürlüklerinde akredite metot sayılarının artırılmasına yönelik çalışmalar, aralıksız olarak sürdürülmüştür.

Tablo 18: Laboratuvarların Akreditasyon Süreci Durumları

Laboratuvar Müdürlüğü	Ankara	İzmir	Bursa	Mersin	İstanbul	Kocaeli	TOPLAM
Akredite Olunan Metot Sayısı	25	64	41	26	84	13	253

Gümrük Uzlaşma Uygulaması

- Gümrük uzlaşma uygulamasının başladığı 2011 yılı Ağustos ayından 2025 yıl sonuna kadar geçen sürede toplam 127.937 adet uzlaşma başvurusu olmuştur. Uzlaşma müessesesi sayesinde yaklaşık 2 milyar 978 milyon TL'lik alacağın tahsili için uzlaşmaya varılmıştır.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

- Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları programı aracılığıyla 2025 yılında toplam 3.139 başvuru elektronik ortamda değerlendirilmiştir.

- Fikri ve sınai mülkiyet haklarının gümrüklerde korunması çerçevesinde, sahte eşya ile mücadelede etkinliğimizi arttırmak amacıyla Bakanlığımız tarafından özel sektörle işbirliği içerisinde düzenli eğitimler gerçekleştirilmiştir.

- 30 Ekim 2025 tarihinde İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne yönelik Japonya Dış Ticaret Organizasyonu ile işbirliği içerisinde fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik etkinlik yapılmıştır. 3 Aralık 2025 tarihinde ise EUROPOL Mali Suçlar Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren ve genel olarak fikri mülkiyet hakları ile sahtecilik suçlarıyla mücadele alanında görev yapan AP Copy yetkilileriyle Ankara'da sınır aşan sahtecilik suçları konusunda gelişmelerin ve uygulayıcı deneyimlerin karşılıklı olarak paylaşılabileceği bir seminer düzenlenmiştir.

Varış Öncesi Gümrükleme

- Varış Öncesi Gümrükleme uygulamasıyla, 2025 yılında ise 3.207.521.919 ABD Doları tutarında varış öncesi gümrük işlemleri kapsamında ithalat gerçekleştirilmiştir.

Transit Rejimi

- 2025 yılı içerisinde ortak transit rejimi kapsamında; AB ve Ortak Transit Ülkeleri (OTÜ)'nden ülkemize yapılan taşımaların sayısı 882.816, ülkemizden OTÜ'ye yapılan taşımaların sayısı ise 1.173.765 olarak gerçekleşmiştir.

- 2025 yılı içerisinde ulusal transit rejimi kapsamında; Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir gümrük idaresinden diğer bir gümrük idaresine yapılan taşıma sayısı 1.600.056 olarak gerçekleşmiştir.

- 2025 yılında ülkemizden hareketli 218.229, ülkemiz varışlı 219.314 olmak üzere toplam 437.543 adet TIR karnesi işlemi gerçekleştirilmiştir.

- Ortak Transit Sözleşmesi kapsamında ülkemizde İhracat Refakat Belgesi kullanılmakta olup, bu belge ile ihracat eşyalarının gümrük süreçlerinin azaltılmış bürokrasi ile gerçekleştirilmesi ve eşyanın teminatsız olarak taşınmasına imkân tanınmaktadır. Bu çerçevede, 2025 yılında 644.702 adet İhracat Refakat Belgesi işlem görmüştür.

- Birden fazla transit işleminde kullanılabilen kapsamlı teminat basitleştirmesinden 2025 yılında 144 firma yararlanmıştır.

- 2025 yıl sonu itibarıyla 1 firma adına düzenlenen 1 kapsamlı teminata 2. düzey indirim izni verilirken, 11 firma adına düzenlenen 14 kapsamlı teminata ise 3. düzey indirim izni verilmiştir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla transit rejiminde havayolu basitleştirmesi uygulaması çerçevesinde 4 firmaya, demiryolu basitleştirmesi uygulaması çerçevesinde 1 firmaya, denizyolu basitleştirmesi uygulaması çerçevesinde ise 10 firmaya basitleştirme izni verilmiştir.

- Basitleştirme iznini haiz havayolu firmasının dış hat seferleriyle yurt dışından ülkemize gelerek giriş özet beyan verilmesi suretiyle işlemlerine başlanan ve HT aktarma bildirimi ile diğer havalimanlarına taşınan eşyanın sonrasında da bu havalimanından havayolu firmasına ait iç hat seferleriyle havayolu basitleştirmesi kapsamında HT aktarma bildirimi ile ülkemiz içerisindeki başka bir havalimanına taşınabilmesine imkan sağlayacak şekilde iki HT aktarma bildiriminin birbirine bağlanması suretiyle işlemlerin tamamlanmasına yönelik sistemsel düzenleme yapılmış olup, bu düzenleme 30.07.2025 tarihi itibarıyla uygulamaya alınmıştır.

- 2013/54 sayılı "Deniz ve Havalimanlarında Aktarma İşlemleri" konulu Genelgede Değişiklik Yapan 2025/10 sayılı Genelge ile; "Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapılan havalimanından Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No: 5) çerçevesinde aktarma bildirimi ile farklı bir havalimanına havayoluyla aktarılmış olan eşyanın bu gümrük idaresinden yurt dışı edilmesinde de gümrük idaresine çıkış özet beyan verilerek işlem yapılabilecek; bu durumda çıkış özet beyan, aktarma bildirimine ilişkin özet beyan modülünde "ALIST" türündeki teslim kaydı ile ilişkilendirilecek ve Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek taşıta ilişkin çıkış bildiriminde belirtilecektir." Bu çerçevede, bu

mevzuat değişikliğinin hedef kitlesi, havayolu basitleştirme iznine sahip firmalar olup, bu değişiklik ile havayolu şirketlerinin kargo kapasitelerinin verimli şekilde kullanılabilmesi ve işlem maliyetlerini azaltması amaçlanmıştır.

- Ortak transit kapsamlı teminat mektupları ve kapsamlı teminat mektubu değişiklik yazısı (zeyilname) 01.01.2025 tarihi itibarıyla Bakanlığımızca sadece e-teminat sistemi üzerinden alınmaya başlamış olup, kâğıt ortamında düzenlenen kapsamlı teminat mektupları ile zeyilnameler artık kabul edilmemektedir. 01.02.2025 tarihi itibarıyla ülke zeyilnamelerinin elektronik ortama geçişi gerçekleştirilmiştir. Kapsamlı teminat mektubu indirim zeyilnamelerinin elektronik ortama alınması gerçekleştirilmiştir.

- Ortak Transit Rejiminin amacı olan transit işlemlerini hızlandırmak ve basitleştirmek için işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi (NCTS)'nin yeni versiyonu olan Faz 6 programına geçiş 01.06.2026 tarihi itibarıyla yapılacaktır. Bu çerçevede, Faz 6 'ye geçiş için gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

- Ülkemiz TIR Sözleşmesi Ek-11 çerçevesinde e-TIR sistemini hayata geçirebilmek için 2025 yılı süresince yazılım geliştirme süreçlerine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Sınır Ticareti

- 10.03.2025 tarihli, 2025/5 sayılı Genelge ile sınır ticaretine ilişkin mülga Karar ve Tebliğe atıfta bulunan hükümler içeren 2009/84 sayılı Genelgede yer alan hususlar mer'i mevzuat hükümleri çerçevesinde güncellenmiştir.

Sigorta Bilgilerinin Bakanlığımız Sistemlerine Aktarılması Projesi

- Yabancı plakalı taşıtların yeşil kart sigorta poliçelerinin dijital yöntemlerle kontrol edilmesine ilişkin Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu ile yürütülen çalışmalar neticesinde Azerbaycan'da düzenlenen yeşil kart sigorta bilgilerinin elektronik ortamda Bakanlığımız sistemlerine aktarılması sağlanmış ve 10.04.2025 tarihinde Aktaş, Sarp ve Türkgözü Gümrük Müdürlüklerinde uygulama başlatılmıştır.

- Geçici olarak ülkemize getirilen yabancı plakalı kara taşıtları için ülkemizde bulunan sigorta acentelerince düzenlenen poliçelerde yer alan bilgilerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinden webservis aracılığıyla Bakanlığımız sistemlerine anlık olarak alınmasını sağlayan veri paylaşımına yönelik proje 29.04.2025 tarihinde tüm gümrük müdürlüklerinde devreye alınmıştır.

Yabancı Plakalı Kara Taşıtları İçin Yolcu Rehberinin Güncellenmesi

- Turistik kolaylıklar kapsamında ülkemize geçici olarak getirilen kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı kara taşıtlarına ilişkin olarak vatandaşlarımızın bilgilendirilmesini teminen hazırlanan "Yabancı Plakalı Kara Taşıtları İçin Yolcu Rehberi" geçici ithal edilen taşıtların izin hak sahibi dışında kimlerin kullanabileceği, taşıta ilişkin mülkiyet değişikliği ile, pasaporttan pasaporta devir işlemi ve devralan şahıs tarafından taşıtın yurtdışı edilmesi

konuları ile ilgili soru ve cevaplar, izin hak sahiplerinin bilgi sahibi olmasını ve mağduriyet yaşamamasını teminen 05.08.2025 tarihi itibarıyla güncellenmiştir.

Tahsilat Takip Programı ile Taşıt Programı Arasında Entegrasyon

- Tahsilat Takip Programı ile Taşıt Programı arasında gerçekleştirilen entegrasyon sayesinde ceza kararları düzenlenirken plaka bilgisinin de girilmesi sağlanarak gümrük mevzuatı uyarınca düzenlenen cezalar tahsil edildikten sonra taşıtın yurt dışı edilmesinin sağlanması bu sayede tahsilatta etkinliğin arttırılması amaçlanmıştır. Bu düzenleme, 12.08.2025 tarihinde Kapıköy Gümrük Müdürlüğünde, 14.10.2025 tarihinde Çeşme Gümrük Müdürlüğünde ve 16.10.2025 tarihinde Kapıkule Gümrük Müdürlüğünde devreye alınmıştır.

Yerli Plakalı Taşıtlara İlişkin Araç Sicil Kayıt Bilgilerinin Bakanlığımız Sistemlerine Aktarılması Projesi

- Gümrük kapılarında tescil aşamasında yerli plakalı taşıtlara ilişkin bilgilerin, Türkiye Noterler Birliği veri tabanında tutulan araç sicil kayıt bilgilerinden Bakanlığımız sistemlerine aktarılması sağlanmış olup, bu düzenleme 18.11.2025 tarihinden itibaren tüm gümrük idarelerimizde devreye alınmıştır.

E-İhracat Pazarları ve Ülke Gümrük Uygulamaları Rehberi

- "E-İhracat Pazarları ve Ülkelerin Gümrük Uygulamaları Rehberi" 2025 yılının Kasım ayında güncellenerek kamuoyu ile yeniden paylaşılmıştır.

- Küresel ticaret hacminde önemli bir paya sahip Amerika Birleşik Devletleri'ne yapılan mikro ihracatı artırma hedefiyle 2025 yılı Ocak ayında yayımlanan "Ülke Gümrük Uygulamaları – Amerika Birleşik Devletleri" mini rehberi, ABD'deki önemli mevzuat değişiklikleri doğrultusunda güncellenerek 2025 yılı Eylül ayında kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu rehbere ilave olarak "Ülke Gümrük Uygulamaları – Birleşik Arap Emirlikleri", "Ülke Gümrük Uygulamaları – Suudi Arabistan", "Ülke Gümrük Uygulamaları – Kanada ve Ülke Gümrük Uygulamaları – Meksika" mini rehberleri 2025 yılında yayımlanmıştır.

Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi (BGB)

- Mikro ihracatçılarımızın BGB göndericisi/ihracatçısı oldukları eşyaya ilişkin ihtiyaç duydukları bilgilere erişebilmelerini sağlamak amacıyla BGB kapsamındaki detaylı verilerini Bakanlığımız GET-APP programı üzerinden sorgulayabilmeleri sağlanmış olup, diğer taraftan mikro ihracatçılarımızın ihracat rakamlarının değerlendirilmesinde ihtiyaç duydukları BGB ve Detaylı Beyan kapsamı e-ihracat verilerini aylık ve yıllık olarak GET-APP programı üzerinden sorgulayabilmeleri amacıyla hazırlanan GET-APP E-Ticaret sorgusuna yönelik teknik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Posta idaresi ve hızlı kargo operatörleri aracılığıyla düzenlenen BGB kapsamındaki mikro ihracat limitleri güncellenmiş ve 300 kg/15.000 Avro olan sınırlar 600 kg/30.000 Avro'ya yükseltilmiştir.

- BGB'nin operatör firmalar tarafından dikkat edilmesi gereken hususlara ve teknik iş süreçlerine "BGB Yükümlü Beyan Kılavuzu"nda yer verilmiş ve operatör firmaların istifadesine sunulmuştur.

- Mevzuat değişikliği ile BGB kapsamında konsinye ihracat yapılabilmesine imkân sağlanmış ve beyanlara ilişkin gümrük işlemlerinin kapsamı belirlenmiştir.

- Bir BGB'nin içeriğinde yer alan ve her bir alıcı/göndericiyi ifade eden taşıma senedinde yer alan bilgilerin düzeltilmesinin talep edilmesi halinde, her bir taşıma senedinde düzletmeye konu olan veri alanının aynı mahiyette olması durumunda, ceza her bir taşıma senedi için ayrı ayrı değil, yalnızca BGB'nin tamamı için bir kez uygulanacak şekilde mevzuat değişikliği yapılmıştır.

Karayolu ile Hızlı Kargo Taşımacılığında Yetkili Gümrük İdareleri

- AB'ye karayolu üzerinden hızlı erişim ve kolaylaştırılmış gümrük süreçlerinin yaygınlaştırılması amacıyla karayolu ile hızlı kargo taşımacılığına konu eşyanın gümrük işlemlerinin gerçekleştirileceği gümrük idareleri arasına Çorlu Havalimanı Gümrük Müdürlüğü ile Çerkezköy Gümrük Müdürlüğü eklenmiştir.

Uluslararası Örgütlerin 2025 Gündeminde Sınır Ötesi E-Ticaret Raporu

- Küresel e-ticaret ekosisteminde yaşanan gelişmelerin vatandaşlarımızca öğrenilebilmesini teminen uluslararası kuruluşların 2025 yılına dair sınır ötesi e-ticaret gündemleri ve faaliyetleri analiz edilmiş, Türkiye'nin bu süreçlerdeki katılımı ve politika uyum düzeyi ortaya koyulmuş olup, Rapor 2025 yılında Bakanlığımız web sayfasında yayımlanmıştır.

Teminat Bilgi Sistemi

- Gümrük idarelerine sunulan teminatlara ilişkin bilgilerin ve işlem süreçlerinin tek bir sistem üzerinden sorgulanabilmesi ve takip edilebilmesi amacıyla geliştirilen Teminat Bilgi Sistemi, 08.12.2025 itibarıyla merkez ve taşra birimlerinin kullanımına açılmıştır.

- Ticaret erbabı tarafından da söz konusu bilgilere erişim sağlanabilmesini teminen bahse konu uygulamanın yükümlülerin kullanımına açılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

Gümrük Müşavirleri ve Gümrük Müşavir Yardımcıları

- 31.12.2025 tarihi itibarıyla sistemde kayıtlı 468 Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM), 3.817 Gümrük Müşaviri ve 11.412 Gümrük Müşavir Yardımcısı bulunmaktadır.

- 2025 yılı içerisinde 04.03.2025-10.07.2025 ile 15.10.2025 tarihlerinde olmak üzere 3 defa Merkez Disiplin Kurulu toplantısı gerçekleştirilerek, Gümrük Müşavirlerine ve Gümrük Müşavir Yardımcılarına ilişkin toplam 68 geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, 8 ret olmak üzere 76 dosya karara bağlanmıştır.

- 2026 Yılı Gümrük Müşavirliği ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yapılan hazırlık çalışmaları sonrasında 30.12.2025 tarihli ve 33123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Diğer Faaliyetler

- Gümrük Kapıları Saha Analiz Programı kapsamında pilot uygulama devam ettirilmiştir.

- "İç Gümrük Saha Takip Programı" ve "Ro-Ro Limanlarında Konteyner ve Eşya Hareketlerinin Elektronik Ortamda Takibi" kapsamında iş akışları hazırlanmış olup, teknik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantılarında devreye alınan "Kağıtsız Gümrük Projesi" kapsamında uygulamanın seyri takip edilmiştir.

- Halihazırda yeni tax free sisteminde gümrük idarelerinde ve kiosklarda kullanılacak yazılım altyapısı hazırlanmış ve sistemin hayata geçirilebilmesi amacıyla tax free işlemlerinde kullanılan yolcu beraberi e-fatura verilerinin alınabilmesi için ihtiyaç duyulan çalışmalar yürütülmüştür.

Program Adı	Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele
Alt Program Adı	Gümrük Muhafaza Hizmetleri
Alt Program Hedefi	Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, kaçakçılıkla mücadele etmek.
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Gümrük Kaçakçılığıyla Mücadele **Açıklama:** • Ulusal güvenlik ve ekonomik refahımızın korunmasını teminen ülkenin dört bir yanında gerçekleştirilen operasyonlarla uyuşturucu başta olmak üzere tüm yasa dışı ticari faaliyetlerle mücadelemiz sürdürülecektir. Yasa dışı ticareti önlerken, yasal ticaretin olumsuz etkilenmemesi için son teknoloji ürünü teknik cihaz ve bilgi sistemlerine yatırım yapılarak bu alanda dünyanın sayılı idareleri arasında yer alma hedefimiz doğrultusunda çalışmalarımız devam edecektir. Ayrıca kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerindeki önemi nedeniyle dedektör köpek ve idarecilerinin sayısının artırılması ve bunların dünya standartlarında eğitime tabi tutulması ile kaçakçılıkla mücadelede etkinliği sağlamak ve istihbarat kapasitesini arttırmak amacıyla uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliğine yönelik politikamız sürdürülecektir. Risk odaklı, ihracata dayalı büyümeyi destekleyen, gümrüklerde harcanan süreyi ve işlem maliyetlerini en aza indiren, ülke güvenliğine en üst düzeyde katkıyı hedefleyen etkin ve dengeli gümrük gözetimi gerçekleştirerek kaçakçılıkla mücadele etmek temel politikamızdır. • Bakanlığımızın kaçakçılıkla mücadelede ihtiyaç duyduğu yeni nesil teknolojilerin yerli ve milli imkânlarla üretilmesi ve kurum teknik kapasitesinin artırılarak teknolojide dışa	

bağımlılığın azaltılması, uzun vadede kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik sistemlerin yerli üretimiyle, Türk üreticisinin güçlendirilmesi ve bu alanda bilgi birikiminin artırılması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda yürütülen ve Bakanlığımız ile Savunma Sanayii Başkanlığı arasında imzalanan protokollerle yerli ve milli imkânlarla üretilip muhtelif gümrük sahalarına kurulan Yarı Sabit Araç ve Konteyner Tarama Sistemlerinin (MİLTAR) seri üretimine geçilmesi ve ürün çeşitlendirilmesine gidilmesi kararlaştırılmış ve 24 Temmuz 2024 tarihinde Bakanlığımızda yapılan tören ile MİLTAR III Projesi protokolü imzalanmıştır. İmzalanan protokol ile 2025-2027 döneminde Yarı Sabit, Gezgin ve Hayalet Sistemlerinin yerli olarak üretilmesi hedeflenmektedir.

- Tütün mamullerinde yasa dışı ticareti önlemek amacıyla son kullanıcıya ulaştırıldığı noktalar olan ve tablacı diye tabir edilen sokak satıcıları ile Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı satış belgesini haiz satıcılara yönelik çalışmaların yerel yönetimler aracılığı ile artırılması ve bu kapsamda etkin denetimler gerçekleştirilerek, 4733 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatlarda öngörülen adli ve idari yaptırımların uygulanması sağlanacaktır.
- Akaryakıt Kaçakçılığı ile mücadele kapsamında 19/12/2019 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile yapılan iş birliği protokolü kapsamında, Bakanlığımız bünyesinde görev yapan ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Denetçisi unvanını haiz Gümrük Muhafaza personeli tarafından rutin, müşterek ve operasyonel olarak gerçekleştirilerek gerekli adli ve idari yaptırımların uygulanması sağlanacaktır.

Gümrük Kaçakçılığıyla Mücadele Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Gümrük Muhafaza Eğitimi

- 2025 yılı içerisinde 22 farklı alanda toplam 69 eğitim programı hayata geçirilmiştir. Söz konusu programlar aracılığıyla 2.179 personel, mesleki bilgi ve yetkinliklerini geliştirerek eğitimlerini başarıyla tamamlamıştır.

Dedektör Köpekler

- Kaçakçılıkla mücadelede önemli rolü olan dedektör köpeklerin sayısının artırılması çalışmaları devam etmekte olup, 2025 yıl sonu itibarıyla; 172 narkotik, 18 çay-tütün, 11 silah-mühimmat-patlayıcı, 6 nakit, 4 asayiş ve 2 canlı insan arama dedektör köpeği olmak üzere 213 adet dedektör köpek taşra idarelerinde görev yapmaktadır. Köpek Eğitim Merkezi'nde bulunan 42 köpek ile birlikte toplam 255 dedektör bulunmaktadır.

- 2025 yılında 47 adet köpek demirbaş kayıtlarımıza alınmıştır. Bu köpeklerden; 23'ü yavru yetiştiriciliği, 24'ü de hibe verilip yetiştirilen köpeklerdir.

Tarama Sistemleri

- Kaçakçılıkla mücadele kapsamında, ülkemize yasa dışı yollarla sokulmaya çalışılan her türlü eşyanın tespitinde hızlı ve etkili çözümler sunan tarama sistemlerinin sayısı, yıllar içerisinde güncellenerek artırılmaktadır.
- 2025 yıl sonu itibarıyla gümrüklü alan ve sahalarda, farklı türlerde toplam 80 adet araç ve konteyner tarama sistemi bulunmaktadır.

- 2025 yılında, Milli Tarama Sistemi (MİLTAR) Projesi kapsamında temin edilenler haricinde idare bütçesi ile Öncüpınar Gümrük Kapısında faaliyet göstermek üzere 1 adet mobil araç ve konteyner tarama sistemi temin edilmiştir. Ayrıca, işletici kuruluşlar tarafından Gürbulak Gümrük Kapısında faaliyet göstermek üzere 1 adet yarı-sabit araç ve konteyner MİLTAR ile Kocaeli Railport Limanında faaliyet göstermek üzere 1 adet geri yansıma entegreli mobil araç ve konteyner tarama sistemi temin edilmiştir.

- 2025 yılında, 12 adet sabit bagaj x-ray tarama sistemi temin edilmiş olup, muhtelif gümrüklü yer ve sahalara kurulumları yapılmıştır. Toplam 255 adet bagaj ve kargo x-ray tarama sistemi mevcuttur.

Milli Tarama Sistemi (MİLTAR) Projesi

- MİLTAR Projesi kapsamında, yarı sabit sistemler yaygınlaştırılmış; ayrıca, mobil (Gezgin) ve geri yansıma teknolojili (Hayalet) gibi sistemlerin prototipleri üretilerek ilgili sahalara kurulumları gerçekleşmiştir. Söz konusu prototiplerin de fabrika kabul testlerinde başarılı olmasının ardından sistemlerin seri üretimleri için çalışmalara başlanmış ve Hayalet sistemlerin seri üretimleri yapılmıştır.

- Habur (4), Öncüpınar (1), Kapıkule (2), Cilvegözü (1), Alsancak Limanı (1), Mersin Limanı (2), Samsun Limanı (1), Ambarlı Limanı (1) olmak üzere toplam 13 MİLTAR araç ve konteyner tarama sistemi faaliyete alınmıştır. Kurulan sistemlerden; Samsun Limanı'na 1 adet yarı sabit, Ambarlı Limanı'na 1 adet yarı sabit, Habur Gümrük Kapısı'na 1 adet geri yansıma teknolojili, Mersin Limanı'na 1 adet mobil, olmak üzere 4 adedi 2025 yılı içerisinde faaliyete alınmıştır. İlaveten, 3 adet de işletici kuruluşlar tarafından milli sistem temin edilmiştir. Halihazırda, faaliyette olan 80 adet araç ve konteyner tarama sisteminin 16 adedini (13 adedi proje kapsamında, 3 adedi işletici kuruluşlarca temin edilen) milli sistemler oluşturmaktadır.

Gümrükler Muhafazanın Kontrol Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi

- Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü işbirliğiyle yürütülen radyasyon kontrolleri ile posta ve hızlı kargo kontrollerini içeren iki ana bileşenden oluşan bir projedir. Bu kapsamda, 2025 yılında iki adet çalıştay ve eğitimler gerçekleştirilmiştir.

Kriminal Laboratuvar Projesi

- Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü Narkotik ve Psikotrop Maddeler İnceleme Bölümünce 2025 yılında, laboratuvarımıza gönderilen 1.023 adet dosya ile ilgili olarak 7.089 adet numune gelmiş ve 26.875 adet analiz yapılmıştır. Böylece, 2025 yılında bir önceki yıla oranla laboratuvarımıza gönderilen numune sayısında %8,23; yapılan analiz sayısında ise %19,33 artış gerçekleşmiştir.

- Kriminal Laboratuvar Müdürlüğünün Ulusal ve Uluslararası Standartların gereklerini karşılayacak düzey ve kalitede hizmet vermek amacıyla "TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Gereklilikler" standardı kapsamında

TÜRKAK tarafından yapılan Kapsam Genişletme ve Gözetim Denetimi sonrası alınan karar gereğince 18.03.2025 itibarıyla akredite metot sayısı 5'e çıkarılmıştır.

- Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü'nün uluslararası alanda tanınırlığının artırılması, adli uzmanlık alanlarında güncel gelişmelerin daha yakından takip edilebilmesi, kaliteli ve güvenilir hizmetin geliştirilmesi konusunda katkı sağlanması amacıyla;
  - ENFSI Uyuşturucu Çalışma Grubu Üyeliği ve Avrupa Gümrük Laboratuvarları Ağı olan "CLEN" üyeliğimiz devam etmektedir.
  - Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi–Yeterlilik Test Programına (UNODC-ICE) katılım sağlanmaktadır.
  - ENFSI Uyuşturucu Çalışma Grubu Yeterlilik Test Programına katılım sağlanması amacıyla sisteme kayıt yapılmıştır.
  - Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı TUBİM tarafından düzenli olarak organize edilen Erken Uyarı Sistemi Ulusal Çalışma Grubu Toplantılarına (EWS) katılım sağlanmaktadır.

<u>EXBS Programı</u>

- Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında, 2005 yılında imzalanan ve "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Önlenmesi Amaçlarına Yönelik Yardım Sağlanmasının Kolaylaştırılması için İşbirliğine İlişkin Anlaşma" olarak bilinen, kısaca "EXBS (Export Control and Related Border Security Assistance) Anlaşması" çerçevesinde 2025 yılı Ekim ayında İzmir'de ABD'li eğitmenlerin de katılımıyla İleri Seviye Radyasyon Kontrolleri Eğitimi düzenlenmiştir. Ayrıca, 2025 yıl sonunda yapılan değerlendirme toplantısında 2026 yılı için öne çıkan faaliyet konuları ele alınmıştır.

<u>Ufuk Avrupa Programı</u>

- Avrupa Birliği'nin özetle çeşitli alanlarda araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla oluşturduğu "Ufuk Avrupa (HORIZON Europe) Programı" kapsamında sınır yönetimi çağrı başlığı altında "CustomsAI" ve "AutoBorder" adı verilen iki projeye katkı sağlanmaktadır.

<u>Kara Kapıları Taşıt Takip Programı</u>

- Ülkemize giriş ve ülkemizden çıkış yapmak üzere gümrük sahasına gelen araçların, sahaya girişlerinden sahadan çıkışlarına kadar geçen süreçteki gümrük, x-ray, araç takip sistemi ve ihbar işlemlerinin takibini sağlayan bir programdır. Bu program, diğer taşıt takip sistemleri ve gümrük ihbar programı ile entegre şekilde çalışmaktadır.

<u>Kaçakçılık Bilgi Bankası</u>

- Kaçakçılık Bilgi Bankası, Türkiye Gümrük Bölgesi sınırları içinde ortaya çıkarılan tüm kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgilerin sistematik bir şekilde toplanması, depolanması ve

uluslararası standartlara uygun olarak analiz edilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Gerekli durumlarda, bu bilgiler ulusal ve uluslararası mücadele birimleriyle de paylaşılmaktadır.

Adli Kolluk Portalı

- Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) Kolluk Bilişim Sistemi, Bakanlığımız ile Adalet Bakanlığı arasında imzalanan "UYAP Kolluk Bilişim Sisteminin Kullanılmasına Dair Protokol" sayesinde Bakanlığımız adli kolluk birimlerinin Adli Kolluk Bilişim Sistemine erişimi sağlanmış olup, Bakanlığımız adli kolluk personeli sisteme tanıtılarak, adli kolluk işlemleri söz konusu sistem üzerinden yürütülmeye başlanmıştır.

Nakit Kontrol Programı

- 2025 yılında, yolcu ve nakit kontrol işlemleri başta olmak üzere diğer gümrük işlemlerinin sağlıklı, güvenilir ve hızlı bir şekilde yapılabilmesi, personelin yabancı yolcularla anlamlı iletişim kurabilmesi ve kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla 52 adet çeviri cihazı temin edilmiş olup, yolcu ve nakit kontrol işlemlerinin yoğun yürütüldüğü ilgili idarelere teslimi gerçekleştirilmiştir.

- Program üzerinden nakit açıklama ve nakit beyan istatistiklerine erişilebilmektedir. Buna göre, ülkemize girişte 8.285.834.250 ABD Doları değerinde 21.962 nakit kontrol işlemi gerçekleştirilmiştir. Ülkemizden çıkışta ise 327.652 ABD Doları değerinde 24.332 nakit kontrol işlemi gerçekleştirilmiştir.

İstihbarat Bilgi Sistemi (İBS)

- Bakanlığımız veri tabanlarında yer alan çeşitli veri öğelerinin sistematik biçimde analiz etmek amacıyla faaliyete geçirilen İBS kapsamında 2025 yılı içerisinde düzenlenen çevrim içi ve yüz yüze eğitimler sonucunda sistemin kullanıcı sayısı 477'ye ulaşmıştır.

Varış Öncesi Yolcu Analiz Programı

- Hava yolu şirketlerinden dijital ortamda alınan yolcu bilgileri, personel tarafından ekranlarda görüntülenerek risk değerlendirmesi yapılmasına olanak tanıyan Varış Öncesi Yolcu Analiz Programı'nın 2025 yılı itibarıyla toplam kullanıcı sayısı 463'e ulaşmış olup, söz konusu programın daha verimli kullanılabilmesi için eğitim çalışmaları devam etmektedir.

Yapay Zekâ Destekli Muhafaza Analiz Programı (MUHAFIZ)

- Risk analizi çalışmaları kapsamında; personel tecrübe ve bilgisinin yanında gümrük sahalarından geçen eşyaya ilişkin muhtemel uyumsuzluklar (yasa dışılık/vergiden kaçınma), taşıt hareketlerindeki anomaliler ve riskli firmalar, risk analizi çalışmaları kapsamında personel tecrübe ve bilgisinin yanı sıra MUHAFIZ adı verilen yapay zekâ yazılımından da faydalanmak suretiyle tespit edilmektedir.

Komuta Kontrol Merkezi (KKM)

- İdareler arasındaki koordinasyonun sağlandığı, kaçakçılıkla mücadelede etkin rolü olan KKM'de çalışan personel tarafından ülkemize gelen yolcular, araç ve eşyalar analize tabi tutulmakta, yapılan analizler sonucunda riskli olarak değerlendirilenler taşra idarelerimizce etkin şekilde kontrol edilmektedir. Bu sayede yalnız riskli işlemlere odaklanılarak, dürüst tacir ve yolcuların gümrüklerimizde harcadıkları süre en aza indirilmekte, yasal olarak ticaret yapan firmaların hakları korunarak ülkemizin vergi kaybı önlenmektedir. KKM aracılığıyla yapılan teknik takip ve analizler sonucunda 2025 yılında 199.580.569,9 TL değerinde kaçak eşya yakalaması gerçekleştirilmiştir.

Güvenlik Kamera Sistemleri (GKS)

- Komuta Kontrol Merkezi'ne aktarılmakta olan GKS 2025 yılında 32 idare 998 kamerayla izlenmekte olup, görüntüler en az 60 gün süre ile saklanmaktadır.

Plaka Tanıma Sistemi (PTS)

- Tamamen yerli imkânlarla geliştirilen bir sistem olan PTS ile manuel olarak yürütülen plaka kayıt işlemleri otomatik hale getirildiğinden kara kapılarından geçiş yapan araçların bekleme sürelerinin azaltılması, ülke güvenliği ve kaçakçılıkla mücadele anlamında ise gümrüklü sahalarda araçların kontrolünün en etkin biçimde tesis edilmesi hedeflenmiş olup, sistem 20 kara gümrük kapısı ile 10 Ro-Ro limanında uygulamaya alınmıştır.

Araç Takip Sistemi

- Türkiye'den transit rejiminin hükümlerine uygun olarak geçen ve riskli olarak değerlendirilen yüksek vergili eşyayı taşıyan araçları uydu aracılığıyla izlemek üzere tasarlanmış bir sistemdir.

- Araç Takip Sisteminde 6.911 adet mobil ünite cihazı kullanılmakta olup, 2025 yılı içinde toplam 70.332 adet araca mobil ünite cihazı takılmak suretiyle bu araçların sistem üzerinden izlenmesi sağlanmıştır.

Gümrüklü Eşya ve Nesne Takip Sistemi (GENTSİS)

- Transit yük taşıyan araçların hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine kadar eş zamanlı takibinin yapılması ve bu esnada oluşan riskli durumların tespit edilmesi amacıyla araçların ülkemizde kaldıkları süre boyunca anlık takibinin yapılabildiği, 1.260 adet GENTSİS cihazlarının sayısı 2025 yılının sonlarına doğru alımı yapılan 700 adet cihazın sisteme dahil olmasıyla birlikte 1.960 adete ulaşmıştır. GENTSİS'te 1.960 adet cihaz 88 idarede aktif olarak kullanılmakta olup, 2025 yılında kaçakçılıkla mücadele kapsamında 13.894 aracın izlemesi ve takibi gerçekleştirilmiştir.

- KKM'den Araç Takip Sistemi ile GENTSİS'te yapılan takipte, 2025 yılında yaklaşık 191.237.744,870 TL değerinde kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmıştır.

- 2025 yılında Araç Takip Sistemi ile GENTSİS'te takip ve izlemesi yapılan araçlardan 1.589 tanesine Gümrük Kanunu 241. maddesine muhalefet suçundan 13.955.505 TL değerinde cezai işlem uygulanmıştır.

Akaryakıt Takip Sistemi

- Akaryakıt Takip Sistemi, Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejim, Seri No:3) gereğince, Irak'tan Mersin ve İskenderun limanlarına ve tersi yönde yapılan ham petrol, benzin, motorin ve jet yakıtının taşımacılığının takibi ve suistimalinin önlenmesi amacıyla kullanılmaktadır. Söz konusu araçlar, KKM ve rota üzerindeki ilgili idareler tarafından izlenmektedir. Araç Takip Sisteminde olduğu gibi şüpheli durum halinde harekete geçilmekte ve gerekli önlemler alınmaktadır. Sistemin kullanım amacı ülkemizde akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele çerçevesinde yoğun olarak yürütülen çalışmalara teknik destek sağlamaktır.

Hava Takip Sistemi

- Hava Takip Sistemi ile ülkemize gelen veya ülkemizden giden uçaklardaki yolcu bilgilerinin Kaçakçılık Bilgi Bankası ve Kaçakçılık İhbar Programı ile eşleştirmesi yapılmakta ve bu sayede kaçakçılık açısından riskli olarak değerlendirilen yolcular takip edilmektedir.

- 2025 yılında Komuta Kontrol Merkezi'nden yapılan izleme ve takiple yaklaşık 8.342.825 TL değerinde kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmıştır.

Gemi Takip Sistemi

- Gemi Takip Sistemi ile kara sularımızdaki tüm gemiler sistem üzerinden takip edilmekte, kaçakçılık açısından riskli olanlar devriye botlarımız ve gemi arama ekiplerimizce kontrol edilmektedir. Bakanlığımızda kullanılmakta olan Kaçakçılık Bilgi Bankası, İhbar Takip Programı, Özet Beyan ve Gemi Takip Programı yeni yapılan yazılıma entegre edilmiştir. Sistemin uyarı oluşturması sağlanarak gemiye ait güncel ve geçmişe yönelik kayıtlı olan bütün verilere ulaşılmaktadır.

Radyasyon İzleme Sistemi

- Radyasyon İzleme Sisteminde, eşyanın sunulduğu ilgili Gümrük İdaresi kara, deniz ve hava gümrük kapılarımızdan radyoaktif madde uyarısı alınması halinde işlem tesis edilmektedir.

- Radyasyon İzleme Sisteminde 241 adet istasyondan, 109 adet istasyonun veri akışı bulunmaktadır. Sisteme Nükleer Düzenleme Kurumu kullanıcıları yetkisi tahsis edilmesi hususunda ilgili birimler ile koordineli olarak çalışmalar devam etmektedir.

Kaçakçılıkla Mücadele

- Yasa dışı uyuşturucu ticaretiyle mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı itibarıyla 34 NARKOKİM biriminde görevli personel sayısı 619'a ulaşmıştır.

- Uyuşturucu ile mücadelede uluslararası iş birliği çerçevesinde, başta Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), Avrupa Birliği Uyuşturucu Ajansı (EUDA), DGÖ ve Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi (SELEC) olmak üzere uluslararası, bölgesel ve ikili iş birliği çalışmaları kesintiye uğramadan devam etmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılında, ülkemiz üzerinden transit olarak Güney Amerika'dan İspanya'ya gönderilen bir konteynerde gerçekleştirilen uyuşturucu kaçakçılığı teşebbüsüne ilişkin Bakanlığımız ile İspanya Ulusal Polis Teşkilatı birimleri tarafından söz konusu uyuşturucu kaçakçılığı girişiminin tüm yönleriyle ortaya çıkartılabilmesi amacıyla başarılı bir uluslararası kontrollü teslimat operasyonu gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, 2025 yılında SELEC koordinasyonunda, Bakanlığımız ile Arnavutluk kolluk birimleri iş birliğinde gerçekleştirilen ortak operasyon "SELEC Yılın Operasyonu" ödülleri kapsamında "Birincilik Ödülü"ne layık görülmüştür.

- 2025 yılında yasa dışı uyuşturucu ticareti ile mücadele çalışmaları kapsamında Bakanlığımızca 925 adet olayda yaklaşık 44 milyar TL değerinde toplam 33 ton 647 kg uyuşturucu madde yakalaması gerçekleştirilerek bu alanda tarihin en yüksek yakalama miktarına ulaşılmıştır.

- 2025 yılında Bakanlığımızca birçok uyuşturucu madde türünde yüksek miktarlı yakalamalar gerçekleştirilmiş olup, bunlar arasında; Esendere Gümrük Kapısında 430 kg eroin ve 294 kg afyon sakızı, İstanbul Havalimanında 455 kg kokain, İstanbul Ambarlı Limanında 291 kg kokain, Kapıkule Gümrük Kapısında 591 kg ecstasy, Habur Gümrük Kapısında 369 kg captagon, Hamzabeyli Gümrük Kapısında 869 kg esrar, Tekirdağ Limanında 1,15 ton esrar cinsi uyuşturucu yakalamaları öne çıkmaktadır.

- Yasa dışı uyuşturucu ticaretinin önlenmesine yönelik alınan ilave önlemler neticesinde, özellikle ulaşılabilirliği en kolay olan metamfetamin maddesine yönelik olarak 2025 yılında Bakanlığımızca gerçekleştirilen operasyonlarda yaklaşık 25,2 milyar TL değerinde 7,7 ton metamfetamin cinsi uyuşturucu madde ele geçirilmiştir. Gürbulak Gümrük Kapısında, 2025 yılı içerisinde, farklı tarihlerde gerçekleştirilen operasyonlarda toplam 5,2 ton metamfetamin maddesi ele geçirilmiş olup, Haziran ayında gerçekleştirilen 1,8 tonluk metamfetamin yakalaması ise bu yıl içerisinde gerçekleştirilen en yüksek miktarlı metamfetamin yakalaması olarak kayıtlara geçmiştir.

- Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele kapsamında, 2025 yılı itibarıyla Türkiye'de petrol piyasasında faaliyet gösteren 34 dağıtıcı, 95 depolama tesisi ve 12.653 bayi bulunmaktadır. 2025 yılında gerçekleştirilen kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri doğrultusunda yapılan rutin, müşterek ve operasyonel denetimler kapsamında; 107 farklı olayda yaklaşık 153 milyon TL değerinde 3 bin 725 ton kaçak akaryakıt ve akaryakıt harici petrol ürünü tespit edilmiştir. Tespit edilen kaçak akaryakıt ürünlerinin %67'sine el konulduğu ve yakalamaların %23'ünün dosya üzerinden gerçekleştirildiği ve 2025 yılında en çok el konulan petrol ürününün motorin olduğu görülmektedir.

- Bakanlığımız bünyesinde faaliyetleri devam eden Akaryakıt Özel Ekibince 2025 yılında 48 firmaya yönelik yürütülen çalışmalarda yaklaşık 6,6 milyar TL kamu kaybı ortaya çıkartılmış, ayrıca akaryakıt yerine kullanılabileceği değerlendirilen 48.000 lt. karışımlı ürün ele geçirilmiştir.

- Tütün, tütün mamulleri ve alkollü içki kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında yaklaşık, 4 milyon paket sigara,1.099 ton tütün, 99 milyon adet makaron, 49 milyon adet sigara kâğıdı, 62,7 milyon adet sigara filtresi, 291 bin adet elektronik sigara cihazı, 10,1 milyon adet elektronik sigara tütün pod/kartuşu, 99 bin litre alkollü içki ele geçirilmiştir.

- 2025 yılında kaçak tütün, tütün mamulleri ve alkollü içki yakalamalarının genel toplamına bakıldığında; bir önceki yıla kıyasla toplam olay sayısında %12 yakalama miktarında %33 ve yakalama değerinde %48 oranında artış olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca, 2025 yılında önceki dönemlere kıyasla özellikle elektronik sigara cihazı ve elektronik sigara tütün pod/kartuşu türündeki eşya gruplarının yakalama olay sayılarında ciddi bir artış gerçekleştiği tespit edilmiştir.

- Tütün ve Tütün Mamulleri Kaçakçılığıyla Mücadele Özel Ekibi tarafından 2025 yılında 18 farklı olayda kaçak olduğu tespit edilen 231.970 adet sigara, 15.078,929 kg sarmalık kıyılmış tütün, 45.033.100 adet makaron, 90.000 adet / 14.891 bobin sigara kâğıdı, 3 adet makaron üretim makinesi ele geçirilmiştir. Ele geçirilen eşyaların gümrüklenmiş değeri 283,37 milyon TL'dir.

- 7.200 adet elektronik sigara tütünü, 253 adet kullanıma hazır elektronik sigara cihazı, 19.080 ml kullanıma hazır elektronik sigara likidi (nikotin) ele geçirilmiş ve 27 şahıs hakkında adli işlem başlatılmıştır. Tütün Özel Ekibi tarafından hazırlanan araştırma ve inceleme raporları kapsamında 2 üretici firma hakkında Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı tarafından inceleme başlatılmıştır. Ele geçirilen ürünlerin gümrüklenmiş değeri 108,8 milyon TL olup, 91,4 milyon TL kamu zararı engellenmiştir.

- Göçmen kaçakçılığıyla mücadele faaliyetleri kapsamında, son üç yılda göçmen yakalamalarının azalma eğiliminde olduğu görülmektedir; 2023'te 1.729 olayda 3.532 göçmen, 2024'te 1.008 olayda 2.373 göçmen, 2025'te ise 808 olayda 1.786 göçmen yakalanmıştır.
- Elektronik eşya kaçakçılığıyla mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında elektronik eşya kaçakçılığına yönelik yürütülen operasyonlarda, 1.137 olayda yaklaşık 2,3 milyon adet elektronik eşya ele geçirilmiş ve tespitler ağırlıklı olarak Habur Gümrük Kapısı, İstanbul Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı'nda yapılmıştır. Kaçak cep telefonları bu olayların %63'ünü oluşturmuş, 721 olayda 1 milyar 401 milyon TL değerinde 144 bin 636 adet kaçak cep telefonuna el konulmuştur.

- İlaç ve tıbbi malzeme kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı içerisinde Bakanlığımızca yürütülen operasyonların neticesinde, 245 olayda 454 milyon 442 bin TL değerinde kaçak ilaç ve tıbbi malzeme ele geçirilmiştir. Ülke genelinde yürütülen etkin mücadele faaliyetleri neticesinde 2025 yılında, önceki yıla kıyasla ilaç ve tıbbi malzeme yakalamasında değer bazında yaklaşık %159 artış gerçekleşmiştir.

- Gıda kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı boyunca gerçekleştirilen operasyonlar sonucunda 209 ayrı olayda, toplam 43 bin ton kaçak gıda maddesine el konulmuş olup, ele geçirilen ürünlerin toplam piyasa değerinin 2 milyar TL olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu dönem detaylı olarak incelendiğinde, özellikle hububat kaçakçılığı vakalarının dikkat çektiği görülmektedir. Bu kapsamda, 6 farklı olayda toplam 27,8 bin ton hububat ele geçirilmiştir.

- Tarihi eser kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığıyla mücadele kapsamında, 31 olayda toplam 11 bin 200 eser ele geçirmiştir. Kaçakçılık olaylarının %58'i ülkeye girişte ve %39'u ülkeden çıkışta gerçekleştirilirken %42'si kara gümrük kapılarında ve %39'u havalimanlarında kaydedilmiştir.

- Biyokaçakçılıkla mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında 53 olayda 35,5 milyon TL değerinde 222 bin 611 adet CITES Sözleşmesi ile koruma altında bulunan bitki ve hayvan türleri ile hayvan parçalarını ele geçirilmiştir. Ayrıca, 21 olayda yaklaşık 113,4 milyon TL değerinde tohum ve fidan yakalanmıştır. Hayvan türlerinde papağan ve sülük; hayvan parçalarında ise fildişi ve yılan derisi öne çıkmaktadır. Yakalamaların %94'ü ülkeye girişte ve %5'i kara gümrük kapılarında gerçekleştirilmiş olup, ülkemizde söz konusu özel türlere ilişkin bir pazar bulunmaması sebebiyle, biyokaçakçılık faaliyetlerinde ülkemizin varış ülkesi olmaktan ziyade transit güzergâhı olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

- Silah ve mühimmat kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı boyunca gerçekleştirilen operasyonlar neticesinde toplamda 64 bin adet silah ve mühimmat yakalanarak yasa dışı dolaşıma girmesi engellenmiştir. Ele geçirilen materyaller incelendiğinde; yaklaşık 12,7 bin adet fişek, 335 adet tabanca, 237 adet tüfek, 45,7 bin adet mermi, 115 adet kesici ve delici alet ile 4.331 adet silah parçası bulunduğu tespit edilmiştir.

- Taşıt ve oto yedek parça kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, Bakanlığımız bünyesinde yapılan risk analizi çalışmaları, denetim faaliyetleri ve gerçekleştirilen operasyonlar neticesinde; 2025 yılı içerisinde gümrük kapılarımızda ve ülke çapında gerçekleştirilen kontrollerde kaçakçılığa konu edilmek istenilen 1.663 adet taşıta ilişkin adli işlem tesis edilmiş olup, söz konusu araçların 1.048 adetlik kısmını kaçak binek otomobiller oluşturmaktadır.

- Tekstil kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında 655 farklı olayda, 5 milyar TL değerinde kaçak tekstil ve tekstil eşyası ele geçirilmiştir. Bu alanda 91 farklı olayda 2,3 milyar TL değerinde kumaş yakalaması değer bakımından öne çıkan eşya türlerinden biridir.

- Değerli maden ve döviz kaçakçılığı ile mücadele faaliyetleri kapsamında, 2025 yılında 336 farklı olayda yaklaşık 19 ton ve 28 milyar 303 milyon TL değerinde kaçak altın, gümüş, pırlanta ve muhtelif mücevher gibi farklı türlerde kaçak eşya tespiti yapılmıştır. 2025 yılında dövizde 102 farklı olayda 513 milyon 869 bin TL değerinde tespit yapılmıştır.

- Bakanlığımız envanterinde 27 adet motorbot bulunmakta olup, kara sularımızdaki kaçakçılık risklerinin bertaraf edilmesi, kaçakçılık girişimlerine yönelik caydırıcılık ve etkin denetim sağlanması amacıyla yürütülen deniz devriyesi ile gemilerin açıkta aranmasına dair işlemler yürütülmüştür.

- Gemi Arama Ekipleri tarafından 2025 yılında 1.531 gemi aranmıştır. Gemi Arama Ekiplerinin faaliyetleri neticesinde 2025 yılında, 85 olayda 2024 yılına kıyasla %170 artışla 257.209.879,38 TL değerinde yakalama gerçekleştirilmiştir. Ayrıca diğer ulusal mücadeleci kurumların, gemi arama ve deniz operasyonları ile ilgili eğitim talepleri kapsamında, kurumların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Bakanlığımızca Gemi Arama Eğitimleri düzenlenmekte ve müşterek operasyonlar icra edilmektedir.

- Deniz Devriye Ekipleri; günümüz ihtiyaçları doğrultusunda son teknoloji motorbotlar ile modernize edilerek faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu motorbotlar ile sayısı 18'e ulaşan Deniz Devriye Ekiplerimizce 2025 yılında 2.920 saat devriye faaliyeti gerçekleştirilerek 1113 adet deniz taşıtı kontrole tabi tutulmuş olup, kontroller sonucunda 60 idari, 10 adli işlem tesis edilmiştir.

- Konteyner Kontrol Ekipleri tarafından 2025 yılında tarama sistemlerine sevk edilen 248.094 konteynerin 24.180'i fiziki aramaya tabi tutulmuştur. Konteyner Kontrol Ekiplerinin faaliyetleri sonucunda 2025 yılında 133 olayda 2.222.399.604,40 TL değerinde yakalama gerçekleştirilmiştir.

- Kapıköy, Esendere, Habur, Sarp, Dilucu ve Gürbulak Kara Sınır Kapılarında kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak, gümrüklü sahalarda kamu düzenini sağlamak ve sınır kapısında görevli gümrük personeli ve diğer paydaşlar için daha verimli bir çalışma ortamı tesis etmek amacıyla Asayiş Timleri tarafından 2025 yılında 1.420 idari ve 41 adli işlem uygulanmıştır.

- 2025 yılı içerisinde sınırı aşan suçlar ve kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri kapsamında kurum, kuruluş ve yabancı ülkelerle toplam 48 adet toplantı ve bilgi değişimi gerçekleştirilmiştir. Bunlara ek olarak, uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi çalışmaları doğrultusunda 7 adet uluslararası operasyona katılım sağlanmıştır.

- Kaçakçılıkla mücadelede vatandaşların da desteğini sağlamak amacıyla kurulan Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı 7/24 esasına göre hizmet vermekte olup, burada çalışan personel, ihbar niteliği taşıyan her türlü bilgiyi en kısa zamanda ilgili merkez ve taşra birimlerine iletmektedirler. 2025 yılı içerisinde Bakanlığımıza iletilen ihbarlardan 189 tanesinde yakalama gerçekleştirilmiş, yakalanan eşyaların toplam değeri 165 milyon TL ve uygulanan idari para cezası ise 1.248.103.272 TL'dir.

- 2025 yılında, ALO 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattına ilave olarak; 628 adet e-posta ihbarı, 821 adet CİMER başvurusu, 1.150 adet Bakanlık internet sayfası üzerinden, 38 adet diğer kaynaklardan olmak üzere 2.637 başvuru alınmış olup, yakalama gerçekleşen olayda ele geçirilen eşyaların toplam değeri yaklaşık 438.000.000 TL ve uygulanan idari para cezası ise 169.586.128 TL'dir.

- Ulusal ve uluslararası alanda yürütülen istihbari çalışmalar neticesinde yaklaşık 2 milyar TL değerinde eşya yakalaması gerçekleştirilmiş ve 1.417.689.400 TL tutarında ise idari para cezası uygulanmıştır.

Araç ve Yolcu İstatistikleri

- 2025 yılında kara, hava, deniz yolu ile gümrük kapılarımızda giren 93.163.428 adet yolcu ile 6.092.611 adet araç bulunmakta olup, gümrük kapılarımızda çıkan 92.766.051 adet yolcu ile 6.080.448 adet araç bulunmaktadır.

Program Adı	Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu
Alt Program Adı	Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi
Alt Program Hedefi	Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirler almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Piyasa Gözetimi Faaliyetleri **Açıklama:** Piyasaya arz edilen tüketici ürünlerinde, risklerin ve güvensizliğin asgari seviyeye indirilmesi amacıyla risk esaslı ve proaktif bir yaklaşım gözetilerek riski kaynağında önlemek adına denetimler imalatçı ve ithalatçı odaklı yürütülecektir. Ayrıca ürün güvenliği mevzuatına yönelik farkındalığın artırılması amacıyla iktisadi işletmecilere yönelik rehberlik ve bilgilendirme çalışmalarına ağırlık verilecektir. AB mevzuatı da dikkate alınarak gerektiği durumlarda güncelleme çalışmaları yapılacaktır. Denetim personelinin yetkinliğinin artırılması amacıyla rehberlik ve eğitim çalışmaları düzenlenecektir. Hedeflenen performans göstergesi değerine ulaşılmasını teminen denetimlerin etkin bir şekilde planlanması sağlanacaktır.	
Faaliyet: Reklam ve Haksız Ticari Uygulamaların Denetimi **Açıklama:** Tüketicilerin yanıltıcı ve aldatıcı reklamlara ve haksız ticari uygulamalara karşı korunması amacıyla başvuru üzerine veya re'sen reklam ve haksız ticari uygulamaların denetimi, ihtiyaca göre ilgili mevzuatın güncellenmesi.	
Faaliyet: Tüketici Hakem Heyetleri Koordinasyonu **Açıklama:** Türkiye genelinde faaliyet gösteren tüketici hakem heyetleri arasında uygulama birliğinin sağlanması, gerekli eğitimlerin verilmesi, ihtiyaçlarının tespiti ve giderilmesi, ilgili mevzuatın güncellenmesi.	
Faaliyet: Tüketicinin Bilinçlendirilmesi **Açıklama:** Tüketicilerin hakları, hak arama yolları, başvuru süreci, bilinçli tüketim konularında bilgilendirilmesi; eğitilmesi için gerekli eğitim materyallerinin hazırlanması; anket vb. yöntemlerle geri bildirimlerin toplanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucuna göre politika belirlenmesi; gelişmiş ülke uygulamalarının takip edilmesi.	

Piyasa Gözetimi Faaliyetleri Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD)

- Ürünlerin oluşturabileceği risklerden tüketicileri korumak amacıyla; Bakanlığımızın sorumluluğunda bulunan tekstil, ayakkabı, kırtasiye, mobilya, çocuk bakım ürünleri, oyuncak, deterjan gibi doğrudan tüketiciye arz edilen ürünlere yönelik PGD faaliyetleri yürütülmektedir.

- PGD faaliyetleri temel olarak; kullanıcı kitlesi, ürünlerin piyasadaki yaygınlığı, tüketim yoğunluğu, meydana gelebilecek tehlikeler gibi farklı kriterler göz önünde bulundurularak oluşturulan aylık planlar çerçevesinde risk esaslı şekilde yürütülmektedir. Planlara ek olarak tüketici şikâyetleri, adli ve idari makamların talepleri, Avrupa Birliği Hızlı Uyarı Sistemi (Safety Gate) bildirimleri ve resen incelemeler kapsamında ticaret denetmenleri tarafından bilgi/belge kontrolü, duyusal muayene, numune alımı, rehberlik ve bilgilendirme gibi yöntemlerle denetimler gerçekleştirilmektedir.

- 2025 yılında gerçekleştirilen PGD faaliyetleri kapsamında 5.707 firmada rehberlik ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiş, 2.467 firmada 6.189 parti ürün denetlenmiştir. Tespit edilen uygunsuzluklara yönelik 48.553.153 TL idari para cezası uygulanmış, güvensiz ürünlerin piyasadan toplatılması, bertaraf edilmesi ve risk altındaki tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla ilan edilmesi sağlanmıştır. Ayrıca bu ürünlerin bilgileri; Bakanlık olarak vatandaşların güvensiz ürünlerden zarar görmesini engellemek ve tüketicilerin farkındalığının artması amacıyla Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi (guvensizurun.ticaret.gov.tr-GÜBİS) aracılığıyla duyurulmasına devam edilmiştir.

Reklam ve Haksız Ticari Uygulamaların Denetimi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Reklam Kurulu

- Reklam Kurulu gündeminde görüşülen 1.620 dosyadan 1.459'u mevzuata aykırı bulunmuştur. Bu dosyaların 974'üne durdurma cezası, 370'ine idari para ve durdurma cezaları verilmiştir. Ayrıca internet ortamında gerçekleştirilen ve aykırı olduğu belirlenen reklamlara ilişkin 80'i yalnızca erişimin engellenmesi, 31'i diğer idari yaptırımlarla birlikte erişimin engellenmesi kararı olmak üzere, toplam 111 adet dosyada erişimin engellenmesine karar verilmiştir.

- 2025 yılında Reklam Kurulu tarafından 242.230.515 TL idari para cezası uygulamıştır.

Reklam Konseyi

- 7. Reklam Konseyi toplantısı, "Reklam Kurulu'nun 30. Yılı Geçmişten Günümüze Reklamcılığın Dönüşümü" ana gündemiyle çeşitli sektör paydaşlarının katılımıyla 02.12.2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

- Reklam Konseyi gündeminde, 2025 yılı Reklam Kurulu faaliyetlerinin değerlendirilmesi, mevzuat değişiklikleri, Geçmişten Bugüne Reklam Konseyi, Proje Pusula Medya Ölçüm Konseyi, Avrupa Birliği yapay zekâ düzenlemeleri, reklamcılıkta veri ve yeni teknolojiler, influencer pazarlaması ve yapay zekâ gibi konu başlıkları ele alınmıştır.

Tüketicinin Taraf Olduğu Sözleşmelerin Denetimi

- 6502 sayılı Kanun'un ön ödemeli konut satış sözleşmelerine, abonelik sözleşmelerine, finansal sözleşmelere, mesafeli sözleşmelere, taksitle satış sözleşmelerine, iş yeri dışında kurulan sözleşmelere, doğrudan satış sistemlerine, piramit satış sistemlerine, devre tatil sözleşmelerine, paket tur sözleşmelerine ve satış sonrası hizmetlere ilişkin denetim faaliyetleri kapsamında; 2025 yılında 245 firma denetlenmiş, aykırı faaliyeti tespit edilen 237 firmaya idari para cezası uygulanmış, 5 firma hakkında erişim engeli kararı alınmıştır.

Satış Sonrası Hizmetler ve Belgelendirme

- Satış Sonrası Hizmetler Yönetmeliğine ekli listedeki ürünleri üreten veya ithal eden firmalara elektronik ortamda "E-Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi" verilmektedir. Söz konusu Yönetmelik ekinde yer alan toplam 239 adet ürün grubu için garanti belgesi ve 196 adet ürün grubu için satış sonrası hizmet yeterlilik belgesi zorunluluğu bulunmaktadır.

- E-belgelendirme faaliyetleri kapsamında, 2025 yılı içinde 2.650 adet satış sonrası hizmet yeterlilik belgesi onaylanmıştır.

- Üretici ve ithalatçıların tüketicilere satış sonrası hizmet sundukları yetkili servis istasyonlarına ilişkin bilgilere doğru ve kolay bir şekilde erişim sağlanmasını temin etmek amacıyla hazırlanan "Servis Bilgi Sistemi" firmalar ve tüketiciler tarafından kullanılmaktadır.

- Servis Bilgi Sisteminde 2025 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 57 bin adet yetkili servis istasyonu bilgisi yer almakta olup, sistemden bugüne kadar yaklaşık 4 milyona yakın kullanıcı faydalanmıştır.

- Yenilenmiş ürünlerin satışına ilişkin yasal altyapıyı oluşturmak ve kullanılmış cep telefonu, tablet, bilgisayar, akıllı saat, oyun konsolu, modem gibi ikinci el piyasada sıklıkla alışverişe konu olan teknolojik ürünlerin belirli bir standartta yenilenmesi, sertifikalı ve garantili bir şekilde tekrar satışa sunulmasına yönelik faaliyetleri düzenlemek amacıyla yayımlanan "Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde yetki verilen Yenileme Merkezi sayısı 24'e ulaşmıştır.

Diğer Faaliyetler

- Türk Dünyası'nda pazarlama, reklam ve medya alanlarında iş birliğini güçlendirmek amacıyla Türkiye ve Azerbaycan'ın öncülüğünde Türk Dünyası Pazarlama, Reklam ve Medya Birliği (TÜREK) kurulmuştur.

- Sosyal medya etkileyicilerinin (influencer) hem daha fazla sorumluluk bilinci içinde tanıtım yapması hem de birer mecra kuruluşu olarak kendilerinin veyahut iş birliği yaptıkları reklam verenlerin yüksek cezalara maruz kalmasını önlemek amacıyla 09.01.2025 ve 05.02.2025 tarihlerinde "Sorumlu Sosyal Medya Etkileyicileri Projesi" kapsamında eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Tüketicinin Korunmasına İlişkin Mevzuat Çalışmaları

- 2025 yılında yapılan mevzuat çalışmalarına ilişkin detaylar aşağıda sunulmaktadır:

  - 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Uygulanan İdari Para Cezalarına İlişkin Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara ilişkin cezalar da Kanun kapsamındaki diğer para cezaları gibi uzlaşma kapsamına alınmak suretiyle Reklam Kurulu tarafından idari para cezası verilen muhataplara da yargı yoluna gitmemek koşuluyla idari para cezasından %50'ye kadar indirim yapılmasına imkân veren uzlaşma müessesesinden faydalanma hakkı tanınmıştır.
  - Bazı Tüketici Ürünlerinde Uygunluk Denetimi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile; tekstil ve ayakkabı başta olmak üzere, Bakanlığımızın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinde hayvansal menşeli parça yer alması durumunda, bu parçaların hangi hayvandan elde edildiğine dair bilginin tüketicilerimize belirtilmesi zorunlu hale getirilmiştir.
  - Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; tüketicilerimizin mesafeli olarak kurulan sözleşmelerde cayma hakkını kullanmaları halinde iade kargo ücretlerinin satıcı/sağlayıcı tarafından karşılanması şeklindeki uygulamanın korunması yönünde yeniden mevzuat değişikliği yapılmıştır. Tüketicilerimizin sıklıkla kullandıkları elektronik ürünler olan cep telefonu, akıllı saat, tablet ve bilgisayar ürünlerinin mesafeli olarak alışverişe konu edilmesi halinde cayma hakkının kullanılamayacağına yönelik değişiklik de yeniden gözden geçirilmiş ve bu ürünler cayma hakkının istisnaları kapsamından çıkartılmıştır.
  - 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, tüketicilerimizin satıcı ve sağlayıcılar tarafından doğru bilgilendirilmesi amacıyla mesafeli sözleşme kurulmadan önce ve ön bilgilendirme formu aracılığıyla tüketici uyuşmazlıklarına yönelik olarak parasal limitler dahilinde tüketici mahkemelerinin görev ve yetki alanına giren uyuşmazlıklar için tüketici mahkemesine dava açmadan önce arabulucuya başvurulması şartına ilişkin bilgiye de yer verilmesi zorunluluğu düzenleme altına alınmıştır.
  - Doğrudan Satışlar Hakkında Yönetmelik ile; ülkemizde tüketicilerin korunması odaklı olarak, doğrudan satış sistemlerinin temel esasları belirlenmiş, doğrudan satışlarda 30 günlük cayma hakkı getirilmiş, Bakanlığımızdan yetki belgesi almayan şirketlerin doğrudan satış faaliyetinde bulunamayacağı düzenlenmiş, çoğunluğu kadın girişimcilerden oluşan doğrudan satış sistemleri özel olarak düzenlenerek kadınların ticari hayata katılımı teşvik edilmiş, doğrudan satış şirketlerine tüketicileri bilgilendirme yükümlülüğü getirilerek, tüketicilerin en üst seviyede koruması sağlanmış, doğrudan satıcılara ilişkin hükümler netleştirilmiş, sisteme katılma ve ayrılmanın şartları belirlenmiştir.
  - 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Uygulanan İdari Para Cezalarına İlişkin Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

ile; 01.10. 2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere, kamu hizmetine erişimin kolaylaştırılması ve hizmet akışındaki aksaklıkların önüne geçilmesi amacıyla, gerekli görülen hallerde ticaret il müdürlükleri bünyesinde uzlaşma komisyonları kurulmasına olanak tanınmıştır.

- Fiyat Etiketi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; perakende olarak açıkta satılan ürünlerin tartımı esnasında birlikte tartıldığı kapların ağırlığı olan daranın düşürülmesi zorunlu hale getirilmiştir. Lokanta, restoran, kafe, pastane ve benzeri yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde; masalarda fiyat listelerinin tüketiciye sunulma sürecinde karşılaşılan güçlüklerin giderilmesi ve tüketicilerin fiyat bilgisine daha kolay erişim sağlaması amacıyla fiyat listelerinin karekod uygulaması ile gösterilmesine olanak sağlanmıştır. Lokanta, restoran, kafe, pastane ve benzeri yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerine, fiyat listelerine ilişkin verileri kurulacak olan sisteme aktarma yükümlülüğü getirilmiştir.
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 68'inci maddesinin birinci fıkrası ile Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen parasal sınırlar, 27.11.2025 ve 33090 sayılı Resmî Gazete'de Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olarak tespit edilen %25,49 oranında artırılarak 23.12.205 tarihli ve 33116 Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 186.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir.
- İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmeler Yönetmeliğinin 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen parasal sınırın, 27.11.2025 tarihli ve 33090 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olarak tespit edilen %25,49 oranında artırılarak 23.12.2025 tarihli ve 33116 Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 313 TL olarak yeniden belirlenmiştir.
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezaları, 27.11.2025 tarihli ve 33090 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde 2025 yılı için yeniden değerleme oranı olarak tespit edilen %25,49 oranında artırılarak 23.12.2025 tarihli ve 33116 Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile yeniden belirlenmiştir.

Tüketici Hakem Heyetleri Koordinasyonu Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

<u>Tüketici Hakem Heyetleri (THH)</u>

- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca, tüketici hakem heyetleri tüketiciler ile tüketici işleminin diğer tarafı olan satıcı veya sağlayıcılar arasında yaşanan uyuşmazlıkların adil, hızlı, basit ve olabilecek en az masrafla çözüme bağlanması amacıyla kolay ulaşılabilir şekilde Bakanlığımızca yargı dışı karar merci olarak teşkil edilmiş olup, 1995 yılından beri faaliyetlerine devam etmektedir. Yerine getirdiği önemli hizmetler nedeniyle tüketici haklarının korunması konusunda lokomotif görevi üstlenmiş olan tüketici hakem heyetleri, kuruldukları tarihten bu yana yaklaşık 19 milyon başvuruyu karara bağlamış olup, yargı teşkilatının üzerindeki iş yükünü önemli ölçüde azaltmışlardır.

- 2025 yılında THH'lerin 81 il merkezinde olacak şekilde 19 Büyükşehir statüsündeki ilin yapılandırma süreci tamamlanmıştır. Söz konusu yeniden yapılandırma kapsamında yetkilendirilen 170 THH tüm yurdu kapsayacak şekilde vatandaşlarımıza hizmet vermeye

devam etmektedir. THH oluşturulmayan ilçelerde ise kaymakamlıklar bünyesinde görevlendirilen irtibat raportörleri, tüketiciler ile yetkilendirilen THH arasındaki başvuru akışını sağlamaktadır. Ayrıca, tüketicilere e-Devlet kapısı üzerinden ulaşacakları Tüketici Bilgi Sistemi (TÜBİS) vasıtasıyla tüketici hakem heyetlerine doğrudan başvuru yapma imkânı da sağlanmıştır.

- THH'lere 2025 yılında 907.515 başvuru yapılmış olup, %72,5'u TÜBİS üzerinden gerçekleşmiştir.

- 2025 yılında THH faaliyetlerinin daha hızlı, kolay ve etkin yürütülmesi amacıyla TÜBİS'te yenilik ve iyileştirme çalışmaları yürütülmüştür.

- THH'nin ortalama karar alma süresi 2024 yılında 98 gün, 2025 yılında ise 87 gün olarak tespit edilmiştir. THH tarafından 2025 yılında karara bağlanan 849.143 adet başvurunun yaklaşık %50'si tüketicilerin lehine olacak şekilde neticelenmiştir.

- 2025 yılı için yapılan başvurularda değeri 149.000 TL altında bulunan uyuşmazlıklarda il veya ilçe tüketici hakem heyetleri görev yapmıştır. 2025 yılı için yeniden değerleme oranı %25,49 oranında artırılarak yeniden belirlendiğinden, 2026 yılı için yapılacak başvurularda değeri 186.000 TL altında bulunan uyuşmazlıklarda il veya ilçe tüketici hakem heyetleri görevli olacaktır.

Tablo 19: THH'ye 2025 Yılında Yapılan Başvuruların Sektörlerine Göre Dağılımı

Başvuruya Konu Sektör	Başvuru Sayısı	Tutar (TL)
Abonelik Hizmetleri	104.112	586.092.392
Finansal Hizmetler	86.637	1.229.579.790
Perakende Ticaret	484.170	6.600.565.080
Turizm Hizmetleri	12.791	453.714.103
Ulaşım/Sağlık/Eğitim Hizmetleri	50.016	1.088.684.986
Diğer Hizmetler	169.789	2.460.243.729
Toplam	**907.515**	**12.418.880.080**

- THH'ye 2025 yılında yapılan başvuruların ürün ve hizmet bazında değerlendirilmesi neticesinde; sırasıyla en çok ayakkabı (97.691 adet, %10,76), kıyafet (47.245 adet, %5,20), GSM aboneliği (43.125 adet %4,75), kredi kartı üyelik ücreti (36.007 adet, %3,96), mobilya (33.726 adet, %3,71), cep telefonu (32.756 adet, %3,60), internet abonelikleri (28.264 adet, %3,11) hakkında başvuru yapıldığı görülmüştür.

Tüketicinin Bilinçlendirilmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 2025 yılında Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası yaklaşık 120 adet çalıştay, kongre, toplantı, eğitim, sempozyum, seminer, zirve, konferans ve panele yüz yüze ve çevrimiçi (webinar) şekilde katılım sağlanmış ve bilgilendirici faaliyetlerde bulunulmuştur. Diğer taraftan "Alo 175 Tüketici Danışma Hattı" ile de tüketicilerimize bilgilendirme hizmeti sunulmaktadır.

- 2024-2025 eğitim-öğretim yılında tüm Türkiye'de resmi ve özel okullarda eğitim ve öğretim gören ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerini kapsayan "Bilinçli Tüketici Olmak" konulu Resim yarışması düzenlenmiş olup, Türkiye derecesi yapan öğrencilere ödülleri 19 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilmiş olan 28. Geleneksel Tüketici Ödülleri töreninde takdim edilmiştir.

- Türkiye'deki tüketicilerin özelliklerini, davranışlarını, hakları ve hak arama yolları konusunda ne düzeyde bilgi sahibi olduklarını, tüketici işlemlerine yön veren uygulamaları vb. tespit etmek ve elde edilen verilerin gelecek yıllardaki değişimini izleyerek politika geliştirmek üzere Tüketici Profili ve Bilinç Düzeyi Araştırması yapılmıştır. Bu amaçla, geçmiş yıllarda da yapılan Tüketici Profili ve Bilinç Düzeyi Araştırması kapsamında Türkiye genelinde yapılan 2025 yılı anket sonuçları tamamlanmıştır.

- Bakanlığımız sosyal medya hesaplarından tüm yıl boyunca aktif olarak tüketicileri bilgilendirici, bilinçlendirici paylaşımlarda bulunulmuştur. Fiyat Etiketi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında 2024 yılında hazırlanan kamu spotu 2025 yılında yayınlanmaya devam etmiştir. 2024 yılında hazırlanmış olan 15 adet infografik film 2025 yılında haftalık olarak yayınlanmıştır.

Tüketici Konseyi

- 11 Eylül 2025 tarihinde, Ankara'da 29'uncu kez toplanan Konseye KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Tekellerle Mücadele ve Tüketici Piyasası Denetimi Devlet Ajansı temsilcileri ve çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları temsilcileri konsey üyesi olarak katılmıştır.

Tüketici Ödülleri

- 2025 yılında 28. Geleneksel Tüketici Ödülleri Töreni, 19 Aralık 2025 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın teşrifleri ile gerçekleştirilmiştir.

- Tüketici Ödülleri Yönetmeliği çerçevesinde her yıl; Bilinçli Tüketici Ödülü, Yazılı Basın Tüketici Ödülü, Radyo-Televizyon Programı Ödülü, Tüketici Memnuniyetini İlke Edinen Firma Ödülü, Bilimsel Çalışma Ödülü ve Tüketici Özel Ödülü olmak üzere 6 dalda Tüketici Ödülleri verilmektedir.

Tüketicinin Korunması Alanında Yürütülen Uluslararası Çalışmalar ve Projeler

- 4 Mart 2025 tarihinde gerçekleştirilen OECD Tüketici Ürün Güvenliği Çalışma Grubu Toplantısı'na (WPCPS) ve 6 Mart 2025 tarihinde gerçekleştirilen Tüketici Politikası Komitesi Toplantısı'na (CCP) çevrimiçi katılım sağlanmıştır. 7-8 Nisan 2025 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen WPCPS toplantısına ve 8-9 Nisan 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen CCP toplantısına fiziki katılım sağlanmıştır. "Finansal Tüketici Koruma, Eğitim ve Kapsayıcılık Çalışma Grubu" heyet çalışmaları kapsamında 9-10 Eylül 2025 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen "Finansal Tüketicinin Korunmasına, Eğitilmesine ve Bu Alanda Kapsayıcılığın Sağlanmasına Yönelik Çalışma Grubu Toplantısı"na fiziki katılım sağlanmıştır. 3 Kasım 2025 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen WPCPS toplantısına ve 5-6

Kasım 2025 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen CCP toplantısına fiziki katılım sağlanmıştır.

- Türkiye 2025 yılında ICPEN'in (Uluslararası Tüketicinin Korunması ve Uygulama Ağı) çalışma gruplarında ve ağ içerisindeki faaliyetlerde etkinliğini sürdürmüştür. Bu çerçevede yürütülen "Türkiye-Azerbaycan Mentörlük Programı" kapsamında, Azerbaycan Heyeti ülkemizi 15-17 Nisan 2025 tarihleri arasında ziyaret etmiş, Türk tüketici mevzuatı ve uygulamaları Azerbaycan heyetine sunulmuş ve Azerbaycan heyeti Reklam Kurulu'na ve Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın açılışını yaptığı ve katılım gösterdiği TÜREK toplantısına katılmıştır. Anılan mentörlük programı çerçevesinde, Bakanlığımız heyeti 19-21 Mayıs 2025 tarihlerinde Azerbaycan'ı ziyaret etmiştir. "Türkiye-Romanya Mentörlük Programı" çerçevesinde, Romanya temsilcileri ile 14 Şubat 2025, 20 Şubat 2025 ve 4 Mart 2025 tarihlerinde çevrimiçi toplantılar yapılmıştır. ICPEN faaliyetleri kapsamında, 12-15 Mayıs 2025 tarihlerinde Washington'da gerçekleştirilen "ICPEN En İyi Uygulamalar Çalıştayı ve Konferansı"na fiziki katılım sağlanmıştır. 30 Eylül-3 Ekim 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen ICPEN Güz Dönemi Toplantısı'na fiziki katılım sağlanmıştır.

- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) faaliyetleri kapsamında, kısıtlayıcı ticari uygulamaların kontrolüne yönelik çok taraflı olarak kabul edilmiş adil ilke ve kurallar setinin tüm yönleriyle gözden geçirilmesine yönelik olarak 7-11 Temmuz 2025 tarihleri arasında Cenevre'de düzenlenen 9. Birleşmiş Milletler Rekabet ve Tüketicinin Korunması Konferansı'na fiziki katılım sağlanmıştır.

- Koordinasyonu Bakanlığımızca yürütülen "Sürdürülebilir Nihai Tüketim İhtisas Çalışma Grubu"nun çalışmaları kapsamında, yeşil dönüşüm alanında ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler, yürütülen çalışmalar yakından takip edilmiştir. Ayrıca, söz konusu alanda AB mevzuatı kapsamında yürürlüğe konulan direktiflerin iç hukukumuza aktarılmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

<u>Kurumsal ve Ulusal İşbirliği</u>

- Türkiye'de reklamcılık sektöründe faaliyet gösteren Reklam ve Pazarlama İletişim Derneği ve Açık Hava ve Endüstriyel Reklamcılar Derneği ile benzer amaçlarla Azerbaycan'da faaliyet gösteren Reklam və Marketinq Sahəsinin İnkişafına Dəstək İctimai Birliyi tarafından, Türkçe konuşan ülkeler arasındaki ekonomik, sosyal, kültürel bağları güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak üzere Türk Dünyası Pazarlama, Reklam ve Medya Birliği'nin kurulmasına yönelik Protokol 15 Nisan 2025 tarihinde imzalanmıştır.

- "Türkiye-Malezya arasında Tüketicinin Korunması, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Alanlarında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" 11 Şubat 2025 tarihinde Malezya'nın Putrajaya şehrinde ve "Türkiye-Özbekistan arasında Tüketicinin Korunması Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" 15 Mayıs 2025 tarihinde Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te imzalanmıştır.

- 2024/825 sayılı "Tüketicilerin Haksız Ticari Uygulamalara Karşı Korunmasına ve Yeşil Dönüşüm İçin Güçlendirilmesine Yönelik AB Direktifi" kapsamında Avrupa Teknik Destek ve Bilgi Paylaşım Mekanizması (TAIEX) kapsamında 27-28 Şubat 2025 tarihlerinde İstanbul'da "Tüketicilerin Güçlendirilmesi ve Yeşil Dönüşüme İlişkin Tüketici Mevzuatının İyileştirilmesi Hakkında TAIEX Çalıştayı" düzenlenmiştir.

- Ülkemiz ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasındaki iş birliği programı kapsamında, 30 Kasım-4 Aralık 2025 tarihleri arasında, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Ticaret Dairesi personeline mesafeli sözleşmeler alanındaki ülkemiz mevzuatına ve uygulamalarına ilişkin eğitim verilmiştir.

Program Adı	Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu
Alt Program Adı	Ürün Güvenliği ve Denetimi
Alt Program Hedefi	Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının oluşturulması, uygulanması ve denetlenmesi
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Ticarette Teknik Engeller Anlaşmasının Yürütülmesi **Açıklama:** Yılda 3 defa gerçekleştirilen DTÖ Ticarette Teknik Engeller (TTE) Komitesi toplantılarında gündeme getirilen "Özel Ticari Kaygı" sayısında son dönemlerde artışlar mevcuttur. Bu çerçevede, 2025 yılında da ülkemiz ticaretinde teknik engel yaratan düzenlemelerin DTÖ TTE Komitesi toplantılarında gündeme getirilmesine ve teknik engellerin kaldırılmasına yönelik ticari diplomasi faaliyetleri yürütülmesine devam edilecektir. Bu kapsamda, üye ülkelerin teknik düzenleme ve uygulamalarına ilişkin ihracatçılarımızdan alınan talepler, yorumlar ve Bakanlığımızca gerçekleştirilecek değerlendirmeler çerçevesinde, Anlaşma kapsamındaki ülkemiz haklarının savunularak sorunsuz ticaret akışının sağlanması çalışmalarına devam edilecektir. Ayrıca, ülkemiz tarafından yürürlüğe koyulan teknik düzenlemelerin TTE Anlaşması çerçevesinde DTÖ Sekretaryası aracılığıyla ilgili taraflara bildirimin yapılmasına devam edilecektir. DTÖ üyesi ülkeler tarafından bildirimi gerçekleştirilen taslak teknik düzenlemelerin ise Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi aracılığıyla ihracatçılarımız ve diğer ilgili taraflara iletilmesine devam edilecektir. İlaveten, Bilgi-Bildirim Merkezi vazifesi çerçevesinde, DTÖ üyesi ülkelerin teknik mevzuatımıza ilişkin bilgi taleplerinin cevaplanması, söz konusu mevzuata yapılan yorumların ilgili bakanlık veya kurumlara iletilmesi ve alınan cevapların ilgili ülkenin Bilgi-Bildirim Merkezine iletilmesi ve ülkemiz ticari aktörleri ve kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi taleplerine yönelik de gerekli koordinasyonun sağlanmasına devam edilecektir.	
Faaliyet: Ürün Güvenliğinde İhracat Denetimleri **Açıklama:** Türk malı imajının korunması amacı ile geleneksel Türk tarım ürünleri ihracat aşamasında risk esaslı olarak Ticari Kalite Denetimine tabi tutulmaktadır. Ticari kalite denetimlerinin etkinliğinin artırılmasını teminen risk analiz yapısı ve denetim sıklıkları sektörel ve konjonktürel ihtiyaçlar göz önüne alınarak revize edilmektedir.	
Faaliyet: Ürün Güvenliğinde İthalat Denetimleri	

Açıklama: 13 adet Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği kapsamında elektronik ürünler, anne ve bebek ürünleri, iş makineleri, tıbbi ürünler, araç parçaları, oyuncaklar, sanayi ürünleri, tekstil, tüketici ürünleri ve telekomünikasyon ürünleri ithalat aşamasında ithalat denetimlerine tabii tutulmaktadır. Denetimlerin geliştirilmesi amacıyla yeni sistem kuralları tanımlanmış olup, ayrıca yılsonunda yıl boyunca sağlanan geribildirimler aracılığıyla tebliğlerde güncellemeye gidilmektedir. Bununla birlikte; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülen atık, kimyasallar, katı yakıt ve metal hurdanın ithalat denetimleri ile Sağlık Bakanlığınca yürütülen beşerî tıbbi ürünler, ilaç hammaddeleri, uyuşturucu ve psikotrop maddelerin ithalat denetimlerine ilişkin hususlar hazırlanan tebliğlerle düzenlenmektedir.
Faaliyet: Ürün Güvenliğine Yönelik AB Teknik Mevzuat Uyumu ve Koordinasyonu **Açıklama:** Ülkemizde, gelişmiş ülke mevzuatına denk ve daha etkin bir ürün güvenliği sistemini oluşturmak, AB mevzuatına uyum sağlamak, ihraç ürünlerimizin önünde teknik engel oluşumunu önlemek ve ülkemizin ürün güvenliği ve PGD konularında zaman içinde ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla mevzuatlar hazırlanmaktadır. Türkiye ile AB arasında sorun teşkil eden teknik hususların müzakere edilmesi ve ülkemizin haklarının temini amacıyla, Gümrük Birliği Ortak Komitesi altında faaliyet gösteren "Teknik Mevzuat Çalışma Grubu" toplantıları ve/veya konu bazlı teknik toplantılar düzenlenmektedir. Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliği doğrultusunda, "Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirimine Dair Yönetmelik" kapsamındaki bildirim merkezi görevimize istinaden bildirim yapılmaktadır.
Faaliyet: Ürün Kalite Altyapısının Geliştirilmesi **Açıklama:** Ülkemizde piyasaya arz edilen ürünlerin güvenliğinin sağlanmasını teminen kalite altyapısı alanında yürütülen çalışmalar sürdürülecektir.

Ticarette Teknik Engeller Anlaşmasının Yürütülmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Dünya Ticaret Örgütü Ticarette Teknik Engeller Komitesi Uhdesinde Yürütülen Çalışmalar

- Ülkelerce gerçekleştirilen teknik düzenlemelerin ihracatımıza olumsuz etkilerinin azaltılmasında mevzuatın güncel olarak ihracatçılarımıza duyurulması büyük önem arz etmektedir. DTÖ Ticarette Teknik Engeller (TTE) Anlaşması kapsamında Bilgi ve Bildirim Merkezi görevini üslenen Bakanlığımız, oluşturulan Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi (https://teknikengel.ticaret.gov.tr/) vasıtasıyla, DTÖ Sekretaryasına bildirimi yapılan teknik düzenlemeleri ihracatçılarımıza ivedilikle duyurmakta, ihracatçılarımızdan alınan yorumlar ilgili ülke makamlarına iletilmektedir. Ayrıca TTE Anlaşması çerçevesinde teknik engel oluşturduğu düşünülen mevzuat, gerekli değişikliklerin yapılması talebiyle TTE Komitesi toplantılarında gündeme getirilmektedir.

- DTÖ TTE Anlaşması kapsamındaki hak ve menfaatlerimizin korunabilmesi açısından ilgili kurum ve kuruluşlarımızca TTE Anlaşması kapsamındaki bildirim yükümlülüklerimize riayet edilmesi ve ülkemiz bildirimlerinin e-Ping sistemi üzerinden Bakanlığımıza bildirilmesi, bildirim yapılırken acil durumlar dışında 60-90 günlük yorum süresi tanınmasına ilişkin mevzuat yapıcı kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyon çalışmalarına devam edilmiştir.

- TTE Anlaşması ile ilgili hususların ve ülkeler tarafından yürürlüğe konulan teknik düzenlemelerin tartışıldığı bir platform olan DTÖ TTE Komitesi toplantıları ülkemiz adına takip edilmiş, ülkemizin karşılaştığı teknik engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik çabalar sürdürülmüştür. Bu çerçevede, TTE Komitesi toplantılarında;
  - Komite gündemine "Özel Ticari Kaygı (STC)" olarak Endonezya tarafından ilk kez 2023 yılı Mart ayında yapılan toplantıda sunulan ve tarafımızca desteklenen AB'nin Atık Sevkiyat Tüzüğü revizyonu (G/TBT/N/EU/893), 2025 yılında da gündeme gelmiş ve geçen sürede AB tarafından ülkemiz kaygılarını giderecek herhangi bir girişimde bulunulmamasından ve düzenlemenin 20 Mayıs 2024 tarihinde yürürlüğe girmesinden dolayı aynı gerekçelerle desteklenmiştir. Tarafımızca, söz konusu mevzuatın; atık ihracatının kısıtlanması yoluyla halihazırda ülkemizde işleyen döngüsel ekonomiyi engelleyebileceği, ithalatçılara ek yük ve maliyetler getireceği, tehlikeli atıkların sınır ötesi taşınmasına ilişkin kuralları belirleyen uluslararası sözleşmelerin halihazırda mevcut olması nedeniyle taslak mevzuatın TTE Anlaşmasının 2.4. maddesiyle çeliştiği yönündeki değerlendirmelerimiz TTE Komitesinde dile getirmiştir.
  - 2024 yılında yapılan TTE Komitesi toplantılarında ülkemizce ilk kez desteklenen "Avrupa Birliği - (AB) 2019/1020 Yönetmeliğini ve (AB) 2019/904 Direktifini değiştiren ve 94/62/EC (ID 786) Direktifini yürürlükten kaldıran ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin Yönetmelik Teklifi ve "Avrupa Birliği - Ormansızlaşma ve orman bozulmasıyla bağlantılı belirli mal ve ürünlerin Birlik pazarında sunulması ve Birlik'ten ihracatına ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin (AB) 2023/1115 sayılı Yönetmeliği ve Yönetmeliğin yürürlükten kaldırılması (EUDR)" düzenlemeleri, 2025 yılında yapılan komite toplantılarında da desteklenmiş ve anılan düzenlemelere ilişkin kaygılarımız ifade edilmiştir. İlgili düzenlemelerin ülkemiz ticareti üzerinde yaratacağı muhtemel etkiler ile ticaretin gereğinden fazla kısıtlanması potansiyeline Komite toplantılarına katılım sağlayan temsilcilerimizce dikkat çekilmiştir.
  - Fas'ta 2 Ağustos 2024 tarihinde yürürlüğe giren ve muhtelif demir-çelik ürünleriyle ilgili Fas standartlarının uygulanması ve ihracatçı tarafından Fas'ta yerleşik temsilci bulundurulması başta olmak üzere çeşitli önlemleri zorunlu hale getiren düzenlemeyle ilgili olarak yeni bir STC tarafımızca 25-27 Haziran 2025 tarihinde gerçekleştirilen Komite gündemine getirilmiştir. Bu kapsamda; söz konusu düzenlemenin gerekçesinin, uygulama detaylarının ve yasal dayanaklarının açıklanması ve netleştirilmesi talep edilmiş, DTÖ bildiriminin yapılarak yorumların sunulması için uygun bir süre sağlanması gerektiği ifade edilmiş, ülkemizin kaygıları giderilene kadar Fas'ın uygulamayı askıya alması beklentimiz dile getirilerek ikili düzeyde istişare ve diyaloga açık olduğumuz vurgulanmıştır.

<u>Ticarette Teknik Engellerin Önlenmesine Yönelik Üçüncü Ülkelerle Yürütülen Faaliyetler</u>

- İhraç ürünlerimizin ticarette teknik engellerle karşılaşmaması ve pazara girişlerinin kolaylaştırılması amacıyla, ülkelerle ikili çerçevede işbirliği içeren faaliyetlere devam edilmiştir.

- Türkiye-Rusya / Teknik Düzenlemeler, Uygunluk Değerlendirmesi, Standardizasyon ve Metroloji Alt Çalışma Grubu'nun 4'üncü Dönem Toplantısı 14-15 Ekim 2025 tarihlerinde Moskova'da yapılmıştır. Toplantı akabinde taraflar arasında imzalanan Protokol ile Rus

ulusal standartlarının (GOST) Türk üretici ve ihracatçıları tarafından ücretsiz olarak kullanabilmesi sağlanmıştır. Bu doğrultuda, Türkiye'de yerleşik Türk üreticileri ve ihracatçılarımız, Rus ulusal GOST Standartlarına, herhangi bir bedel ödemeksizin erişim sağlayabilecektir. Ayrıca, oluşturulan temas noktaları aracılığıyla, Türkiye-Rusya arasındaki dış ticarette ortaya çıkan teknik engellerin ivedilikle ele alınması sağlanmıştır.

- 5 Kasım 2024 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Ürün Güvenliği ve Piyasa Gözetimi Denetimi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" nın hayata geçirilmesine yönelik hazırlanan eylem planının uygulanması kapsamında, 26-30 Mayıs 2025 tarihlerinde Kırgız uzmanlardan oluşan teknik heyet ülkemizde ağırlanmıştır. Söz konusu heyete, ülkemiz ürün güvenliği ve denetimi sistemine yönelik Ankara, İstanbul ve Gebze'de teorik ve uygulamalı eğitim verilmiştir. Yine, eylem planının uygulanması kapsamında, 14-19 Eylül 2025 tarihlerinde, Kırgız uzmanlardan oluşan diğer bir heyete "kuru ve yaş meyve/sebzelerde ticari kalite denetimleri"ne yönelik İzmir, Aydın ve Manisa'da teorik ve pratik eğitimler verilmiştir. Kırgızistan ile yürütülen işbirliği kapsamında son olarak, ülkenin ürün güvenliği ve denetimi altyapısının yerinde incelenmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla 29 Eylül- 3 Ekim 2025 tarihleri arasında Kırgızistan'a bir heyet ziyareti gerçekleştirilmiştir.

- Türkiye-Özbekistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) 3. Toplantısı kapsamında imzalanan "İşbirliği Protokolü"nün icrasını sağlamak üzere Özbekistan Heyeti 11-12 Şubat 2025 tarihlerinde Bakanlığımıza bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Ziyaret kapsamında, Özbekistan heyetine yönelik ithalatta ürün güvenliği denetimleri ve Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) konularını içeren bir eğitim programı düzenlenmiştir. 29-31 Temmuz 2025 tarihlerinde, Özbekistan'ın talebi üzerine ürün güvenliği ve denetimi alanında eğitim vermek üzere tarafımızca Özbekistan'a bir heyet ziyaretinde bulunulmuştur.

- TTA, STA ve KEK toplantılarına aktif katılım sağlanarak, ihracatımız önündeki mevcut ve potansiyel ticarette teknik engellerin aşılmasının kolaylaştırılmasına yönelik müzakereler yürütülmüştür.

<u>Ticarette Teknik Engellerin Önlenmesine Yönelik Yürütülen Diğer Çalışmalar</u>

- Dış Ticaret Bilgilendirme Seminerleri kapsamında çeşitli İhracatçı Birlikleri mensuplarına yönelik 2025 yılı içerisinde online bilgilendirme seminerleri düzenlenmiştir.
- Ticarette Teknik Engeller web platformu 2025 yılı boyunca güncel ve modernleştirilmiş haliyle aktif olarak hizmet vermiştir. Bu çerçevede, ülkelerin ürünlere ilişkin yaptıkları mevzuat değişiklikleri, pazara giriş esnasında talep edilen belge örnekleri ve muhtelif hususlar, yurtdışında yerleşik Ticaret Müşavirlerimizden alınan veriler doğrultusunda güncel olarak web platformunda ihracatçılarımızın kullanımına sunulmuştur.

Ürün Güvenliğinde İhracat Denetimleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- İhracatta, geleneksel Türk tarım ürünlerinin (yaş meyve ve sebze, kuru ve kurutulmuş ürünler, bitkisel yemeklik yağlar, bal vb.) yurtdışındaki güçlü imajının korunması,

kalitesinin ve rekabet gücünün artırılması, ithalatta ise bahse konu ürünlere yönelik haksız rekabetin önlenmesi amacıyla Ticari Kalite Denetimleri yürütülmektedir. Ticari kalite denetimlerinin etkinliğinin artırılmasını teminen risk analiz yapısı ve denetim sıklıkları sektörel ve konjonktürel ihtiyaçlar göz önüne alınarak revize edilmektedir.

- Tarımsal ürün ihracatçılarımızın yeterli kalite seviyesine ulaşması ve kalite denetimi sistemi hakkında bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

- Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelere ihraç edilmiş ürünlerin güvenli olmadığı, tağşişe konu olduğu ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme veya belgelendirmenin alıcıyı yanıltacak şekilde yapıldığı yönünde Bakanlığımıza ulaşan iddialar hakkında; 7223 sayılı Kanun ile Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararına dayanılarak hazırlanan Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler Yönetmeliği kapsamında incelemeler yürütülmüştür. Bu çerçevede, Avrupa Birliği dışındaki ülkelere ihraç edilen ürünlerle ilgili 7223 sayılı Kanunda ihraç edilen ürünün FOB bedeli üzerinden öngörülen idari para cezasının caydırıcı olması amacıyla, 29 Mayıs 2024 tarihinde Kanun değişikliğine gidilmiş ve her yıl yeniden değerleme oranında güncellenmek üzere belirli aralıklarda para cezaları belirlenmiştir.

Ürün Güvenliğinde İthalat Denetimleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

<u>İthalatta Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğleri Güncelleme Çalışmaları</u>

- 2026/1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18 ve 25 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğleri Bakanlığımız, ilgili diğer kamu kurumları, özel sektörün görüşleri ve uygulamaya yönelik ihtiyaçlar çerçevesinde güncellenerek, 31.12.2025 tarihli ve 33124 (4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Karayolu Taşıt Araçlarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/41) değiştirilerek Karayolu Taşıt Araçlarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/31) yürürlüğe girmiştir.

- Denetimlerin daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla sektör görüşleri de göz önünde bulundurularak, makina ürün grubuna yönelik Makinaların İthalat Denetimi Tebliği (2026/32) yayımlanmıştır. Tebliğin eklerinde iki ayrı GTİP listesi bulunmakta olup, buna göre listelerden birine, 2 sayılı ÜGD Tebliği'ndeki ön izin uygulaması, benzer şekilde belirli makina GTİP'lerine yansıtılmış; diğer listeye ise, denetim usulünde herhangi bir değişiklik olmaksızın daha evvel 9 sayılı ÜGD Tebliği'nde yer alan ve Makina Emniyeti Yönetmeliği (2006/42/AT)'ne tabi diğer tüm GTİP'ler dahil edilmiştir.

- 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18 ve 25 sayılı ÜGD Tebliğlerinde ortak olarak, geçiş süreleri 1 Ocak 2026 tarihinden önce yola çıkmış ürünlerle sınırlandırılmıştır. Ayrıca, ilgili Tebliğlerde, kapsam dışı beyanlarının gümrük idareleri yerine doğrudan TAREKS üzerinden yürütülmesine yönelik değişikliğe gidilmiştir.

- Vatandaşlarımızın güvenliğini korumak amacıyla geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilmek istenen tıbbi cihazlar da denetim kapsamına alınmıştır.

- Bazı tarım ve gıda ürünlerine ilişkin olarak; Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/5), Tütün, Tütün Mamulleri, Alkol ve Alkollü İçkilerin İthalat Denetimi Tebliği (ÜGD: 2026/19), Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/21) 31.12.2025 tarihli ve 33124 (4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- 2025 yıl sonunda, yıl içerisinde sektörden ve ilgili kamu kuruluşlarından alınan görüş ve değerlendirmeler göz önünde bulundurulmak suretiyle 26 adet Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği güncellenerek 31.12.2025 tarihli ve 33124 (4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğler içerisinde çevre ve sağlık açısından risk arz etme olasılığı olan atık, metal hurda, kimyasallar, katı yakıtlar, ilaç ve ilaç hammaddeleri, uyuşturucu ve psikotrop maddeler gibi bazı ürünlerin ithalat denetimlerine ilişkin Tebliğler de bulunmakta olup, ürünlerin ithalat denetimleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (2026/6)'nde yapılan değişiklik ile çevre ve insan sağlığı için tehlike arz eden 9 yeni kimyasal maddenin ithalatı yasaklanmış ve istisnai kullanımları kontrol altına alınmıştır.

- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (2026/3)'nde yapılan düzenlemeler ile, yeşil mutabakata uyum kapsamında tekstil ve hazır giyim sektörlerinde döngüsel ekonomiye geçiş hedefleri ile de uyumlu olarak, anılan sektörlerin hammadde ihtiyacının, çevre ve insan sağlığı gözetilerek karşılanabilmesi amacıyla, kullanılmış tekstil eşyasının ithalatı yalnızca üretimde hammadde olarak kullanılmak üzere ve kontrole tabi şekilde yapılabilecek hale getirilmiştir.

Ürün Güvenliğine Yönelik AB Teknik Mevzuat Uyumu ve Koordinasyonu Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Yeşil Mutabakat Eylem Planı doğrultusunda kurulan Bakanlığımız koordinatörlüğünde faaliyetlerini yürüten Sürdürülebilir Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuat Uyumu İhtisas Çalışma Grubunun üçüncü ve son toplantısı 22 Ocak 2025 tarihinde düzenlenmiştir. Söz konusu toplantılarda AB'de yürütülen mevzuat revizyonu çalışmaları ile bu kapsamda ülkemizde atılan adımlar ele alınmış ve önümüzdeki dönem faaliyetleri planlanmıştır.

- Sürdürülebilir Ürünler İçin Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklilikleri Tüzüğü (ESPR) kapsamında mevzuat uyumu çalışmaları, Bakanlığımız koordinasyonunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sürdürülmekte olup, gerçekleştirilen bir seri toplantı sonrasında uyumlaştırma sürecinde son aşamaya gelinmiştir.

- AB Döngüsel Ekonomi Paketinde öncelikli ürün gruplarından biri olarak belirlenen bataryalara ilişkin 2023/1542/AB sayılı Batarya ve Atık Bataryalar Tüzüğü kapsamında uyumlaştırma çalışmaları, Bakanlığımız koordinasyonunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) tarafından yürütülmektedir.

- Yapı malzemeleri ürün grubuna ilişkin uyumlaştırılmış kurallar ortaya koyan 2024/3110/AB sayılı mevzuata yönelik uyumlaştırma çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda ÇŞİDB tarafından sürdürülmektedir.

- 2022/1616/AB sayılı Gıdalarla Temas Etmesi Amaçlanan Geri Dönüştürülmüş Plastik Materyaller ve Eşyaya İlişkin Tüzüğün ülkemiz tarafından uyumlaştırılması perspektifi çerçevesinde yürütülen çalışmalar Bakanlığımız koordinasyonunda sürdürülmektedir.

- Ürün güvenliğinin temininde siber dayanıklılık unsurunun rolünü düzenleyen Avrupa Birliği Siber Dayanıklılık Yasası (CRA)'nın ülkemizce uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalara rehberlik etmesi amacıyla, TAIEX kapsamında 13-14 Kasım 2025 tarihlerinde İtalya, İspanya ve Romanya'dan gelen uzmanlar ve ilgili paydaşların katılımıyla bir çalıştay düzenlenmiştir. 6 Aralık 2025 tarihinde Avrupa Komisyonu ile gerçekleştirilen Dijital Ticaret Diyaloğu Toplantısında CRA uyum süreci hakkında bilgi verilmiş ve özellikle ülkemizin söz konusu mevzuatı uyumlaştırma sürecine ilişkin sorularımız Komisyon'a iletilmiştir.

- Gümrük Birliği'nden kaynaklanan yükümlülüklerimiz doğrultusunda, Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği 30 Ekim 2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup, 1 Nisan 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, Teknik Düzenlemelerin Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirimi Yönetmeliği'ne ilişkin Avrupa Komisyonu ile görüş alışverişi devam etmektedir.

- 2025 yılı içerisinde Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirime Dair Yönetmelik kapsamında dış ticarete konu ürünlere ilişkin ülkemizce hazırlanan 1 adet ulusal teknik mevzuat taslağı (Helal Akreditasyon Kurumu – Helal Uygunluk Belgeli Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği), görüş almak üzere Avrupa Birliği'ne bildirilmiştir. Ayrıca, AB'nin ortak mevzuatının olmadığı düzenlenmemiş alanda AB'ye üye ülkeler tarafından hazırlanan 379 adet mevzuat, ticarette teknik engellerin önlenmesi kapsamında ön bildirim amacıyla yetkili kuruluşlarımızın görüşlerine sunulmuştur.

- Ulusal Ürün İrtibat Noktası olarak AB üyesi ülkelerle olan mal ihracatında veya ithalatında talep edilen bilgilerin temin edilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda, 2025 yılında yurt dışında faaliyet gösteren ilgili taraflarca 21 adet görüş talebi Bakanlığımıza ulaşmış olup, ilgili yetkili kuruluşlarla gerekli koordinasyon sağlanmıştır.

- AB'de 13 Aralık 2024 tarihinde yürürlüğe giren 2023/988/AB sayılı Genel Ürün Güvenliği Tüzüğünün uyumlaştırma çalışmalarına başlanmıştır. Öte yandan, AB'nin Gümrük Reformu kapsamında uygulamaya alınacak olan Gümrük Veri Merkezi ile ilgili gelişmeler takip edilmektedir.

- Telsiz Ekipmanları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Ortak Şarj Cihazı Yönetmeliği), Akıllı Hız Destek Sistemine İlişkin Motorlu Araçların Tip Onayı Hakkında Yönetmelik Taslağı, Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu ile İlgili Yönetmelik (2000/14/AT)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı, Ortam Isıtıcılarının ve İlgili Ayrı Kumandaların Çevreye Duyarlı

Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2024/1103/AB) Taslağı, Elektrik Giriş Gücü 125 W ile 500 kW Arasında Olan Motorlarla Tahrik Edilen Fanlarla İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2024/1834/AB) Taslağı, İnternet Bağlantılı Telsiz Ekipmanlarının Ek Temel Gereklerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ Taslağı (2022/30/AB), Karayollarında Kullanılabilen Karayolu Dışı Mobil Makinelerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (2025/14/AB) uyum teyidinin alınmasını teminen 2025 yılında Avrupa Komisyonu'na iletilmiştir.

- "Motorlu Araçların ve Değiştirilebilir Susturucu Sistemlerinin Ses Seviyeleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (AB/540/2014), Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro V1) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı ile İlgili Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: Sgm-2013/5), Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (Euro V1) Bakımından Motorlu Araçların ve Motorlarının Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 595/2009), Hafif Yolcu ve Ticari Araçlardan Çıkan Emisyonlar (Euro 5 ve Euro 6) Bakımından Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik, Motorlu Araçların Yeniden Kullanılabilirliği, Geri Dönüştürülebilirliği ve Geri Kazanılabilirliği Hakkında Tip Onayı Yönetmeliği (2005/64/AT), Motorlu Araçlarda İklimlendirme Sistemlerinden Çıkan Emisyonlarla İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2006/40/AT), 112 Acil Çağrı Servisi Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sisteminin Yerleştirilmesi ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2015/758/AB), 112 Acil Çağrı Servisi Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sistemine İlişkin Motorlu Araçların Tip Onayına Yönelik İdari Hükümlerin Hazırlanması ve Bu Sistem Kullanıcıları İçin Gizlilik ve Veri Korumasına İlişkin Yönetmelik (2017/78/AB), 112 Acil Çağrı Servisi Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sistemi Bakımından Motorlu Araçların, 112 Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Ayrı Teknik Ünitelerinin ve Aksamlarının Tip Onayına Yönelik Teknik Şartlarına ve Deney İşlemlerine İlişkin Yönetmelik (2017/79/AB), Hafif Yolcu ve Ticari Araçlardan Çıkan Emisyonlar (Euro 5 Ve Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayı ile İlgili Uygulama Usul Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: Sgm-2021/29), Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunlar İçin Tasarlanan Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerin Genel Güvenliği ve Korunmasız Karayolu Kullanıcılarının ve Yolcuların Korunması ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (AB/2019/2144), Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin İdari Şartlar Hakkında Yönetmelik (AB/2020/683), Acil Durum Şeritte Tutma Sistemlerine İlişkin Motorlu Araçların Tip Onayı Hakkında Yönetmelik (AB/2021/646), Alkol Kilidi Kurulum Ön Hazırlığına İlişkin Motorlu Araçların Tip Onayı Hakkında Yönetmelik (AB/2021/1243) Taslağı ve Sürücü Dalgınlık ve Dikkat Uyarı Sistemine İlişkin Motorlu Araçların Tip Onayı Hakkında Yönetmelik (AB/2021/1341) düzenlemeleri için ilk kez 2025 yılında Avrupa Komisyonu ile görüş alışverişi başlatılmıştır.

- AB mevzuatına birebir uyum perspektifinde hazırlanan Tarımda Kullanılan AB Gübreleme Ürünlerine Dair Yönetmelik Taslağı (2019/1009/AB), Gemi Teçhizatı Yönetmeliği ve Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik hakkında Komisyon ile görüş alışverişi devam ettirilmiştir.

- ÇŞİDB'nin 23.06.2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında

Yönetmelik (KKDİK Yönetmeliği) ile uyumlaştırmayı amaçladığı REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) Tüzüğü'nün tam uyumuna ilişkin çalışmaların koordinasyonuna devam edilmiştir.

Ürün Kalite Altyapısının Geliştirilmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetlerinin Koordinasyonu (PGDKK)

- Bakanlığımız, ülkemizde PGD faaliyeti yürüten yetkili kuruluşların ulusal düzeyde koordinasyonunu sağlamaktadır. 2025 yılında 1 adet PGDKK toplantısı tertip edilmiş olup, anılan toplantı sonucunda kabul edilen ve uygulamanın yeknesak ve etkin hale getirilmesine yönelik kararlar vasıtası ile PGD sistemimizin daha da hızlı, tutarlı ve etkin işlemesine katkı sağlanmıştır.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın koordinatörlüğünde 9-11 Temmuz 2025 tarihleri arasında "Ürün Güvenliği Haftası" düzenlenmiştir.

- E-ticarette ürün güvenliği denetimlerinin daha etkin yapılabilmesi amacıyla, Bakanlığımızca hazırlanan Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği 30.10.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış olup, 01.04.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Bakanlığımız Piyasa Gözetimi ve Denetimi Sonuç ve Önlemlerinin Kaydı ve Bildirimi Yönetmeliği kapsamında PGD Ulusal Önlem Bildirim Merkezi görevini yürütmektedir. Bu kapsamda, PGD kuruluşlarınca piyasada tespit edilen uygunsuz ürünlerle ilgili bildirimler Ulusal PGD Bilgi Sistemine (PGDBİS) girilmektedir.

- Ülkemizde PGD uygulama sonuçlarını tüm tarafların bilgisine sunmak, gelinen aşamayı ve sorunları ortaya koyarak çözüm önerileri getirmek amacıyla, yetkili kuruluşlardan temin edilen veriler temelinde hazırlanan "2024 Yılı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporu" 2025 yılında Bakanlığımız internet sitesinde kamuoyuyla paylaşılmıştır.

- İktisadi işletmelerin, 7223 sayılı Kanun kapsamında görev ve sorumlulukları hakkında bilgilendirilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından 72 ilde toplamda 3.634 adet rehberlik/bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- Safety Gate takip edilmekte ve bu sistemde ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili yapılan bildirimler, bu ürünlerin üreticileri ve ihracatçıları nezdinde gerekli denetimlerin yapılabilmesi için ilgili PGD kuruluşlarına iletilmektedir. Ayrıca bu ürünlerin ihracatçısı firmaların AB mevzuatı ve üye ülkelerde yürütülen denetimlerin sonuçları hakkında bilgilendirilmeleri de sağlanmaktadır.

- PGD faaliyetlerinin yasal dayanağını oluşturan 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu'nda belirtilen idari para cezalarının yeniden değerleme oranı dikkate alınarak arttırılan yeni oranları 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Yeni Değerlerinin Duyurulmasına İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/13) ile duyurulmuş;

tebliğ Resmî Gazete'nin 31.12.2025 tarihli ve 33124 (4. Mükerrer) sayısında yayımlanmıştır.

Kalite Altyapısı ve Avrupa Birliği Projeleri

- Yeni Yaklaşım Yönetmelikleri kapsamına giren ürünlerin ülkemizde ve AB içinde piyasaya sunulabilmesi için CE İşareti taşımaları gerekmekte, bu ürünlerden yüksek riskli olanların ise bu işareti taşıyabilmesi için bir onaylanmış kuruluş (OK) tarafından ilgili mevzuatta öngörülen uygunluk değerlendirmesi sürecinden geçmesi gerekmektedir. Yetkili kuruluşlarımız tarafından belirlenen aday OK'larımızın Avrupa Komisyonu'na bildirimi ise Bakanlığımız tarafından internet tabanlı bir sistem olan AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluşlar Bilgi Sistemi-NANDO üzerinden gerçekleştirilmektedir.

- 2025 yıl sonu itibarıyla, NANDO'da yayımlanan 15 farklı direktifte 6 adet Tanınmış Üçüncü Taraf Kuruluşu, 2 adet Teknik Değerlendime Kuruluşu ve 68 adet Onaylanmış Kuruluş bulunmaktadır. Bu kuruluşlar, Gaz Yakan Cihazlar, Yapı Malzemeleri, Asansörler, Gezi Tekneleri, Makine Emniyeti, Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu, Basınçlı Kaplar, Tıbbi Cihazlar, Kişisel Koruyucu Donanım, Otomatik Olmayan Tartı Aletleri, Muhtemel Patlayıcı Ortamlarda Kullanılan Ekipmanlar, Sıcak Su Kazanları, Basit Basınçlı Kaplar ve Ölçü Aletleri Yönetmelikleri kapsamında üreticimize ve ihracatçımıza hizmet vermektedir. Bu sektörlerde, ihracatçılarımızın ürününü dış pazarlara sunabilmesi, gerekli testleri yaptırabilmesi ve gerekli belgeleri alabilmesi için AB ülkelerine gidilmesine gerek kalmamıştır.

- Avrupa Komisyonu uhdesinde gerçekleştirilen Akreditasyon ve Uygunluk Değerlendirmesi Uzman Grubu toplantılarına düzenli katılım sağlanmaktadır. TÜRKAK Danışma Kurulu ile Şikâyet ve İtirazları Değerlendirme Kurulu toplantılarına Bakanlığımız temsilcileri tarafından katılım sağlanmıştır.

- 2021-2027 yıllarını kapsayan dönemi IPA-III çerçevesinde Bakanlığımızca hazırlanan ve 20 Eylül 2021 tarihinde yayımlanan IPA III Tüzüğü 2021 yılı Yıllık Eylem Programı kapsamında kabul edilen E-Ticarette Ürün Güvenliği için Teknik Destek Projesi 9 Eylül 2024 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. Proje ile elektronik ticaret ortamı kullanıcılarının ürün güvenliğine ilişkin farkındalıklarının artırılması, elektronik ticaret denetimlerinde etkin bir koordinasyon sağlanması, elektronik ortamda piyasaya sunulan ürünlerin teknik düzenlemesine uygun olup olmadığının tespiti, elektronik ticarette piyasa gözetimi ve denetimini mümkün kılan yapay zekâ destekli bir yazılımın geliştirilmesi ile elektronik ticaret ortamının da disiplin altına alınması hedeflenmektedir.

Uluslararası Gözetim Şirketleri Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Dış ticarete konu malların kalite ve miktar kontrolü, depolama, yükleme, boşaltma, nakil esnasındaki durumunun tespiti, döviz kuru ve mali şartlar da dâhil olmak üzere fiyatının ve gümrük sınıflandırmasının doğruluğunun saptanması yönündeki gözetim faaliyetlerini yürüten şirket ve kuruluşlara Bakanlığımızca statü verilmektedir. Söz konusu şirket ve kuruluşların görev ve çalışma alanları diğer Bakanlıkların ilgili mevzuatı kapsamında verilen görevler doğrultusunda zaman içerisinde genişlemiş ve söz konusu

şirketlerin faaliyetinin etkin denetimi ile uygulamaların güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda ilgili mevzuat 27.08.2025 tarihli ve 32999 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uluslararası Gözetim Kuruluşu Statüsüne İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/30) ile güncellenmiştir. Tebliğ'de evrakların dijital ortama taşınması suretiyle bürokrasinin azaltılması ve kâğıt kullanımının önlenmesi amacıyla Uluslararası Gözetim Kuruluşlarının (UGK) kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi sahibi olması zorunlu hale getirilmiş ve düzenlenen raporların e-imza ile imzalanabilmesi mümkün kılınmıştır. Taşeron ve dış kaynaklı personel kullanımı arasındaki ayrım netleştirilmiş, aralarında organik bağ bulunan şirketlerin ayrı statü almasının önüne geçilmiştir. Ayrıca, denetim ve takibin kolaylaştırılması amacıyla UGK'ların faaliyet raporu düzenlemesi zorunlu tutulmuş, müeyyideler ise etkinlik ve caydırıcılık ilkeleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

- 2025/30 sayılı Uluslararası Gözetim Kuruluşu Statüsüne İlişkin Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden sonra, ilgili sektör tarafından iletilen görüş ve talepler dikkate alınarak Tebliğ yeniden güncellenmiş olup, hazırlanan Uluslararası Gözetim Kuruluşu Statüsüne İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/30) ile sahadaki mevcut uygulamaya paralel şekilde gözetim faaliyetlerinin uzman personelin takibinde diğer yetkili personel tarafından da gerçekleştirilebilmesi sağlanmıştır.

- Mülga 2015/24 sayılı Tebliğ kapsamında Uluslararası Gözetim Şirketi statüsüne sahip olup, mülga 2025/30 sayılı Tebliğin geçici 1. maddesi çerçevesinde 27.11.2025 tarihine kadar KEP adresi bildirimini yapan firmaların statüleri korunmuştur.

Birleşmiş Milletler Plastik Anlaşması Müzakereleri Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Birleşmiş Milletler Çevre Asamblesinin (UNEA) 5/14 sayılı Kararı ile plastik kirliliğinin sonlandırılmasına ilişkin uluslararası yasal bağlayıcılığı olan bir araç geliştirilmesi kararlaştırılmış olup, bu çerçevede Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından bir Hükümetlerarası Müzakere Komitesi (INC) oluşturulmuştur. Bu kapsamda 2024 yılında başlayan INC oturumlarından 5. Oturumun ikinci bölümü 4-15 Ağustos 2025 tarihlerini kapsayacak şekilde Cenevre'de gerçekleştirilmiş olup, oturum ülkemizin DTÖ Nezdinde Daimî Temsilciliğince takip edilmiştir.

Program Adı	Yönetim ve Destek Programı
Alt Program Adı	Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri
Alt Program Hedefi	-
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri **Açıklama:** Bakanlığımız muhakemat hizmetleri ile hukuk danışmanlığına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek. Muhakemat hizmetleri kapsamında; • İdarenin taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda Bakanlığımızı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini vekil sıfatı ile takip etmek.	

• Hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemleri koordine etmek, izlemek ve denetlemek. Hukuki danışmanlık kapsamında; • Bakanlığımız hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, diğer birimlerimiz tarafından hazırlanan mevzuat taslakları ile düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlığımız ile üçüncü kişiler arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlığımız birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek.
Faaliyet: İç Denetim **Açıklama:** Bakanlığımız kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli kullanıldığına yönelik kamuoyuna güvence verilmesi amacıyla Bakanlığımız iç kontrol, risk yönetimi, kurumsal yönetim süreçlerini geliştirmek suretiyle kurumsal hedeflerin gerçekleştirilmesine yardımcı olmak misyonu çerçevesinde ve iç denetim standartlarına uygun olarak faaliyetlerin yürütülmesini sağlamak.
Faaliyet: Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi **Açıklama:** • Sayın Bakanın basın toplantılarının organize edilmesi, • Basın duyuru ve açıklamalarının basın mensuplarına iletilmesi, • Bakanlık ve bakan adına sosyal medya hesaplarının yürütülmesi, • Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) koordinasyon görevi (CİMER'den gelen vatandaş taleplerinin ilgili birimlere iletilmesi), • Bakanlık resmî internet sitesine bakanlık haberlerinin girilmesi.
Faaliyet: Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri **Açıklama:** DTÖ, DGÖ, G20, OECD, Birleşmiş Milletler ilgili kuruluşları ile ülkemizin üyesi olduğu İslam İşbirliği Teşkilatı, KEİ, D-8 ve ECO gibi bölgesel kuruluşların uluslararası ticaret ile ilgili faaliyetlerine her düzeyde katılım sağlanmakta ve söz konusu kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetler kapsamında ülkemiz çıkarları temsil edilmektedir. Bölgesel kuruluşlar bünyesinde tesis edilen tercihli ticaret düzenlemelerinin hayata geçirilmesi ve bu tür düzenlemelerin kapsamının geliştirilmesi amacıyla faaliyetler yürütülmektedir.
Faaliyet: Teftiş, İnceleme ve Soruşturma **Açıklama:** İthalat/ihracat işlemleri, ihracata yönelik devlet yardımları, kaçakçılık, yakalama suçları, sonradan kontrol işlemleri, serbest bölge faaliyetleri, Ticaret Odaları ve Borsaları, İhracatçı Birlikleri, Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları, ülkemizde faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketler ile kooperatifler, yaş sebze ve meyve toptancı halleri, tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla piyasa gözetimi, denetimi ve rehberlik hizmetleri konularında; merkez, yurt dışı ve taşra olmak üzere Bakanlığımızın tüm birimlerinde teftiş inceleme ve soruşturma yapılmaktadır.

Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımız muhakemat hizmetleri ile hukuk danışmanlığına ilişkin iş ve işlemleri yürütülmüştür.

- Mahkeme kararlarının uygulanması sırasında karşılaşılan hususlar ile ilgili Cumhurbaşkanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı

başta olmak üzere çeşitli üniversiteler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar yapılmıştır.

- Bakanlığımız görev alanına giren Kanun çalışmalarının ilgili komisyon ve TBMM Genel Kurul görüşmelerine katılım sağlanmıştır.

İç Denetim Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 2025 Yılı İç Denetim Programı'nda 13 adet iç denetim faaliyeti gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bu faaliyetler sonucunda 11 adet iç denetim raporu düzenlenmiştir.

- 2022 Yılı İç Denetim Programı'ndan devreden 2 adet iç denetim faaliyeti ve 2024 Yılı İç Denetim Programı'ndan devreden 6 adet iç denetim faaliyetinin de raporları 2025 yılında düzenlenmiştir.

- Düzenlenen denetim raporları:
  - Belgelendirme ve Belgelere Uygunluğun Takibi Süreci,
  - Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi Tedbirlerinin Uygulanması,
  - Gümrük İdaresince Ambar Açılması ve İşletilmesi Süreci,
  - Özel Liman ve İskele İşlemleri,
  - Esnaf ve Sanatkâr Meslek Kuruluşları Gözetim Süreci,
  - Harcırah İşlemleri (İTGM),
  - KDS ve KÜBİS Aracılığıyla İstatistiki Bilgi Üretme, Raporlama ve Değerlendirme,
  - Komuta Kontrol Hizmetleri Süreci,
  - Harcırah İşlemleri (TKPGGM),
  - Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi Tedbirlerinin Uygulanması İzleme Denetimi,
  - Posta İşlemleri,
  - Nihai Kullanım,
  - İl Müdürlüklerinin İdari Para Cezası Uygulaması ve Takibi Türkiye Geneli Fiyat Etiketi Denetimi,
  - İl Müdürlüklerinin İdari Para Cezası Uygulaması ve Takibi Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa, Osmaniye Ticaret İl Müdürlükleri Fiyat Etiketi Denetimi,
  - İl Müdürlüklerinin İdari Para Cezası Uygulaması ve Takibi Türkiye Geneli Ticari Elektronik İleti Şikâyet Denetimi,
  - İl Müdürlüklerinin İdari Para Cezası Uygulaması ve Takibi Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa, Osmaniye Ticaret İl Müdürlükleri Ticari Elektronik İleti Şikâyet Denetimi,
  - Özellikli Eşya ve Unsurların Kaçakçılığıyla Mücadele İşlemleri,
  - Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi Tedbirlerinin Uygulanması.

- Düzenlenen danışmanlık raporları:
  - Kamu Zararlarının Takip ve Tahsil Sürecine İlişkin Rehber Hazırlanması.

Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- 981 adet açıklama, duyuru ve haber metni yayınlanmıştır.

- 79 binin üzerinde fotoğraf, video ve görsel materyal kaydı yapılarak arşivlenmiştir.

- Kaçakçılık yakalamalarına ilişkin video kaydı, montajı, görsel ve metinlerin hazırlanarak kamuoyuyla paylaşımları gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımızın çalışmalarına yönelik kamuoyunu aydınlatıcı haberler hazırlanmış, broşür, yazı, fotoğraf, slayt, film, kitap vb. dokümanlar sunulmuştur.

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'a ve Bakanlığımıza ait yerel-ulusal basında internet, yazılı medya ve televizyon haberi olarak yaklaşık 895 bin haber yayınlanmıştır.

- Bakanlığımız web sitesine Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ve Bakanlığımız ile ilgili kurumsal haberler ve duyurular olmak üzere 587 haber girişi sağlanmıştır.

Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

DTÖ Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşması

- Ülkemizce iç onay süreci 2023 yılında tamamlanan DTÖ Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşması, üyelerin üçte ikisinin "kabul enstrümanlarını" DTÖ'ye tevdi etmesinin ardından 15 Eylül 2025 düzenlenen Genel Konsey Özel Oturumu ile yürürlüğe girmiştir.

DTÖ Genel Konsey Toplantısı

- DTÖ Genel Konsey Toplantısı, 16-17 Aralık 2025 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, "DTÖ 14. Bakanlar Konferansı (MC14) Hazırlıkları", "Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması" ve "E-Ticaret Anlaşması'nın Marakeş Anlaşması EK 4'e Eklenmesi" en önemli gündem maddeleri olarak ön plana çıkmıştır.

DTÖ Hizmet Ticareti ve Elektronik Ticaret Müzakereleri

- Ülkemiz, DTÖ Elektronik Ticaret Müzakerelerinin 91 ülke ile birlikte resmi katılımcıları arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, giderek önemi artan elektronik ticarete ilişkin disiplinlerin geliştirilmesi amacıyla elektronik ödemelerin kolaylaştırılması, tüketicinin korunması, şeffaflık, telekomünikasyon, e-ticareti yapılan mallar için gümrük süreçlerinin kolaylaştırılması, mahremiyetin korunması, e-imza ve e-kontrat gibi elektronik dokümanların tanınması, siber güvenlik ve dijital ticarete güvenin ve teknik kapasitenin artırılması başlıkları altında geniş kapsamlı müzakereler yapılmıştır. Söz konusu müzakereler, sonlandırılmış olmakla birlikte Anlaşma metnindeki bazı maddelere ilişkin ülkemizin de aralarında bulunduğu pek çok ülke tarafından itirazlar sürmektedir. Bu çerçevede, bazı katılımcı ülkeler tarafından söz konusu Anlaşma metninin DTÖ bünyesinde geçerlilik kazanmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir. Süreç yakından takip edilmekte olup, ülkemizin öncelikleri ve çıkarları doğrultusunda müdahaleler yapılmaya devam edilecektir.

DTÖ Kalkınma için Yatırımların Kolaylaştırılması Müzakereleri

- Kalkınma İçin Yatırımların Kolaylaştırılması (IFD) müzakereleri kapsamında, metin üzerindeki müzakereler tamamlanmış ve DTÖ 13. Bakanlar Konferansı'nda Marakeş Anlaşmasının Ek-4'üne eklenmesi oylanmıştır. Marakeş Anlaşması'nın 10. maddesinin 9. fıkrasına göre oybirliği gerektiğinden ve oybirliği sağlanamamasından dolayı "Kalkınma İçin Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması" 13. Bakanlar Konferansı'nda Ek-4'e eklenmemiştir. Hâlihazırda 128 katılımcısı bulunan Anlaşma 2025 yılı içinde gerçekleştirilen DTÖ Genel Konsey Toplantılarında da ele alınmış ancak Ek-4'e eklenmesi konusunda oybirliği sağlanamamıştır. Gelinen son aşamada Anlaşma, en son 16-17 Aralık 2025 tarihli Genel Konsey toplantısında ülkemizin ve Hindistan'ın vetosuyla reddedilmiştir.

- Ülkemizce DTÖ Genel Konseyinde ve ikili görüşmelerde itirazlarımız dile getirilmiş ve ayrıca Bakanlığımız heyeti 11 Kasım 2025 tarihinde DTÖ'de ülkemiz için düzenlenen toplantıda IFD Anlaşmasına yönelik çekincelerimizi teknik detaylarıyla anlatan bir sunum gerçekleştirmiştir.

OECD ve GFSEC Bünyesinde Yürütülen Çalışmalar

- 2025 yılında OECD ve GFSEC bünyesinde yürütülen çalışmalara Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda, bahse konu kuruluşların bünyesindeki komitelerin ve çalışma gruplarının toplantılarının yanı sıra, 10 Nisan 2025 tarihinde OECD İstanbul Merkezi'nde Yükselen Marketler Forumu Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. 3-4 Haziran 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen OECD Bakanlar Konferansı'na Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcısı düzeyinde katılım sağlanmıştır. OECD İstanbul Merkezi Danışma Kurulu Toplantısı 3 Ekim 2025 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş ve katılım sağlamıştır. 10 Ekim 2025 tarihinde gerçekleştirilen GFSEC Bakanlar Toplantısına ise ülkemizi temsilen Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Mustafa TUZCU başkanlığında bir heyet ile katılım sağlanmıştır.

UNCTAD Bakanlar Konferansı

- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCTAD) 16. oturumu, 20-23 Ekim 2025 tarihlerinde Cenevre'de düzenlenmiş, toplantıya Bakanlığımızı temsilen Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Mustafa TUZCU başkanlığındaki bir heyet ile katılım sağlanmıştır.

DTÖ Hukuku Çerçevesinde Yürütülen Süreçler

- 2024 yılında Çin Halk Cumhuriyeti, ülkemizin Çin menşeli elektrikli ve diğer araçlarla ilgili almış olduğu çeşitli önlemlerin korumacı, ayrımcı ve DTÖ kurallarına aykırı olduğu iddiası ile DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması kapsamında bir uyuşmazlık süreci başlatmış ve 2024 yılında danışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında dava aşamasına taşınan söz konusu uyuşmazlığın yazılı sunum aşamaları ve taraf oturumları gerçekleştirilmiştir. Öte yandan, ülkemizce 2025 yılında iki ayrı uyuşmazlık süreci üçüncü taraf olarak takip edilmiştir.

Dünya Gümrük Örgütü Bünyesinde Yürütülen Çalışmalar

- 2025 yılında DGÖ bünyesinde yürütülen çalışmaların takibi ve koordinasyonu sürdürülmüştür. İlgili Komitelerin ve Çalışma Gruplarının yanı sıra, DGÖ'nün üst düzey karar alma organı olan 26–28 Haziran 2025 tarihlerinde Brüksel'de, Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Sezai UÇARMAK tarafından Dünya Gümrük Örgütü Genel Konseyinin 145. ve 146. dönem toplantılarına katılım sağlanmıştır.

- DGÖ Avrupa Bölgesi Gümrük İdaresi Başkanları Konferansına, DGÖ Daimî Teknik Komite toplantılarına ve Revize Kyoto Sözleşmesinin çağdaş gümrük uygulamaları ve yeni nesil teknolojiler göz önünde bulundurularak güncellenmesine yönelik müzakerelere katılım sağlanmıştır.

Bölgesel Kuruluşlarla İlişkiler

- 2025 yılında, bölgesel işbirliğinin güçlendirilmesi ve ülkemizin bölgesel örgütler çerçevesinde etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Yıl içinde, İİT Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimî Komitesi (İSEDAK) Ticaret Çalışma Grubu 24. ve 25. Toplantılarına, İSEDAK İzleme Komitesi 41. Toplantısına, İSEDAK 41. Bakanlar Toplantısına, İSEDAK Odak Noktaları 12. Toplantısına ve İİT Yatırımların Teşviki, Korunması ve Garanti Edilmesi Anlaşmasının güncelleme müzakerelerinin birinci turuna katılım sağlanmıştır. Ayrıca İİT Üye Ülkeleri Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Ticaret Müzakereleri Komitesi Toplantısına ev sahipliği yapılmıştır.

- Ülkemizin üyesi olduğu diğer bölgesel kuruluşlar olan D-8, EİT ve TDT çatısı altında da çalışmalarımız devam etmiştir. EİT kapsamındaki çalışmalar çerçevesinde, EİT Bölgesel Planlama Konseyi 35. Toplantısına, EİT Gümrük İdaresi Başkanları 9. Toplantısı, EİT Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi ve Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması Ortak Çalışma Grubu 3. Toplantısı ile 17. EİT Zirvesine, D-8 Ticaret Bakanları Konseyi 4. Toplantısına katılım sağlanmıştır. Öte yandan, EİT Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi ve Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması Ortak Çalışma Grubu 2. Toplantısına, EİT Gümrük İşbirliği Komitesi 6. Toplantısına ve EİT Ticaret Bakanları 5. Toplantısına ev sahipliği yapılmıştır. Bu toplantıların en önemli çıktısı İİT, D-8 ve EİT çatısı altında imzalanmış olan tercihli ticaret anlaşmalarının güncellenmesi süreçlerinin başlatılması olmuştur.

- Ülkemizce hazırlanan "TDT Üye Ülke Hükümetleri Arasında Sürdürülebilir Kalkınma için Hizmetler ve Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması" taslağı TDT Üye Ülkelerine sunulmuş ve 11 Eylül 2025 tarihinde taslak anlaşmaya yönelik teknik bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- 7 Ekim 2025 tarihinde Gebele'de gerçekleştirilen TDT 12. Zirvesine Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN başkanlığındaki ülkemiz heyetine Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından katılım sağlanmıştır.

Türkiye-Afrika 5.Ekonomi ve İş Forumu

- "Küresel Ekonomik Belirsizlikte Yol Almak: Türkiye-Afrika Ortaklığının Güçlendirilmesi" temasıyla düzenlenen Türkiye-Afrika 5. Ekonomi ve İş Forumu, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Güney Afrika Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın teşrifleriyle 16-17 Ekim 2025 tarihlerinde 37 ülkeyi temsilen 28 Bakan/Bakan Yardımcısı, Afrika'da bulunan 4 Bölgesel Kuruluştan üst düzey temsilciler ile ve Türkiye ve Afrika'dan yaklaşık 4.000 iş insanının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

TIR Sözleşmesi ve TIR Sistemi

- Coğrafi kapsamı itibarıyla evrensel özellik teşkil eden tek uluslararası transit sistemi olan ve Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BMAEK) himayesindeki 1975 tarihli TIR Sözleşmesi ile teşkil edilen TIR Sisteminin 78 Akit Tarafı bulunmakta olup, bu Akit Tarafların 66'sı TIR Sistemini aktif şekilde kullanmaktadır. Sözleşme ile ilgili BMAEK bünyesinde faaliyet gösteren organlar olan TIR İdari Komitesi, Sınır Geçişlerinin Kolaylaştırılması Dahil Taşımacılığı Etkileyen Gümrük Sorunları Küresel Forumu, Teknik Uygulama Organı gibi organların toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

- eTIR'ın teknik çerçevesini çizen ve adına "eTIR Özellikleri" adı verilen belgeler esas alınarak, veri alışverişinde bulunabilmek amacıyla ulusal sistemlerimizin eTIR Uluslararası Sistemine bağlanmasına yönelik projemiz, BMAEK ile işbirliği halinde sürdürülmektedir. TIR Sisteminde elektronikleşme çalışmalarının diğer ülkelerce de gerçekleştirilmesi süreci yakından takip edilmekte olup, bu süreçte gerek BMAEK bünyesinde gerçekleştirilen projelere gerek diğer ülkelerin çalışmalarına teknik destek verilmektedir.

- TIR Sözleşmesi dâhil gümrük alanında 17 uluslararası sözleşmeyi bünyesinde bulunduran BMAEK organı olan Sınır Geçişlerinin Kolaylaştırılması Dahil Taşımacılığı Etkileyen Gümrük Sorunları Küresel Forumu'nun 2024 ve 2025 yılı Başkanlığı ülkemiz temsilcisi tarafından üstlenilmiştir.

Ortak Transit Sözleşmesi

- Ülkemizin 2012 yılından bu yana taraf olduğu ve yoğun olarak kullandığı 1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme ile ilgili olarak ilgili mecralarda ülkemiz pozisyonumuzun savunulması ve Sözleşmenin uygulanmasına yönelik koordinasyon çalışmalarına 2025 yılında Bakanlığımızca devam edilmiş ve Sözleşme organlarının toplantılarına katılım sağlanmıştır.

G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı

- 9–10 Ekim 2025 tarihlerinde Güney Afrika'da gerçekleştirilen, G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısına, Bakan Yardımcısı düzeyinde katılım sağlanmıştır. Toplantı çerçevesinde ticaret ve kapsayıcı büyüme ilkeleri ve küresel zorluklar, sanayileşme ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen ticaret ve yatırım çerçevesi ve DTÖ reformu konuları kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Toplantı sonunda tüm G20 üyesi ülkelerinin

görüşleri dikkate alınarak, toplantı sırasında mutabık kalınan temel görüş ve eylem alanlarını yansıtan şekliyle G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Bildirisi yayınlanmıştır.

Teftiş, İnceleme ve Soruşturma Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Gümrük Grubu bünyesinde 410, Dış Ticaret Grubu bünyesinde 67 ve İç Ticaret Grubu bünyesinde ise 231 olmak üzere; 2025 yılsonu itibarıyla, Ticaret Müfettişlerince inceleme/soruşturma/teftiş kapsamında yürütülen iş sayısı 708'dir.

- Gümrük Grubu kapsamındaki işler; genel olarak ithalat/ihracat işlemleri yolsuzluğu, akaryakıt kaçakçılığı, dahilde işleme rejimi yolsuzluğu, kıymet yolsuzluğu, otomobil, elektronik eşya, sigara kaçakçılığı, haksız mal edinme konuludur.

- Dış Ticaret Grubu kapsamındaki işler; genel olarak ihracatçı birlikleri, serbest bölge müdürlükleri ve ürün güvenliği denetimleri müdürlüklerince yerine getirilen iş ve işlemler, dâhilde işleme rejimi kapsamındaki işlemler ve ihracatta devlet yardımları konuludur.

- İç Ticaret Grubu kapsamındaki işler genel olarak ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsaları, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları, lisanslı depo işletmeleri, ürün ihtisas borsası unvanını taşıyan ürün borsaları ile TOBB ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları, ticaret sicili memurluklarının faaliyet, hesap ve işlemleri, Bakanlığa verilen görevler çerçevesinde yerli ve yabancı şirketler, yaş sebze ve meyve toptancı hâlleri ile fahiş fiyat ve stokçuluk kapsamındaki inceleme ve denetimler, tüketicinin ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla taksitle satış, tüketici kredisi ve konut finansmanı sözleşmeleri, iş yeri dışında kurulan sözleşmeler, mesafeli sözleşmeler, paket tur sözleşmeleri, ön ödemeli konut ve devre tatil sözleşmeleri, satış sonrası hizmetler ile piramit satış sistemlerinin denetlenmesi ve kooperatiflerin her türlü işlem, hesap ve mal varlıklarının incelenmesi konuludur.

- 2025 yılı Planlı Sonradan Kontrol Programı çerçevesinde 180, Plan Dışı Sonradan Kontrol kapsamında 52 olmak üzere toplam 232 adet şirketin dış ticaret ve gümrük işlemleri denetime alınmıştır. 2024 yılı Plan Dışı Sonradan Kontrol kapsamında olan ve 2025 yılına devreden 28 şirket ile 2024 yılı Planlı Sonradan Kontrol kapsamında olan ve 2025 yılına devreden 17 şirket dahil toplam 277 şirketten 237 şirketin incelemesi tamamlanmıştır.

- Bakanlığımız taşra teşkilatından; 67 Gümrük Müdürlüğü, 4 Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, 6 Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü, 3 Tasfiye İşletme Müdürlüğü, 20 Ticaret İl Müdürlüğü, 3 Sanayi Odası, 1 Ticaret Odası, 1 Deniz Ticaret Odası, 10 Ticaret ve Sanayi Odası, 10 Ticaret Borsası, 8 Esnaf Odası ve 7 Esnaf ve Sanatkârlar Odası teftişe/denetime alınmıştır.

- Yurtdışı teşkilatından ise 15 Ticaret Müşavirliği ve 5 Ticaret Ataşeliği olmak üzere toplam 20 idarenin faaliyet ve işlemlerinin incelemesine ilişkin görevlendirme yapılmıştır.

- 2025 yılı içerisinde 47 tane 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (36 şirket-11 belediye iştiraki şirket), 15 tane 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun (4 adet AVM, 7 adet et ürünlerinin denetlenmesi, 2 özel okul , 1 tekstil, 1 otomobil satış ve

hizmetleri), 112 tane 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (14 ön ödemeli konut satışı,12 ticaret, 4 işyeri dışında kurulan sözleşmeler, 37 mesafeli satış, 1 taksitli satış, 3 piramit satış, 7 satış sonrası hizmetler, 12 devre tatil, 3 abonelik sözleşmeleri, 19 paket tur), 30 tane 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında 12 Ticaret ve Sanayi Odası, 13 Ticaret Borsası, 2 Ticaret Odası, 3 Sanayi Odası, 54 tane 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında 28 Esnaf Odası, 25 Esnaf ve Sanatkarlar Odası, 1 Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonu. 91 tane 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında (Motorlu Taşıyıcılar, Site İşletme Kooperatifi, Yük Taşıma, Yolcu Taşıma, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet, Üretim ve Pazarlama Kooperatifi ve diğer türler), 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında 17 toptancı hali denetimi, 4483 Sayılı Kanun Kapsamında 26 adet Ön İnceleme , 5300 Sayılı Kanun Kapsamında 27 Lisanslı Depoculuk denetimi olmak üzere toplam 426 kurum/kuruluş/birim/personel hakkında görevlendirme yapılmıştır.

- 2025 yılında 895 İnceleme Raporu, 176 İdari Soruşturma Raporu, 114 Teftiş Raporu, 261 Sonradan Kontrol Raporu, 662 Cevaplı Rapor, 303 Soruşturma Raporu, 28 Ön İnceleme Raporu ve 3 Aklama Suçu İnceleme Raporu olmak üzere toplam 2.442 rapor düzenlenmiştir.

- Ticaret Müfettişlerince 2025 yılı içerisinde düzenlenen raporlar üzerine uygulanan vergi ve para cezası miktarına ilişkin olarak;
  - 2025 yılı için Sonradan Kontrol kapsamında Ticaret Müfettişlerince düzenlenen Raporlardan kaynaklanan ek tahakkuk ve ceza kararları toplamının (iptal edilenler hariç olmak üzere) 1.829.673.466 TL olduğu,
  - 2025 yılı içerisinde Merkezi Uzlaşma Komisyonları ile Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonlarında gerçekleştirilen uzlaşma görüşmeleri sonucunda tahsili için uzlaşmaya varılan miktarın 114.967.852,35 TL'lik kısmının Ticaret Müfettişlerince düzenlenen raporlar kaynaklı olduğu,
  - Esnaf, sanatkârlar ve kooperatifçilik görev alanı çerçevesindeki konularda Ticaret İl Müdürlüklerine uygulanması talimatlandırılan idari para cezası tutarının 2.980.966 TL'lik kısmının Ticaret Müfettişlerince düzenlenen raporlar kaynaklı olduğu,
  - Tüketicinin korunması ve piyasa gözetimi görev alanı çerçevesindeki konularda uygulanan idari para cezalarının 308.522.003,51 TL'lik kısmının Ticaret Müfettişleri tarafından düzenlenen raporlar kaynaklı olduğu,
  - İç ticaret görev alanı çerçevesindeki konularda, 1.015.905.407,83 TL olarak uygulanan idari para cezası tutarının 366.023.963,16 TL'lik kısmının Ticaret Müfettişlerince düzenlenen raporlar kaynaklı olduğu bildirilmiştir.

Program Adı	Yönetim ve Destek Programı
Alt Program Adı	Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler
Alt Program Hedefi	-
Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar	
Faaliyet: Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler **Açıklama:**	

- Bakanlığımız merkez ve taşra idarelerinin mevcut alt yapı, donanım ve yazılımlarının bakım ve onarımlarının hızlı ve etkin bir şekilde yapılarak, bilişim hizmetlerinin 7/24 saat sürekli hizmet verebilmesi amaçlanmaktadır.
- Bakanlığımız hizmetlerinin yerine getirilebilmesi ve bu görevlerin günün şartlarına göre daha hızlı ve etkin bir biçimde yürütülebilmesinin temini amacıyla ihtiyaç duyulan donanım ve yazılım alımları, lisans, danışmanlık hizmetleri, sarf malzeme alımları ile altyapı bakım, yenileme ve genişleme çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Bakanlığımız bilgi teknolojilerine ilişkin kurumsal mimari ile donanım ve yazılım altyapılarında güncel teknoloji ve bileşenlerin kullanıldığı değişim ve dönüşüm çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız teknolojik altyapı olarak eski kalmış yazılımlarının yeni iş akışı ve süreçleri de içerecek şekilde yenileme çalışmaları devam etmektedir.

Faaliyet: Genel Destek Hizmetleri
Açıklama: Bakanlığımızın yeniden modernizasyonu kapsamında, etkin ve verimli bir çalışma ortamının oluşturulması amacıyla Merkez ve Taşra teşkilatının ihtiyaçları doğrultusunda fiziki iyileştirmeleri ve 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 458/B maddesinde sayılan görevlerin ifası sağlanmaktadır.
Söz konusu faaliyet kapsamında Bakanlığımız yatırım programında yer alan "Muhtelif İşler" toplulaştırılmış projesi başlığı altında yer alan projeler yürütülmektedir. Muhtelif Projeler başlığı altında; Hizmet Binaları Bakım Onarımları, Taşıma Giderleri, Taşıt Alımı, Demirbaş Alımları, Gümrüklerde Güvenliğin Artırılması, Lojman Bakım Onarımı, Kamulaştırma projeleri yer almaktadır.
Gümrük ve kaçakçılık mevzuatı uyarınca tasfiyelik hale gelen eşyanın muhafaza edilmesi ve tasfiyesi sağlanmaktadır. Gümrük mevzuatı uyarınca tasfiyelik hale gelen eşya ve araçların satışı şeffaf, katılımcı ve örnek bir model ışığında gerçekleştirilmektedir. Öte yandan, gümrük idarelerince işletilmekte olan geçici depolama yerleri, antrepo ve ambarlara eşya alınması, muhafazası ve teslimi işlemlerinin yürütülmesini sağlamaktır.

Faaliyet: İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi
Açıklama: Bakanlığımız hizmetlerinin daha sağlıklı, güvenli bir ortamda etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla ihtiyaç duyulan fiziki iyileştirmeler kapsamında, merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere hizmet binaları, tesis ve lojman yapımı ve projelendirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Faaliyet: İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler
Açıklama:
- Merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında bulunan personelin özlük, kadro, açıktan atama, yer değiştirme suretiyle atama ve naklen atama işlemlerini yürütmek,
- Uzman yardımcılığı giriş sınavı, ticaret denetmen yardımcılığı giriş sınavı, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı, yeterlik sınavı vb. süreçleri yürütmek,
- Merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında bulunan personelin hukuk ve disiplin işlemlerini yürütmek,
- Bakanlığımız istihdam politikalarını oluşturmak ve yürütmek,
- Gümrük taşra hizmet birimlerinin insan kaynağı planlamasına ve yer değiştirme işlemlerine esas olmak üzere standart kadro sayılarının tespit edilmesi için yerinde incelemeler gerçekleştirmek,
- Personel yönetimine ilişkin mevzuat çalışmalarını yapmak,

• Eğitim ihtiyaç analizi sonucu oluşturulacak yıllık hizmet içi eğitim planı kapsamında tüm Bakanlığımız personeline gerekli yeterlik, aday memurluk, mesleki bilgi artırımı, uygulamalı eğitimler gibi tüm eğitim programlarını planlamak ve yürütmek, • Üniversite öğrencilerinin zorunlu staj uygulamalarını gerçekleştirmek, • Dış burslar kapsamında lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışındaki üniversitelerden kabul alan Bakanlığımız personelinin yurt dışına gönderilmesi işlemlerini yürütmek, • Yurt dışı eğitim, seminer ve kurs faaliyetlerini koordine etmek.
Faaliyet: Özel Kalem Hizmetleri **Açıklama:** Özel Kalem Hizmetleri Bakan tarafından ikili ve çok taraflı platformlarda yürütülen ticari diplomasi faaliyetleri kapsamında iş ve işlemler organize edilmektedir.
Faaliyet: Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler **Açıklama:** İlgili mali mevzuat çerçevesinde; Bakanlığın bütçesi ile yatırım, ön mali kontrol hizmeti ve mali konularda danışmanlık gibi malî iş ve işlemler yürütülmektedir. Bakanlığımızda, İç Kontrol Standartlarına uyum düzeyinin yükseltilmesi ve Kurumsal Risk Yönetiminin uygulama kabiliyetinin güçlendirilmesi amacıyla iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapılmaktadır. Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgiler sağlanmakta ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. Bakanlığımız merkez teşkilatında kamu zararlarının tahsiline ilişkin işlemler yürütülmektedir. Bakanlığımızın stratejik planı, performans programı, faaliyet raporu hazırlanmaktadır.

Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımız sistemlerinde ihtiyaç duyulan gerekli idame, bakım, geliştirme ve devreye alma çalışmaları yapılmıştır.

- Bakanlığımız yazılım altyapısı ve mimarisinin modern ve güncel teknolojik bileşenler kullanılarak yenilenmesine ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- Ağ cihazlarının (yönlendirici, anahtar, kablosuz ağ erişim cihazı vb.) 7/24 yönetimi, izlenmesi, yedeklenmesi, bakımı, fiziksel ve yazılımsal desteği çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatındaki erişim, yönlendirici, anahtar, kablosuz ağ erişim cihazı, kesintisiz güç kaynağı, klima vs. ihtiyaçlarının tespiti, alımı, kurulumu ve arızalarına çözüm sağlanması faaliyetleri yürütülmüştür.

- Avrupa Gümrük Birliği CCN Modernizasyonu kapsamında mevcut CCN cihazlarının yeni SD-WAN destekli veri merkezine geçişi çalışmaları yapılmıştır.

- Bakanlığımız ile diğer kamu kurum ve kuruluşlar arasında imzalan veri değişim protokolleri kapsamında ek protokoller ile birlikte 157 adet veri paylaşımı yapılmıştır.

- Uluslararası veri paylaşım servisleri ve entegrasyonlarına ilişkin uygulama geliştirme çalışmaları yürütülmüştür.

- Veri tabanları yönetimi, iyileştirme ve sıkılaştırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımız mobil uygulamaları için mobil uygulama mağazaları yönetimleri yapılarak, uygulamaların güncel ve sorunsuz bir şekilde kullanılabilmeleri sağlanmıştır.

Genel Destek Hizmetleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Destek Hizmetleri Faaliyeti çerçevesinde, Bakanlığımız hizmet binaları ve personelin ihtiyaçlarına yönelik olarak ihale hizmetleri, yurtdışı hizmetleri, sağlık hizmetleri, işyeri sağlık ve güvenlik hizmetleri, yerleşke hizmetleri ve sosyal hizmetler yürütülmüştür.

Enerji Verimliliği ve Sıfır Atık

- Tasarruf tedbirleri ve enerji verimliliği kapsamında florasan, ampul armatürleri, led armatür ile değiştirilme işlemleri ayrıca, musluklara tasarruflu musluk aparatı (perlatör) takılma işlemlerine devam edilmiştir.

- Çevre ve insan sağlığının korunmasını hedefleyen sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde, merkez teşkilatı hizmet binalarımızdan yaklaşık 39.017 kg (15.270 kg kâğıt, 3.947 kg plastik, 16.670 kg karışık ve 3.130 kg cam) ambalaj toplanmıştır. 2025 yılı içerisinde 2.896 kg mutfak/yemek artığından 1.223 kg kompost gübre elde edilmiştir.

- Çevre dostu ve sürdürülebilir bir enerji politikası kapsamında elektrikli araç kullanımının yaygınlaştırılması doğrultusunda Bakanlığımız Söğütözü ve Eskişehir Yolu yerleşkelerinin her birine ayrı ayrı 4'er adet olmak üzere, toplam 8 adet elektrikli araç şarj istasyonu kurulumu tamamlanarak faaliyet vermeye başlamış olup, şarj istasyonlarının sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

- 7261 sayılı "Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında Türkiye Çevre Ajansı ile yapılan protokol çerçevesinde Söğütözü Ana Hizmet Binası ile Eskişehir yolu yerleşkelerine “Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi” kriterlerine uygun olacak şekilde cam ve plastik atıkların DOA cihazları kullanılarak yaklaşık 3.400 kg plastik, 7.920 kg cam ve 112 kg metal geri dönüşümü sağlanmıştır.

Proje ve Yatırım Hizmetleri

- Yeni kurulan gümrük müdürlüklerinin faaliyete geçirilmesi ile diğer gümrük idarelerinin arsa ve bina tahsislerine ilişkin protokol çalışmaları kapsamında;
  - Konya Ereğli Gümrük Müdürlüğü 04.03.2025’te faaliyetine başlamıştır.
  - Bingöl Gümrük Müdürlüğü 29.05.2025’te faaliyetine başlamıştır.
  - Karasu Gümrük Müdürlüğü 20.10.2025’te faaliyete alınmıştır.
  - Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü hizmetlerini sürdürdüğü yerde, ek birimleri için Ankara Lojistik Üssünde ilave yer tahsisi sağlanmıştır.
  - Alican Gümrük Kapısının faaliyete geçirilmesini teminen arsa tahsisine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.
  - Gelincik Gümrük Kapısının faaliyete geçirilmesine yönelik arsa tahsisine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

- Kamulaştırma işlemlerine ilişkin çalışmalar kapsamında;
  - Erenköy Gümrük Müdürlüğü ve diğer hizmet birimlerinin üzerinde yapılması planlanan İstanbul ili, Tuzla ilçesi, Tepeören Mahallesinde yer alan bazı taşınmazların kamulaştırma işlemleri yürütülmüştür.
  - Dilucu Gümrük Kapısının genişletilmesine olanak sağlanması amacıyla anılan kapıya bitişik Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden 43 dönüm arsa satın alınmıştır. Ayrıca kapının çevresinde yer alan ve anılan Genel Müdürlük mülkiyetinde bulunan yaklaşık 350 dönümlük araziden uygun olan kısımların Bakanlığımıza devrine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.
  - Kocaeli Laboratuvar Müdürlüğünün ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte, Kocaeli İli, Körfez İlçesi, Yavuz Sultan Selim Mahallesinde yer alan, 1.549 m^2 büyüklüğe sahip bina satın alınarak kamulaştırılmış ve Bakanlığımıza tahsisi sağlanmıştır.
  - Üzümlü Çukurca Lojman kamulaştırılmasına yönelik olarak 2024/7 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi kapsamında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı nezdinde izin süreci yürütülmüştür.

- Bakanlığımız hizmet binalarının tadilatları, bakım onarımları ve güçlendirme projeleri kapsamında;
  - Bodrum Gümrük Müdürlüğü Hizmet Binasının bakım-onarım çalışmaları tamamlanmıştır.
  - Mudanya Gümrük Müdürlüğü Hizmet Binasının güçlendirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
  - Doğu Karadeniz GDTBM ile bağlantı idaresi Trabzon Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü hizmet binalarının tadilat ve güçlendirme çalışmalarına yönelik etüt-proje çalışmaları tamamlanmış olup, yapım çalışmalarına başlanılması yönünde hazırlıklar sürdürülmüştür.
  - İstanbul GDTBM hizmet binasının güçlendirilmesine yönelik proje çalışmaları tamamlanmıştır. Yapım çalışmalarına başlanılması yönünde hazırlıklar sürdürülmüştür.
  - Kocaeli Laboratuvar Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılmak üzere kamulaştırılan binanın laboratuvar olarak kullanılabilmesini teminen gerekli tadilat işlemlerine ilişkin Kocaeli Valiliği ile koordineli olarak çalışmalar sürdürülmüştür.
  - İzmir Ürün Güvenliği Denetimleri Müdürlüğü Hizmet Binasının tadilat ve güçlendirmesine yönelik proje hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür.
  - Suriye'de yaşanan güncel gelişmeler kapsamında Suriye kapılarında ihtiyaç duyulan bakım-onarım işlerinin karşılanmasına yönelik ödenek tahsisi sağlanarak bu yönde ilgili Kapılardan gelen talepler karşılanmıştır.

<u>E-İhale Sistemi</u>

- Coğrafi kısıtları ortadan kaldırarak farklı yerlerdeki ihalelere internet üzerinden teklif verilmesini sağlamak, ihalelere katılımı ve dolayısıyla rekabeti artırmak ve eşyanın tasfiyesini hızlandırmak amacıyla kullanılan e-ihale uygulamasında 2025 yılında 12.536 adet e-ihale yapılması sağlanmıştır.

- İhalelerden elde edilen satış hasılatı bir önceki seneye göre %20 oranında artmış ve 4,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2025 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 1 milyon 400 bin kişi e-ihale sistemine üye olarak kayıtlı bulunmaktadır.

Tasfiyelik Hale Gelen Araç ve Eşyanın Tahsisine Yönelik Çalışmalar

- Türkiye Kızılay Derneği ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile yapılmış olan muhtelif protokoller ile tasfiyelik hale gelen yardım malzemesi ile afet ve acil durumlarda kullanılabilecek türden eşyanın anılan kurumlara tahsis edilmesine devam edilmektedir.

Döner Sermaye Hizmetleri

- 2025 yılında Döner Sermaye İşletmesinin faaliyetlerinden toplam 5.781.342.846,67 TL gelir elde edilmiştir. Döner Sermaye İşletmesinin 2025 yılı bütçe giderleri 3.290.602.191,68 TL olarak gerçekleşmiştir. Döner sermaye işletmelerine ait toplam 139 adet depolama yeri bulunmaktadır.

İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımız merkez teşkilatında görev yapan 14 personel Genel Müdür Yardımcılığına, 25 personel ise Daire Başkanlığına atanmıştır.

- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Müfettişi kadrosuna 26 Ticaret Müfettişi ve 3 Başmüfettiş atanmıştır. 5 Ticaret Müfettiş Yardımcısı ataması gerçekleştirilmiştir.

- 12 personelin kurum dışı görevlendirmesi yapılmış, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan 12 personelin ise Bakanlığımızda geçici görevlendirmesi sağlanmıştır.
- 20 personel Bakanlık Müşaviri kadrosuna atanmıştır.

- 13 Ticaret Uzman Yardımcısı ataması yapılmıştır.

- Personel ihtiyacı, hizmetin gereği, can güvenliği vb. nedenlerle toplam 329 personelimiz görev yaptığı birimden başka bir idareye geçici olarak görevlendirilmiştir.

- 8 Bölge Müdürü ataması (4 Bölge Müdürü yeni atama, 4 Bölge Müdürü yer değişikliği sonucu atama) ile 3 Bölge Müdürü ve 7 Bölge Müdür Yardımcısı görevlendirmesi yapılmıştır.

- Yer değiştirme işlemleri sonucunda; 1.065'i e-atama, 553'ü Kurul kararı ve 11'i isteğe bağlı olmak üzere toplam 1.629 personelin yer değişikliği yapılmıştır.

- Bakanlığımız taşra teşkilatı Tüketici Hakem Heyeti Raportörü kadrolarına yerleştirilen 45 asil 3 yedek aday olmak üzere 48 aday Tüketici Hakem Heyeti Raportörü ataması yapılmıştır.

- Açıktan atama kapsamında Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine 3 Kimyager, 9 Kaptan, 2 Makinist ataması yapılmıştır.

- Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine 1, Ticaret İl Müdürlüklerine ise 5 personelin naklen ataması yapılmıştır.

- Göç İdaresi Başkanlığının kapatılan Geçici Barınma Merkezlerinde görevli 20 sürekli işçi statüsünde görevli personelin naklen ataması yapılmıştır.
- Bakanlığımız yurt dışı teşkilatı ile ilgili yapılan çalışmalar çerçevesinde; 40 personel yurt dışı daimî göreve atanmıştır. Bakanlığımız yurt dışı teşkilatında daimî görevde bulunan ve görev süresi sona eren toplam 31 personelin merkeze atanmaları sağlanmıştır. 2025 yılı içerisinde yurt dışında Ticaret Müşavirleri/Ataşelerine görevlerinde destek olmak üzere toplam 22 destek personel istihdam edilmiştir.

- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından 2025-EKPSS yerleştirme sonucuna göre Bakanlığımız merkez teşkilatına 9, taşra teşkilatına 25, döner sermaye teşkilatına 1 olmak üzere toplam 35 memur ataması yapılmıştır.

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Bakanlığımız merkez teşkilatına 4 Memur ve 1 Mühendis olmak üzere toplam 5 personel ataması yapılmıştır.

- 5 Sözleşmeli Bilişim Personeli ataması yapılmıştır.

- Açıktan atama kontenjanı kapsamında 1 istifa sonrası dönüş, 6 kurumlar arası nakil, 1 açıktan atama olmak üzere toplam 8 kişinin ataması yapılmıştır.

- Bakanlığımız Taşra teşkilatında istihdam edilmek üzere 7 Kimyager alımı yapılmıştır.

- Bakanlığımız merkez, taşra ve döner sermaye teşkilatlarında istihdam edilmek üzere 200 Sözleşmeli Muayene Memuru, 515 Sözleşmeli Gümrük Muhafaza Memuru, 23 Sözleşmeli Mühendis, 25 Sözleşmeli Büro Personeli, 14 Sözleşmeli Gemi Adamı, 26 Sözleşmeli Destek Personeli, 44 Tüketici Hakem Heyeti Raportörü, 7 Kaptan, 2 Makinist, 2 Veznedar, 5 Satış Memuru, 26 Ambar Memuru olmak üzere toplam 889 personel alımı yapılmıştır.

- Ticaret Uzmanlığı Yönetmeliği uyarınca Merkez teşkilatında istihdam edilmek üzere 60 Ticaret Uzman Yardımcısı alımına ilişkin başvurular alınmış olup, 2026 yılında süreç tamamlanacaktır.

- Ticaret Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği çerçevesinde, Bakanlığımızın merkez, taşra ve döner sermaye işletmesindeki yönetici ve diğer pozisyonlardaki personel ihtiyacının karşılanabilmesini teminen toplam 668 kadroya yönelik Görevde Yükselme Sınavının yazılı kısmı 13.12.2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

- Ticaret Uzmanlığı Yeterlik Süreci kapsamında Bakanlığımız birimlerinde görev yapan Ticaret Uzman Yardımcılarından 68'inin yeterlik süreci tamamlanmıştır.

- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda, ülkemizin her bölgesindeki üniversiteli gençler için istihdamda fırsat eşitliği sağlanmasına ve istihdam edilebilirliklerinin artırılmasına yönelik gerçekleştirilen "Yetenek Her Yerde" temalı Bölgesel Kariyer Fuarlarına 13 farklı ilde 13 personelimizle katılım sağlanmıştır.

- Bakanlığımıza yurt dışı eğitimi için tahsis edilen 10 kontenjan (1 yıllık 8, 2 yıllık 2) kapsamında yüksek lisans öğrenimi görmek üzere Amerika Birleşik Devletleri'ne 2 yıllık süreyle 2 personel, Birleşik Krallık'a ise 1 yıllık süreyle 6 personel olmak üzere toplam 8 personel gönderilmiştir.

- Jean Monnet 2024-2025 Akademik Yılı Burs Programı kapsamında 5 personelimiz yurt dışına gönderilmiş, eğitimlerini tamamlayarak görevlerine başlamıştır. 2025-2026 Akademik Yılı için ise 3 personelimiz yurt dışına eğitime gönderilmiş olup, ilgililerin eğitimleri devam etmektedir.

- Hindistan Teknik ve Ekonomik İş Birliği Programı kapsamında verilen uzmanlık eğitimleri çerçevesinde 6 personelimiz muhtelif tarihlerde düzenlenen kurs programlarına gönderilmiştir.

- Ders verme görevi kapsamında çeşitli üniversitelerde; 2024-2025 güz dönemi için 27, 2024-2025 bahar dönemi için 17, 2024-2025 yaz dönemi için 1, 2025-2026 güz dönemi için 20, 2025-2026 bahar dönemi için 6, 2025-2026 yaz dönemi için 1 personelimize gerekli izinler verilmiştir.

- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ve ilgili Yönetmelik gereğince Bakanlığımızda yetkili sendika ile 30.04.2025 tarihinde 2025 Yılı 1. Dönem Kurum İdare Kurulu Toplantısı, 23.10.2025 tarihinde ise 2025 Yılı 2. Dönem Kurum İdare Kurulu Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 2025 yılında, diğer kurumların gümrük hizmetlerinde görevli 695 personeline Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerimiz vasıtasıyla eğitim seminerleri düzenlenmiştir.

- 2025 yılı hizmet içi eğitim planı dahilinde uzaktan ve yüz yüze olacak şekilde eğitim programlarının gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, 2025 yılında;
  - Bakanlığımız eğitim faaliyetlerinde; yüz yüze, canlı-sanal sınıf, sunum, doküman, animasyon, video, SCORM paket olmak üzere 7 farklı araç-gereç ve ortam kullanılmıştır. Yüz yüze ve uzaktan eğitim yöntemi ile 278 farklı konu başlığında düzenlenen 1.119 programda 14.168 katılımcıya yüz yüze, 2.261 katılımcıya canlı-sanal sınıf aracılığıyla eğitim verilmiş olup, 86.952 katılımcıya ise ünvan yetkinlikleri göz önünde bulundurularak video eğitim yoluyla ulaşılmıştır. Toplamda eğitim faaliyetlerinden faydalanan katılımcı sayısı 2025 yılında 103.381 olarak gerçekleşmiştir.
  - Eğitim Yönetim Sisteminde (EYS) yer alan "Katalog Eğitimleri" sekmesinden tüm kurum personelimize kayıtlı video eğitimlere 7/24 ulaşabilme imkânı sağlanmıştır. Yıl içerisinde 25.228 katılımcı bu eğitimlerden yararlanmış olup, bu yöntemle büyük maliyet tasarrufları sağlanmıştır.

İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- İncirlik Gümrük Müdürlüğü 23.04.2025 tarihinde yeni hizmet binasında faaliyetine başlamıştır.

- Öncüpınar Gümrük Kapısında yeni idari bina yapımının etüt-proje çalışmaları sürdürülmüştür.

- Dereköy Gümrük Kapısının yenilenmesine yönelik etüt-proje çalışmaları sürdürülmüştür.

- Üzümlü Gümrük Kapısının modernizasyonuna yönelik yapım ihalesi gerçekleştirilmiştir.

- Yayladağı Gümrük Kapısının modernizasyonuna yönelik yapım çalışmaları sürdürülmüştür.

- Derecik Gümrük Kapısı kalıcı tesislerinin yapımına yönelik proje çalışmalarına devam edilmiştir.

- İstanbul Tuzla İlçesinde yeniden inşa edilmesi hedeflenen Erenköy Gümrük Tesisleri proje çalışmaları sürdürülmüştür. Erenköy Gümrük Müdürlüğü için 4 adet prefabrik bina inşa edilmiştir. Ayrıca 2 adet ilave prefabrik bina inşa edilmesine yönelik ihale çalışmaları sürdürülmüştür.

- Doğu Marmara ve Batı Akdeniz GDTBM yeni hizmet binalarının yapım işlerinin etüt-proje çalışmaları tamamlanmıştır.

- Doğu Akdeniz GDTBM yeni hizmet binasının yapım çalışmaları sürdürülmüştür.

- TOKİ ile Bakanlığımız arasında 21.10.2021 tarihinde imzalanan protokol kapsamında; Ege GDTBM ve Şanlıurfa Gümrük Müdürlüğü hizmet binası yapım çalışmaları sürdürülmüştür.

- TOKİ ile Bakanlığımız arasında 21.10.2021 tarihinde imzalanan protokol kapsamında; etüt-proje işleri tamamlanan Mersin Laboratuvar Müdürlüğü Hizmet Binası, Şırnak-Silopi ile Hakkâri–Yüksekova'da lojman binalarının TOKİ tarafından yapım ihalelerine çıkılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Erzurum Gümrük Müdürlüğü hizmet binası yapım işinin kalan kısmının ikmal inşaatının ihale edilmesine yönelik işlemler yürütülmüştür.

- Orta Anadolu GDTBM kompleksi yapımının uygulanacağı taşınmaza ilişkin imar plan değişikliği çalışmaları tamamlanarak etüt-proje ihalesi gerçekleştirilmiştir.

- Mersin Tasfiye İşletme Müdürlüğü hizmet binası için etüt-proje çalışmaları tamamlanmış olup, yapım ihalesi gerçekleştirilmiştir.

- Batı Marmara GDTBM hizmet binası yapım işinin proje ihalesine çıkılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Yüksekova Gümrük Müdürlüğü hizmet binası yapımı işinin proje çalışmaları sürdürülmüştür.

- Bursa Gümrük Müdürlüğü ve Bursa Tasfiye İşletme Müdürlüğü hizmet binası yapımı işinin proje çalışmaları sürdürülmüştür.

- Antakya Gümrük Müdürlüğü hizmet kompleksi yapımı işinin proje çalışmaları sürdürülmüştür.

- Akçakale Gümrük Kapısı sahasının genişletilerek kapının yeniden modernize edilmesine yönelik ihtiyaç duyulan taşınmazlara ilişkin imar çalışmaları tamamlanmış olup, imar sonrası oluşan parselin Bakanlığımıza tahsisine yönelik işlemler sürdürülmüştür.

- Çobanbey Gümrük Kapısının genişletilerek kapının yeniden modernizasyonuna yönelik proje hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür.

- Kaş Gümrük Müdürlüğü yeni yolcu salonu yapım çalışmaları sürdürülmüştür.

- Samsun Gümrük Müdürlüğü hizmet binası yapımına yönelik ihale çalışmaları sürdürülmüştür.

- Gümrüklerimizin mümkün olan en ileri seviyede hizmet sunabilmesini sağlamak üzere ülkemizin dört bir yanındaki gümrüklerimizde Yap-İşlet-Devret modeli kapsamındaki proje ve yatırım faaliyetlerine hız kesmeden devam edilerek teknolojik yatırımlar hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda;
  - Gürbulak Gümrük Kapısı Yapım Projesi çalışmaları sırasında Kapının işler durumda tutulması için kullanılan kısımlarda çalışmalar 2025 yılının son çeyreğinde tamamlanmış, geçici kabul işlemleri yürütülmüştür.
  - Erenköy Gümrük Tesisleri; yapımı planlanan yeni gümrük kompleksi için mera vasfındaki arazilerin hazineye tescili tamamlanmıştır. Özel mülkiyetteki alanlar için acele kamulaştırma süreci işletilerek tapu işlemleri sonuçlandırılmıştır. İmar planı çalışmaları tamamlanmış olup, proje çalışmalarında son aşamaya gelinmiştir.
  - Dereköy Gümrük Kapısı; sadece yolculara ve araçlara hizmet veren kapıda; ekspres yük ve TIR araçlarının da geçişine uygun bir modernizasyon çalışması yürütülmüştür. Proje çalışmalarında son aşamaya gelinmiştir.

Özel Kalem Hizmetleri Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın çalışma programını düzenleme, resmi ve özel yazışmalarını yürütme, her türlü protokol ve tören işlerini düzenleme ve yürütme, Bakanlık Makamının talimatları doğrultusunda kurum içinde ve kurum dışında gerekli koordinasyonu sağlama faaliyetleri yerine getirilmiştir.

Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler Faaliyeti Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

- Bakanlığımızın iç ve dış paydaşları ile etkileşimlerini daha etkin ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmayı, paydaş yönetiminde standardizasyon sağlamayı ve stratejik

hedeflerle uyumlu bir paydaş yönetimi sistematiği geliştirmeyi amaçlayan "Paydaş Yönetim Stratejisinin Oluşturulması Projesi" yürütülmüştür.

- Stratejik Plan izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütülmüştür.

- Ticaret Bakanlığı 2024 Yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmıştır.

- Kurumsal marka imajının geliştirilmesi ile sunulan hizmetlerin daha etkin bir şekilde tanıtılmasına katkı sağlamak amacıyla, Bakanlığımız Kurumsal Kimlik Kılavuzu kapsamında gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

- Bakanlığımıza 2025 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinden (TBMM) gönderilen yazılı soru önergelerinin cevaplandırma çalışmaları yürütülmüştür. TBMM istatistiklerine göre; 01.12.2025 tarihi itibarıyla, Bakanlığımız yüzde 95,24 cevaplama oranı ile listede 1. sırada yer almıştır.

- Ticaret Bakanlığı 2026 Yılı Performans Programı hazırlanmış ve 2025 Yılı Performans Programı uygulama sonuçları izlenmiştir.

- Ticaret Bakanlığı Kurumsal Risk Yönetimi Yönergesi çerçevesinde, stratejik ve süreç seviyesindeki risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve düzenli olarak izlenmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Kurumsal Risk Yönetimi Eğitim Takvimi çerçevesinde Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı birimlerinde; eğitimler verilmiş ve örnek uygulama modeli üzerinden atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

i. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Yıl	2025
Program Adı	TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI
Alt Program Adı	İHRACATIN DESTEKLENMESİ
Alt Program Hedefi	İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı %	Gerçekleşme Durumu
1	Birim kira destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	Adet	385	426	193	234	376	461	461	119,74	Aşıldı
2	Dâhilde işleme rejimi kapsamında yapılan ihracatın toplam ihracattaki payı	Yüzde	42	43,5	45,67	45,81	45,88	45,51	45,51	108,36	Aşıldı
3	Destek kapsamına alınan uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi proje sayısı	Adet	707	722	671	695	708	722	722	102,12	Aşıldı
4	Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı	Adet	28.000	34.000	4.933	10.796	10.284	12.910	38.923	139	Aşıldı
5	Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı	Adet	23	20	6	7	3	10	26	113	Aşıldı
6	Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka	Adet	115	125	109	115	121	121	121	105,22	Aşıldı

	programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)										
7	İhracat birim değer endeksi	Yüzde	1,2	1,81	1,8	2,7	6,0	5,2	5,2	433,33	Aşıldı
8	İhracat miktar endeksi	Yüzde	4,6	2,73	1,5	5,0	-3,0	-0,7	-0,7	-15,22	Ulaşılamadı
9	İhracatın dünya ticaretinden aldığı pay	Yüzde	1,1	1,08	-	-	-	-	-	-	-
10	Mal ihracatına yönelik desteklenen alım heyetleri sayısı	Adet	85	65	16	24	11	22	73	85,88	Kısmen Ulaşıldı
11	Mal ihracatına yönelik desteklenen ticaret heyetleri sayısı	Adet	269	284	59	89	54	91	293	108,92	Aşıldı
12	Mal ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)	Adet	380	406	365	372	379	413	413	108,68	Aşıldı
13	Orta-yüksek ve yüksek teknolojili ürün ihracatının toplam imalat sanayi ihracatı içindeki payı	Yüzde	42	42,5	42,59	44,12	43,44	43,50	43,50	103,57	Aşıldı
14	Tanıtım destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	Adet	260	240	87	112	197	274	274	105,38	Aşıldı
15	Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği kapsamına alınan şirket sayısı (kümülatif)	Adet	250	185	26	60	90	132	132	53	Ulaşılamadı
16	Yurt dışı marka tescil destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	Adet	700	1.171	118	231	503	907	907	129,57	Aşıldı

17	Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri iş hacmi	Milyar Dolar	30	27	4,04	2,15	3,05	10,42	19,66	65,53	Ulaşılamadı
18	Yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri sektörünün dünya pazarından aldığı pay	Yüzde	4,5	4,2	0,68	1,05	1,56	3,35	3,35	74,44	Ulaşılamadı
19	Yurt dışı teknik müşavirlik hizmetleri yıllık toplam proje tutarı	Milyon Dolar	225	200	7,10	18,66	11,34	111,54	148,64	66	Ulaşılamadı

DEĞERLENDİRME	**I. ÇEYREK:** İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2023 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %5,1'lik bir büyüme kaydetmiştir. 2024 yılında ise %3,2 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 18 çeyrektir sürdürmüştür. 2023 yılında, ihracatımız 255,6 milyar ABD Dolarına ulaşmış, dünya ihracatından aldığımız pay ise %1,07'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2024 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2024 yılında 261,8 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının ilk çeyreğinde 12 alım heyeti ve 51 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı I. çeyrek döneminde 12 ihtiyaç analizi, 35 eğitim, 5 danışmanlık, 54 yurt dışı pazarlama, 9 alım heyeti, 7 istihdam, 4 tanıtım olmak üzere toplam 126 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir. Öte yandan, 2025 yılı I. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 26 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 193 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 87 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 365'e ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden

	firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. Uyguladığımız destekler ve gerçekleştirilen organizasyonlar neticesinde, e-ihracatın genel ihracat içerisindeki payının artacağı öngörülmektedir. UHTGM- Hizmet ihracatının arttırılması amacıyla uygulanan destek programları kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin "Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı", "Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı" ve "Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)" göstergelerinin 2025 yılı I. çeyrek verilerinin beklenen düzeyde gerçekleştiği değerlendirilmektedir. Söz konusu göstergelerin yıl sonu hedefine ulaşacağı düşünülmektedir. Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri sektörümüzün yüksek rekabet gücü ve dinamizmi sayesinde yakalanan hızlı gelişme sonucunda sektör, ülkemizin küresel rekabet gücünün artırılmasında önemli katkılar sağlamış, bu doğrultuda destek mekanizmaları güçlendirilmiştir. Pazar çeşitliliğinin artırılması, marka değerinin yükseltilmesi ve sürdürülebilir büyüme hedeflenmiş olup, teşvik edici politikaların uygulanmasına devam edilecektir. TARDGM- 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ihracat miktar endeksi %1,1 artarken ihracat birim değer endeksi %1,4 artış göstermiştir.
	II. ÇEYREK: İHRGM-Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,2'lik bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılı I. çeyreğinde ise %2 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 19 çeyrektir sürdürmüştür. 2024 yılında, ihracatımız 261,8 milyar ABD Dolarına ulaşmış, dünya ihracatından aldığımız pay ise %1,07'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2025 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde 131,4 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının II. çeyreğinde 24 alım heyeti ve 78 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı II. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 5 danışmanlık, 38 yurt dışı pazarlama, 6 alım heyeti, 6 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 81 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir.

	Öte yandan, 2025 yılı II. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 60 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 234 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 112 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 372'ye ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. Uyguladığımız destekler ve gerçekleştirilen organizasyonlar neticesinde, e-ihracatın genel ihracat içerisindeki payının artacağı öngörülmektedir. UHTGM- Hizmet ihracatının arttırılması amacıyla uygulanan destek programları kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin "Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı", "Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı" ve "Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)" göstergelerinin 2025 yılı II. çeyrek verilerinin beklenen düzeyde gerçekleştiği değerlendirilmektedir. "Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)" göstergesi yıl sonu hedefine ulaşmıştır. Diğer iki göstergenin de yıl sonu hedefine ulaşacağı düşünülmektedir. Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri sektörümüzün yüksek rekabet gücü ve dinamizmi sayesinde yakalanan hızlı gelişme sonucunda sektör, ülkemizin küresel rekabet gücünün artırılmasında önemli katkılar sağlamış, bu doğrultuda destek mekanizmaları güçlendirilmiştir. Pazar çeşitliliğinin artırılması, marka değerinin yükseltilmesi ve sürdürülebilir büyüme hedeflenmiş, teşvik edici politikaların uygulanmasına devam edilecektir. TARDGM- 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ihracat miktar endeksi %2,7 artarken ihracat birim değer endeksi %3,1 artış göstermiştir.
	III. ÇEYREK: İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,3'lük bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılı I. çeyreğinde %2,3, II. çeyreğinde ise %4,8 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 20 çeyrektir sürdürmüştür. Ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2025 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2025 yılı Ocak-Eylül döneminde 200,6 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi

	ve çeşitlendirilmesi amacıyla, desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının III. çeyreğinde 8 alım heyeti ve 43 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı III. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 6 danışmanlık, 27 yurt dışı pazarlama, 1 alım heyeti, 7 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 67 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir Öte yandan, 2025 yılı III. çeyrek itibarıyla ilgili alt program hedefi kapsamında Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 90 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 234 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 197 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 379'a ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden ve e-ihracat desteklerine başvuru gerçekleştiren firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. UHTGM- Hizmet ihracatının arttırılması amacıyla uygulanan destek programları kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin "Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı" göstergesi verileri beklenen düzeyde gerçekleşmiş olup, göstergenin yıl sonu hedefini aşacağı düşünülmektedir. "Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı" göstergesi verileri beklenen düzeyin biraz altında gerçekleşmiş olmakla birlikte yıl sonu hedefine ulaşma yönündeki çalışmalar devam etmektedir. "Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)" göstergesi verileri beklenen düzeyin de üstünde gerçekleşerek hedeflenen gösterge değeri aşılmıştır. Yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörü, ülkemizin küresel rekabet gücünün artırılmasında önemli katkılar sağlamış, bu doğrultuda destek mekanizmaları güçlendirilmiştir. Pazar çeşitliliğinin artırılması, marka değerinin yükseltilmesi ve sürdürülebilir büyüme hedeflenmiş, teşvik edici politikaların uygulanmasına devam edilecektir. TARDGM- 2025 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ihracat miktar endeksi %0,6 azalırken ihracat birim değer endeksi %4,8 artış göstermiştir.
	IV. ÇEYREK: İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,3'lük bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılının I. çeyreğinde %2,5, II. çeyreğinde %4,9, III.

	çeyreğinde ise %3,7 oranında Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 21 çeyrektir sürdürmüştür. Öte yandan, 2025 yılında, ihracatımız bir önceki yıla kıyasla %4,5 oranında artarak 273,4 milyar ABD Dolarına ulaşmış ve büyüyen Türkiye ekonomisine destek vermeye devam etmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla, desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının IV. çeyreğinde 15 alım heyeti ve 90 ticaret heyeti, olmak üzere 2025 yılında toplamda 66 alım heyeti ile 292 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE desteği kullandırılmaya devam edilmiştir. 2025 yılı IV. çeyreği itibarıyla 722 adet (aktif + tamamlanan) UR-GE projesi bulunmaktadır. Ayrıca, UR-GE projeleri kapsamında, 2025 yılı IV. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 6 danışmanlık, 27 yurt dışı pazarlama, 1 alım heyeti, 7 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 67 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Öte yandan, 2025 yılı IV. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 132 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 461 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 274 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 413'e ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden ve e-ihracat desteklerine başvuru gerçekleştiren firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. UHTGM- Hizmet ihracatının arttırılması amacıyla uygulanan destek programları kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin "Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı" ile "Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)" göstergeleri 2025 yılı IV. çeyrek verileri beklenen düzeyde, "Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı" göstergesi 2025 yılı IV. çeyrek verileri ise beklenen düzeyin biraz üzerinde gerçekleşmiş olup, anılan göstergelerin 2025 yılı performans programında hedeflenen gösterge değerleri aşılmıştır. Hizmet sektörlerinin destek programından yararlanmaya yönelik taleplerinin

	artmasının hizmet ihracatımıza olumlu yansıması beklenmektedir. Hizmet sektörlerimizin ihracatını arttırmaya yönelik Bakanlığımızca gerçekleştirilen desteklere ve yürütülen diğer faaliyetlere devam edilecektir. Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri sektörümüzün yüksek rekabet gücü ve dinamizmi sayesinde yakalanan hızlı gelişme sonucunda Türk müteahhitlerin yurt dışında ilk defa proje üstlendiği 1972'den 2025 Aralık ayı sonuna kadar 138 ülkede 557,25 milyar ABD Doları değerinde 12.816 proje üstlenilmiştir. 1978'den Aralık ayı sonuna kadar olan süreçte ise teknik müşavirlik sektöründe toplamda 3,73 milyar ABD Doları değerinde 3.127 proje üstlenilmiştir. Yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörü, ülkemizin küresel rekabet gücünün artırılmasında önemli katkılar sağlamış, bu doğrultuda destek mekanizmaları güçlendirilmiştir. Pazar çeşitliliğinin artırılması, marka değerinin yükseltilmesi ve sürdürülebilir büyüme hedeflenmiş, teşvik edici politikaların uygulanmasına devam edilecektir. TARDGM- 2025 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ihracat miktar endeksi %5,3 azalırken ihracat birim değer endeksi %11,3 artış göstermiştir.

Yıl		2025										
Program Adı		TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI										
Alt Program Adı		DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ										
Alt Program Hedefi		Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak										
Sıra	**Gösterge Adı**	**Ölçü Birimi**	**Hedeflenen Gösterge Değeri**	**Yılsonu Gerçekleşme Tahmini**	**Gerçekleşme**							
					I. Üç Aylık	**II. Üç Aylık**	**III. Üç Aylık**	**IV. Üç Aylık**	**Yılsonu Değeri**	**Gerçekleşme Oranı %**	**Gerçekleşme Durumu**	
1	İthalatta korunma önlemleri sayısı (kümülatif)	Adet	32	33	32	33	33	33	33	103,12	Aşıldı	
2	Damping ve sübvansiyon soruşturmaları sayısı (kümülatif)	Adet	196	197	192	183	188	203	203	103,57	Aşıldı	
3	Düzenlenen üst düzey ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile toplantıların sayısı	Adet	220	280	94	86	77	138	395	179,55	Aşıldı	

4	e-İhracatın toplam ihracat içindeki payı	Yüzde	5	2	2,21	2,09	1,98	1,98	1,98	40	Ulaşılamadı
5	İhraç ürünlerimizin EXPO, fuar, sergi, seminer, kongre, konferans gibi platformlarda tanıtılmasına yönelik etkinlik sayısı	Adet	1	1	0	0	1	0	1	100	Ulaşıldı
6	İmzalanan ticaret, ekonomik, teknik işbirliği anlaşmaları ile hizmet ticareti anlaşmalarının sayısı	Adet	2	5	3	0	2	3	8	400	Aşıldı
7	Önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı önlemlerin sayısı (kümülatif)	Adet	96	118	86	86	89	118	118	122,92	Aşıldı
8	Serbest bölgelerde bilişim altyapısının yenilenmesi projesinin tamamlanma yüzdesi	Yüzde	40	40	25	35	38	40	40	100	Ulaşıldı
9	Serbest bölgelerde yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak gerçekleştirilecek elektrik üretiminin bölgede tüketilen toplam elektriğe oranı	Yüzde	4,50	4,50	5,10	8,20	6,90	5,60	5,60	124,44	Aşıldı
10	Serbest bölgelerdeki ar-ge konulu ruhsat sayısı (kümülatif)	Adet	37	37	37	37	37	37	37	100	Ulaşıldı
11	Serbest bölgelerdeki üretim ruhsatı sayısının toplam ruhsat sayısına oranı	Yüzde	43	43,6	43,35	43,78	43,74	44,20	44,20	102,8	Aşıldı
12	Serbest bölgelerden yurt dışına yapılan satışların serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içerisindeki payı	Yüzde	74	75	74,94	75,68	75,49	75,50	75,50	102,03	Aşıldı

13	TL ile yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı	Yüzde	4,56	4,10	3,66	3,53	3,37	3,17	3,17	70	Ulaşılamadı
14	Toplam aktif serbest bölge sayısı	Adet	20	20	19	19	19	19	19	95	Kısmen Ulaşıldı
15	Yeni akdedilen veya güncellenen serbest ticaret ve tercihli ticaret anlaşması sayısı	Adet	2	0	0	0	0	8	8	400	Aşıldı

DEĞERLENDİRME	**I. ÇEYREK:** İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2023 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %5,1'lik bir büyüme kaydetmiştir. 2024 yılında ise %3,2 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 18 çeyrektir sürdürmüştür. 2023 yılında, ihracatımız 255,6 milyar ABD Dolarına ulaşmış, dünya ihracatından aldığımız pay ise %1,07'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2024 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2024 yılında 261,8 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla, desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının ilk çeyreğinde 12 alım heyeti ve 51 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı I. çeyrek döneminde 12 ihtiyaç analizi, 35 eğitim, 5 danışmanlık, 54 yurt dışı pazarlama, 9 alım heyeti, 7 istihdam, 4 tanıtım olmak üzere toplam 126 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir. Öte yandan, 2025 yılı I. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 26 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 193 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 87 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 365'e ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden

	firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. Uyguladığımız destekler ve gerçekleştirilen organizasyonlar neticesinde, e-ihracatın genel ihracat içerisindeki payının artacağı öngörülmektedir. İTHGM- Dış ticarete yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, yerli üreticilerimizi ithalat artışından kaynaklanan zarara karşı korumak amacıyla ticaret politikası savunma araçları kapsamında "Korunma Önlemleri" etkin şekilde uygulanmaktadır. Ülkemiz korunma önlemi uygulayan DTÖ üyesi ülkelerinin arasında (Hindistan ve Endonezya'nın ardından) üçüncü sırada yer almıştır. Yerli üretim dalının artan dampingli/sübvansiyonlu ithalattan gördüğü zararın bertaraf edilmesi amacıyla yerli üretim dalının ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda dampinge ve sübvansiyona karşı soruşturmalar açılarak hedefler doğrultusunda gerçekleşmeye devam edilmektedir. Ayrıca, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin etkinliğinin sağlanmasını teminen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmalar açılarak gerekli önlemler alınmaya devam edilmektedir. UAABGM- Ticaret diplomasisi araçlarının etkin bir şekilde kullanılması, ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile toplantılar gerçekleştirilmesi; serbest ticaret anlaşmaları ve tercihli ticaret anlaşmaları; ticaret, ekonomik ve teknik iş birliği anlaşmaları akdedilmesi suretiyle dış ticaretimizin güçlendirilmesi ve etkin bir dış ticaret politikası geliştirilmesi hedeflerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda, izleme döneminde yıl sonu hedefleriyle uyumlu bir ilerleme kaydedilmiştir. İlgili performans göstergeleri bakımından yıl sonu için hedeflenen seviyelere ulaşılacağı değerlendirilmektedir. SBGM- Göstergeler çerçevesinde kaydedilen gelişmelerin hedeflenen gösterge değerleri açısından olumlu takip ettiği değerlendirilmektedir. Serbest bölgelerdeki üretim ruhsatı sayısının toplam ruhsat sayısına oranı hedefle uyumlu bir şekilde artış göstermektedir. Bunun yanı sıra serbest bölgelerden yurt dışına yapılan satışların serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içerisindeki payının Ocak, Şubat ve Mart aylarında hedefin üzerinde seyrettiği görülmektedir. TARDGM- Türk Lirası ile yapılan ihracatımız 2024 yılında 9,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk çeyreğinde TL ile yapılan ihracatın toplam ihracat içerisindeki payı 3,72 iken 2025 yılının ilk çeyreğinde 3,60 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk çeyreğinde 2,37 milyar ABD Doları olan TL ile ihracatımız 2025 yılının ilk çeyreğinde 2,35 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2025 yılının ilk çeyreğinde 2024 yılının ilk çeyreğine göre Türk Lirası ile yapılan ihracatımızda, ABD'ye 77,8 milyon ABD Doları, İtalya'ya 68 milyon ABD Doları, KKTC'ye 43,9 milyon ABD Doları, Suriye'ye 35,9 milyon ABD Doları ve BAE'ye 14,3 milyon ABD Doları seviyesinde artış yaşanmasına rağmen özellikle Irak, Rusya, İran ve Almanya'ya yapılan TL ile ihracatın toplam 243,7 milyon ABD Doları azalması, 2025 yılının ilk çeyreğinin TL ile ihracatının gelişiminde belirleyici olmuştur.

	II. ÇEYREK: İHRGM-Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,2'lik bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılı I. çeyreğinde ise %2 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 19 çeyrektir sürdürmüştür. 2024 yılında, ihracatımız 261,8 milyar ABD Dolarına ulaşmış, dünya ihracatından aldığımız pay ise %1,07'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2025 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde 131,4 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının II. çeyreğinde 24 alım heyeti ve 78 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı II. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 5 danışmanlık, 38 yurt dışı pazarlama, 6 alım heyeti, 6 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 81 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir. Öte yandan, 2025 yılı II. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 60 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 234 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 112 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 372'ye ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. Uyguladığımız destekler ve gerçekleştirilen organizasyonlar neticesinde, e-ihracatın genel ihracat içerisindeki payının artacağı öngörülmektedir. İTHGM- Dış ticarete yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, yerli üreticilerimizi ithalat artışından kaynaklanan zarara karşı korumak amacıyla, ticaret politikası savunma araçları kapsamında "Korunma Önlemleri" etkin şekilde uygulanmaktadır. Ülkemiz korunma önlemi uygulayan DTÖ üyesi ülkelerinin arasında (Hindistan

	ve Endonezya'nın ardından) üçüncü sırada yer almıştır. Yerli üretim dalının artan dampingli/sübvansiyonlu ithalattan gördüğü zararın bertaraf edilmesi amacıyla yerli üretim dalının ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda dampinge ve sübvansiyona karşı soruşturmalar açılarak hedefler doğrultusunda gerçekleşmeye devam edilmektedir. Ayrıca, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin etkinliğinin sağlanmasını teminen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmalar açılarak gerekli önlemler alınmaya devam edilmektedir. UAABGM- Ticaret diplomasisi araçlarının etkin bir şekilde kullanılması, ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile toplantılar gerçekleştirilmesi; serbest ticaret anlaşmaları ve tercihli ticaret anlaşmaları; ticaret, ekonomik ve teknik iş birliği anlaşmaları akdedilmesi suretiyle dış ticaretimizin güçlendirilmesi ve etkin bir dış ticaret politikası geliştirilmesi hedeflerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda, izleme döneminde yıl sonu hedefleriyle uyumlu bir ilerleme kaydedilmiştir. İlgili performans göstergeleri bakımından yıl sonu için hedeflenen seviyelere ulaşılacağı değerlendirilmektedir. SBGM- Serbest bölgelerde bilişim altyapısının yenilenmesine yönelik SBBUP ve SEB-ATLAS Projeleri kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda SBBUP Yeniden Yazılması projesinde Analiz ve Tasarım Raporu Teslimi tamamlanmıştır. SEBATLAS Projesinin ise 2025 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenen 4 adet ihalesinin 2 tanesi gerçekleşmiş olup, sözleşme altına alınmıştır. Bu çerçevede ilgililik kapsamında bir değişiklik ihtiyacı meydana gelmemiş, etkililik kapsamında altı aylık süreçte hedeflenen düzeye ulaşılmıştır. Serbest Bölge sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Serbest Bölgelerden Yurt Dışına Yapılan Satışların Serbest Bölgelerden Yapılan Toplam Satışlar İçerisindeki Payı (%) Ocak-Haziran dönemi itibari ile 75,68 olarak kaydedilmiş ve yıl sonu hedefinin oldukça üzerinde seyrettiği görülmektedir. Bu çerçevede ilgililik kapsamında bir değişiklik ihtiyacı meydana gelmemiş, etkililik kapsamında altı aylık süreçte hedeflenen düzeye ulaşılmış, etkinlik kapsamında yeni maliyetler ortaya çıkmamıştır. Serbest Bölgelerdeki Üretim Ruhsatı Sayısının Toplam Ruhsat Sayısına Oranı (%) 43,78'tir. Ocak-Haziran dönemlerinde plan dönemi başlangıç değerine göre artış göstermiş ve ayrıca yılsonu hedefinin de üzerine çıktığı seyredilmektedir. 2025 yılı performans programında yer alan göstergeler kapsamında, 2025 yılının II. çeyreğinde ağırlıklı olarak pozitif ivme ile hedeflere yaklaşıldığı risk ve beklenmeyen bir gelişme yaşanmaması halinde hedeflenen değerlere erişilebileceği değerlendirilmektedir. TARDGM- Türk Lirası ile yapılan ihracatımız 2024 yılında 9,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde TL ile yapılan ihracatın yıllıklandırılmış toplam ihracat içerisindeki payı 3,59 iken 2025 yılının ikinci çeyreğinde 3,53 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ikinci çeyreğinde 4,57 milyar ABD Doları olan TL ile ihracatımız 2025 yılının ikinci çeyreğinde 4,34 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde 2024 yılının ikinci çeyreğine göre Türk Lirası ile yapılan ihracatımızda ABD'ye 149,8 milyon ABD Doları, KKTC'ye 113,8 milyon ABD

	Doları, İtalya'ya 78,4 milyon ABD Doları ve Suriye'ye 31,6 milyon ABD Doları ve seviyesinde artış yaşanmasına rağmen özellikle Almanya, Rusya, Irak, İran ve Suudi Arabistan'a yapılan TL ile ihracatın toplam 570 milyon ABD Doları azalması 2025 yılının ikinci çeyreğinin TL ile ihracatının gelişiminde belirleyici olmuştur.
	III. ÇEYREK: İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,3'lük bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılı I. çeyreğinde ise %2,3, II. çeyreğinde ise %4,8 büyüyen Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 20 çeyrektir sürdürmüştür. Ülkemiz ihracatındaki bu ivmelenme 2025 yılında da devam etmiş olup, ihracatımız 2025 yılı Ocak-Eylül döneminde 200,6 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla, desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının III. çeyreğinde 8 alım heyeti ve 43 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. UR-GE projeleri kapsamında 2025 yılı III. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 6 danışmanlık, 27 yurt dışı pazarlama, 1 alım heyeti, 7 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 67 faaliyet onay kapsamına alınmıştır. Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE sistematiğinin kullanılması devam etmektedir Öte yandan, 2025 yılı III. çeyrek itibarıyla ilgili alt program hedefi çerçevesinde Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 90 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 234 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 197 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 379'a ulaşmıştır. Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden ve e-ihracat desteklerine başvuru gerçekleştiren firmalarımızın sayısında artış görülmektedir. İTHGM- Yerli üreticilerimizi ithalat artışından kaynaklanan zarara karşı korumak amacıyla ticaret politikası savunma araçları kapsamında "Korunma Önlemleri" etkin şekilde uygulanmaktadır. Ülkemiz korunma önlemi uygulayan DTÖ üyesi

	ülkelerinin arasında (Hindistan ve Endonezya'nın ardından) üçüncü sırada yer almıştır. Yerli üretim dalının artan dampingli/sübvansiyonlu ithalattan gördüğü zararın bertaraf edilmesi amacıyla yerli üretim dalının ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda dampinge ve sübvansiyona karşı soruşturmalar açılarak hedefler doğrultusunda gerçekleşmeye devam edilmektedir. Ayrıca, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin etkinliğinin sağlanmasını teminen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmalar açılarak gerekli önlemler alınmaya devam edilmektedir. UAABGM- Ticaret diplomasisi araçlarının etkin bir şekilde kullanılması, ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile toplantılar gerçekleştirilmesi; serbest ticaret anlaşmaları ve tercihli ticaret anlaşmaları; ticaret, ekonomik ve teknik iş birliği anlaşmaları akdedilmesi suretiyle dış ticaretimizin güçlendirilmesi ve etkin bir dış ticaret politikası geliştirilmesi hedeflerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda, izleme döneminde önemli ölçüde ilerleme kaydedilmiştir. İlgili performans göstergeleri bakımından yıl sonu için hedeflenen seviyelere büyük ölçüde ulaşılacağı değerlendirilmektedir. SBGM- "Serbest bölgelerdeki üretim ruhsatı sayısının toplam ruhsat sayısına oranı", "Serbest bölgelerden yurtdışına yapılan satışların serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içerisindeki payı" ve "Serbest bölgelerde yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak gerçekleştirilecek elektrik üretiminin bölgede tüketilen toplam elektriğe oranı" göstergelerinin 2025 yılı III. çeyreğe ilişkin değerlerinin, yıl sonu hedeflenen değerin üzerinde seyrettiği görülmektedir. Bu kapsamda serbest bölgelere yönelik belirlenen hedeflerin pozitif yönlü gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. TARDGM- Türk Lirası ile yapılan ihracatımız 2024 yılında 9,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının üçüncü çeyreğinde TL ile yapılan ihracatın yıllıklandırılmış toplam ihracat içerisindeki payı 3,61 iken 2025 yılının üçüncü çeyreğinde 3,41 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının üçüncü çeyreğinde 2,31 milyar ABD Doları olan TL ile ihracatımız, 2025 yılının üçüncü çeyreğinde 1,98 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk dokuz aylık döneminde 6,88 milyar ABD Doları olan TL ile ihracatımız, 2025 yılının aynı döneminde 6,33 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2025 yılının Ocak-Eylül döneminde 2024 yılının aynı dönemine göre Türk Lirası ile yapılan ihracatımızda KKTC'ye 188,5 milyon ABD Doları, ABD'ye 128,3 milyon ABD Doları, Romanya'ya 83,8 milyon ABD Doları ve İtalya'ya 78,7 milyon ABD Doları ve seviyesinde artış yaşanmasına rağmen özellikle Almanya, Rusya, Irak, İran ve Suudi Arabistan'a yapılan TL ile ihracatın toplam 843 milyon ABD Doları azalması 2025 yılı TL ile ihracatımızın gelişiminde belirleyici olmuştur.
	IV. ÇEYREK: İHRGM- Küresel ekonomide son dönemde yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen, 2024 yılında da istikrarlı büyümeyi sürdüren ekonomimiz %3,3'lük bir büyüme kaydetmiştir. 2025 yılının I. çeyreğinde %2,5, II. çeyreğinde %4,9, III. çeyreğinde ise %3,7 oranında Türkiye ekonomisi, yüksek oranlı büyüme performansını kesintisiz 21 çeyrektir sürdürmüştür. Öte yandan, 2025 yılında, ihracatımız bir önceki yıla kıyasla %4,5 oranında artarak 273,4 milyar ABD Dolarına ulaşmış ve büyüyen Türkiye ekonomisine destek vermeye devam etmiştir.

İhracat odaklı üreten ve büyüyen Türkiye'de; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurt içi ve yurt dışı fuar katılımlarına, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destekler verilmeye devam edilmiş olup, ülkemiz ihracatının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla, desteklerin uygulanmasında yaşanan sıkıntılar takip edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve firmalarımızın destek mekanizmasından azami faydalanabilmesi için gerekli önlemler alınmıştır.

Bu doğrultuda, Türk ihraç ürünlerinin dünyaya tanıtımına katkıda bulunan fuarlar ile ticaret ve alım heyeti organizasyonlarına firmalarımızın katılımları desteklenmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılının IV. çeyreğinde 15 alım heyeti ve 90 ticaret heyeti, olmak üzere 2025 yılında toplamda 66 alım heyeti ile 292 ticaret heyeti Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenmiştir.

Sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması hedefi kapsamında firmalarımızın yerel iş birliği kuruluşları koordinasyonunda proje mantığı içerisinde bir araya gelerek ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla UR-GE desteği kullandırılmaya devam edilmiştir. 2025 yılı IV. çeyreği itibarıyla 722 adet (aktif + tamamlanan) UR-GE projesi bulunmaktadır. Ayrıca, UR-GE projeleri kapsamında, 2025 yılı IV. çeyrek döneminde 13 ihtiyaç analizi, 11 eğitim, 6 danışmanlık, 27 yurt dışı pazarlama, 1 alım heyeti, 7 istihdam, 2 tanıtım olmak üzere toplam 67 faaliyet onay kapsamına alınmıştır.

Öte yandan, 2025 yılı IV. çeyrek itibarıyla Yeşil Mutabakata Uyum Projesi kapsamında desteklenen firma sayısı 132 olmuştur. Bunun yanı sıra, yurt dışı birim kira desteği kapsamında toplam 461 şirket desteklenmiştir. Tanıtım desteğinden faydalanan şirket sayısı 274 olarak gerçekleşirken, Marka ve TURQUALITY® destek programı çerçevesinde desteklenen marka sayısı 413'e ulaşmıştır.

Ayrıca, firmaların 5986 sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında e-ihracat farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirici programlar gerçekleştirilmiş olup, konuya yönelik bilgilendirici yayınlar hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu uygulamalar neticesinde e-ihracat beyanlarını doğru bir şekilde beyan eden ve e-ihracat desteklerine başvuru gerçekleştiren firmalarımızın sayısında artış görülmektedir.

İTHGM- Yerli üretim dalının artan dampingli/sübvansiyonlu ithalattan gördüğü zararın bertaraf edilmesi amacıyla yerli üretim dalının ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda daha önce belirlenen hedefleri gerçekleştirmeye yönelik dampinge ve sübvansiyona karşı soruşturmalar açılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda, yerli üreticilerin ithalattan kaynaklı haksız rekabetten zarar görmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Ülkemiz dünya genelinde yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem sayısı bakımından DTÖ üyeleri arasında (ABD, Hindistan ve Brezilya'dan) sonra 4'üncü sırada yer almaktadır. Yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin etkinliğinin sağlanmasını teminen, önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmalar açılarak gerekli önlemler alınmaya devam etmektedir. Dış ticarete yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, yerli üreticilerimizi ithalat artışından kaynaklanan zarara karşı korumak amacıyla ticaret politikası savunma araçları kapsamında "Korunma Önlemleri" etkin şekilde uygulanmaktadır.

	Ülkemiz korunma önlemi uygulayan DTÖ üyesi ülkelerinin arasında (Hindistan ve Endonezya'nın ardından) üçüncü sırada yer almıştır. UAABGM- Ticaret diplomasisi araçlarının etkin bir şekilde kullanılması, ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile kurumsal toplantılar gerçekleştirilmesi, serbest ticaret anlaşmaları, tercihli ticaret anlaşmaları, ticaret, ekonomik ve teknik iş birliği anlaşmaları akdedilmesi suretiyle dış ticaretimizin güçlendirilmesi ve etkin bir dış ticaret politikası geliştirilmesi hedeflerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda, izleme döneminde kaydedilen ilerleme ile birlikte 2025 yılının tamamında tüm performans göstergeleri bakımından çok önemli ilerleme kaydedilmiş ve tüm performans göstergeleri açısından yıl sonu için hedeflenen seviye aşılmıştır. SBGM- "Toplam aktif serbest bölge sayısı" hedefi hariç tutulduğunda, 2025 yılı IV. çeyrekte yıl sonu hedeflenen performans göstergelerine ulaşılmış olup, "Serbest bölgelerdeki üretim ruhsatı sayısının toplam ruhsat sayısına oranı" ve "Serbest bölgelerden yurtdışına yapılan satışların serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içerisindeki payı" göstergelerinde rakamların, hedefin üzerinde seyrettiği görülmektedir. Bu kapsamda dış ticaretin düzenlenmesi geliştirilmesine yönelik alt program hedeflerine ulaşmış olup, ilerideki dönemlerde de çalışmalara devam edilecektir. TARDGM- Türk Lirası ile yapılan ihracatımız 2024 yılında 9,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşirken 2025 yılında 8,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılında TL ile yapılan ihracatın toplam ihracatımız içerisindeki payı 3,69 iken 2025 yılında bu oran 3,17 seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2025 yılında 2024 yılının aynı dönemine göre Türk Lirası ile yapılan ihracatımızda KKTC'ye 235,3 milyon ABD Doları, Romanya'ya 124,7 milyon ABD Doları, İtalya'ya 22,3 milyon ABD Doları seviyesinde artış yaşanmasına rağmen özellikle Almanya, Irak, Rusya ve ABD'ye yapılan TL ile ihracatın toplam 854,3 milyon ABD Doları azalması 2025 yılı TL ile ihracatımızın gelişiminde belirleyici olmuştur.

Yıl		2025										
Program Adı		TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI										
Alt Program Adı		İÇ TİCARETİN DÜZENLENMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ										
Alt Program Hedefi		İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak										
Sıra	**Gösterge Adı**	**Ölçü Birimi**	**Hedeflenen Gösterge Değeri**	**Yılsonu Gerçekleşme Tahmini**	**Gerçekleşme**							
					I. Üç Aylık	**II. Üç Aylık**	**III. Üç Aylık**	**IV. Üç Aylık**	**Yılsonu Değeri**	**Gerçekleşme Oranı %**	**Gerçekleşme Durumu**	

1	Bir önceki yıla göre esnaf işletmesi sayısındaki artış oranı	Yüzde	2	2	0,80	2,0	2,13	1,57	1,57	78,5	Ulaşılamadı
2	E-ticaret işlem hacmi	Milyar TL	5.670	4.170	-	-	-	-	-	-	-
3	E-ticaretin genel ticaret içindeki payı	Yüzde	23	21	-	-	-	-	-	-	-
4	Esnaf ve sanatkârların kullandığı hazine destekli kredi miktarı	Milyon TL	150.000	170.000	31.313	49.025	44.217	51.294	175.849	117,23	Aşıldı
5	Faal olan kooperatif sayısı	Adet	10.200	10.000	10.056	10.028	10.085	9.957	9.957	97,62	Kısmen Ulaşıldı
6	Güven damgası alan e-ticaret sitesi sayısı	Adet	140	160	150	159	166	170	170	121,43	Aşıldı
7	Hal kayıt sistemi mobil uygulamasının indirme sayısı	Adet	350.000	360.000	335.637	337.103	356.413	368.139	368.139	105,18	Aşıldı
8	Kadın kooperatifleri sayısı (kümülatif)	Sayı	1.200	1.300	1.234	1.271	1.307	1.257	1.257	104,75	Aşıldı
9	Kooperatif kuruluş başvurularının ortalama cevaplandırılma süresi	Gün	5	4	4	4	4	4	4	125	Aşıldı
10	Kooperatifçilik eğitimi verilen kadın girişimci sayısı	Sayı	500	620	170	164	35	239	608	121,6	Aşıldı
11	Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) kapsamında sağlanan destek tutarı	Milyon TL	43	41	-	-	34,80	6,10	40,90	95,12	Kısmen Ulaşıldı
12	Kooperatiflerin Desteklenmesi	Adet	190	75	-	-	63	14	77	40,53	Ulaşılamadı

	Programı (KOOP-DES) kapsamında sağlanan desteklerden yararlandırılan kooperatif sayısı										
13	Kurulan kooperatif sayısı	Adet	116	150	53	37	28	28	146	125,86	Aşıldı
14	Lisanslı depo sayısı (kümülatif)	Adet	230	265	225	245	260	265	265	115,22	Aşıldı
15	Üretici örgütlerinin pazar payı (kümülatif)	Yüzde	3	2	2,03	1,80	1,86	1,87	1,87	62,33	Ulaşılamadı
DEĞERLENDİRME											

I. ÇEYREK: İTGM- Göstergelere ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, yıl sonu hedeflerine ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

ESKGM- Aylık gerçekleşmeler hedef değere yakın ya da hedef değerin üzerinde olmakla birlikte Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı'na (KOOP-DES) ilişkin gerçekleşme değerleri programın başvuru ve değerlendirme aşamalarından sonra gözlemlenebilecektir.

II. ÇEYREK: İTGM- Göstergelere ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, yıl sonu hedeflerine ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

ESKGM- 2025 yılı II. çeyrek sonu itibarıyla Bakanlığımız sorumluluğunda bulunan göstergelerde gerçekleşmeler hedef değere yakın ya da hedef değerin üzerinde olmakla birlikte, KOOP-DES ilişkin gerçekleşme değerleri programın başvuru ve değerlendirme aşamalarından sonra gözlemlenebilecektir. Bununla birlikte 2025 yılı için belirlenen destek tutarı mevcut kaynak ve ilave edilebilecek yeni kaynak bakımından tekrar ele alınacak ve revize edilecektir. Mevcut durumda, tüm gösterge verilerinin temini ve kıyaslanmasında herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.

III. ÇEYREK: İTGM- Göstergelere ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, yıl sonu hedeflerine ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

ESKGM- 2025 yılı III. çeyrek sonu itibarıyla Bakanlığımız sorumluluğunda bulunan göstergelerde gerçekleşmeler hedef değere yakın ya da hedef değerin üzerinde olmakla birlikte, KOOP-DES değerlendirme süreci tamamlanmıştır. Mevcut durumda, tüm gösterge verilerinin temini ve kıyaslanmasında herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.

IV. ÇEYREK: İTGM- Göstergelerde yıl sonu hedeflerine büyük çoğunlukla ulaşıldığı değerlendirilmektedir.

ESKGM- Faal olan kooperatif sayısı ve kadın kooperatifleri sayısı performans göstergelerinde 2025 yılı için hedeflenen gösterge değerlerine yakın (altında/üstünde) sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kooperatif sayılarına ilişkin verilerde, diğer koşulların haricinde

	KOOPBİS siteminde zaman zaman yapılan veri temizliği işlemleri nedeniyle gerçekleşme değerlerinde değişkenlikler görülebilmektedir. Bir önceki yıla göre esnaf işletmesi sayısındaki artış oranı performans göstergesinde hedeflenen gösterge değerine yakın (altında) sonuç ortaya çıkmıştır. Esnaf ve sanatkâr işletmesi sayısına ilişkin verilerde, diğer koşulların haricinde ESBİS sisteminde zaman zaman yapılan veri temizliği işlemleri nedeniyle gerçekleşme değerlerinde değişkenlikler görülebilmektedir. Esnaf ve sanatkârların kullandığı hazine destekli kredi miktarında yılın sonunda 2025 yılı için hedeflenen değer olan 150 milyar TL'den yaklaşık 26 milyar TL yüksek gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2025 yılı Mart ayında kredi faizlerinde indirime gidilmesi, yapılan limit artışları ve kredilere olan yoğun talep etkili olmuştur. Kooperatif kuruluş başvurularının ortalama cevaplandırılma süresi geçmiş yıl ortalamalarının altında izlenmiştir. Kooperatifçilik eğitimi verilen kadın girişimci sayısı ile kurulan kooperatif sayısı performans göstergelerinde de yıl sonu gerçekleşme değeri 2025 için hedeflenen gösterge değerine yakın (üzerinde) olmuştur. KOOP-DES kapsamında sağlanan destek tutarı performans göstergesi için 2025 Yılı Performans Programında hedeflenen gösterge değerine yakın (altında) değer oluşmuştur. Yıl içerisinde yürütülen ek bütçe çalışmalarından sonuç alınamamış olup, 2026 yılında da ek bütçe tahsisine yönelik çalışmalar sürdürülecektir. KOOP-DES kapsamında sağlanan desteklerden yararlandırılan kooperatif sayısı performans göstergesinde ise yıl sonu gerçekleşme değeri, kooperatiflerimizin faydalanabileceği destek kalemlerine ait limitlerde artış yapılmasına rağmen ilave kaynak temin edilememesi nedeniyle hedef değerin altında oluşmuştur.

Yıl	2025
Program Adı	TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI
Alt Program Adı	GÜMRÜK HİZMETLERİ
Alt Program Hedefi	Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı %	Gerçekleşme Durumu
1	Elektronik ortama aktarılan gümrük hizmetlerine ilişkin belge sayısı (kümülatif)	Adet	217	219	219	219	219	219	219	100,92	Aşıldı
2	Elektronik ortama aktarılan gümrük hizmetlerine ilişkin uygulama sayısı (kümülatif)	Adet	28	29	27	27	28	29	29	103,57	Aşıldı

3	İhracatta yükün deniz limanlarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	Gün	2	2	1,93	1,33	1,68	1,86	1,86	107,53	Aşıldı
4	İhracatta yükün kara kapılarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	Saat	3,9	3,9	3,19	3,92	3,43	3,75	3,75	104	Aşıldı
5	İkili düzeyde imzalanan ticaret ve transit veri değişimi anlaşması sayısı	Adet	2	2	0	1	0	2	3	150	Aşıldı
6	İlk 4 saatte gümrüklemesi tamamlanan ihracat beyannamesi oranı	Yüzde	88	88	86,34	86,47	85,93	86,24	86,24	98	Kısmen Ulaşıldı
7	İlk 8 saatte gümrüklemesi tamamlanan ithalat beyannamesi oranı	Yüzde	49	49	49,70	48,43	49,76	48,97	48,97	100	Ulaşıldı
8	İthalatta yükün deniz limanlarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	Gün	6,1	6,1	5,95	6,15	4,79	5,64	5,64	108,16	Aşıldı
9	İthalatta yükün kara kapılarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	Saat	6,9	9	6,76	10,26	10,60	9,01	9,01	76,58	Ulaşılamadı
10	Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi firma sayısı (kümülatif)	Adet	725	785	761	776	788	805	805	111	Aşıldı
DEĞERLENDİRME	**I. ÇEYREK:** GGM- Performans göstergeleri ile amaçlanan; gümrük işlem sürelerinin, maliyetlerin ve bürokrasinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, "gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi" hedefine doğrudan katkı sağlamaya ilişkin olup, söz konusu göstergelerin gerçekleştirilmesi çalışmaları Bakanlığımızca yürütülen proje ve faaliyetlerle desteklenmektedir. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS), firmalara gümrük işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Statü sahibi firma sayısı arttıkça kolaylıklardan faydalanan firma sayısı da artmış olacaktır. YYS, firmalara maliyet avantajı sağlamakta ve gümrük işlemlerini daha kısa sürede tamamlama imkânı tanımaktadır. YYS, başvurularının basitleştirilmesi amacıyla başvuruların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. Dış ticaret işlemleri nedeniyle yükümlüsünce gümrük müdürlüklerine ibraz edilmesi gereken belgelerin elektronik ortama aktarımına devam edilmiş olup, böylelikle gümrük işlem ve kontrol süreçlerinin daha hızlı										

	ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi, ayrıca kâğıda dayalı belge kullanımının önüne geçilerek işlemlerin dijital ortamda gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. UAABGM- Gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi hedefi doğrultusunda, ikili düzeyde transit veri değişimi anlaşmaları akdedilmesini öngören gösterge çerçevesinde girişimlere devam edilmiş olup, yıl sonu için hedeflenen seviyelere ulaşılacağı değerlendirilmektedir.
	II. ÇEYREK: GGM- Performans göstergeleri ile amaçlanan; gümrük işlem sürelerinin, maliyetlerin ve bürokrasinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, "gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi" hedefine doğrudan katkı sağlamaya ilişkin olup, söz konusu göstergelerin gerçekleştirilmesi çalışmaları Bakanlığımızca yürütülen proje ve faaliyetlerle desteklenmektedir. YYS, firmalara gümrük işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Statü sahibi firma sayısı arttıkça kolaylıklardan faydalanan firma sayısı da artmış olacaktır. YYS, firmalara maliyet avantajı sağlamakta ve gümrük işlemlerini daha kısa sürede tamamlama imkânı tanımaktadır. YYS başvurularının basitleştirilmesi amacıyla başvuruların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. YYS sahibi firma sayısı Haziran ayı sonu itibarıyla 2025 yılı yıl sonu hedefini aşarak 776 olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret işlemleri nedeniyle yükümlüsünce gümrük müdürlüklerine ibraz edilmesi gereken belgelerin elektronik ortama aktarımı çalışmalarına devam edilerek gümrük işlem ve kontrol süreçlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi ve kâğıda dayalı belge kullanımının önüne geçilerek işlemlerin dijital ortamda gerçekleştirilmesine yönelik muhtelif kurumlar ile çalışmalar yapılmıştır. UAABGM- Gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi hedefi doğrultusunda, ikili düzeyde transit veri değişimi anlaşmaları akdedilmesini öngören gösterge çerçevesinde girişimlere devam edilmiş olup, yıl sonu için hedeflenen seviyelere ulaşılacağı değerlendirilmektedir.
	III. ÇEYREK: GGM- Performans göstergeleri ile amaçlanan; gümrük işlem sürelerinin, maliyetlerin ve bürokrasinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, "gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi" hedefine doğrudan katkı sağlamaya ilişkin olup, söz konusu göstergelerin gerçekleştirilmesi çalışmaları Bakanlığımızca yürütülen proje ve faaliyetlerle desteklenmektedir. Dış ticaret işlemleri nedeniyle yükümlüsünce gümrük müdürlüklerine ibraz edilmesi gereken belgelerin elektronik ortama aktarımı çalışmalarına devam edilerek gümrük işlem ve kontrol süreçlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi ve kâğıda dayalı belge kullanımının önüne geçilerek işlemlerin dijital ortamda gerçekleştirilmesine yönelik muhtelif kurumlar ile çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızca yürütülen bürokrasinin azaltılması ve işlemlerin azami ölçüde elektronikleştirilmesi çalışmaları kapsamında yükümlülerin gümrük işlemlerine ilişkin başvuruları esnasında kâğıt ortamda sundukları belgelerin elektronik ortama alınması hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda; Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi ile Noterler Birliği arasında entegrasyon sağlanmıştır. Sistemin hayata geçirilmesiyle konsolosluklarımızda düzenlenen

	vekaletnameler de dahil olmak üzere gümrük hizmetlerine konu vekaletnamelerin elektronik ortamda takibi ve kontrolü sağlanmıştır. Böylelikle, elektronik uygulamalarımıza yenisi eklenmiştir. YYS, firmalara gümrük işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Statü sahibi firma sayısı arttıkça kolaylıklardan faydalanan firma sayısı da artmış olacaktır. YYS, firmalara maliyet avantajı sağlamakta ve gümrük işlemlerini daha kısa sürede tamamlama imkânı tanımaktadır. YYS başvurularının basitleştirilmesi amacıyla başvuruların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. YYS sahibi firma sayısı Eylül ayı sonu itibarıyla 2025 yılı yıl sonu hedefini aşarak 788 olarak gerçekleşmiştir. UAABGM- Gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi hedefi doğrultusunda, ikili düzeyde transit veri değişimi anlaşmaları akdedilmesini öngören gösterge çerçevesinde girişimlere devam edilmiş olup, yıl sonu için hedeflenen seviyelere ulaşılacağı değerlendirilmektedir.
	IV. ÇEYREK: GGM-Performans göstergeleri ile amaçlanan; gümrük işlem sürelerinin, maliyetlerin ve bürokrasinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, "gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi" hedefine doğrudan katkı sağlamaya ilişkin olup, söz konusu göstergelerin gerçekleştirilmesi çalışmaları Bakanlığımızca yürütülen proje ve faaliyetlerle desteklenmektedir. Dış ticaret işlemleri nedeniyle yükümlüsünce gümrük müdürlüklerine ibraz edilmesi gereken belgelerin elektronik ortama aktarımı çalışmalarına devam edilerek gümrük işlem ve kontrol süreçlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi ve kâğıda dayalı belge kullanımının önüne geçilerek işlemlerin dijital ortamda gerçekleştirilmesine yönelik muhtelif Kurumlar ile çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızca yürütülen bürokrasinin azaltılması ve işlemlerin azami ölçüde elektronikleştirilmesi çalışmaları kapsamında yükümlülerin gümrük işlemlerine ilişkin başvuruları esnasında kâğıt ortamda sundukları belgelerin elektronik ortama alınması hedeflenmektedir. YYS, firmalara gümrük işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Statü sahibi firma sayısı arttıkça kolaylıklardan faydalanan firma sayısı da artmış olacaktır. YYS, firmalara maliyet avantajı sağlamakta ve gümrük işlemlerini daha kısa sürede tamamlama imkânı tanımaktadır. YYS başvurularının basitleştirilmesi amacıyla başvuruların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. YYS sahibi firma sayısı Aralık ayı sonu itibarıyla 2025 yılı yıl sonu hedefini aşarak 805 olarak gerçekleşmiştir. UAABGM- Ticaretin güvenli bir ortamda sürdürülmesi ve ülkemiz kamu çıkarlarının korunması için ilgili ülkeler ile gümrük alanlarında veri değişimi yaparak, firmaların faaliyetlerinin yerinde incelenmesi ve yasalara uygun hareketin sağlanması, böylece gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilmesi hedefi doğrultusunda, ikili düzeyde ihracat ve transit veri değişimi anlaşma ve protokolleri akdedilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, izleme döneminde 2 ülke ile, 2025 yılının tamamında ise 3 ülke ile anlaşma ve protokoller imzalanmıştır. Böylece, ilgili performans göstergesi bakımından yıl sonu için hedeflenen seviye aşılmıştır.

Yıl		2025									
Program Adı		KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE									
Alt Program Adı		GÜMRÜK MUHAFAZA HİZMETLERİ									
Alt Program Hedefi		Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, kaçakçılıkla mücadele etmek									
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı %	Gerçekleşme Durumu
1	Dedektör köpek sayısı (kümülatif)	Adet	255	255	247	251	248	255	255	100	Ulaşıldı
2	Kaçak eşya bazında uzmanlaşmış veri analiz ekip sayısı (kümülatif)	Adet	36	36	32	33	33	36	36	100	Ulaşıldı
3	Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı (kümülatif)	Adet	2.190	2.300	2.160	2.195	2.246	2.401	2.401	109,63	Aşıldı
4	Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve işbirliği sayısı	Adet	85	80	18	17	16	34	85	100	Ulaşıldı
5	Yıllık denetim sayısı	Adet	3.800	3.800	831	851	812	1.716	4.210	110,79	Aşıldı
DEĞERLENDİRME		**I. ÇEYREK:** GMGM- "Dedektör köpek sayısı" göstergesinde; gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak ve kaçakçılıkla mücadeledeki önemi dolayısıyla dedektör köpek sayısının artırılması ve bunların dünya standartlarında eğitime tabi tutulması amacıyla yavru köpek üretimi yoluyla köpek sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2025 Yılı 1. çeyrek sonu itibarıyla taşra idarelerinde ve Köpek Eğitim Merkezimizde toplam 247 adet köpek bulunmaktadır. "Kaçak eşya bazında uzmanlaşmış veri analiz ekip sayısı" göstergesinde yıl sonuna kadar hedeflenen değere ulaşılacağı öngörülmektedir. "Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı" performans göstergesinde yer alan ekipmanlar İdaremizce ihale, doğrudan temin, Savunma Sanayii Başkanlığı Projeleri gibi yollarla temin edilmesinin yanı sıra uluslararası finansman kaynaklarıyla da edinilmektedir. Süreç içinde gelişen dışsal faktörler ve edinme esnasında oluşabilecek riskler (inisiyatif dışında gelişmesi muhtemel sorunlar, tedarik zincirinde yaşanan aksamalar vb.) nedeniyle bahse konu faaliyet etkilenmektedir. Diğer yandan, yasa dışı uyuşturucu ticareti ile mücadele başta olmak üzere, yürütülen uluslararası faaliyetler artarak devam etmekte olup, bu bağlamda gerçekleştirilen iş birliği ve eğitim faaliyetleri ile birlikte "Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve iş birliği sayısı" göstergesi için yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir. "Yıllık denetim sayısı" göstergesinde ise 2025 yılı ilk çeyrek sonu itibarıyla 831 denetim									

	gerçekleştirilmiş olup, önümüzdeki 9 ay içerisinde yürütülecek faaliyetler ile yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir.
	II. ÇEYREK: GMGM- "Dedektör köpek sayısı" göstergesinde; gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirlerin alınması, kaçakçılıkla mücadeledeki önemi dolayısıyla dedektör köpek sayısının artırılması ve dedektör köpeklerin dünya standartlarında eğitime tabi tutulması amaçlarıyla yavru köpek üretimi yoluyla köpek sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2025 Yılı 2. çeyrek sonu itibarıyla taşra idarelerinde ve Köpek Eğitim Merkezimizde toplam 250 adet köpek bulunmaktadır. "Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı" göstergesinde; gümrüklü yer ve sahalardaki kaçakçılıkla mücadele çalışmalarında faydalanmak üzere risk analizi esasına dayalı veri analizi ve hedefleme çalışmaları yürütülmektedir. 2025 hedefleri doğrultusunda II. çeyrekte veri analizi ekip sayısı 33 olarak gerçekleşerek kayıt dışı ekonomi ile mücadeleye önemli bir katkı sağlanmıştır. "Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı" performans göstergesinde yer alan ekipmanlar İdaremizce ihale, doğrudan temin, Savunma Sanayii Başkanlığı Projeleri gibi yollarla temin edilmesinin yanı sıra uluslararası finansman kaynaklarıyla da edinilmektedir. Süreç içinde gelişen dışsal faktörler ve edinme esnasında oluşabilecek riskler (inisiyatif dışında gelişmesi muhtemel sorunlar, tedarik zincirinde yaşanan aksamalar vb.) nedeniyle bahse konu faaliyet etkilenmektedir. Diğer yandan, yasa dışı uyuşturucu ticareti ile mücadele başta olmak üzere yürütülen uluslararası faaliyetler artarak devam etmekte olup, bu bağlamda gerçekleştirilen iş birliği ve eğitim faaliyetleri ile birlikte "Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve işbirliği sayısı" göstergesi için yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir. "Yıllık denetim sayısı" göstergesinde ise 2025 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla 851 denetim gerçekleştirilmiş olup, önümüzdeki 6 ay içerisinde yürütülecek faaliyetler sonucunda yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir.
	III. ÇEYREK: GMGM- "Dedektör köpek sayısı" göstergesinde; gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak ve kaçakçılıkla mücadeledeki önemi dolayısıyla dedektör köpek sayısının artırılması ve bunların dünya standartlarında eğitime tabi tutulması amacıyla, yavru köpek üretimi yoluyla köpek sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2025 Yılı III. çeyrek sonu itibarıyla taşra idarelerinde ve Köpek Eğitim Merkezimizde toplam 248 adet köpek bulunmaktadır. “Kaçak eşya bazında uzmanlaşmış veri analiz ekip sayısı” göstergesinde; gümrüklü yer ve sahalardaki kaçakçılıkla mücadele çalışmalarında faydalanmak üzere risk analizi esasına dayalı veri analizi ve hedefleme çalışmaları yürütülmektedir. 2025 hedefleri doğrultusunda III. çeyrekte veri analizi ekip sayısı 33 olarak gerçekleşerek kayıt dışı ekonomi ile mücadeleye önemli bir katkı sağlanmıştır. "Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı" performans göstergesinde yer alan ekipmanlar İdaremizce ihale, doğrudan temin, Savunma Sanayii Başkanlığı Projeleri gibi yollarla temin edilmesinin yanı sıra uluslararası finansman kaynaklarıyla da edinilmektedir. Süreç içinde gelişen dışsal faktörler ve edinme esnasında oluşabilecek riskler (inisiyatif dışında gelişmesi muhtemel sorunlar, tedarik zincirinde yaşanan aksamalar vb.) nedeniyle bahse konu faaliyet etkilenmektedir. Ancak III. çeyrekte yapılan alımlar sonrasında 2.246 sayısı ile 2025 yıl sonu hedefine yaklaşılmış olup,

	son çeyrekte, belirlenen hedefe ulaşılması öngörülmektedir. Yasa dışı uyuşturucu ticareti ile mücadele başta olmak üzere, yürütülen uluslararası faaliyetler artarak devam etmekte olup, bu bağlamda gerçekleştirilen iş birliği ve eğitim faaliyetleri ile birlikte "Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve iş birliği sayısı" göstergesi için yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir. "Yıllık denetim sayısı" göstergesinde ise 2025 yılı III. çeyrek sonu itibarıyla 812 denetim gerçekleştirilmiş olup, önümüzdeki 3 ay içerisinde yürütülecek faaliyetler sonucunda yıl sonu hedefine ulaşılması öngörülmektedir.
	IV. ÇEYREK: GMGM- Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak ve kaçakçılıkla mücadeledeki önemi dolayısıyla dedektör köpek sayısının artırılması ve bunların dünya standartlarında eğitime tabi tutulması amacıyla yavru köpek üretimi yoluyla köpek sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. 2025 Yılı 4. çeyrek sonu itibarıyla taşra idarelerinde ve Köpek Eğitim Merkezimizde toplam 255 adet köpek bulunmaktadır. Gümrüklü yer ve sahalardaki kaçakçılıkla mücadele çalışmalarında faydalanmak üzere risk analizi esasına dayalı veri analizi ve hedefleme çalışmaları yürütülmektedir. 2025 hedefleri doğrultusunda IV. çeyrekte veri analizi ekip sayımızı yıl sonu hedefi olan 36 olarak gerçekleştirerek, kayıt dışı ekonomi ile mücadele çalışmalarına katkı sağlanmıştır. 2025 Yılının 4. çeyrek döneminde yapılan alımlar ile 2.401 sayısına ulaşılmıştır. Yıl sonu itibarıyla hedefin üzerinde alım ile 4. çeyrek dönemi tamamlanmıştır. Sınır aşan suçlara karşı mücadele amacıyla uluslararası alanda iş birliği ve koordinasyonu arttırmak amacıyla 2025 yılı dördüncü çeyreğinde irtibat görevlileri değerlendirme ve karşılıklı iş birliğini geliştirme amacıyla toplamda 5 adet uluslararası toplantı gerçekleştirilmiş olup, 11 adet anlık bilgi değişiminde bulunulmuştur. Yasa dışı uyuşturucu ticareti ile mücadele alanında yürütülen uluslararası faaliyetler de artarak devam etmekte olup, bu bağlamda gerçekleştirilen işbirliği ve eğitim faaliyetleri ile birlikte "Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve işbirliği sayısı" göstergesi için yıl sonu hedefine ulaşılmıştır. 2025 Yılı IV. çeyrek dönemi sonu ile birlikte yıllık denetim sayısı performans göstergesinde hedeflenen sayının üzerine çıkılmıştır. Sonuç olarak 2025 yılsonu itibarıyla; "Dedektör köpek sayısı", "Kaçak eşya bazında uzmanlaşmış veri analiz ekip sayısı" ve "Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve işbirliği sayısı" performans göstergelerinde yıl sonu hedefine ulaşılmıştır. "Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı" ve "Yıllık denetim sayısı" performans göstergelerinde ise ulaşılan değerler yıl sonu hedefinin üzerinde gerçekleşmiştir.
Yıl	2025
Program Adı	TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU
Alt Program Adı	TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ
Alt Program Hedefi	Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirler almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı %	Gerçekleşme Durumu
1	Denetlenen ürün parti sayısı	Adet	3.200	5.000	949	1.083	2.122	2.035	6.189	193,4	Aşıldı
2	Reklam ve haksız ticari uygulamalara ilişkin karara bağlanan dosya sayısı	Adet	15.000	21.000	6.599	5.900	7.874	7.414	27.787	185,25	Aşıldı
3	Tüketici ürünlerindeki güvensizlik oranı	Yüzde	1,6	1,6	0	0	0	1	1	160	Aşıldı

DEĞERLENDİRME	**I. ÇEYREK:** TKPGGM- 2025 yılının ilk 3 aylık döneminde; tüketici şikâyetleri, adli ve idari makamlardan iletilen talepler ve RAPEX bildirimlerine konu ürünlerin denetimlerine ek olarak; danışma ofisleri aracılığıyla deterjan imalatçılarının ve ithalatçılarının bilgilendirilmesine yönelik seminer, toplantı ve çalıştaylar gerçekleştirilmiş, lavabo açıcılar, tekstil ürünleri ve "Bazı Tüketici Ürünlerinde Uygunluk Denetimi Tebliği" kapsamında uçucu gazla doldurulan balonlar denetlenmiştir.
	II. ÇEYREK: TKPGGM- 2025 yılının ikinci çeyrek döneminde; tüketici şikâyetleri, adli ve idari makamlardan iletilen talepler ve SAFETY GATE bildirimlerine konu ürünlerin denetimlerine ek olarak; danışma ofisleri aracılığıyla Bazı Tüketici Ürünlerinde Uygunluk Denetimi Tebliğinde yapılan değişiklik ile hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünlerinde bilgilendirme zorunluluğu kapsamında 325 adet firmaya teknik mevzuat hakkında bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca aylık denetim planı çerçevesinde; bisikletler, patenler, oyuncak scooterlar, terlikler, kamp sandalyeleri ve oyuncak denetimleri gerçekleştirilmiştir.
	III. ÇEYREK: TKPGGM- 2025 yılının üçüncü çeyrek döneminde, tüketici şikâyetleri, adli ve idari makamlardan iletilen talepler ve SAFETY GATE bildirimlerine konu ürünlerin denetimlerine ek olarak danışma ofisleri aracılığıyla 684 adet firmaya teknik mevzuat hakkında bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca aylık denetim planları kapsamında; 1.250 firmada mevsimsel olarak tüketiciler tarafından sık kullanılan su oyuncakları, yazlık tekstil ürünleri, yazlık ayakkabı, okul öncesi döneme ilişkin kırtasiye, okul ayakkabısı, okul tekstili ile birlikte çocuk kullanım ve bakım ürünlerine ilişkin denetim gerçekleştirilmiştir.
	IV. ÇEYREK: TKPGGM- 2025 yılının son 3 aylık döneminde, tüketici şikâyetleri, adli ve idari makamlardan iletilen talepleri ve SAFETY GATE bildirimlerine konu ürünlerin denetimlerine ek olarak ayakkabı, çanta, deri ürünleri; kaban, mont, atkı, eldiven, çizme gibi kışlık ürünler; su maymunu ürün gruplarında mevzuatın gerekleri ve iktisadi işletmecilerin yükümlülükleri hakkında rehberlik ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.

Yıl		2025										
Program Adı		TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU										
Alt Program Adı		ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ										
Alt Program Hedefi		Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının oluşturulması, uygulanması ve denetlenmesi										
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme							
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı %	Gerçekleşme Durumu	
1	Avrupa Birliği yatay mevzuatına uyum amacıyla güncellenerek Cumhurbaşkanlığı'na sevk edilen mevzuat taslağı sayısı	Adet	1	0	0	0	0	0	0	0	Ulaşılamadı	
2	İhracat pazarlarımızdaki teknik mevzuat değişikliklerinin DTÖ Ticarette Teknik Engeller Anlaşması ve AB ile Gümrük Birliği çerçevesinde ilgili taraflara bildirim sayısı (kümülatif)	Adet	31.000	35.825	32.248	33.204	34.325	35.530	35.530	114,61	Aşıldı	
3	Piyasa gözetimi ve denetimi verilerinin Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemine taşınması oranı	Yüzde	100	100	25	25	25	25	100	100	Ulaşıldı	
4	Tarımsal ürün ihracatçılarımızın yeterli kalite seviyesine ulaşması	Adet	2	2	1	1	0	0	2	100	Ulaşıldı	

	ve kalite denetimi sistemi hakkında bilgilendirilmesine yönelik faaliyet sayısı										
5	Ticari kalite denetimlerinde risk analizi çerçevesinde A sınıfı firmaların tespit edilen olumsuzluk oranı	Oran	3	3	4,20	3,10	3,70	3,10	3,10	96,77	Kısmen Ulaşıldı
6	Türkiye ile Avrupa Birliği arasında sorun teşkil eden teknik hususların müzakere edilmesi amacıyla düzenlenen teknik mevzuat çalışma grubu toplantı sayısı	Adet	1	0	0	0	0	0	0	0	Ulaşılamadı
7	Ürün güvenliği denetimi mevzuatı değişiklik ve güncelleme sayısı	Adet	24	29	3	0	3	26	32	133,33	Aşıldı

DEĞERLENDİRME	**I. ÇEYREK:** ÜGDGM- Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen AB teknik mevzuat uyum çalışmaları ve bu çalışmaların koordinasyonu, ülkemizde daha güvenli bir iç pazarın tesisi ve gelişmiş ülke mevzuatları paralelinde bir ürün güvenliği sistemi kurulabilmesi açısından hedefe birinci derecede katkı sağlar niteliktedir. Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum sağlanarak AB ile ülkemiz arasında mevzuat uyumunun tamamlandığı alanlarda malların serbest dolaşımı gerçekleşmekte, ihracat maliyetleri düşürülmekte ve doğrudan ihracat artışına katkı sağlanmaktadır.
	II. ÇEYREK: ÜGDGM- 2025 yılında güncellenen mevzuatın etkin bir şekilde uygulanması ve sektörün yönlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
	III. ÇEYREK: ÜGDGM- 2025 yılında güncellenen mevzuatın etkin bir şekilde uygulanması ve sektörün yönlendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
	IV. ÇEYREK: ÜGDGM- Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen AB teknik mevzuat uyum çalışmaları ve bu çalışmaların koordinasyonu, ülkemizde daha güvenli bir iç pazarın tesisi ve gelişmiş ülke mevzuatları paralelinde bir ürün güvenliği sistemi kurulabilmesi açısından hedefe birinci derecede katkı sağlar niteliktedir. Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum sağlanarak AB ile ülkemiz arasında mevzuat uyumunun tamamlandığı alanlarda malların serbest dolaşımı gerçekleşmekte, ihracat maliyetleri düşürülmekte ve doğrudan ihracat artışına katkı sağlanmaktadır.

ii. Performans Denetim Sonuçları

Program Adı	Alt Program Adı	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması	**İhracatın Desteklenmesi**	İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak	Birim kira destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	385	461	Aşıldı
			Dâhilde işleme rejimi kapsamında yapılan ihracatın toplam ihracattaki payı	42	45,51	Aşıldı
			Destek kapsamına alınan uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi proje sayısı	707	722	Aşıldı
			Hizmet ihracatına yönelik destek programları kapsamında olumlu sonuçlandırılan başvuru sayısı	28.000	38.923	Aşıldı
			Hizmet ihracatına yönelik desteklenen ticaret ve alım heyetleri sayısı	23	26	Aşıldı
			Hizmet ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)	115	121	Aşıldı
			İhracat birim değer endeksi	1,2	5,2	Aşıldı
			İhracat miktar endeksi	4,6	-0,7	Ulaşılamadı
			İhracatın dünya ticaretinden aldığı pay	1,1	Veri açıklanmamıştır.	Veri açıklanmamıştır.
			Mal ihracatına yönelik desteklenen alım heyetleri sayısı	85	73	Kısmen Ulaşıldı

Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması			Mal ihracatına yönelik desteklenen ticaret heyetleri sayısı	269	293	Aşıldı
			Mal ihracatına yönelik Turquality ve marka programları kapsamında desteklenen marka sayısı (kümülatif)	380	413	Aşıldı
			Orta-yüksek ve yüksek teknolojili ürün ihracatının toplam imalat sanayi ihracatı içindeki payı	42	43,50	Aşıldı
			Tanıtım destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	260	274	Aşıldı
			Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği kapsamına alınan şirket sayısı (kümülatif)	250	132	Ulaşılamadı
			Yurt dışı marka tescil destek programı kapsamında desteklenen şirket sayısı (kümülatif)	700	907	Aşıldı
			Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri iş hacmi	30	19,66	Ulaşılamadı
			Yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri sektörünün dünya pazarından aldığı pay	4,5	3,35	Ulaşılamadı
			Yurt dışı teknik müşavirlik hizmetleri yıllık toplam proje tutarı	225	148,64	Ulaşılamadı
			İthalatta korunma önlemleri sayısı (kümülatif)	32	33	Aşıldı

Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması	**Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi**	Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak	Damping ve sübvansiyon soruşturmaları sayısı (kümülatif)	196	203	Aşıldı
			Düzenlenen üst düzey ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı temas ve faaliyetler ile toplantıların sayısı	220	395	Aşıldı
			e-İhracatın toplam ihracat içindeki payı	5	1,98	Ulaşılamadı
			İhraç ürünlerimizin EXPO, fuar, sergi, seminer, kongre, konferans gibi platformlarda tanıtılmasına yönelik etkinlik sayısı	1	1	Ulaşıldı
			İmzalanan ticaret, ekonomik, teknik işbirliği anlaşmaları ile hizmet ticareti anlaşmalarının sayısı	2	8	Aşıldı
			Önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı önlemlerin sayısı (kümülatif)	96	118	Aşıldı
			Serbest bölgelerde bilişim altyapısının yenilenmesi projesinin tamamlanma yüzdesi	40	40	Ulaşıldı
			Serbest bölgelerde yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak gerçekleştirilecek elektrik üretiminin bölgede tüketilen toplam elektriğe oranı	4,50	5,60	Aşıldı
			Serbest bölgelerdeki arge konulu ruhsat sayısı (kümülatif)	37	37	Ulaşıldı
			Serbest bölgelerdeki üretim ruhsatı sayısının toplam ruhsat sayısına oranı	43	44,20	Aşıldı

Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması			Serbest bölgelerden yurt dışına yapılan satışların serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içerisindeki payı	74	75,50	Aşıldı
			TL ile yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı	4,56	3,17	Ulaşılamadı
			Toplam aktif serbest bölge sayısı	20	19	Kısmen Ulaşıldı
			Yeni akdedilen veya güncellenen serbest ticaret anlaşması sayısı	2	8	Aşıldı
	İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak	Bir önceki yıla göre esnaf işletmesi sayısındaki artış oranı	2	1,57	Ulaşılamadı
			E-ticaret işlem hacmi	5.670	Veri açıklanmamıştır.	Veri açıklanmamıştır.
			E-ticaretin genel ticaret içindeki payı	23	Veri açıklanmamıştır.	Veri açıklanmamıştır.
			Esnaf ve sanatkârların kullandığı hazine destekli kredi miktarı	150.000	175.849	Aşıldı
			Faal olan kooperatif sayısı	10.200	9.957	Kısmen Ulaşıldı
			Güven damgası alan e-ticaret sitesi sayısı	140	170	Aşıldı
			Hal kayıt sistemi mobil uygulamasının indirme sayısı	350.000	368.139	Aşıldı
			Kadın kooperatifleri sayısı (kümülatif)	1.200	1.257	Aşıldı
			Kooperatif kuruluş başvurularının ortalama cevaplandırılma süresi	5	4	Aşıldı
			Kooperatifçilik eğitimi verilen kadın girişimci sayısı	500	608	Aşıldı
			Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES)	43	40,90	Kısmen Ulaşıldı

Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması			kapsamında sağlanan destek tutarı			
			Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) kapsamında sağlanan desteklerden yararlandırılan kooperatif sayısı	190	77	Ulaşılamadı
			Kurulan kooperatif sayısı	116	146	Aşıldı
			Lisanslı depo sayısı (kümülatif)	230	265	Aşıldı
			Üretici örgütlerinin pazar payı (kümülatif)	3	1,87	Ulaşılamadı
	Gümrük Hizmetleri	Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir	Elektronik ortama aktarılan gümrük hizmetlerine ilişkin belge sayısı (kümülatif)	217	219	Aşıldı
			Elektronik ortama aktarılan gümrük hizmetlerine ilişkin uygulama sayısı (kümülatif)	28	29	Aşıldı
			İhracatta yükün deniz limanlarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	2	1,86	Aşıldı
			İhracatta yükün kara kapılarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	3,9	3,75	Aşıldı
			İkili düzeyde imzalanan ticaret ve transit veri değişimi anlaşması sayısı	2	3	Aşıldı
			İlk 4 saatte gümrüklemesi tamamlanan ihracat beyannamesi oranı	88	86,24	Kısmen Ulaşıldı

			İlk 8 saatte gümrüklemesi tamamlanan ithalat beyannamesi oranı	49	48,97	Ulaşıldı
			İthalatta yükün deniz limanlarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	6,1	5,64	Aşıldı
			İthalatta yükün kara kapılarında gümrük gözetiminde ortalama bekleme süresi	6,9	9,01	Ulaşılamadı
			Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi firma sayısı (kümülatif)	725	805	Aşıldı
Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele	**Gümrük Muhafaza Hizmetleri**	Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, kaçakçılıkla mücadele etmek	Dedektör köpek sayısı (kümülatif)	255	255	Ulaşıldı
			Kaçak eşya bazında uzmanlaşmış veri analiz ekip sayısı (kümülatif)	36	36	Ulaşıldı
			Kaçakçılıkla mücadeleye yönelik teknik sistem ve ekipman sayısı (kümülatif)	2.190	2.401	Aşıldı
			Uluslararası alanda yürütülen operasyon ve işbirliği sayısı	85	85	Ulaşıldı
			Yıllık denetim sayısı	3.800	4.210	Aşıldı
Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu	**Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi**	Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirler almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak	Denetlenen ürün parti sayısı	3.200	6.189	Aşıldı
			Reklam ve haksız ticari uygulamalara ilişkin karara bağlanan dosya sayısı	15.000	27.787	Aşıldı
			Tüketici ürünlerindeki güvensizlik oranı	1,6	1	Aşıldı
		Dış ticaret politikası, genel ekonomik	Avrupa birliği yatay mevzuatına uyum amacıyla güncellenerek	1	0	Ulaşılamadı

Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu	**Ürün Güvenliği ve Denetimi**	hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının oluşturulması, uygulanması ve denetlenmesi	Cumhurbaşkanlığı'na sevk edilen mevzuat taslağı sayısı			
			İhracat pazarlarımızdaki teknik mevzuat değişikliklerinin DTÖ Ticarette Teknik Engeller Anlaşması ve AB ile Gümrük Birliği çerçevesinde ilgili taraflara bildirim sayısı (kümülatif)	31.000	35.530	Aşıldı
			Piyasa gözetimi ve denetimi verilerinin Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemine taşınması oranı	100	100	Ulaşıldı
			Tarımsal ürün ihracatçılarımızın yeterli kalite seviyesine ulaşması ve kalite denetimi sistemi hakkında bilgilendirilmesine yönelik faaliyet sayısı	2	2	Ulaşıldı
			Ticari kalite denetimlerinde risk analizi çerçevesinde A sınıfı firmaların tespit edilen olumsuzluk oranı	3	3,10	Kısmen Ulaşıldı
			Türkiye ile Avrupa Birliği arasında sorun teşkil eden teknik hususların müzakere edilmesi amacıyla düzenlenen teknik mevzuat çalışma grubu toplantı sayısı	1	0	Ulaşılamadı
			Ürün güvenliği denetimi mevzuatı değişiklik ve güncelleme sayısı	24	32	Aşıldı

3- Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları*

Amaç	A1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak				
Hedef	**H1.1. Katma değeri, rekabet gücü yüksek ürünlerin ihracat içindeki payı artırılarak ihracatçılara rekabet avantajı kazandırılacak, ürün ve pazar çeşitlendirmesi yoluyla ülkemizin küresel tedarik zincirindeki konumu güçlendirilecektir.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi-İhracatın Desteklenmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.1. Performansı	%66				
Sorumlu Birim	İHRGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG1.1.1 Uzak Ülkeler Stratejisi ve İslam Ülkeleri İhracatı Geliştirme Stratejisi Kapsamındaki Ülkelerin İhracatımızdaki Payı (%)**	25	37,8	38	36,6	-600
PG1.1.2 Destek Kapsamına Alınan Küresel Tedarik Zincirine Katılım Proje Sayısı (Yıllık)	25	25	28	47	158
PG1.1.3 Mal İhracatı (Milyar Dolar) (Yıllık)	25	255	283,6	273,4	97
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 1.1.1: Uzak Ülkeler Stratejisi ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üyeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi kapsamındaki ülkelerin ihracatımızdaki payı, 2024 yılında %37,3 (97,7 milyar ABD Doları) iken 2025 yılında %36,6 (100 milyar ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonu için belirlenen %38'lik pay hedefinin bir miktar altında kalınmasında; 2025 yılı boyunca küresel büyümenin zayıf seyretmesinin, jeopolitik gerilimlerin enerji maliyetleri ve risk algısı üzerinden dış ticaret koşullarını olumsuz etkilemesinin, güçlenen korumacı adımların ve tarife belirsizliklerinin ticaret akımlarını baskılamasının ve tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma sürecinin etkili olduğu değerlendirilmektedir.					

* "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" uyarınca Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı'nda ve Performans Programı'nda aynı şekilde yer alan göstergelere bu bölümde yer verilmemiş olup, bunlara ilişkin değerlendirmeler, bu Rapor'un "Alt program hedef ve göstergeleriyle ilgili gerçekleşme sonuçları ve değerlendirmeler" bölümünde bulunmaktadır.

** Stratejinin adı "İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üyeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi" olarak değiştirilmiştir.

PG 1.1.2: 2025 Yılında 47 adet Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik Projesi destek kapsamına alınmıştır. 2025 yıl sonu hedeflenen değere ulaşılmış olup, firmalarımızın küresel tedarik zincirine dahil olmak amacıyla yararlandıkları bahse konu destek mekanizması etkin olarak kullanılmaktadır.

PG 1.1.3: 2025 yılında ihracat bir önceki yıla kıyasla %4,5 artarak 273,4 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır. Böylece Cumhuriyet tarihinin ihracat rekoru kırılmıştır. Bu görünüm; küresel talepteki ılımlı seyir ve sıkı finansman koşullarına rağmen ihracatımızın dayanıklılığını teyit ederken, hedeflere yakınsamayı güçlendirmek üzere pazar ve ürün çeşitlendirmesi ile katma değer odaklı dönüşümün önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Amaç	**A1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak**				
Hedef	**H1.2. Hizmet ihracatçısı firmalarımızın uluslararası pazarlarda rekabet gücü artırılacak, katma değeri yüksek hizmet sektörlerimizde ihracatımızın geliştirilmesi ve sürdürülebilir hale getirilmesi teşvik edilecek ve lojistik açıdan önemli pazarlarda yeni yurt dışı lojistik dağıtım ağları kurulacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi-İhracatın Desteklenmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.2. Performansı	%94				
Sorumlu Birim	UHTGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG1.2.1 Hizmet İhracatı (Milyar Dolar) (Yıllık)	20	100	121	122,6	103
PG1.2.2 Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Mal ve Hizmet İhracatımıza İlâve Katkısı (Milyon Dolar) (Kümülatif)	20	0	2.735	2.800	102

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 1.2.1: TCMB tarafından yayımlanan 13 Şubat 2026 tarihli Ödemeler Dengesi istatistiklerine göre 2025 yılı hizmet ihracatımız 122,6 milyar ABD Doları olarak açıklanmıştır.

Bakanlığımız tarafından hizmet ihracatına yönelik uygulanmakta olan devlet yardımı programları kapsamında farklı destek unsurları ile hizmet sektörlerimiz desteklenmekte; hizmet sektörlerimizin uluslararası pazarlara açılması, bu pazarlarda rekabet gücü kazanarak kalıcı olmaları ve markalaşmaları amaçlanmaktadır. Bakanlığımızca hizmet ihracatının arttırılmasına yönelik sağlanan desteklerin yanı sıra yürütülen faaliyetler neticesinde performans göstergesinin yıl sonu gerçekleşme değeri hedeflenen değeri aşmıştır.

PG 1.2.2: YLDA'ların mal ve hizmet ihracatına olan etkileri kapsamındaki hedeflere ilişkin olarak 2025 yılının tamamı itibarıyla beklenilenin üstünde bir katkı gerçekleşmiştir. 5449 sayılı YLDA Kararı kapsamında desteklenen işbirliği kuruluşlarının sayısının artırılması sayesinde lojistik ve taşımacılık hizmetleri sektörümüzün uluslararası rekabet gücü artırılmış ve anılan sektör mal ihracatımıza yönelik rakamlara katkıda bulunmuştur. 2025 yıl sonu itibarıyla, YLDA üzerinden geçecek toplam ihracatın 2,735 milyar ABD Doları olması tahmin edilirken bu rakam 2,800 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla göre kümülatif artış 1,248 milyar ABD Doları olmuştur.

Amaç	**A1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak**				
Hedef	**H1.3. Serbest bölgelerde sunulan hizmetler ve bilişim altyapısı geliştirilecek, bu bölgelerin doğrudan dış yatırımlara, yatırım ortamına, sanayinin rekabetçiliğine ve verimliliğine daha etkin katkı vermesi sağlanacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi-İhracatın Desteklenmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.3. Performansı	%81				
Sorumlu Birim	SBGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG1.3.3 Serbest Bölgelerin Tanıtımı Amacıyla Gerçekleştirilen veya Katılım Sağlanan Etkinlik Sayısı (Yıllık)	15	14	16	11	94
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 1.3.3: Planın gerçekleştirilmesinden sonra İsrail-İran siyasi gerginliğinin yaşanmasının, tanıtıma yönelik çalışmalarda bir gecikmeye yol açmadığı, ancak bu gerginliğin yabancı ülke/yatırımcı taleplerinin iptal edilmese bile bir süre ertelenmesine yol açtığı değerlendirilmektedir. Hedef ve performans değerlerini değiştirme ihtiyacı doğurmasa da hedef gerçekleşmelerinde dönemsel ileri kaymalar yaratabileceği düşünülmektedir.					

Amaç	**A1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak**
Hedef	**H1.4. İthalat-ihracat dengesi gözetilerek, yerli üretimi koruyacak ve ürün güvenliğini sağlayacak şekilde etkin ithalat politikaları uygulanacaktır.**
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması / Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi

Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak				
H1.4. Performansı	%100				
Sorumlu Birim	İTHGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG1.4.4 Ekonomik Tarife Sorunları Grubu'ndan Kabul Edilen Başvuru Sayısı (Kümülatif)	25	74	77	86	400
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 1.4.4: Ekonomik Tarife Sorunları Grubu'na firmalarımızın talepleri ve başvuruları iletilmekte ve bu kapsamda müzakereler gerçekleştirilmektedir. Anılan dönemde hedeflenen değerden daha fazla sayıda başvuru Komisyon tarafından kabul edilmiştir.					

Amaç	**A1. Ülkemizin Küresel Ticaretteki Payını Artırmak ve Önemli Bir Ticaret ve Lojistik Merkezi Olmasını Sağlamak**					
Hedef	**H1.5. Ulusal hak ve menfaatlerimiz ışığında ticari ve ekonomik ilişkilerimize yön verilecek, uluslararası ekonomik iş birliğimiz (bölgesel çoklu- çok taraflı) kuvvetlendirilecektir.**					
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	• Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi- Gümrük Hizmetleri • Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu/ Ürün Güvenliği ve Denetimi					
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir. • Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının oluşturulması, uygulanması ve denetlenmesi					
H1.5. Performansı	%100					
Sorumlu Birim	UAABGM, ÜGDGM					
Performans Göstergeleri	**Sorumlu Birim**	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG1.5.1 Gerçekleştirilen Karma Ekonomik Komisyon/Ortak Ekonomi	UAABGM	30	6	33	52	170

ve Ticaret Komisyon Toplantısı Sayısı (Kümülatif)						
PG1.5.2 Türkiye-AB Gümrük Birliği'nin Güncellenmesi Amacıyla Yapılan Görüşme/Toplantı Sayısı (Yıllık)	UAABGM	30	7	10	12	120
PG1.5.3 Uluslararası Toplantılarda Ülke Yaklaşımının Yazılı ya da Sözlü Olarak Aktarılacağı Toplantı Sayısı (Kümülatif)	UAABGM	20	40	90	356	632
PG1.5.4 Türk Devletleri Teşkilatı/Afrika Üyeleri ile Çoklu Organizasyon Sayısı (Yıllık)	UAABGM	10	0	1	3	300

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 1.5.1: 19 ülke ile Karma Ekonomik Komisyon ve 5 ülke ile ise Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu toplantıları gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılar çerçevesinde muhatap ülkelerle ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine yoğun çaba sarf edilmiştir. Böylece, performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu değeri aşılmıştır.

PG 1.5.2: Gümrük Birliği'nin güncellenmesi hedefi doğrultusunda, 2025 yılı içerisinde Avrupa Birliği ile toplam 12 adet ikili görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler arasında, Türkiye ile AB arasında tesis edilen Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu'nun ikinci toplantısı ile anılan toplantıya hazırlık amacıyla düzenlenen Yüksek Düzeyli Ticaret Çalışma Grubu Toplantısı da yer almaktadır. Temasların esas hedefi taraflar arasındaki ticari sorunların çözümünü sağlayarak Gümrük Birliği'nin güncellenmesine uygun bir zemin oluşturmaktır. Bu çerçevede, belirlenen performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu gerçekleşme değeri üzerinde temas gerçekleştirilmiştir.

Risklerin değerlendirilmesi bakımından, 2026 yılının ilk yarısında AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nda gerçekleşecek değişimin AB ile temasların seyri üzerinde potansiyel bir risk unsuru oluşturduğu değerlendirilmekle beraber, söz konusu riskin etkilerinin azaltılması amacıyla temasların 2026 yılının ikinci yarısında yoğunlaştırılabileceği değerlendirilmektedir.

PG 1.5.3: Yürütülen ikili, bölgesel ve çok taraflı ticaret diplomasisi faaliyetleri kapsamında ülkemizin ticari ve ekonomik menfaatlerinin savunulması, genişletilmesi ve uluslararası düzeyde gümrük alanında işbirliğinin geliştirilmesi için başta önemli ticaret ortaklarımız olmak üzere, ilgili tüm ülkeler ile ikili düzeyde ve bölgesel ve çok taraflı platformlarda diyalog süreçleri sürdürülmüş, toplantılara düzenli ve etkin katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantılarda ülkemiz yaklaşımı yazılı ve/veya sözlü olarak aktarılmış, ulusal hak ve menfaatlerimizin savunulmasına yönelik faaliyetler etkin bir şekilde sürdürülmüştür. Böylece, performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu gerçekleşme değeri aşılmıştır.

PG 1.5.4: 2025 yılında Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde işbirliğinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiş, ayrıca Bakanlığımız ile Afrika Birliği ortaklığında ve DEİK organizasyonuyla iki yılda bir düzenlenen Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumlarının beşincisi 2025 yılı Ekim ayında gerçekleştirilmiştir. Performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu gerçekleşme değeri aşılmıştır.

Amaç	A2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak				
Hedef	**H2.1. İç ticaret faaliyetlerinin izlenerek ve denetlenerek adil ve rekabetçi bir ortamda yürütülmesi sağlanacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak				
H2.1. Performansı	%99				
Sorumlu Birim	İTGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG2.1.1 E-defter Kullanan Şirket Oranı (%)	20	0	1	1,25	125
PG2.1.2 Ticaret Sicili Harçları ve İlgili Diğer Ödemelerin Elektronik Ortama Aktarılması Çalışmalarının Tamamlanma Oranı (%)	20	0	100	95	95
PG2.1.5 HKS'ye Yapılan Fire Bildirimi Sayısı (Kümülatif)	20	4.873	6.500	25.468	1266

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 2.1.1: MERSİS verilerine göre 31 Aralık 2025 itibarıyla ticaret siciline kayıtlı aktif ticaret şirketi sayısı 1.674.946'dır. Elektronik Ticari Defter Sistemi (ETDS)'den alınan verilere göre ise aynı tarihte elektronik defter kullanan şirket sayısı 21.086'dır. Bu çerçevede 2025 yıl sonu itibarıyla performans göstergesinin gerçekleşme değeri 1,25 olmuştur. Hedeflenen değerin üzerinde bir gerçeklemeye ulaşılmasında elektronik defter sistemiyle ilgili düzenlenen bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerinin etkisinin olduğu değerlendirilmektedir. Söz konusu çalışmalarla ticaret şirketlerinin uygulamaya ilişkin farkındalık düzeyleri artmış, ETDS'nin sağladığı kolaylıklar nedeniyle uygulamayı kullanan şirket sayısı beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.

PG 2.1.2: MERSİS'te gerekli geliştirme çalışmaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile ödemelere aracılık edecek ilgili banka arasındaki entegrasyon ve test çalışmaları tamamlanmıştır. Söz konusu çalışmalara ve gerçekleştirilen toplantılara Bakanlığımızca iştirak edilmiş olup, teknik çalışmaların tamamlandığı ve projenin devreye alınabilir duruma geldiği görülmüştür. Projenin paydaş kurumları ile TOBB arasındaki protokollerin imzalanmasını müteakip proje, devreye alınabilecektir.

PG 2.1.5: HKS'ye yapılan fire bildirim sayısı, yıl sonu hedefini aşmıştır. Fire beyanı, 1 Temmuz 2023 yılında yapılmaya başlanmış olup, uygulamanın bildirimciler tarafından benimsenmesi ve farkındalığın artmasıyla fire bildirim sayısı da artmaktadır. Bildirimciler, fire beyanı ve teknik süreci hakkında bilgilendirilmekte ve beyanlarını yapmaya yönlendirilmektedir.

Amaç	A2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak
Hedef	**H2.2. Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarının korunmasına yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin etkinliği, değişen tüketim alışkanlıkları ve güncel gelişmeler dikkate alınarak arttırılacaktır.**

Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu/ Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirler almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak				
H2.2. Performansı	%96				
Sorumlu Birim	TKPGGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG2.2.1 Sektörel Paydaşlarla Gerçekleştirilecek Toplantı Sayısı (Yıllık)	50	0	2	65	4075
PG2.2.2 Eğitici ve Bilgilendirici Materyal Sayısı (Kümülatif)	25	0	7.000	6.000	86

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 2.2.1: Kamu kurumları ve özel sektör temsilcileriyle tüketicinin korunması ve yaşanan sorunlara ilişkin bir araya gelinerek bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Gerçekleşme değeri hedeflenen değerin çok üzerinde gerçekleşmiştir.

PG 2.2.2: Hazırlanan eğitici infografik filmler ile birlikte diğer post görsel çalışmaları ve basın duyuruları ile sosyal medya kanallarında tüketicinin korunmasına ilişkin bilgi ve dokümanlar paylaşılmaktadır. Bakanlığımız tarafından tüketicilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi hakkında sosyal medya hesaplarımızda 2025 yılı boyunca kamuoyuna yönelik tüketicinin korunmasına ilişkin bilgi ve dokümanlar paylaşılmaktadır.

2024-2025 Eğitim-Öğretim yılında Bakanlığımızca, milli eğitimin temel amaçları doğrultusunda; ortaokul düzeyindeki öğrencileri bilinçli tüketim ve tüketici hakları konusunda bilinçlendirmek, bu konularda farkındalık yaratmak, sanatsal çalışmalar ve kalıcı eser bırakmaya özendirmek amacıyla, tüm Türkiye'de resmi ve özel okullarda "Bilinçli Tüketici Olmak" konulu "Ortaokullar Arası Resim Yarışması" düzenlenmiştir. Yarışma duyurusu için 6.000 adet afiş bastırılmıştır.

Günümüz koşulları ve tasarruf tedbirleri daha çok tüketiciye ulaşma yolu olarak dijital platformların tercih edilmesini zorunlu kılmıştır. Bu nedenle hedeflenen değer ve gerçekleşen değer arasında uyumsuzluk görünse de bu yöntemlerle daha çok tüketiciye ulaşılması amaçlanmıştır.

Amaç	**A2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak**
Hedef	**H2.3. Esnaf ve sanatkârların finansal kaynakları arttırılarak e-ticaret ve ihracat alanlarında gelişmeleri teşvik edilecektir.**
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak
H2.3. Performansı	%75
Sorumlu Birim	ESKGM

Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	2025 Yılsonu Hedeflenen Değer	2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG2.3.1 Hazine Destekli Kredilerden Faydalanan Esnaf Sayısı (Yıllık)	60	359.626	435.148	257.709	59
PG2.3.2 E-Ticaret ve İhracat Eğitimi Düzenlenen İl Sayısı (Kümülatif)	40	4	17	87	638
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 2.3.1: Esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla sağlanan Hazine sübvansiyonlu krediler kapsamında 2025 yılı içerisinde 257.709 olarak gerçekleşen kullandırım sayısı her ne kadar yıl sonu hedeflenen değerin altında kalmış olsa da kredi kullandırım tutarında 175,8 milyar TL ile rekor seviyeye ulaşılmıştır. **PG 2.3.2:** Yıl içerisinde tüm illerimize yönelik 81 adet e-ticaret ve ihracat eğitimi düzenlenmiştir.					

Amaç	A2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak				
Hedef	**H2.4. Kooperatifçiliğin bir iş modeli olarak tanıtılması sağlanarak verimli ve etkin kooperatifçilik uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak				
H2.4. Performansı	%95				
Sorumlu Birim	ESKGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG2.4.1 Kooperatifçilik Eğitimi Verilen Kadın ve Genç Girişimci Sayısı (Yıllık)	15	500	600	485	81
PG2.4.4 Dış Denetçi Eğitimi Alan Kişi Sayısı (Kümülatif)	15	30	500	1.324	275
PG2.4.5 Kooperatifçilik Eğitimi Verilen Kooperatif Yönetim ve Denetim Kurulu Üye Sayısı (Kümülatif)	15	18.000	60.000	57.923	95
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 2.4.1: Tasarruf tedbirleri nedeniyle yüz yüze planlanan eğitimler yerine çevrim içi eğitimler yapılmış olup, 2025 yıl sonu değeri hedeflenen değerin altında kalınmıştır. **PG 2.4.4:** "Dış Denetçi Eğitimi Alan Kişi Sayısı" performans göstergesinde yıl sonu gerçekleşme değeri, 2025 için hedeflenen gösterge değerinin üzerinde gerçekleştirilmiştir. **PG 2.4.5:** "Kooperatifçilik Eğitimi Verilen Kooperatif Yönetim ve Denetim Kurulu Üye Sayısı"					

performans göstergesinde yıl sonu gerçekleşme değeri yaklaşık olarak yıl sonu hedeflenen değere ulaşmıştır.

Amaç	**A2. Yenilikçi Bakış Açısıyla Güvenilir ve Rekabetçi Bir Ticaret Ortamı Sağlamak, Ticari Aktörleri ve Tüketiciyi Korumak**				
Hedef	**H2.5. Güvenli ürün arzının sağlanmasına yönelik teknik mevzuat, uluslararası yükümlülüklerimiz göz önünde bulundurularak geliştirilecektir.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Tüketicinin Korunması, Ürün ve Hizmetlerin Güvenliği ve Standardizasyonu/Ürün Güvenliği ve Denetimi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının oluşturulması, uygulanması ve denetlenmesi				
H2.5. Performansı	%63				
Sorumlu Birim	ÜGDGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG2.5.2 Mevzuata Yönelik Bilgilendirme Faaliyeti Sayısı (Yıllık)	25	10	10	16	160
P2.5.3 Avrupa Komisyonu'na Bildirilen Onaylanmış Kuruluş Sayısı (Kümülatif)	25	65	71	68	50
PG2.5.4 Ticari Kalite Denetimlerinde Mevcut Risk Analizi Yapısının, Denetimlerin Etkinliğinin Artırılmasını Teminen Revize Edilme Sayısı (Yıllık)	25	10	10	10	100

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 2.5.2: Bakanlığımız tarafından ihracatçılara yönelik olarak düzenli olarak gerçekleştirilen eğitim programı kapsamında AB teknik mevzuatına uyum hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.

PG 2.5.3: Performans göstergesinin gerçekleşme değerinin hedeflenen değerden az olması olumlu değerlendirilmektedir. Onaylanmış Kuruluş sayısında azalma olması, piyasada, onaylanmış kuruluş faaliyetini yürütme kapasitesini haiz nitelikli firmaların hizmet verdiği ve bu yeterliliği sağlayamayan firmaların piyasadan çekilmesiyle de ülkemizde yerleşik onaylanmış kuruluşların itibarının Avrupa Birliği nezdinde yükseleceği değerlendirilmektedir.

PG 2.5.4: İhracatta gerçekleştirilen Ticari Kalite Denetimlerinin (TKD) etkinliğinin artırılmasını teminen risk analiz yapısı konjonktürel ve sektörel ihtiyaçlar göz önüne alınarak revize edilmiştir. Söz konusu performans göstergesine ulaşılması sonucunda tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmış; denetimlerin etkin bir şekilde yürütülmesi suretiyle Türk malı imajının korunmasına katkı sağlanmıştır. 2025/21 sayılı ÜGD Tebliği'nin 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan risk analizi kıstasları haricinde bir düzenleme yapılması ihtiyacı halinde mevzuat güncellemesi yapılması gerekebilecektir.

Amaç	A3. Etkin, Hızlı ve Güvenli Bir Gümrük Anlayışı Çerçevesinde Gümrük Hizmetlerini Geliştirmek					
Hedef	**H3.1. Gümrük işlemleri ticari aktörler için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.**					
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Gümrük Hizmetleri					
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.					
H3.1. Performansı	%60					
Sorumlu Birim	GGM, UAABGM					
Performans Göstergeleri	**Sorumlu Birim**	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG3.1.5 Gümrük Alanında Yürürlüğe Konulan İkili Düzeyde Anlaşma ve Protokol Sayısı (Kümülatif)	UAABGM	20	5	11	20	250
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER						
PG 3.1.5: 2025 yılında gümrük alanında ikili düzeyde akdedilen 7 anlaşma ve protokol yürürlüğe konulmuştur. Böylece, performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu gerçekleşme değeri aşılmıştır.						

Amaç	A3. Etkin, Hızlı ve Güvenli Bir Gümrük Anlayışı Çerçevesinde Gümrük Hizmetlerini Geliştirmek				
Hedef	**H3.2. Gümrüklü yer ve sahalarda eşya, taşıt ve yolcu kontrollerine yönelik teknik kapasitenin geliştirilmesi ile kaçakçılıkla mücadelede etkinlik artırılacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele/Gümrük Muhafaza Hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, kaçakçılıkla mücadele etmek				
H3.2. Performansı	%82				
Sorumlu Birim	GMGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG3.2.2 MİLTAR Kapsamında Temin Edilmesi Planlanan Sistem Sayısı (Kümülatif)	20	7	21	13	43
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					

PG 3.2.2: Gümrüklü sahalarda en sık kullanılan fiziki müdahalesiz tespit teknolojilerinden X-ray tarama sistemlerinin yerli ve milli olanaklarla ülkemize kazandırılmasına olanak sağlayan MİLTAR Projesi kapsamında hem seri üretim hem de prototip çalışmaları devam etmektedir. MİLTAR Projesinden alınan verim nedeniyle sistemlerde çeşitlendirmeye gidilmiş olup, ilk aşamada yarı sabit X-ray tarama sistemi ile başlayan süreçte halihazırda mobil ve backscatter X-Ray tarama sistemleri de yerli ve milli olanaklarla üretilmeye başlanmıştır. Bu sebeple, proje kapsamında temin edilmesi planlanan sistem türü ve sayıları dönem içerisinde farklılık gösterebilmektedir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız ile Savunma Sanayi Başkanlığı (SSB) arasındaki protokolde 24 Temmuz 2024 tarihinde değişiklik yapılmıştır. Sözleşme Makamı olan SSB nezdindeki Sözleşme görüşmeleri tamamlanmış olup, 19 Aralık 2024 tarihinde Yüklenici ile SSB arasında yeni MİLTAR tedariklerine yönelik Sözleşme Değişikliği imzalanmıştır. Bu kapsamda; Bakanlığımızın değişen ihtiyaçları çerçevesinde tedarik öncelikleri değişmiş olup, 2025 yılı için daha evvel planlanan sistem sayısı adedince tedarik yapılmamıştır ve yıl sonu hedefine ulaşılamamıştır. Söz konusu yeni MİLTAR sistem tedariklerinin önümüzdeki yıl itibarıyla devam etmesi öngörülmektedir.

Amaç	**A3. Etkin, Hızlı ve Güvenli Bir Gümrük Anlayışı Çerçevesinde Gümrük Hizmetlerini Geliştirmek**				
Hedef	**H3.3. Yapay zekâ ve analitik tekniklerin risk analizi çalışmalarında kullanımının yaygınlaştırılması ile daha etkin bir risk yönetimi yapılacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Gümrük Hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Gümrük işlemleri ticaret erbabı için daha hızlı ve kolay yapılır hale getirilecektir.				
H3.3. Performansı	%100				
Sorumlu Birim	TARDGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG3.3.1 Güncellenen Mevcut Analitik Model Sayısı (Yıllık)	25	1	2	2	100
PG3.3.2 Oluşturulan Yeni Analitik Model Sayısı (Yıllık)	25	1	2	2	100
PG3.3.3 Oluşturulan Yeni Analitik Kural Sayısı (Yıllık)	25	1	2	2	100
PG3.3.4 Mevcut Kuralların Güncellenme Oranı (%)	25	5	10	10	100

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 3.3.1: 2025 yılında, güncellenmesi hedeflenen model sayısı planlandığı gibi iki olarak gerçekleşmiştir. Güncellenen analitik modellerin risk analizine katkısı, Gümrük idarelerinin riskli alanlara yoğunlaşmasını sağlayarak gümrük işlemlerinde seçiciliği artırmak, böylelikle yasal ticareti kolaylaştırmaya olanak tanımak şeklinde olmuştur. Analitik modeller, riskli işlemlerin tespit sürelerini kısaltarak, karar verme süreçlerini hızlandırarak ve manuel müdahale gereksinimlerini azaltarak risk analizi süreçlerinin daha verimli hale gelmesini sağlamıştır. Analitik modeller, sürekli öğrenme ve adaptasyon yeteneğine sahip olduğundan sürdürülebilirlik açısından uzun vadede başarıyı garanti etmektedir.

PG 3.3.2: 2025 yılında, oluşturulması hedeflenen model sayısı planlandığı gibi iki olarak gerçekleşmiştir. Yapay zekâ tabanlı algoritmalar ile geçmiş veriden hareketle yapılan tahminleme çalışmaları sonucunda risklerin gerçek zamanlı olarak tespit edilmesi sağlanarak daha doğru ve hızlı

karar alınmasına olanak sağlamıştır. Risklerin doğru ve hızlı tanımlanması, yasa dışı ticaret ve kaçakçılık faaliyetlerinin engellenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Analitik modellerin değişen dinamiklere ve yeni risk faktörlerine hızlı uyum göstermesi de risk analizi faaliyetlerine çeşitli katkılar sunmuştur. Bahse konu modeller, zamanla kendini güncelleyebilecek kapasiteye sahip olduğundan uzun vadede risk analizi süreçlerini ilerleyen zamanlarda da etkin bir şekilde sürdürme olanağı sunmaktadır.

PG 3.3.3: 2025 yılında, oluşturulması hedeflenen kural sayısı planlandığı gibi iki olarak gerçekleşmiştir. Risk analizlerinde kullanılan yapay zekâ ve analitik teknikler kapsamında oluşturulan kurallar ile usulsüzlük ve kaçakçılık tespitlerinde klasik risk analizi yöntemlerine göre önemli bir oranda artış sağlanmıştır.

PG 3.3.4: 2025 yılında, planlandığı gibi mevcut kuralların %10'u güncellenmiştir. Hem ticaretin kolaylaştırılması hem de ticaretin güvenli kılınmasının sağlanması noktasında önemli bir rolü bulunan risk analizlerinde, yapay zekâ ve ileri analitik yaklaşımlar kullanılarak oluşturulan kuralların kullanılması gümrük kontrolleri konusunda daha iyi performans gösterilmesi yönüyle önemli bir katkı sunmaktadır.

Amaç	**A4. Ticarette Yeşil ve Dijital Dönüşümün Desteklenmesiyle Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeye Katkı Sağlamak**				
Hedef	**H4.1. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek ülkemiz e-ticaret potansiyelinin geliştirilmesi ve daha güvenli hale getirilmesi sağlanacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/ Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak				
H4.1. Performansı	%100				
Sorumlu Birim	İTGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG4.1.3 KOBİ'lerle Gerçekleştirilecek E-Ticaret Bilgilendirme Toplantı Sayısı (Yıllık)	20	0	3	3	100
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 4.1.3: 27 Şubat 2025, 12 Mayıs 2025 ve 21-22 Kasım 2025 tarihlerinde KOBİ'lerin bilgilendirilmesine yönelik toplantılar gerçekleştirilmiştir. Gösterge hedefine 2025 yılında ulaşılmıştır.					

Amaç	**A4. Ticarette Yeşil ve Dijital Dönüşümün Desteklenmesiyle Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeye Katkı Sağlamak**
Hedef	**H4.2. Yeşil ve dijital dönüşüm konusunda, AB ve ilgili uluslararası mevzuat ve düzenlemeler ile uyum süreçleri etkin bir şekilde sürdürülecek, bu süreçte ihracatçı firmaların ihtiyaç duyabilecekleri konulara yönelik destek programına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.**

Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi- İhracatın Desteklenmesi					
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak					
H4.2. Performansı	%100					
Sorumlu Birim	UAABGM, İHRGM, SBGM					
Performans Göstergeleri	**Sorumlu Birim**	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG4.2.1 Yeşil ve Dijital Dönüşüm Kapsamında Ulusal ve Uluslararası Kamu ve Özel Sektör Paydaşlarına Yönelik Bilgilendirme ve Farkındalık Artıcı Faaliyet Sayısı (Kümülatif)	UAABGM	60	0	35	123	351
PG4.2.2 Yeşil ve Dijital Dönüşüm Kapsamında İhracatçılarımıza Yönelik Bilgilendirme Semineri Sayısı (Yıllık)	İHRGM	20	49	52	86	133
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER						
PG 4.2.1: İhracatçı Birlikleri, Ticaret/Sanayi Odaları, Kalkınma Ajansları, Organize Sanayi Bölgeleri ile STK'lar işbirliğinde toplam 63 adet sektörel bilgilendirme toplantıları yapılmış; SKDM, döngüsel ekonomi mevzuatları, Atık Sevkiyatı Tüzüğü, ormansızlaşma, kurumsal özen yükümlülüğü gibi konular ön plana çıkmıştır. Performans göstergesi için hedeflenen yıl sonu değeri aşılmıştır. **PG 4.2.2:** 2025 yılında gerçekleştirilen 66 eğitim programının tamamına sürdürülebilir ihracat, yeşil dönüşüm ve e-ihracat ile alakalı konular dahil edilmiştir. Anılan eğitim programları kapsamında, yeşil ve dijital dönüşüme ilişkin ihracatçılarımıza yönelik toplam 86 adet bilgilendirme semineri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, 2025 yılında Bakanlığımızca gerçekleştirilen, 13 fiziki (1.220 katılım) ve 53 çevrim içi (29.013 katılım) olmak üzere toplam 66 eğitim programına 30.233 kişi katılım sağlamıştır.						

Amaç	**A4. Ticarette Yeşil ve Dijital Dönüşümün Desteklenmesiyle Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeye Katkı Sağlamak**
Hedef	**H4.3. Kooperatiflerin sürdürülebilirlik kapasiteleri artırılarak yenilenebilir enerji alanında kooperatiflerin kurulması sağlanacaktır.**
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi

Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak				
H4.3 Performansı	%0				
Sorumlu Birim	ESKGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG4.3.1 Yeni Kurulacak Enerji Kooperatifi Sayısı (Yıllık)	100	0	2	0	0
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 4.3.1: 2025 yılında Bakanlığımıza bir adet yenilenebilir enerji üretim kooperatifi kuruluşu başvurusu iletilmiş olup, ortaklık şartları sağlanmaması nedeniyle kuruluş gerçekleştirilememiştir.					

Amaç	**A4. Ticarette Yeşil ve Dijital Dönüşümün Desteklenmesiyle Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeye Katkı Sağlamak**				
Hedef	**H4.4. E-ihracatın artırılmasını teminen şirketler, pazaryerleri ve perakende e-ticaret siteleri desteklenecek, Türkiye E-ihracat Platformu kurulacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/ Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi-İhracatın Desteklenmesi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak				
H4.4. Performansı	%0				
Sorumlu Birim	İHRGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG4.4.2 100 Bin Dolar Üzerinde İhracatı Olan Firmalardan Platforma Entegre Olanların Sayısı (Kümülatif)	50	0	10.000	0	0
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 4.4.2: İş birliği kuruluşları ile ortaklaşa yürütülen projenin fizibilite çalışmaları kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiş ve analiz edilmiştir. Yapılan analizlerde bazı potansiyel zorlukların projenin başarıyla tamamlanmasını zorlaştıracağı öngörülmüştür. Anılan değerlendirmeler neticesinde hazırlanan fizibilite raporu sonuçlarına göre proje, ileri bir tarihe ertelenmek üzere askıya alınmıştır.					

Amaç	A5. Kurumsal Yetkinliği Geliştirmek ve Bakanlık Hizmet Kalitesini Yükseltmek					
Hedef	**H5.1. Karar alma süreçlerinin kalitesini, hızını ve güvenirliğini artıracak bilgilendirme ve raporlama yöntemleri etkinleştirilecektir.**					
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	• Yönetim ve Destek Programı/ Üst Yönetim, İdari ve Malî Hizmetler- Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri • Ticaretin Düzenlenmesi, Geliştirilmesi ve Kolaylaştırılması/Dış Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi- İç Ticaretin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi					
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	• Dış ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin yapılandırılması ve güçlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu kapsamda etkin dış ticaret politikası geliştirmek ve sürdürmek amacıyla uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli koordinasyonu sağlamak • İç ticarete yönelik ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesini, bu kapsamda gerekli düzenlemeler yapılması ve uygulanmasını, esnaf sanatkârlar ile kooperatifçiliğin geliştirilmesini sağlamak, gerekli ticari araştırmaları yapmak					
H5.1. Performansı	%75					
Sorumlu Birim	SGB, RTB, TARDGM					
Performans Göstergeleri	**Sorumlu Birim**	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG5.1.1 Kurumsal Proje Yönetimi Modelini Gerçekleştirme Oranı (%)	SGB	25	0	70	0	0
PG5.1.2 Hazırlanan Paydaş Anket Sayısı (Kümülatif)	SGB	25	0	4	4	100
PG5.1.3 Denetim, Teftiş, İnceleme ve Soruşturma Sonucu Düzenlenen Raporların Bakanlık Merkez ve Taşra Birimlerinde Etkinliği ve Verimliliği (%)	RTB	25	55	65	69	140
PG5.1.4 Ticaret Politikalarında Gerçekleşen ya da Gerçekleşmesi Muhtemel Gelişmelerin Etkilerine Yönelik Yapılan Analiz Çalışmalarının Sayısı (Kümülatif)	TARDGM	25	2	6	26	600
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER						
PG 5.1.1: Eğitim ve danışmanlık hizmeti vasıtasıyla oluşturulması planlanan Kurumsal Proje Yönetimi Modeline ilişkin çalışmalar Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi göz önünde bulundurularak tehir edilmiştir.						

PG 5.1.2: 2025 yılında; Bakanlığımızın iç ve dış paydaşlarına yönelik kurumsal memnuniyet, iletişim etkinliği, işbirliği düzeyi ve geri bildirim mekanizmalarının işlerliği gibi temaları kapsayan bir iç bir dış olmak üzere; 2 adet paydaş görüş anketi ve 2 adet etkileşim anketi hazırlanmıştır.

Ayrıca, yıl içinde söz konusu anketlerin uygulanabilirliğini ölçmek amacıyla 1 adet iç paydaş pilot anketi yapılmıştır. İlerleyen yıllarda ilgili anketlerin iç ve dış paydaşlarımıza uygulanması ve gerekli hallerde revizelerinin yapılması planlanmaktadır.

PG 5.1.3: Denetim, teftiş, inceleme ve soruşturma sonucu düzenlenen raporların 2025 yılında merkez idareye sevk sayısının 4.002 olduğu, söz konusu raporlar ile ilgili olarak merkez idareden geri dönüş sayısının 2.757 olduğu dolayısıyla, merkez idareden geri dönüş sayısının merkez idareye sevk sayısına oranı %69 olarak hesaplanmıştır.

PG 5.1.4: Performans göstergesinde belirtilen "ticaret politikalarında gerçekleşen ya da gerçekleşmesi muhtemel gelişmelerin etkilerine yönelik yapılan analiz çalışmaları" talepler/ihtiyaçlar doğrultusunda başlatılarak gerçekleştirilmektedir. Söz konusu taleplerin/ihtiyaçların doğmasında gerek dünyada gerekse ülkemizde kaydedilen ekonomi ve ticaret gelişmeleri rol oynamaktadır. Buna göre, Bakanlığımız ülkemizin ticaret politikalarının belirlenmesinde ve yürütülmesinde öncülük etmektedir.

Amaç	**A5. Kurumsal Yetkinliği Geliştirmek ve Bakanlık Hizmet Kalitesini Yükseltmek**				
Hedef	**H5.2. Etkili ve yenilikçi insan kaynakları politikalarıyla personelin nitelikleri artırılacaktır.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/ Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	-				
H5.2. Performansı	%100				
Sorumlu Birim	PGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG5.2.1 Personel Başı Yıllık Ortalama Hizmet İçi Eğitim Saati (Yıllık)	30	7	7	7,92	118
PG5.2.2 Eğiticilerin Eğiticilik Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Düzenlenen Eğitim Programı Sayısı (Yıllık)	30	2	3	3	100
PG5.2.3 Hizmet İçi Eğitimlere Katılan Personel Oranı (%)	40	60	75	82,5	150
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					
PG 5.2.1: Performans göstergesinin gerçekleşme değeri, hedeflenen değerden fazla olarak gerçekleşmiştir. Bu sapmanın nedeni, eğitimlerin hem yüz yüze hem de uzaktan yapılıyor olması ve bunların büyük bir kısmının uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bu yöntemle daha fazla personele daha fazla eğitim hizmeti ulaştırılması sağlanmaktadır.					

PG 5.2.2: Performans göstergesi değerine ulaşılmıştır.

PG 5.2.3: Performans göstergesinin gerçekleşme değeri, hedeflenen değerden fazla olarak gerçekleşmiştir. Bu sapmanın nedeni, eğitimlerin hem yüz yüze hem de uzaktan yapılıyor olması ve bunların büyük bir kısmının uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bu yöntemle daha fazla personele daha fazla eğitim hizmeti ulaştırılması sağlanmaktadır.

Amaç	**A5. Kurumsal Yetkinliği Geliştirmek ve Bakanlık Hizmet Kalitesini Yükseltmek**				
Hedef	**H5.3. Güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak teknolojik altyapı geliştirilecektir.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/ Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	-				
H5.3. Performansı	%36				
Sorumlu Birim	BTGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG5.3.1 Taşrada SDWAN Geçişi Yapılan Lokasyon Sayısı (Kümülatif)	20	0	110	0	0
PG5.3.2 Siber Güvenlik Operasyon Merkezinin Kurulma Oranı (%)	25	0	50	0	0
PG5.3.3 Mobil Data Devreleri Sayısı (Kümülatif)	15	70	140	70	0
PG5.3.4 Bulut Bilişim Mimarisine Geçiş Oranı (%)	20	0	25	20	80
PG5.3.5 Kurum Uygulama Sunum Altyapısının Modern Teknoloji Mimari Bileşenler ile Kurulma Oranı (%)	20	0	40	40*	100
HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER					

* Ticaret Bakanlığı 2024 yılı Faaliyet Raporu'nda Sorumlu Birim tarafından 2024 yıl sonu gerçekleşme değerinin %100'e ulaştığı bildirilen performans göstergesine ilişkin, 2024 yılında bildirilen gerçekleşme değerinin sehven girildiği bildirilmiş olup, ilgili performans göstergesinin gerçekleşme değeri 2025 yıl sonu itibarıyla %40'tır.

PG 5.3.1: İnternet servis sağlayıcı ile yapılan üç senelik sözleşme 2024-2026 yılları için data hatlarını ve data cihazlarının teminini kapsamaktadır. Mevcut ihale SDWAN teknolojisini kapsamamakta olup, yeni bir teknolojiye geçişin mevcut riskleri ve tasarruf tedbirlerinin göz önünde bulundurulması sebebiyle 2025 yılı performans göstergesinin yıl sonu gerçekleşme değerine ulaşılamamıştır. 2026 yılı içerisinde ilgili ağ ve güvenlik birimlerince SDWAN teknolojisi araştırılacak olup, SDWAN geçişi için farklı üretici firmalarla POC çalışmaları yapılacaktır. 2026 yıl sonu itibarıyla bitecek olan sözleşmenin ardından ihtiyaçlar, riskler ve maliyetler göz önünde bulundurularak SDWAN teknolojisine geçiş değerlendirilecektir.

PG 5.3.2: Bütçe ve fiziksel mekân yetersizliğinden gerçekleştirilememiştir.

PG 5.3.3: Mevcut internet servis sağlayıcıdan alınan fiber devrelerin yedekliliği için kritik gümrük idarelerinde ihtiyaca göre mobil hatlar üzerinden 4.5G GSM teknolojisiyle hat yedeklemesi sağlanarak mobil devre planlamaları yapılmakta olup, 70 adet mobil devremiz bulunmaktadır. Mobil devre yedekliliğinin yaygınlaştırılması SDWAN teknolojisine geçiş ile birlikte değerlendirilecek olup, yeni bir teknolojiye geçişin mevcut riskleri ve maliyetlerinin de göz önünde bulundurulması sebebiyle 2025 yılı yıl sonu itibarıyla ilgili performans göstergesinin yıl sonu gerçekleşme değerine ulaşılamamıştır. 2026 yılı içerisinde ilgili ağ ve güvenlik birimlerince SDWAN teknolojisi ile birlikte devre yedekliliği araştırılacak olup, SDWAN geçişi için farklı üretici firmalarla POC çalışmaları yapılacaktır. 2026 yıl sonu bitecek olan üç senelik sözleşmenin ardından ihtiyaçlar, riskler ve maliyetler göz önünde bulundurularak SDWAN teknolojisi ile birlikte mobil devre yedeklemesi değerlendirilecektir.

PG 5.3.4: 2025 yıl sonu için %25 olarak belirlenen hedefe tam olarak ulaşılamamakla birlikte %20 gerçekleşme sağlanmış, göstergenin amaç ve politikalara katkısı korunmuştur. Sürece ilişkin kapsamlı bir yol haritası oluşturulmuştur. Süreçte sınırlı düzeyde ek maliyetler oluşmuş ancak kaynaklar etkin kullanılmış ve hedef değişikliği gerektiren bir durum ortaya çıkmamıştır. Mevzuat, teknik kapasite ve insan kaynağına ilişkin riskler bulunmakla birlikte, alınan önlemler sayesinde performans göstergesinin sürdürülebilirliği mümkün görülmektedir.

PG 5.3.5: Performans göstergesine ilişkin, Bakanlığımızın kurumsal mimari ve yazılım altyapısı kapsamında hedeflenen çalışmalara yönelik toplam hedefin %40'ını oluşturan 2025 yılı idame, bakım ve güncelleme çalışmaları, 2025 yıl sonu itibarıyla tamamlanmıştır.

Amaç	**A5. Kurumsal Yetkinliği Geliştirmek ve Bakanlık Hizmet Kalitesini Yükseltmek**				
Hedef	**H5.4. Güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak fiziksel altyapı geliştirilecektir.**				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı / Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	-				
H5.4. Performansı	%83				
Sorumlu Birim	DHTİDSGM				
Performans Göstergeleri	**Hedefe Etkisi (%)**	**Plan Dönemi Başlangıç Değeri**	**2025 Yılsonu Hedeflenen Değer**	**2025 Yılsonu Gerçekleşme Değeri**	**Performans (%)**
PG5.4.1 Bütçe	50	0	85	91,84	108

Ödeneklerinin Fiziki Altyapı ve Ekipman İhtiyacını Karşılama Oranı (%)					
PG5.4.2 İnşası veya Modernizasyonu Tamamlanan Bakanlık Bina ve Tesis Sayısı (Kümülatif)	50	0	3	2	67

HEDEFE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

PG 5.4.1: Bakanlığımız görev tanımı içerisinde hizmet veren merkez ve taşra birimlerinin, fiziki alt yapılarının geliştirilmesi, kaçakçılıkla mücadele kapsamında verilen hizmetlerde gerekli teknolojik ve güvenlik altyapının sağlanması, taşınır ve taşınmaz malların modernize edilmesi, bakım onarımlarının sağlanması, yeni hizmet binaları ve lojmanlar inşa edilerek fiziksel kapasite eksiklerinin giderilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda; hizmet birimlerinin ihtiyaçları dikkate alınarak ve Tasarruf Tedbirleri Genelgesinde yer alan hususlara da dikkat edilerek yatırım programında yer alan projelere tahsis edilen ödenekler dahilinde talepler karşılanmıştır. Performans göstergesini oluşturan projelerde yer alan ödeneklerden yapılan harcamalar dikkate alındığında 2025 yıl sonu gerçekleşme oranı %91,84 olarak gerçekleşmiştir.
Yapım ve büyük bakım onarım işlerine yönelik ihale süreci koordineli çalışılan kurumlar tarafından yürütülmüş, sürdürülen projelerin hakediş ödemeleri kapsamında ihtiyaç duyulan projelerde, proje revizyonları gerçekleştirilmiştir. Yapılan proje takiplerinde fiziki gerçekleşmelerin artması ve gelen talepler doğrultusunda 2025 yıl sonu hedeflenen değerin üzerinde bir gerçekleşme olmuştur.

PG 5.4.2: "İnşası veya Modernizasyonu Tamamlanan Bakanlık Bina ve Tesis Sayısı" göstergesi kapsamında;
• "Erzurum Gümrük Müdürlüğü Hizmet Binası Yapım İşi"ne Haziran 2021 tarihinde başlanılmış olup, fiziki gerçekleşme oranı %51'dir. Ancak, sözleşme kapsamında Yüklenici tarafından verilen taahhüt yerine getirilmediğinden, Erzurum Valiliği tarafından ihale konusu sözleşme feshedilmiş olup, işin tasfiyesine yönelik süreç tamamlanmıştır. 11.11.2025 tarihli yazımız ile Erzurum Valiliğinden işin geriye kalan kısmının ihale edilmesi istenilmiştir. Bu nedenle, performans hedefine ulaşılamamıştır.

• "Ceylanpınar Gümrük Kapısında Kalıcı Tesislerin Yapım İşi" tamamlanmış olup, performans hedefine ulaşılmıştır.

• "Öncüpınar Gümrük Kapısı Yolcu Salonu Yapım İşi" tamamlanmış olup, performans hedefine ulaşılmıştır.

4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Performans sonuçlarının değerlendirilmesi, 2025 yılı Performans Programı program ve alt program hedefleri ile 2024-2028 Stratejik Planının 2025 yılı değerlendirmesini içerecek şekilde hazırlanmıştır.

2025 yılı Performans Programında 3 adet program içerisindeki 7 alt programın altında 74 adet performans göstergesi yer almaktadır. Söz konusu göstergelerin 52 adedine ulaşılmış, 6 adedine kısmen ulaşılmış, 13 adedine ulaşılamamış ve 3 adedinin verisi açıklanmamıştır.

2024-2028 Stratejik Planı'nda yer alan toplam 5 amaç, bu amaçlara bağlı toplam 21 hedef ve bu hedeflere bağlı toplam 79 performans göstergesi bulunmaktadır. Stratejik Plan performans göstergelerinden 2025 yılına ilişkin veri temini sağlanamayan 3 adedi hesaplamalarda kapsam dışı bırakılmıştır. Bu doğrultuda, kalan 76 performans göstergesi hesaplamalara dâhil edilmiş olup, söz konusu göstergelerin 48 adedine ulaşılmış ve 28 adedine ulaşılamamıştır.

2025 Yılı Performans Programında bulunan 30 adet performans göstergesi, 2024-2028 Stratejik Planı'ndaki göstergeler ile aynıdır. "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" uyarınca Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı'nda ve 2025 yılı Performans Programı'nda aynı şekilde yer alan göstergelere bu bölümde yer verilmemiş olup, bunlara ilişkin değerlendirmeler, bu Rapor'un "Alt program hedef ve göstergeleriyle ilgili gerçekleşme sonuçları ve değerlendirmeler" bölümünde bulunmaktadır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Üstünlükler

- Görev alanı itibarıyla ticaretin tüm unsurlarını kapsayan bir yapıya sahip olması,
- Ulusal ve uluslararası alanda faaliyet gösteren yaygın teşkilat ağına sahip olması,
- Ülke çapında politika ve strateji yürütebilme imkânı ile üretim ve tüketim piyasası üzerinde kamu politikalarını yönlendirici etkisi,
- Ülkeler arası diyaloğu güçlü ve küresel bilgi birikimine sahip bir kurum olması,
- Ülkenin makroekonomik göstergelerini etkileyecek yetki ve araçlara sahip olması ve paydaşlarla güçlü işbirliğini sürdürmesi,
- Köklü geçmişi ve deneyimiyle güçlü ve zengin kurumsal geleneğe sahip olması,
- Yenilikçi, ilerlemeye açık ve takım çalışmasını destekleyen kurum kültürünün olması,
- Güçlü bilişim altyapısı sayesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin iş süreçlerinde etkin kullanımı,
- Eğitim seviyesi yüksek, genç, dinamik personelle tecrübeli, nitelikli ve özverili personelin bir arada istihdam ediliyor olması.

B- Zayıflıklar

- Bakanlığın bazı hizmetlerinden hedef kitlenin etkin ve yaygın bir şekilde yararlanabilmesi için çağın gereklerine uygun tanıtım faaliyetlerinin ihtiyacı,
- Görev alanlarının genişliğinden dolayı uygulamada karşılaşılan sorunların çeşitliliği,
- Politika ve uygulamaların koordinasyonundaki mevzuat çeşitliliği ile uygulamada yaşanan sorunlar,
- Bakanlığın görev alanı kapsamındaki faaliyetlerin sürdürülmesine yönelik yatırım ve kaynak ihtiyacının bulunması.

C- Değerlendirme

Ticaret Bakanlığı sahip olduğu üstünlükleri ile hem ulusal hem de uluslararası ticaretin etkin bir şekilde yürütülmesi, ekonomik politikaların desteklenmesi, mevzuat düzenlemelerinin uygulanması açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Bakanlığımız, organizasyon yeteneği, teknolojik imkânları, nitelikli insan kaynağı gibi unsurlar çerçevesinde değerlendirildiğinde güçlü bir yapıya sahip olup, aynı zamanda sürekli gelişim ve iyileştirme anlayışı ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu bağlamda, tüm paydaşlarımızla işbirliği içinde kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak ticaretin gelişimini destekleyen politikaları hayata geçirmeye ve uzun vadeli hedeflerine ulaşmaya devam edecektir.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

2026 Yılı Eylem ve Hedefleri

- Mal ve hizmetler ihracatını artırmaya yönelik destekler ve yerli-milli üretime sahip çıkmaya dönük uygulanan ithalat politikaları ile cari işlemler hesabında kalıcı iyileşmenin sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.
- İhracatçıların finansmana erişim imkânlarının genişletilmesi ve kolaylaştırılması amacıyla, çok yönlü bir yaklaşım sergilenmeye devam edilecektir.
- Pazar çeşitlendirmesi ve daha fazla alternatif pazar keşfetmek için kapsamlı dış pazar araştırmalarına ağırlık verilecek ve Türk ürünlerinin tanıtımı ve ihracat hacminin artırılması için stratejiler geliştirilecektir.
- İhracatçılarımıza yönelik e-ihracat destek programları ve dijital pazarlama stratejileri ön planda tutulacaktır.
- Ülkemiz mal ve hizmet ihracatının pazarlarını genişletme hedefi doğrultusunda, bölgesel ve ikili iş birliklerinin geliştirip güçlendirilmesi sürdürülecek ve ihracatımızın önündeki kısıtlamaların ortadan kaldırılmasına yönelik uluslararası çalışmalara devam edilecektir.
- AB'nin Yeşil Mutabakat ile ortaya koyduğu hedefler ve küresel gelişmeler ışığında yeşil ve dijital dönüşüm sürecinin takibinin devamı sağlanacak ve Yeşil Mutabakat Eylem Planının hayata geçirilmesi süreci sürdürülecektir.
- Serbest bölgelere stratejik ve yüksek katma değerli yatırımlar çekilerek ülkemizin rekabet gücüne sağlanan katkının artırılması, serbest bölgelere daha çok yabancı yatırım çekilebilmesi amacıyla serbest bölgelerin yurt dışındaki potansiyel yatırımcılara tanıtılmasına yönelik uluslararası etkinliklerin artırılması, serbest bölgelerde altyapı ve üstyapıların güçlendirilmesi, serbest bölgelerde yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrik kullanımının teşvik edilmesi amacıyla çalışmalar sürdürülecektir.
- Gümrük işlemlerinin tamamen kâğıtsız ortamda; hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde yürütülmesi sürdürülecektir. E-ticaret gümrük işlemlerinde yenilikçi uygulamalar devreye alınacaktır.
- Gümrük idarelerinin fiziksel altyapısının ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesine devam edilecektir.
- Gümrük idarelerindeki işlemlerin mümkün olduğu ölçüde hızlanması, idarelerdeki yığılmaların önlenmesi ve dış ticaret erbabına kaliteli ve hızlı hizmet sunulması amacıyla merkezi risk analizi çalışmalarında faydalanılmakta olan makine öğrenmesi ve yapay zekâ gibi ileri tekniklerin kullanımı artırılarak, fiziki kontrol oranlarının azaltılması ve aynı zamanda bu kapsamdaki kontrollerde başarı oranının yükseltilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Kaçakçılıkla mücadele sürdürülecek, gümrük kontrollerinin daha etkin yürütülebilmesini teminen başta yerli ve milli imkânlar olmak üzere yeni nesil tespit teknolojilerinden istifade edilmesine devam edilecektir.
- E-ticaretin geliştirilmesi ve e-ticaretle ilgili farkındalığın arttırılması sağlanacaktır.
- Mal ve hizmet sektörlerinde yaşanan fahiş fiyat artışları ve stokçuluğa yönelik denetimlere devam edilecektir.
- Şeffaf, adil ve güvenilir bir ticaret ortamı oluşturarak tacir, esnaf ve tüketicinin korunmasına yönelik faaliyetlere devam edilecektir.

VI. EKLER

MALÎ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Malî hizmetler birim yöneticisi olarak, idaremiz harcama birimlerinin sorumluluğunda yürütülen iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini, değerlendirildiğini ve sonuçların harcama yetkililerine ve üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlar ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu beyan ederim.

Faaliyet Raporunun "III/A- Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara-Şubat 2026)

Adil YILDIRIM
Strateji Geliştirme Başkanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak; idaremin bütçesinin kalkınma planına, yıllık programlara, stratejik plan ve performans programları ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanmasını ve uygulanmasını, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini, kullanılmasını ve kayıp ve suistimale karşı korunmasını sağlamaktan ve harcama birimlerinde malî yönetim ve iç kontrol sisteminin işleyişini izlemekten ve gerekli tedbirleri almaktan sorumluyum.

Bu çerçevede idarem bünyesinde oluşturulan ve uygulanan iç kontrol sisteminin; faaliyetlerin belirlenmiş amaç ve politikalar doğrultusunda, mevzuata uygun etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesine, her türlü usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, varlık ve kaynakların korunmasına, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasına, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesine ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını beyan ederim.

İdaremin stratejik planında ve performans programında açıklanan amaç ve hedeflere yönelik kurumsal risklerin belirlendiğini, değerlendirildiğini, risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi için ilave risk yönetimi faaliyetlerinin uygulandığını ve raporlandığını bildiririm.

Bu güvence, gözetim sorumluluğum çerçevesinde edindiğim bilgi ve değerlendirmelere, harcama yetkilileri tarafından sunulan birim faaliyet raporlarına ve iç kontrol güvence beyanlarına, malî hizmetler birimince sunulan iç kontrol sistemi değerlendirme raporu ile malî hizmetler birim yöneticisinin beyanına ve iç denetim raporları ile iç denetim biriminin kapsamlı görüşüne dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. (Ankara-Şubat 2026)

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Ticaret Bakanı